Rajko
Bundalo

Ljubav nikad ne prestaje

Rajko Bundalo

Ljubav nikad ne prestaje

U godini obitelji, 1994.

Jezična lektura: **Jelka Pavišić**

Likovna obrada: **Jure Žaja**

Fotografije: **Bundalo, Darer, Turkulin**

Kompjutorska grafika i prijelom: **BAG,**

Izdavač: **KTB, poduzeće za izdavačku i nakladničku djelatnost s p.o. Zagreb**

Odgovara: **Dalibor Milić**

Knjiga 1. izdanje prvo

Tisak: **GMT, Zagreb**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna biblioteka, Zagreb
UDK 173
BUNDALO, Rajko
Ljubav nikad ne prestaje / Rajko Bundalo; (fotografije Bundalo... et al.). - Zagreb: KTB, 1994. - 230 str. : ilustr. ; 20 cm
ISBN 953-6276-00-3
940526163

Slovo o knjizi

"Brak nije stanje nego proces, tjelesnom oku nevidljiv. Dvije biti putem ljubavi približavaju se Idealu..." (str. 59)

"Mjesta gdje nas je patnja pohodila, stupovi su na koje se oslanja most Života. Dobro je za brak da dođu trpljenja. Tada se osobe bogate ako imaju Mudrosti." (str. 53)

Ima knjiga koje se čitaju na jedan dah jer nas jako zaintrigiraju likovi ili sadržaj... Ova je knjiga drugačija. Kad ju uzmeš u ruke teško ćeš je ispustiti zbog riječi i načina na koji ti govori, te poruke koja će polako ulaziti u tvoju dušu... U razmišljanjima ćeš, pak, pronaći sebe i svoj problem, život koji si imao ili se još uvijek s njime boriš. Možda se nećeš složiti s analizama, pogledima i zaključcima pisca. No, jedno je sigurno: ovo će te štivo vratiti tebi, tvome životu, tvojoj obitelji, tvome korijenju, tvome Bogu i tvojoj budućnosti i budućnosti tvoje djece ako ih imaš... Ova knjiga nije teorija, premda ne bježi od toga da neke fenomene ljudske duše i života pokušavaa i definirati, osvijetliti...

Ovi su reci pisani u poniznosti srca koje traži, pati, moli, razmišlja i osluškuje, vjeruje Bogu i njegovoj Ljubavi...

Bilo bi pogrešno pristupiti i suditi iskustvo, život, patnju, molitvu, vjeru koja je izrasla na grobu pokopanog, besmislenog ateizma i otvorila se Svjetlu...

Ova knjiga može u tebi probuditi zaspalu dubinu duše ili pretrpanu, opterećenu i izluđenu priču života na koji ne znaš staviti točku i započeti novo poglavlje... Ona će ti šapnuti da te iza svih stranputica, grijeha, lutanja i ludosti čeka milosrdni Otac koji te voli i sprema i želi tvoj novi početak.

"Ako hoćeš da ti netko donese čašu pitke vode, moraš mu dopustiti da ide do izvora... Ako hoćeš biti ljubljen, moraš dopustiti da ljubljeno biće ode do izvora Ljubavi u sebi, moraš poštivati njegovu intimu, vrijeme njegove tišine, osame, odmora, molitve, njegove zdrave ambicije, moraš poštivati njegovu slobodu, njegove stvari, njegove talente, makar tebi ne predstavljali ništa. Moraš ga častiti povjerenjem. Samo iz slobode Ljubav dolazi..." (str. 68)

Uz bisere misli i poticaja na zdravu promjenu života vjerujem da će ova knjiga probuditi i mnoge duše da se zapitaju o svojem vlastitom putu, napose u obiteljskom životu. Sloboda i pripadnost u nježnoj su ovisnosti i omogućuju supružnicima da sačuvaju svoju osobnost i originalnost, ali u isto vrijeme pomažu jedno drugom u uspostavljanju zdravog i ispravnog odnosa prema djeci i Bogu.

One koje će izazvati stalno "razlučivanje duhova" uputio bih na daljnji studij toga problema prema knjizi I. de Loyole, "Načela Jezuita", str. 114-124.

U godini obitelji učinimo i mi, svatko u svojem djelokrugu, nešto za obitelj, za pravu obnovu ljudskog ognjišta.

Ugodno čitanje uz puno svjetla, radosti, vjere i nade!

U Dubrovniku, na Duhove 1994.

O. Josip Sremić, DI
Voditelj Teološko-katehetskog instituta
Odsjek Dubrovnik

Proslov

Kad bijah prah od nevolja, jad i nemoć, mimo svake nade i protiv svih logika, povjerovah da ipak mora biti Netko tko mi nevoljni život može preobraziti i okrenuti sve na dobro. Nije moguće da glupost vlada Svemirom, mnoštvom tako čudesnih stvorova. Nije moguće da je grob svršetak ljepote u kojoj se rodih. Moje pradubine poznaju Nekog što mu ime ne znam izreći. Slutnje me tješe nekim novim danom, drukčijim od svih. Zato ne priznadoh onaj gorki čas. Gdje je noga stala, krenula je snalažljiva misao. Gdje misao klone, može dalje vjera. Srž moga srca ima treću moć kojoj se ništa oprijeti ne može.

Njemu nepoznatom, kao zahvalnost za spas, prikazujem svoj život za koji se tako žilavo borim. Neka dođe. Neka učini. Neka se dogodi...

I dogodilo se. Bi riječ: " Ustani, Rajko!" i ja, kao Lazar iz groba, ustadoh iz svih svojih nevolja. To bi početak moga mudrog puta. To bi kraj svih mojih gluposti. To bi smrt starog i rođenje novog čovjeka u meni. Taj skok u prazno ne bi propast nego zagrljaj s Nekim koji mi ljubav svoju objavi, a da ga ne vidjeh, kojega jedino živom vjerom zvati mogu, a potom okusiti Njegovu prisutnost i dobrotu.

Nije tlapnja: sveci na oblaku stoje, a ne na zemlji. Na nježnu oblaku od krotke vjere i blaga Milosrđa. I ono što kao dijete zanesen gledah na stropovima tajnovitih crkava priželjkujući sebe među njima, konačno se dogodi. Po velikoj nevolji uziđoh na svoj oblak i evo jezdim iznad dana i godina ne dotičući srcem beznađe zemaljsko. Za mnoge ja sam čudan čovjek jer logike su daleko od mene.

Pa ipak čovjek sam, vaš brat. U tajnu života uvesti vas želim do skrivenih izvora što ih samo Mudrost zna.

Čovječe, prijatelju moj, naravi moja, radosti i žalosti moja! Tajno božanske slike i prilike, napadnuta zlima nezahvalne slobode, tebi želim služiti u ime Izvora sa kojega tečeš vremenom besmisla ka obalama konačnoga smisla... niz kaskade generacija, preko oblutaka mnoštva novih lica. Tebi služim u ime Svetoga. Jer zaželje me Bog, kao svoj stup u rijeci ovog doba, da ti objavim radost i utjehu Njegovoga Srca.

Čovječanstvo moje, toliko si daleko od Izvora koliko si se visoko popelo na babilonsku kulu svoga smrtnog djela, smatrajući ga božanstvom. A nije.

Prijatelji, naravi moga oca! Prijateljice, naravi majke moje, koja me je brižnim pogledom na put Mudrosti upravljala,

MIR VAMA.

Ponirem u vaša imena kao u presahle zdence da im otkopam zatrpanu žilu da šikne iz dubina vaših gejzir zaboravljena srha. Ne bojte se zova moga. Ne bojte se žednog ljudskog srca što se suhoćom ne miri.

Ljubav mi je put, čežnja i cilj. U njezino kraljevstvo vas zovem. U njoj ćete naći sebe.

Bliže! Uza me. Uz moje srce se priljubite da promatramo Život s one strane odakle ga Mudrost oblikuje.

Evo, čekam.

Ljubav

Kad se osmjehnuo Otac Sinu, uzdrhtao je Duh njihove ljubavi i objavio ljepotu Svemira, gdje je sve svemudar. Tako je nastala Ljepota. Nju uvijek osmijeh prati u svakom obličju što ga stvara domišljata Ljubav. Ljepota je u sitnu cvijetu sakrivena. U sebi je beskrajna i vječna. U njoj je samo život. Nije ljepota oblik, nego Duh koji se u stvaranju raduje. Kad sam prvi put pozvao svećenika da mi blagoslovi kuću, stari moji znanci, česti gosti, pitali su što sam to promijenio u njoj. Sve je ljepše, ugodnije. Promijenili smo duha i u kući je bilo promijenjeno sve. Sišla je Ljubav Očeva među nas i natopila nježnošću i zidove, i duše, i razgovore, i djela i na ulazu u moj dom svakome se osmjehuje. O, kako je divna ljubav Očeva i kako je obilna, kako se prelijeva niz slapove pogleda u mlazove riječi i dugi tijek misli smirenog srca. Želi blagosloviti i posvetiti sav svijet, svako i najmanje stvorenje. Ljepota je slava stvaranja i svem stvorenju je dar. Prava Ljepota je Dobrota. Pred njom ni sjena zloće ne ostaje. Ali kako si jadna, dušo ljudska, kad izgubiš Ljepotu. Kad je u svom svijetu više ne možeš pokazati ni dati. Ipak, Ljubav prašta! Zove te u sveto zajedništvo da te opet odjene u Dobrotu svoju u kojoj Svemir živi.

Kad demon záđe među ljude, odvrati im pogled od Ljepote na svoju bijedu, pustoš i zloću. Tako poče mučna povijest i tako poče svaka osobna nesreća. U zlu ljudi ne vide svoje pravo lice, niti nalaze mir svome srcu. Kako je odvratna legija demona što grešnicima nagrđuje glas i vrijeđa sveti Život!

Ali kad je Bog ugledao bijedu čovječju, žrtvovao je svoga ljubljenog Sina na sramotnome drvu križa da krvlju Ljubavi sveže moć demona i ljudima opet vrati sjaj svoga veličanstva!

Kristova Ljepota je dobrota u dušama svetih!

Narav

Nek Ljubav, koja me je začela, dovršava mi biće u narav ljudsku. Ona je Bog. Kad me imenom zazove, sav procvjetam. Kad mi priđe, uzgibaju se radosti u meni i srce kuša vječno milosrđe. Ali, jao meni, napadnuta je moja narav na zemlji sa svih strana. Iako slobodan, sve me zarobljava. Iako živ, smrt mi se bliži. I najdraži mi žalost zadaju, a ja im uzvraćam. Nevidljiv netko kvari ovaj svijet, lukava skrivena zmija što otrovno srca ujeda, kroz misli napada imena. Hoće ih mijenjati. Prigovara tijelima. Strahom obziđuje i stvara bezdane među nama. Ali, dok ljubimo, zloduh nam ništa ne može. Premda je mnogo napasti, jedan je samo neprijatelj naš - sotona. On stoji iza svih legija paklenih duhova i iza sve grešne braće što nas raspinju. Primjetio sam da bježi od vjere i znaka krsnog na meni. Ruši crkvene građevine, ali crkvu duha u njoj paklenom svojom šapom doseći ne može. On bi - da se za život borim. A moja ljubav me ovakvom mišlju smiruje:

Ako mi je sav život usmjeren na hranu i piće, toplinu i svjetlost, pretke i potomke, ženidbu i prijateljstva..., onda mi je

hrana postojanja, dopuna naravi, u većoj mjeri izvan mene nego li u meni samome. Više ljudskosti sam našao u drugima nego li u meni. Više dobrote i znanja sam našao u drugima nego li u meni. Više ljepote u drugima nego li u meni. Više radosti među prijateljima nego li u meni. Da. Nisu u meni sve zalihe zraka, hrane, snage, pameti, odmora... - odmah po rođenju, nego sam ih od rođenja do groba nalazio u svem stvorenju što me okružuje. Morao sam vidjeti ljepotu mora i neba da bi se ona nastanila u meni. I ono najbitnije ljudsko, riječ, primio sam u domu roditeljskom. Svjetlo jezika za sav životni hod našao sam u zajednici ljudi, a ne u sebi. Sav blagoslov stavljen je pred moju slobodu da, ako hoću, uđem u život prihvaćanjem svega oko mene. Nesebičnost - to je život što ga ljubav daruje.

Ne moliti: " Sačuvaj me, Gospode, od epidemije, gladi i rata u mome gradu." , nego: " Sačuvaj grad moj od epidemije, gladi, rata i svakoga zla da ni mene ne snađu." Luđak s kantom vode u ruci pazi plamen susjedove kuće, čekajući da ga polije tek kad na njegovu skoči. Mudar gasi kuću susjedovu i tako svoju kuću čuva. Pa, ako njegova prva plane, susjed mu je pomoćnik u nevolji. U zajedništvu s još nekim bolje se brani život svoj. Dvije snage iz dvaju srdaca, dvije pameti, četiri ruke, četiri noge, četiri oka, dva glasa za dozivanje i tisuću koraka više nego što ih noge naše mogu učiniti. Strpljenjem i molitvom tjerajmo duhove neprijateljstva da nam u Bogu svi ljudi budu čuvari i pomoćnici života, jer ih je zato Bog u našim blizinama stvorio. Žrtva o ljubavi svjedoči. I Bog se s dušom susreće u Žrtvi. Žrtvenik i na njemu žrtveni dar - to je temelj susreta s Bogom-Duhom i čovjekom - duhovnim bićem u tijelu. Žrtva je most među svjetovima. U jednom nestaješ u drugom se rađaš. Moja žrtva je dar Bogu. Božja Žrtva je dar meni. Žrtva je tajna Ljubavi od koje dolazim. Ona je blagoslovljena tajna sjemena. Nad njom zahvalnost slave sja. Pšenično zrno svjedoči da odricanje postiže dobitak. Žrtvovani Izak donosi potomke i živi uvijeke. Žrtva Marijina rađa Boga Svemogućega, čudotvorca na zemlji. Žrtvom pameti koja kaže: " Neka mi bude po riječi tvojoj"

(Lk, 1,38), rađa se vječna Mudrost. Žrtvom svoga života Isus je uskrsnuo od mrtvih. Žrtvovana Crkva, pokorničkа, mučenička i prognana, umnažala se i raste kroz vremena. Žrtva je sjeme Života. Po Isusovoj riječi - ako pšenično zrno pavši na zemlju ne umre, ne donosi roda (Iv, 12,24) Najveća žrtva je vjera - život poklonjen Bogu. Demon živi za sebe, odbacuje žrtvu i zato je proklet, predan vječnoj smrti u beskraju praznine svoje škrtosti, u dolini umrlih duša, što je ovdje zovu - depresija. Demon zgrabi " nešto" , pa izgubi Sve. Izgubljen je dan u kojemu nema žrtve naše. Vječnog ploda on ne može dati. Što može iz njega niknuti ako u njega nismo ništa posijali? Zato je duhovni život satkan od žrtve, molitve, posta i pokore, sa svim djelima strpljenja i ljubavi. Surađujmo s Bogom. Sijmo sjemenje duhovno da nam nikne Život. Prinesimo Bogu žrtvu usana i srca - molitvu. To bar možemo, da nam On po zaslugama žrtvovanog za nas Sina Isusa daruje spas života i obnovu naravi, u nama i u svijetu.

Muško

*Smiluj se, Oče! Objavi tko je to, u očima tvojim - **muško!** Odričem se znanja što ih svijet nudi. Ponirem u dno sebe da te čujem, Živote moj. Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša!*

*" **Evo me, ljubavi moja vječna! Stvorio sam te od sebe... na sliku svoje naravi. Pa ipak si, za razliku od mene, stvorenje. Čekao sam čas tvoje slobode da ti objavim sve... Nisi sam! Na izvorima tvoga bića ja stojim. Ja, beskrajno plodan. Po tebi plodnost čovječanstva počinje. Sav dar stvaralaštva i života kroz tebe predajem potomstvu tvome. Tvoje je srce stvoreno za moje tišine da iz njih prenosiš objave moje volje u svijet stvorenja. Zato sam uvijek po tebi, plodna moja naravi u stvorenju, oglasio šapat svoje volje na usta svih mojih vjernih proroka i apostola. Od sveg stvorenja Salomon se uzvisio najbliže mom biću jer je poželio mene, Mudrost, u sebi. Okusio me je! Mene, koji sam u Sinu svome, ljubljenome Isusu, u tvojoj muškoj naravi prohodao zemljom, da spasom oplodim porobljeni svijet. Tvoj muški duh je opečatio povijest ljudskoga roda riznicom svih spoznaja Mudrosti, ali si po rani istočnoga grijeha bio iskušavan od napasnika zabludom što je iskvarila i svijet i tvoju narav, te si, muški moj***

svijete, danas na rubu svoje propasti, na djelu samouništenja svega što sam ti u praocu Adamu dao. Zato je trajan moj zov kroz vremena tvojoj nutrini na obraćenje, na posluh mome blagom šapatu.

Nastavi slušati!

Neka ti moj Sveti Duh ulije znanje spasa. Blagoslivljam te Trojstvom svoje biti. Mir muškoj naravi, koja mi se vraća. Predat ću ti novi svijet blagoslova po riječi svete spoznaje. Ti, muško, nisi grubost, nego snaga. Nisi ruglo, nego ljepota Oca, poslušnost Sina i ljubav premudroga Duha. Tvoja snaga brani i miluje, tvoj izgled ulijeva sigurnost, tvoj korak, čvrst i pouzdan, ostavlja mir. Ti si stup za koji sam privezao sav Svemir. Zvijezde pred tobom drhte jer u tebi naziru mene, Gospodara svoga. Životinje poljske i lijepe livade tvojoj se stamenoj dobroti zahvalno klanjaju, časte te kao kralja svog.

Pomoćnica ti, žena, kad opazi u tebi narav moju, zadrhti kao pred Gospodarom svega svijeta, željna da ostane u tvojoj blizini. Ali, ako nisi bogobojazan, ako nisi poklonjen meni nego sebi (ti si, naime, praznina koju ja ispunjam), postaješ rob prognanoga duha i baštinik njegove propasti u svemu. Ja u sebi nisam neskladan. Kad se u meni sretneš s braćom (s braćom svojom!), doživljavaš umnožene snage života. Uostalom, dopustio sam da muško bratstvo gospoduje poviješću. Vlast nad svijetom je u tvojim rukama, ali i tu grijeh, kad izgna mene, radi protiv tebe. Zato ti treba spas kojega sam ti u Sinu Isusu pokazao da vidiš pravoga sebe: gospodara oluje na moru, gospodara svih duhova i bolesti, anđela i smokve... a braći samo brat, sluga poslušni... dopušta im i raspeće. Ja sam jedini Gospodar tvoj. Kad je žena zavladala tobom, spoznao si da si gol, ugledao si propast djece svoje, ugledao si vlast svih đavola grešne povijesti. Zato se obrati! Na prijestolje moje u svom srcu nikoga ne puštaj, pa se ne boj propasti. Bit ćeš ljubljeni gospodar, jer ću

ja - Ljubav iz tvoga srca vladati svime i zahvalnošću svih ljubiti tebe. To je poredak koji sam uspostavio stvaranjem praoca tvoga, Adama. Zato boj se grijeha njegova i neka te strah taj vrati u moju blizinu u sebi. Ljubim te! Zato dođi svim bićem, svom voljom i svakim čuvstvom svojim da te spasim. Svidjelo mi se u muškosti lik svoj izraziti, zato sam te stvorio! Blag kao otac, postojan kao pravednik, strašan kao posljednji sudac nepravde, nježan, a moćan potporanj svemu kao brat - to sam htio da budeš. Ako prihvaćaš srcem riječ moju, Duh će te Sveti oblikovati u tvoj istiniti lik od kojega si danas onoliko daleko koliko si srcem daleko od mene. Obrati se, da te obnovim! Pazi na govor svoj. Ja, Bog, postojanu riječ izričem i ne predomišljam se nikad. " Da, da - ne, ne!" Što je više od toga, od Zloga dolazi, od nepostojanog lašcca u kojemu nema Istine. Neka ti riječ bude mač i melem, iskrena i sigurna. Ja sam Alfa i Omega. Ja sam Amen, Istiniti i Vjerni, Svjedok. I ti budi takav u sebi. Nastoj ući u moju postojanu narav, da se Istina na tebi nastani, da me proslaviš svjedočenjem Istine. " Gle, čovjek Božji govori!" - neka odzvanja kuda prođeš. Ne boj se laveža grešnika, lajanja usana brbljavih i namigivanja preljubničkih očiju, čija djela su propast sama. Budi slika vjernosti meni, da se u tebi svijet učvršćuje u vjernosti međusobnoj. Budi nada klonulima, okrepa umornima, cjelov zdravlja ranjenima, spas napuštenima, jer imaš mene u sebi. Ja, Ljubav, sam u tebi. Tvoja ljepota je Dobrota. To je moja ljepota, ljepota duhovna. Gdje sam ja, tu je punina. Budeš li takav, ispunit ćeš svaki susret nezaboravom jer sam te poslao svakom trenutku i svakom stvorenju na tvome putu da budeš izvor Života, plodnosti moja, kojom započinjem rađanje svakog tvog potomka i svakog trajnog djela ljudskog. Ja stvaram Svijet, a ti civilizaciju. Moj Svijet je dobrota, ali tvoja civilizacija grijeha je zločin. Zovem te da sa mnom gradiš Civilizaciju Ljubavi, da se udes tvoj i svega tvoga svijeta promijeni. Koga vidiš u sebi, toga ćeš vidjeti u svemu svome svijetu. Zato ne

popravljaj svijet nego sebe! Ugledaš li mene, živoga Boga, Raspetu Ljubav, radost darivanja u sebi, ne boj se ući u Svijet da ga obnoviš Životom. Postavio sam te usred Svijeta (a ne u zatvor uskog doma) da budeš prorok moje Istine, svećenik moj, koji se zauzima za Život svih i kralj svijeta u moje ime. Ja - Ljubav govorim. Primi vlast moga Sina, ako ga srcem prihvaćaš. Jesi li sin Ljubavi? Jesi li živa slika i prilika Ljubavi na svemu svome putu, da se smiješ mojim sinom zvati!

Žena

Patnja je zov Božji za nama, jeka njegovoga Srca u utrobi i kostima našim. Nije on okrutan, nego mudar. Zna kako se samo na zov patnje zaustavljamo i okrećemo lice. I zato patnja, kao silovit vjetar, drobi i rasplinjuje sve magle utvara za kojima smo u propast poletjeli. Svatko drhti pred zovom Božjim misleći da je kraj, a onda pomalo začuđeno spoznaje da ga je, zapravo, more ljubavi okružilo i da mu je svanuo do kraja jasan dan. Svaka pjena se vidi i svaka oštra hrid. Neprolazno Sunce Isusova Srca štiti ga od svakog mraza zemlje.

Zahvaljujem Bogu za svaku pojedinu bol što je pretrpjeh od utrobe majčine, kad me je njezin strah ranjavao, pa do svakog tašlog, podrugljivog, lukavog i zavodničkog ženskog pogleda, jer sam se u tim duhovnim borbama obogatio veoma. Na svim ubodima gorkog ženskog trna rascvjetala se nesebična ljubav, te sam danas prema ženama, ne kao u mladosti bludnik, već kao nježan, razborit, a prema potrebi, i vrlo strog otac. To je odraz Božjeg Očinstva u ogledalu moje duše. To je vrelo milosrđa u meni. To je vrhunac moje naravi na koji me čistoća pope. A tu mi krepost dade Bog kroz sve boli srca.

*

Kad sam se rodio bila je svečanost u mom roditeljskom domu. Ta svečanost sam bio ja - bljesak s nevidljiva dlana što je obdario zagrljaj Laze i Anke, biser u kutiji bračne sobe s bijelim plahtama na prozorima kroz koje je danja svjetlost još uvijek nalikovala svjetlu u trbuhu majke. Ona nježna rumen je u ovoj sobi malo izblijedjela. Bio sam tu otvorenih očiju sa znanjem da u blizini nekoga ima. To je ta svečanost, ta bliskost, taj odraz ljubavi među ljudima.

Šutke i na prstima su mi prilazili, a ni ja prema njima nisam grublji bio. I to je bilo dobro. Osmijeh i ozbiljnost mudrog roditeljskog lica - to je ono prvo što sam ugledao i čemu sam se veselio i čemu sam se i ja uz osmijeh oglasio. Susret je bio veliki događaj sa posljedicom trajne čežnje. Bio je sva radost moga postojanja. U njemu je bilo sve što je mom životu trebalo.

Iza bijelog zastora je bio svijet. On iza prozora roditeljske sobe, a ja pod stražom ljubavi u sobi. Svijet još nije znao za mene i živio je kao da me nema. A ja sam znao da iza zastora ima netko s kojim mi se sresti. Zato sam danima gledao iz zipke u prozor što ga je majka brižno zastirala. Bio sam sav u sebi, a slobodan u svemu, premda sam nalikovao zavijenu palcu. Jer u mom kraju su onda bebama i noge i ruke povijali u bijelo, te je samo glavica iz bjeline virila.

I danas, kad me moja Tajna Ljubav osvijetli, kao da nemam tijela, kao da sam sav u žaru lica što zahvalno promatra darovani svijet.

Dok su iza bijelog zastora dolazili i odlazili glasovi raznih bića i zvuci događaja, razvijao se moj sluh. Već sam znao tamo među svima majčin glas prepoznati.

Ona je bila prva žena mog života i, unatoč svoj njezinoj nježnosti i dobroti kojoj nemam prigovora, nisam ni slutio da mi je

upravo ona zadala prvotnu ranu na koju su se ubodi svih žena poslije taložili.

Evo kako sam to otkrio.

U svojoj trideset i petoj godini nisam više mogao trpjeti bolesnu ljubomoru što mi je brak upropastila. Otišao sam jednog jutra na Svetu Misu i prikazao je za svoj brak. Nakon Svete Pričesti sam klekнuo i u srcu rekao: " Isuse, neću odavde otići dok me ne oslobodiš bolesne ljubomore. Ja znam da nemam razloga sumnjati, ali to zlo je jače od mene i ne znam mu uzroka. Ja vidim mnoge muškarce koji žive bez ljubomore i znam da ovo moje stanje nije normalno. Evo me pred tobom. Ti si Bog moj. Ti si svemoguć. Smiluj mi se."

Dugo sam klečao. Sam pred Svetohraništem... Najednom me prekri duboki mir. U toj ugodi kao da mi se produbi svijest. Kao da mi je omogućen pristup u sva moja vremena. Jasno doživljavam da sam fetus u utrobi majke, sa istom ovom dušom u sebi. Čujem igroljenje plodne vode. Vidim kako rumenkasta svjetlost prodire kroz loptu placente. Vidim na njoj modrikaste žile. A tada me potmuli jezoviti tutanj sa svih strana okružio. " Bože moj, što je sad ovo?" I shvaćam: " To moja majka dok me nosi užasno strahuje." I " Moja majka mene ne voli." Sjeo sam u klupu i mislio što bi to moglo biti. Moja majka je vjerojatno morala biti u velikom strahu jer je izgubila prvo dijete neposredno prije mene. Naravno, strah ljubavi nema, pa vjerojatno me nije ni mogla voljeti. Tad sam opet klekнuo i dovršio ovako molitvu: " Gospodine Isuse, ja sad razumijem moju majku iz onog doba. Ja joj opraštam taj strah i nedostatak ljubavi. Oprosti joj i ti. I oprosi meni što sam po tom strahu izmučio mnoge žene prije ulaska u brak, a naročito moju Ljiljanu, koja već deset godina trpi to zlo. Sve nas otkupi i namiri štetu svima. Smiluj nam se." Brzo sam ustao i vratio se kući, ne pridajući nikakvu veću važnost tom neobičnom doživljaju i molitvenom nadahnuću.

Tek navečer, idući u kazalište na predstavu, obuze me divan osjećaj. Toliko ugodan da sam zastao i mislio: " Gospode, kakvo je to slavlje u Zagrebu? ... Ma, nije to slavlje u Zagrebu. To je neko veliko slavlje u mojoj duši. U meni je svečanost." Od toga trena sasvim sam zaboravi kako izgleda osjećaj bolesne ljubomore. Nestalo je potmulog tutnja što me iz djetinjstva prati, na koji sam se navikao kao stanari na tramvaj pod prozorom.

Iscijelio me je Gospodin! Aleluja.

Odmah, čim sam začet, Bog je moj život potpuno predao ženi, mojoj majci. Ali taj prvi boravak na zemlji mi je bio neugodan. Umjesto da me onako sićušnog njeguju mir i ljubav, napao me je neprestani majčin strah i ljubav u utrobi nisam upoznao. To prvo iskustvo žene mi je neugodno. Dok sam bio u trbuhu majke, ja nisam vidio njezino lice nego sam poznavao njezino žensko biće, njezino srce i dušu. U nekoliko veza, koje su se zbog bolesne ljubomore raspale prije odluke o stupanju u brak, i naravno u braku - prisjetio sam se - bolesna ljubomora se budila na onom stupnju poznanstva kad bih zaboravio kako se danas obukla i počešljala ili što mi je za doručak dala. To, drugim riječima, znači kad je nisam poznavao po tijelu već po srcu - osjećajući duhom duh. To prepoznavanje žene po iskustvu prve žene, koja me u trbuhu nosila, budilo je alarm moga bića: " Pazi! Nisi siguran u njezinoj blizini!" I ta uzbuna je onda u svakoj novoj situaciji nered činila.

Da mi je kojim slučajem psihijatar i uspio otkriti ovaj uzrok bolesne ljubomore, čime bi me mogao izliječiti? Uz moje oproštenje, Krist je savršeno oprostio, dajući odmah i lijek obnove naravi bez ikakve tehnike i metode, bez ikakve tvari u jednom jedinom danu, kao dar na molitvu - i to dar po Svetoj Misi.

Ali duh sumnje je opaki crv koji ne da mira. Valjalo je provjeriti. U prvoj prilici pitao sam majku i ona mi je sve upravo tako potvrdila. U boli za izgubljenim prvim djetetom svu trudnoću je provela u mislima na njega.

Božju ljubav je proslijedila u grob koji nije oživio, a ja sam živ venuo. I to je bio grijeh pred Bogom. Nije ga mogla nadoknaditi sva njezina buduća izuzetna dobrota. Grijeh je sve ono što škodi životu. Zato postoji običaj od starine da se trudnici ugađa u svemu. Što god poželi! Ali, ne radi nje, nego da bi bila u miru i plod rastao u ljubavi.

A što će tek biti s djecom " modernih" žena koje se " žderu" zbog posla, politike i svake suvremene tjeskobe, koje " cmizdre" pred ekranom i umiru od straha pred horor filmovima, koje na " emancipirani" način mrze sve muško, dakle - i ono u sebi?! Nije prigovor nego zebnja pitanja. Jadna li naraštaja!

Kad vidite spot Pepsi-Cole, vi ste je već srcem popili. Duh njezin je zarobio vaše srce. Dogodila se identifikacija spota i vaše nutrine. I sad ta slika u srcu traži birtiju gdje će naći svoju bocu. A koja li je tek pošast identifikacija sa zlom u romanima i filmovima?! Bludnici, ubojice, zavodnici, lovci na ljude, prevaranti, izrugivači, uživaoci u svakom zlu, narkomani, alkoholičari, pušači, mračnjaci, vračari, preljubnici, luđaci... čitav pakleni stroj " kulture" po kojem nastaju đavoli u ljudskom liku - " čovjek otpad" .

Zato monasi nose kapuce da ne vide i ne čuju zavodljivo zlo, jer dobro znaju da je ljudska duša kao plodan vrt u kojemu klija i raste sve što na njega padne. Korov naročito.

Čovjek je biće koje raste identifikacijom s uzorom koji pred njim stoji ili degradira identifikacijom s nižom vrstom stvorenja ili stvari, identifikacijom s idolom. Zato svaki ljudski život počinje najprije u obitelji identifikacijom s ocem i majkom. Kasnije nam je darovan bezgrešni vrhunaravni ideal - Krist, Bogočovjek. Veliku ulogu igra i identifikacija s velikanima vjere, s krepostima svetaca i anđela Božjih. Ta identifikacija se drukčije zove - nasljedovanje, učenje oponašanjem. Cilj nasljedovanja nije, naravno, izgubiti svoju osobnost, nego uz idealan primjer porasti do vlastitoga savršenstva.

Cilj nije da ja postanem svoj otac, nego da dorastem do savršenstva svoje muškosti i svoga očinstva. Jednako tako nije cilj da postanem Krist, jer to je nemoguće, već da postanem Kristov, tj. da postanem po sličnosti mu brat. Jednako se u školovanju dade opaziti kako učenika ne motivira toliko znanje koliko osoba znalca koji ga poučava.

Uostalom, čovjek je stvoren da bude slika i prilika Božja, da bude ogledalo u kojemu će se Netko ogledati. Ali, ako nikoga nema pred ogledalom, onda je ono bezdan praznine, a ipak je ogledalo, nesretno ogledalo u koje se nitko nije odslikao. Moderne krize identiteta svjedoče da ovaj naraštaj nije prošao u svom životu temeljne procese identifikacije sa čovjekom i Bogom, a idoli su ponizili uzvišeni smisao čovjeka kad su ovladali sasvim samotničkim srcem. Moderna kriza identiteta zapravo svjedoči da osoba nije stekla temeljno iskustvo oca ili majke i da duša nije na vrijeme ugledala savršenstvo - Krista, da Boga u sebi nije iskusila.

Meni je otac primarno iskustvo muškarca. Ako ga nisam imao uza se u dobi kad je trebao tu svoju roditeljsku misiju izvršiti, onda ja u sebi ne znam tko je muškarac. To za posljedicu ima kaos na području moje muškosti. I još više, to za posljedicu ima dezorijentaciju u odnosu prema Kristu. Zemaljski otac je orijentir prema Bogu Stvoritelju. O njegovu primjeru ovisi i moj odnos s Bogom.

Meni je majka primarno iskustvo žene. Ne tjelesno, " jer tijelo ne vrijedi ništa" (1v 6,63), već sržno, duhovno. Ako nisam iskusio majčinsko srce u doba kad je svim bićem uza me trebala biti, onda ja nisam upoznao žensko duhom i za posljedicu se sudaram sa svim ženama u životu. Ne znam prihvatiti vlastitu ženu, ne znam prihvatiti vlastitu kćer. Ja sam se doslovno bojao svoje kćeri kad se rodila jer nisam znao kamo je smjestiti u svom životu. Tako sam joj zadao temeljnu ranu. Neka mi oprosti Bog i neka je On iscijeli. I to je bilo tek naslijeđe koje sam ja od svoje majke primio. A tko zna nije li i ona u naslijeđe primila tu nevolju?

Naravno, očitovao se ovaj grijeh i na području vjere. Ja sam, naime, u početku vrlo teško prihvaćao Blaženu Djevicu Mariju i njezinu ulogu u mom posvećenju. Krist mi je onda predao savršenu Majku po kojoj sam primio sveto poznavanje žene i tad sam tek mogao smirena srca prihvatiti svaku ženu, od djevojčice do časne

Naravno, očitovao se ovaj grijeh i na području vjere. Ja sam, naime, u početku vrlo teško prihvaćao Blaženu Djevicu Mariju i njezinu ulogu u mom posvećenju. Krist mi je onda predao savršenu Majku po kojoj sam primio sveto poznavanje žene i tad sam tek mogao smirena srca prihvatiti svaku ženu, od djevojčice do časne sestre.

Jednako je i sa ženskom identifikacijom. Žene koje je sablaznila njihova majka ne prihvaćaju svoje ženstvo, osjećaju se stranci u ženskoj naravi i obično se kušaju osloniti na iskustvo oca, te radije borave u muškoj sredini, nose hlače, preziru haljinu i igraju nogomet. Tako su stranci i sebi i muškom svijetu, jer ih muškarci ipak prepoznaju kao žene kraj sebe. To uzrokuje brodolom života. Kad žena nije žena ne može biti ni majka, ni supruga.

Znam jednu kojoj je mama rano umrla. Ostala je siroče kraj maćehe. U to dođe drugi svjetski rat i ona pođe srcem u muški svijet, kao mlada djevojka u partizane. Bez vjere, naravno, doživjela je brodolom svoga poganskoga braka. Svojoj kćeri nije dala model identifikacije sa zdravom ženom i moralnom osobom. A kako je muž napokon, slomljena srca, morao pobjeći iz toga patvorenog života (iako je silno ljubio svoju kćer i zaista joj bio otac), sirota je kćer doživjela najstrašniju tragediju. Sablaznio je i otac koji je volio i ostala je uz konfuznu majku, te i danas u četrdesetim godinama života zapada u bolan plač i viče: " Zašto me je tata ostavio? Zašto? Ja znam da me je volio! Jako me je volio!" Vjera čini da su krize sve rjeđe, jer je Bog darom svoga očinstva spasio joj dušu od paklene dezorijentacije. I ona je birala muška društva, i muške igre, i muške hlače, i muške košulje i muške frizure. Nije htjela haljine ni bluze. Čak ni grudnjak, nego majice. Nikakve prstene. Nikakve ogrlice. Ni cvijeće koje cvjeta, već grube listove zelenog bilja. Dvostruko je stradala među muškima. Naime, tražila je u svakome oca i nalazila zabludu i krah, ali se i u svim susretima s muškarcima osvećivala ocu i kušala bijes uvriježenih i poniženih

muškaraca. Tek je u sakramentima katoličke vjere našla iscjeljenje svoga srca i konačno orijentaciju u istinski život. Još je iznenađuju stare navike i sjećanje na oca i majku uvijek je nanovo ranjava, jer su zaista ti nesretnici postali dva koplja u rukama bijesnog demona. Neka im se Dobri Isus smiluje i izbriše krivicu da se i njihov udes promijeni, kako bi ova ispaćena duša ušla u doba radosti u Gospodinu. U Međugorju je postala žena. Nevidljiva Majka je stala pred nevidljivu njezinu dušu i po milosti se dogodila identifikacija. Isuse i Marijo, stanite pred nju toliko dugo dok se ne utisne vaš lik u njezinu narav, a tad nek je čežnja vašeg lika vodi za vama u dom Očev.

Dugo se nisam vidio s ocem i majkom svojom. A evo, i nedavno sam imao osjećaj kao da se to moj otac brije pred ogledalom, ali i osjećaj kao da to moja majka svojim dobrim očima tješi ljude u nevoljama.

S druge pak strane imam osjećaj kao da im više ne pripadam. Kao da sam ih tek uz put sreo. Pravi moj osjećaj je da sam stanovnik Kristova doma i u Crkvi se osjećam kao među svojima pa i kad ih prvi put vidim, ma kakva izgleda i ma iz kojeg naroda bili.

Ovo su duhovni osjećaji, a ne emocije, ovo su opažaji pripadnosti srca. Kako sam još uvijek čovjek na putu iz doma oca zemaljskog u dom Oca Nebeskog, miješaju se u meni i pripadnosti. Čim malo zanemarim molivu i Svetu Misu, padam u svoj zemljani rod. Čim mi je duhovni život revan, spadam u nebesnike i zemlju gledam kao termitnjak kojem ne pripadam.

U nebo se leti na krilima molitve i žrtve, prije svega Žrtve Kristove. A pozemljari šeću od propasti do propasti.

Neka nam Duh Svete ljubavi otkrije istinu o naravi žene. Neka je obnovi i posveti u nama i u svijetu i u našem vremenu.

Pođimo od Objave. To je ipak najsigurniji put spoznaje.

" ...I reče Jahve Bog: Nije dobro da čovjek bude sam. Načinit ću mu pomoć kao što je on. Tada Jahve Bog načini od zemlje sve životinje u polju i sve ptice u zraku i predade ih čovjeku... no čovjeku se ne nađe ***pomoć kao što je on.*** *Tada Jahve Bog pusti tvrd san na čovjeka te on zaspa pa mu izvadi jedno* ***rebro,*** *a mjesto zatvori* ***mesom.*** *Od rebra što ga je uzeo čovjeku napravi Jahve Bog ženu, pa je dovede čovjeku. Na to čovjek reče: žGle, evo kosti od mojih kostiju i mesa od mesa mojega. Ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta.' Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu i bit će njih dvoje jedno tijelo. A bijahu oboje goli čovjek i njegova žena, ali ne osjećahu stida" (Post 2,18-25).*

Što to znači " ostaviti oca i majku" ? To ne znači napustiti ih i ne imati nikakve veze s njima kad je dana zapovijed po Mojsiju: " Poštuj oca i majku da dugo živiš i da ti dobro bude." Ostaviti oca i majku znači prenijeti oslonac svoga života iz nastajanja u punu svoju narav. Veli Adam: " Kosti ***mojih*** *kostiju, meso* ***moga*** *mesa" - to je novi oslonac. No, što znači " prionuti uza ženu svoju" ? Prionuti!? Pa to znači srasti u jedno. U jednu čovječju narav koja je od dvoje. Srasti sa svojom drugom polovicom naravi. Prionuti uza svoju ženu i njih će dvoje biti jedno tijelo. Koja je to narav - ljudska narav i koje je to " jedno tijelo" što je iz dva različita i slobodna tijela nastalo, a da pri tome ni jedno tijelo nije sebe izgubilo? Evo biblijskog odgovora: " I reče Bog: načinimo čovjeka na svoju sliku sebi slična... Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih i blagoslovi ih Bog" . A na drugom mjestu u istoj knjizi kaže: " Ovo je povijest Adamovog roda. Kad je Bog stvorio čovjeka, napravio ga je na priliku svoju, stvorio je* ***muško i žensko,*** *a kad ih je stvorio blagoslovi ih i nazva* ***čovjek!*** *" Muško i žensko Bog naziva čovjek i taj stvor je na sliku i priliku Božju. Tko je Bog? " Bog je duh" - veli Isus. On dakle nema tijelo, tj. nema ograničenja u prostoru i vremenu, beskrajan je i vječan. Na drugom mjestu Svetog Pisma stoji: " Bog je Ljubav" . Tako spoznajemo da*

je ljudska narav na sliku Ljubavi, da je to narav duhovna. Njih dvoje čine jedno tijelo, ***tijelo ljubavi****, odnosno tijelo na sliku i priliku Ljubavi (Boga!). Čovjek ima puninu svoje naravi u ljubavi jer je odslik Ljubavi. Ljubav nije u jednome koji je sam za sebe, koji je demon. Bog Ljubav jest jedan Bog, jedinstvena Ljubav, ali u zajedništvu osoba Presvetoga Trojstva - Oca, Sina i Duha Svetoga. Na sliku Božju je stvoren čovjek i on jest jedinstven čovjek, ali živi njegova narav u zajedništvu osoba muža, žene i djeteta, koje se iz muža i žene rađa.*

" Otac je veći od mene" (1v 14,28) - veli Isus. Za Duha Svetoga veli: " Uzet će od onoga što je moje" (1v 16,14) Tako nam otkriva hijerarhiju osoba u Božjoj naravi. Na sliku i priliku Božju i ljudska narav ima hijerarhijski poredak. Čitavo Sveto Pismo to svjedoči. Tko odbaci svoju bit, sebe odbacuje. Ali kako zavodljivo zlo na zemlji ranjava sliku ljubavi u nama, tako nam je sablažnjen i pojam hijerarhije čovječje naravi. Svatko u svom iskustvu doživljava bar malu pobunu na hijerarhijsko svoje mjesto u naravi čovjeka. Kao što je kod žena ta pobuna, taj neposluh, eskalirao u brutalni feminizam kao žensku uvredu Ljubavi, tako i ja u svome biću osjećam otpor da zauzme od Boga određeno mjesto u obitelji, glave obitelji. Izopačen sam u nutrini. Na neki način - feminiziran, oboren na tuđi teren u sebi, pa mi se teško uspraviti na svoje pravo mjesto, biti muž zaista, potpuno i nezamjenjivo. Milošću vjere to uspijevam.

Da ne zalutamo, riječ je o ženi u Istini. " Čovjeku se ne nađe pomoć kao što je on sam" - veli Knjiga Postanka. Zato Bog stvara ženu. Vadeći ***njegovu narav iz njega pred njega*** *zapravo ga Bog* ***otvara i čini sličnim Ljubavi****, tj. sebi. Dio je čovjeka u onom tvrdom snu, koji je zapravo slika duha, uzet čovjeku i vraćen mu u ženi. Tako, žena je u isto vrijeme u čovjeku stvorena, ali je kasnije pred njim objavljena. Njezinu biću nedostaje sva stvarnost prvotnog* ***Adama****, koja je ostala u probuđenom* ***Adamu****. Eto što je*

Bog (Ljubav) učinio. Ni muško ni žensko sebe ne može ni shvatiti ni prihvatiti niti može biti spašeno bez drugoga. Ni Adam poslije buđenja više nije onaj isti ***Adam*** *od prije tvrdog sna. Ugledao je " kosti svojih kostiju" i " meso svoga mesa" pred sobom i tako dobio sebi " pomoć" , tj. dobio je božansku snagu ljubavi kao pomoć svojoj naravi. Naime, više je - njih dvoje s Bogom - nego li sva ljudska narav sama u sebi i u jednome. Sam Bog je ta pomoć, zapravo.*

U čemu si mi " pomoć" , ženo? U oblikovanju moje ljudske naravi ti si mi sama slika nježnosti vječnog Oca. Ti si mi Majka. Jedna mi je tijelo rodila i podigla. Ali je ona u mnogima sebi sličnima rađala moju dušu na sliku Ljubavi, dušu koja živi samo pred licem Ljubavi, a bez Ljubavi vene: dušu nježnosti. U svojoj prečistoj nježnosti lica i glasa, dodira, pjesme i blagoslova srca ženskog, živi moja majka - pomoćnica moga nastanka. U liku bake produbljuje se tajna majke, otvara se dimenzija vječnosti Božje ljubavi, otvara se izvor pouke Mudrosti, otvara se probrani put dobrote, otvara se uspomena izvora. Zato je baka poseban blagoslov mome životu. U stvaralačkom djelu moga duha, savršenstva postižem samo kad mi jedna jedina za sav život sebe kao blagoslov da. To je moja zakonita, u Bogu pred oltarom posvećena žena. Ako li je pomoć mojim talentima, tada su moja djela i njezina djela. Tad su naša djela zapravo djela Božja, tad živimo pod plaštem slave Božje. I nije li mi pomoć darovima moje naravi, tada bijedno oskudjevamo u svemu, venemo bez ljubavi, hraneći škrtošću neposluha svoje potomstvo. No, najljepša pomoć je suradništvo mome roditeljstvu, kad prožeti Ljubavlju vječnom ne opiremo se volji Stvoritelja svih ljudi, koji kod sklapanja Saveza s čovjekom nudi svoje djelo čovjeku: " Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite" (Post 1,28) Ali premalo je da u potomstvu tvome ugledam sama sebe. Snugdje sam sebi nedostatan, pa i u potomstvu svome. Tko li se može radovati neoženjenom sinu svome? Zato si mi posebna radost, ženska naravi, koju vidim u svojim kćerima, neizmjerna radost srcu

očinskome, sama slika nježnosti, mladosti, dobrote, životnoga izvora... slika moje majke u svim majkama i moje žene pomoćnice rađanja čovječanstva. Ali budući da je žena iz čovjeka uzeta, potonji je čovjek ženi ravan. Tu jednakost ljudskog dostojanstva, kao pomoć svome postojanju, doživljavam više u tebi, sestro moja, iz bilo koje rase ili naroda, nego li što ga doživljavam u svima sebi sličnima.

Svijet ne može propasti dok Sestre u njemu žive.

Zato neću dopustiti da mi " neznana" žena bude i da mi bude " nitko" , " stranac" , " objekt" ... već Sestra, pomoćnica moja u posvećenju ljudskoga života pod nebom. I napose, ti, ženo, pomoćnice moja na putu K Bogu, na putu K izvoru moga posvećenja, na putu slavljenja " Slavnoga i Uzvisivanoga dovijeka" , ***Časna*** *Sestro moja i* ***Časna*** *Majko* ***časnih*** *mojih sestara, ti si mi majka svakog preporoda, vjerna pomoćnica u posvećenju svijeta.*

Ako mi sve ovo jesi, ženo, onda u meni već možeš živjeti svu istinu sebe i okusiti slast svoga izvornog postojanja. Pođimo slaviti Boga i posvećivati svijet našega vremena.

" ... bijahu oboje goli čovjek i njegova žena, ali ne osjećahu stida" - kaže Sveto Pismo. Ako živimo kako nam je po svojoj zapovijedi Bog zadao u našim odnosima, onda nema stida među nama. Kad Bog postavi muža i ženu u zajedništvo muža i žene, onda među njima nema stida. Kad Bog postavi majku i sina u zajedništvo majke i sina, onda među njima nema stida. Kad Bog postavi brata i sestru u zajedništvo brata i sestre, onda među njima nema stida. Kad se sretnemo u Bogu - časne sestre i oženjeni!, onda među nama nema stida. Sve su to muško - ženski odnosi.

Ali, neka žene progovore.

*Ruža**

Spoznala sam da mi je poziv - biti majka. Kao djevojka čeznula sam za velikom obitelji i željela imati šestero djece. A

kad sam stupila u brak, to se vrlo bolno ostvarivalo. Naime, ja sam na neki način medicinski fenomen. U svakoj trudnoći obolim od vrlo rijetke i teške bolesti, koja uobičajeno ostavlja teške posljedice. Žene padaju u komu i umiru. Umiru i djeca. A ja već četiri puta u četiri trudnoće preživim s djecom. Medicinsko osoblje, mnogi prijatelji i poznanici užasavaju se i zgražaju kad čuju da idem na drugu, treću, četvrtu trudnoću. Riječ je o eklampsiji. U toj strašnoj boli i razočaranju, kad sam shvatila da ne mogu drukčije rađati, Bog mi je ulijevao silovitu ljubav prema Životu i prema djeci, koja je sve moje boli pretvarala u radost.

Ja sam se, naprosto, odlučila za Život!

Ma, Bog mi može uskratiti život na bilo kojem mjestu, ako je to On odlučio; na ulici, u kuhinji, bilo gdje; ne mora to nikako biti u mojim rizičnim porodima. Sretna sam što sam vjerom riskirala, jer danas, evo, imam četvero djece.

Ali, sablažnjena sam spoznajom koliko to medicinsko osoblje, koliko ti liječnici malo cijene život. Kad god bih došla, dočekivali bi me grubom riječju - što ja to riskiram? Pa imam već kod kuće dvoje, troje djece!... Ustanove na ultrazvuku da je sve u redu i pitaju me, zatim, hoću li zadržati trudnoću. Koja ludost! Hoćete li zadržati trudnoću? - a dijete u redu! Ja sam sve to stavljala u ruke Božje. Makar su me oblijevale i kapi krvavog znoja, jer bilo je jako teško, doživjela sam najveću radost baš u tim trudnoćama. Jako puno ljudi je molilo za mene. Molile su zajednice. Molili su pojedinci u mjestima za koja nisam ni znala. Ja sam par godina nakon prvog poroda čula da su na Korčuli iznijeli kovčeg svetog Todora i da su nepoznate žene molile za mene.

U svemu tome sam spoznala da me je Bog patnjom srezao na moju mjeru. Da sam mogla lako rađati, da sam mogla imati

puno djece, vjerojatno bih bila ohola. Ovako me je Bog kroz iglene uši provlačio. I ja se sad osjećam tako sitnom, malom i sasvim ovisnom o Bogu. Sva sam iz Božje ruke izišla.

Ali kad bih umirala danas ili bilo koji dan, mogla bih umrijeti sretna jer sam toliko ljubavi primila. Primila sam toliko Božje ljubavi; preko ljudi u molitvenoj zajednici, preko prijatelja danas, preko djece koju sam rodila. Unatoč svemu, unatoč ratu, ja se, zapravo, osjećam vrlo sretno i živim najljepše godine svoga života okružena ovom malom djecom u neprestanoj nježnosti. Nekako, cijenim taj trenutak, cijenim taj Božji dar.

Naravno, imala sam i kriza vjere, tjeskobe i straha, pogotovo kad bih ostavljala jedno, pa dvoje, pa troje djece. Što ako umrem? Da im napišem pisma? Uh, pogotovo u četvrtoj trudnoći. Suprug, mobiliziran, proveo nekoliko mjeseci na fronti. Ja sama s djecom... Ako mi pozli, djeca neće prepoznati simptome. Mali su svi... Ali, molila sam. Molila sam i nisam se protivila volji Božjoj. Svoju muku sam stavljala u Božje ruke. U toj mojoj strašnoj samoći i zapuštenosti ja sam direktno od Boga primala snagu i utjehu. U takvom stanju vjeru mi ne može dati nitko drugi. Vjera u takvom stanju je čisti Božji dar. U tom riziku, vjera mi je davala sigurnost da ću biti s Bogom, svejedno ako umrem ili ostanem ovdje.

Vjera mi je pomogla da otkrijem ispravan muško-ženski odnos, koji je jako važan za život. Dok svog muža nisam prihvatila kao drugu narav, kao drugu polovinu čovjeka, rekla bih, imala sam problema u braku. Dugo vremena sam od njega nastojala, zapravo, učiniti žensko, učiniti ga sebi sličnim, da me razumije na jednoj ženskoj osnovi, da uđe u moje probleme, da mi pomogne u nekakvim mojim ženskim poslovima. I danas on puno učini u kući kad mu se pruži prilika, ali ja ga danas sasvim drukčije prihvaćam.

Prihvaćam ga kao muškarca sa sasvim specifičnim osobinama, radi Boga. Jer Bog je u muškarcu i ženi izrazio svoju ogromnu kreativnost, svoje stvaralaštvo. Bog je tako fantastično kreativan da " nije moglo" sve u jednu osobu stati. On je našu narav obdario blagom dviju osoba sa svim svojim različitim bogatstvom. Ne zato da budemo društvo. Društvo mogu biti i dvije žene. Nije stvorio ženski svijet ni muški svijet, nego je stvorio muški i ženski svijet u jednom. U jednoj obitelji, ako su muškarac i žena stvarno Muškarac i Žena, ta obitelj ima neizmjerno bogatstvo Čovjeka. Naprosto sve isijava, sve pršti od kreativnosti. Kad je moj muž samo jedan čitav dan u kući, tako puno napravi i obogati naš dom. Ja u kući činim druge stvari koje ne spadaju na njega. Ne bi ih se ni sjetio, jer ih nema u darovitostima svoje naravi. A naša djeca su presretna. U odušević enju kažu: " Mi imamo najboljU mamu i najboljeg tatu." Ne treba dvoje kraj štednjaka. Za tako mali posao dovoljno je jedno. Ako radi s ljubavlju, ne može se umoriti.

Današnji mentalitet nije u redu. Ja opažam da je suvremeni muškarac na neki način bitno ugrožen. Svaki je izvan sebe, izvan svoje biti i ne snalazi se u zavođenju mode i modernih običaja. Grad je donio tu nevolju muškima, jer im je oduzeo zemlju, boravak vani, muške poslove i stjerao ih u ženske kuhinje. A tamo, on po svojim talentima i poslanju ne spada. Zašto je muškarac modernog vremena stjeran u tipičnu sliku: sjedi, čita novine i gleda televiziju? Zato jer tu nema što raditi. U gradskom životu ugrožena mu je bit. Iz tog nezadovoljstva raste i muška agresija. Nije u redu ni to što se mi žene volimo hvaliti: " Jao, moj muž pere suđe, kuha, šeta s djecom, šeta s psima, radi sve moguće stvari u kući." I tu se negdje začinju razvodi brakova, a ti razvedeni brakovi su posebna strahota. Sinovi žive s majkama! Nemaju se od koga naučiti muškim vještinama. Zato se dečki tako oblače. Zato tako govore. Zato su tako feminizirani. Želim da sin ponajprije nauči i razvija

muške vještine. To ga ja ne mogu naučiti. Isto tako ne može muškarac podizati djevojčicu. Ja radim u centru za socijalni rad. Mi od 1979. godine pratimo te razvode i vidjeli smo da ne mogu tate podizati djevojčice. Ne može joj tata biti tako blizu u trenutku kad joj je to najpotrebnije. Dakle, neminovan je život Muškarca i Žene za obitelj. Nema zamjene. U nuždi je ona " prihvatljiva" , recimo kad netko pogine ili umre. Tada, ako jedan se roditelj dobro postavlja, dijete može odrasti, ali je neusporedivo bolje kad su oboje tu.

U odgoju djece meni je najvažnija zadaća učiniti sve da djeca dobiju dar vjere; da im postane jasno da ih je Bog stvorio, i njih i cijeli svijet u kojem se kreću i da se Bog brine za sve. Kad imaju tu osnovu, onda oni nemaju straha iz kojeg svaka deformacija izvire. Onda se ja za njih više ne mogu brinuti. Ma kakva ih nevolja zadesila, osloncem na Boga oni će pobjeđivati. I što je jako važno, njihov život i djelovanje, u njivu će svijeta sijati dobrotu koja će im posvuda kao zahvalnost nicati i dati im više nego što im mogu ja dati. Sve im iz te blagosti objašnjavam. Recimo, kad mi kažu: " Velečasni je rekao da treba voljeti i Srbe, i četnike i Muslimane..." , znam da ih je rat sablaznio. Rat im ne smije uništiti ispravnu vjeru. Zato im kažem: " Gledat ćemo na te naše sadašnje neprijatelje kao na braću svoju, jer ih je isti Bog stvorio kao i nas. A ovo što se događa, to vam je, recimo, kao kad bi jedno od vas četvero postalo jako zločesto, pa ušlo u kriminal, kradu i ne znam što sve drugo. Mi toga među vama ne bismo zato prestali voljeti. Bit ćemo žalosni, ali ga nećemo prestati voljeti. Mi ćemo zbog toga patiti. I sve ćemo poduzeti da nam se vrati."

Ono što čovjek nosi u srcu, što za druge ima, to ponajprije sebi pruža. I ne isplati se imati mržnju i osvetu u srcu. Eto, po prilici tako ja odgajam djecu: u vjeri, u ljubavi i u slobodi. Odgajam ih tako da odbace zlo, a ljude da ne odbace. Navodim

ih da pokušaju razumjeti situacije. Tad im se bol smanji ili nestane. Tako ih po malo suočavam s realnošću da snagom istine žive u njoj i da se mogu snagom istine oduprijeti svemu što čovjeka razgrađuje. Jer prava nevolja je tek onda kad čovjek prestane biti Čovjek, kad se naum Božji u njemu sruši. Sve se, dakle, svodi na podupiranje vjere. I zbog vjere u kojoj naša obitelj živi djeca su imuna na utjecaj svijeta. Moja se djeca ne osjećaju izolirana u svijetu zbog svoje vjere. Vjera je vjera samo kad je jasna: da - da, ne - ne. A jasnoća je velika snaga. Moja djeca poznaju riječ: Da! Ne! Skupo! Nema. Vrlo im je jasno i ravnaju se po tome.

Ja sam prihvatila taj svoj uski, uski put, gotovo siromašni put. Čak sam napustila svoj poželjan posao socijalne radnice, svakodnevne susrete s ljudima i ugodu da nekome pomažem, svu onu zahvalnost, lijepe i laskave riječi... Sve sam to napustila za ovu, reklo bi se, monotoniju, čisti fizički posao, trčanje po kući... Ono je ugoda koja prolazi. A ovdje je Život koji ostaje. Život je običan i svakodnevan. Ali ja se svaki dan osjećam nekako svečano. Tako mi je lijepo u životu. Bude mi čudno da se unatoč ratu koji okolo nas bjesni osjećam sretna. Sretna sam jednostavno u Bogu koji mi je sve to dao. Ako li nam dopusti veće kušnje, pa i razaranja, vjerujem da će nas pripremiti i na to. Sve sam nekako mogla u životu, pa moći ću i to izdržati. Ja mislim da i mi moramo završiti na križu, moramo puno propatiti. Kroz patnju se približavamo istinskom Životu. Sve što je iza mene, više nije patnja. To su neki dovršeni, Životom proslavljeni križevi. Sve se pretvorilo u Život, slično uskrsnuću. Nije mi bilo neizdrživo ni dok je trajalo. Kad si u toj koži, onda to i nije nešto posebno. Posebno je drugom koji te gleda, pa ga je strah za tebe.

Želim u poniznosti služiti, služiti drugima. Stalno želim dati više, u ovom ratu jedan prilog miru, jedan prilog ljudima

u nesreći. Prije smo davali više novca i materijalno pomagali, a sad kad vidim da u tom više ne možemo pomagati, nisam odustala. Shvatila sam da sad mogu predanije moliti. Nikad nisam toliko siromašna da nemam što dati. Nemam li nikakvog materijalnog dara, imam duhovni - imam molitvu. I to onda mirno dajem.

A što se tiče ovog rata, vidite da to nitko u svijetu ne može zaustaviti. Svi napori ne donose rezultata. Po ljudsku nema kraja mržnji (jer rat je djelo mržnje) i nije moguće dalje zajedno živjeti. A to znači rat do istrebljenja. Ali ja očekujem da će Bog to tako nekako na nebu ispisati nekim svojim slovima, prepoznatljivim i prihvatljivim za sve i da će se Bog pokazati onakvim kakav jest, kao jedini darovatelj istinskog mira. On ga je već kao kvasac stavio u naše svijesti. Mora da će to tako nekako biti da će i slijepi progledati da zlo ne donosi nikome koristi. Ako je Bog dopustio da sotona ovako krvavo zapleše po čitavom svijetu, onda će se sigurno on proslaviti. Zato potičem i djecu na neprestanu molitvu. Najmlađa moja kći prije svakog obroka kaže: " I molim te, Bože, za sva ratišta na svijetu." Ona i ne zna što to točno znači, ali to je postao obrazac naše molitve iza koje čitava naša obitelj svim srcem stoji i kaže: " Amen." Po toj molitvi, koju i petogodišnje dijete zna moliti, polako urasta u nju želja za mirom i spoznaja vrijednosti mira.

Općenito u naše vrijeme ne poštuje se Život. Njegovu izuzetnu vrijednost ljudi ne znaju i ne cijene. Još više me to začuđuje u medicini koja je pozvana da liječi čovjeka. Kad sam kao trudnica zadnji put došla, nisu razumjeli da ja cijenim ljudski Život koji nosim. Nastojali su otkriti neki drugi moj motiv. Mislili su da sam možda u drugom braku pa, unatoč djeci, hoću još jedno dijete roditi. Zgražali su se zbog mog rizika. Dobro, i ja sam bila svjesna opasnosti. Ali, recimo, ja im

dolazim sa jednim zdravim životom! Odgovorno sam prihvatila brak s jednim jedinim muškarcem za čitav život, bez ikakve kontracepcije. U svakoj trudnoći rodim! Pa zar to nisu preduvjeti za jednu, rekla bih, uspješnu trudnoću? Zar takva osoba ne zavređuje, ako ne poštivanje, a ono bar ozbiljan i dostojanstven ljudski prihvat. A da sam, recimo, došla kao žena upropaštena od nemoralna života, da sam imala puno partnera, primjenjivala kontracepciju, činila abortuse, da sam uslijed toga došla s nekakvom strašnom bolesti, nekakvim karcinomom, svi bi sa mnom suosjećali. Zdravstvo bi na mene trošilo novac. Okolina bi se solidarizirala. Bila bih jadna. Bila bih prihvaćena. Posjećivali bi me u bolnici. A ovako, svugdje sam nailazila na osudu. Bez ustezanja me pitaju: " Hoćeš li zadržati dijete?" Kako ne bih zadržala zdravo dijete! Onda su se dohvatili mojih godina, govoreći da obavezno iznad trideset pet godina rade amniocintezu (vađenje plodne vode). Ja sam to odbila. Mučili su me svi. Rekla sam mužu: " Samo me čistačica nije maltretirala." Svi su me gnjavili s tim. Valjda su me smatrali primitivnom. Rekla sam im da to neće promijeniti ništa u mojoj trudnoći. Što je začeto, to ću roditi. " A što ako rodite malformirano dijete?" - uslijedilo je pitanje. Moja najstarija kći, koja je tad imala nepunih jedanaest godina, pitala me je, što je to. Objasnila sam joj da neke žene abortiraju zato što su liječnici rekli da će roditi bolesno dijete. Ona se zapanjila: " Mama, pa kako to mogu? Pa ti ako i rodiš bolesno dijete, mi ćemo ga voljeti dokle god je živo." Eto, moje dijete ima zdrav, ispravan stav prema Životu, a veliki stručnjaci, koji su proučili medicinu, koji čovjeka znaju od one njegove najsitnije čestice pod mikroskopom (cijeloga ga poznaju) - oni ga ne vole! Oni troše silni novac za uništavanje Života. To me je šokiralo.

Ja mislim da bi uz svaku takvu ambulantu ili centar, uz nekakav ginekološki dispanzer trebalo postaviti savjetovalište. Ne zato da zabranimo abortus, ne! On bi se unatoč svakoj

zabrani radio. Nego da to bude neke vrste zdravstveno prosvjećivanje, da žene znaju što čine. Većina žena to ne zna, barem prvi puta ne zna što je to zapravo abortus i što to znači za njezin vlastiti organizam. A muškarci pojma nemaju što se to tamo zbiva. Oni misle da je to kao otići frizeru i skratiti kosu. Autoritet bijele kute ne dopušta im ni da ozbiljno razmisle. Ljudi olako prenose svoju odgovornost na drugoga, a to je nedopustivo. Kad bi žene svu istinu znale, sigurna sam da bi mnoge odustale od abortusa.

Kad sam došla sa četvrtom trudnoćom, profesor Kurjak mi je rekao da je cijeli odjel zainteresiran za proučavanje mog slučaja. Iako mi je bilo naporno, htjela sam surađivati. Mislim da sam iz ljubavi prema ljudima dužna pomoći napretku saznanja o toj bolesti, ne bi li bar nekome moje iskustvo pomoglo. Začuđuje me kako je zlo među ljudima bez vjere jako. Svi su za mene znali, a baš nitko me nije posebno pratio. Svaki korak te bolesti se mogao pratiti. Očito nitko od tih liječnika nikad nije molio. Ja sam njima govorila: " Rizik! Rizik! Cijeli život je rizik! Ako je rizik pošten, onda se on isplati."

A n a

U boli i muci, što sam ih zadobila rastavom braka, upoznala sam Isusa. Utješena sam milošću obraćenja. U toj milosti živim već deset godina. Isus mi je darovao dar shvaćanja da moj život ima smisla. Iako već dvanaest godina živim bez muža, moj život je podnošljiv u predanju Isusu. Poput Njega, u čistoći srca živim za druge. Na tom putu srela sam mnoge dobre ljude koji su mi bili oslonac u kušnjama i teškoćama. Ljudi koji nisu ništa tražili za sebe, ničim me ucjenjivali, već su mi s radošću dijelili blago svoje vjere u Isusa. Bogu hvala za svakoga od njih, za njihove molitve, savjete, žrtve i ljubav.

Ljudi iz svijeta kroz sve ove godine nastojali su mi

" pomoći" na svoj način. Nagovarali su me na ponovnu udaju s konkretnim rješenjima. Bilo mi ih je žao, jer im nisam mogla objasniti svoje razloge zbog kojih ne želim živjeti takav život. Oni ne razumiju značenje i moć sakramenta Svete Ženidbe. Premda ne živim više zajedno s mužem, Gospodin je kroz ove godine smirio moje srce u spoznaji sakramenta Ženidbe. Premda mi se ne vraća muž, ja sam tome sakramentu odlučila pokloniti vjernost svoju. Premda mi je tad bilo dvadeset godina, odlučila sam, ne bude li Gospodin drukčije s mojim brakom htio, do kraja života obdržati čistoću. Tako živeći, živim mnogo sretnije i zadovoljnije nego što bi me snašlo s drugim kakvim rješenjem. Živim postojanom snagom Duha.

U molitvama Gospodin mi je otkrio svu dubinu grijeha predaka i posljedica njihovih grijeha na moj život, tako da sam prolila mnogo suza za moj rod. A kako s mužem imam dijete, ljubav Božja me je potakla da molim ne samo za tvrdokornog muža, nego i za njegov rod (kakav mu je rod i nije mogao biti, siromah, drukčiji), ne bih li i djetetu izmolila otkupljenje i prekid grešnog lanca nasljeđa.

Prikazala sam svete Mise za otkupljenje od nevjere i bluda do sedmog koljena predaka moga muža. Tada sam usnula čudan sam koji me je posebno potakao da dadnem služiti svetu Misu za svu abortiranu djecu u tom rodu. Naime, sanjala sam svekrvu u mnoštvu abortirane djece koja strašno plaču. Ona oblijeće oko njih, ali ih ničim ne može smiriti.

Nakon ove svete Mise, zajedno s djetetom, molila sam uz zapaljenu svijeću na istu nakanu. Kad smo završili molitvu, svijeća se sama zagasila i u kući se prolomio krik žene. Premda nije odgovarao glasu moje majke i moje sestre, ipak sam obišla kuću da vidim što one rade. Svaka je obavljala svoj posao šuteći, u različitim prostorijama, i bilo je očito da taj krik nije od njih došao. Vrativši se u sobu, nanovo sam pokušavala upaliti

svijeću, ali uzalud. Tek uz zaziv Boga u petom pokušaju uspjelo je.

Zahvaljujem Gospodinu za tako velike milosti kroz sve ove godine i za svu njegovu ljubav koja me je tješila. I molim Gospodina neka me i dalje vodi putem koji je Otac predvidio za mene.

*

Ovo svjedočenje zahtijeva komentar, jer je ljudima bez duhovnog iskustva teško shvatljivo.

Prije moga obraćenja mi smo na poticaj jedne gošće tri petka za redom zazivali duhove u mojoj kući i duhovi su se nastanili i prouzročili nam strašne nevolje. Čak i ljudi koji o tome nisu ništa znali čuli su u kući zveket lanaca, kreket žaba, korake na stubištu, a da na njemu nikog nije bilo, histerični plač koji oponaša glasove moje djece, a da pri tom djeca mirno spavaju. A kad su se začuli stravični udarci u balkonska vrata spavaće sobe (balkon je bio prekriven snijegom i nikakvih tragova nismo vidjeli na njemu), zazvao sam župnika i on je hitno došao blagosloviti našu kuću po prvi puta. Od straha sam ga molio da uđe u svaku prostoriju (i zahod i tavan...) i da sve posebno blagoslovi. Nakon blagoslova, čim smo sjeli, začuo se zadnji put onaj stravični plač djece i iščezao kroz dvorišta između susjednih kuća. " Jesu li to vaša djeca?" - upita velečasni Frkin. " Ne. To je to zbog čega smo vas zvali." Po svakom grijehu nastanjuje se đavolski duh i smišlja nevolju za nevoljom. Ali sveti Antun Pustinjak, svetac velikog iskustva borbe sa zlodusima, kaže: " Ne boj se vraga, ti koji si u vjeri, kad pravi vidljivu paradu. To je bijes poraženog đavla. Ako već ne može zadržati posjed, oholica bar repom mlatne da se čuje da je tu bio."

Tako i ovaj krik i gašenje svijeće je zapravo bio bijes poraženog bludnog duha abortusa, koji je neinteligentnim ispadom

potvrdio istinitost otkupljenja i ispravnost nadahnuća, poticaja i molitve ove naše sestre.

Njoj je Bog po vjeri nevolju rastave braka utješio velikim darom. Njezine boli su postale boli duhovnog rađanja dva roda, boli Otkupiteljeve. Tako je nastavila rađati u duhu, srcem i vjerom, samo zato što je ostala vjerna sakramentu Svete Ženidbe. Da nije, propala bi već u zamkama svijeta.

A n c i l a

Tajna žene je predanje ljubavi. Ako žena nije ljubavi predana, nije ono za što ju je Bog stvorio, zašto ju je poslao na Zemlju. Tajna žene-redovnice je stajati otvorena srca u ljubavi i služiti svima: i djetetu, i starcu, i bolesniku, i zdravom, i onom koji trpi u duhu, i onom koji trpi u tijelu. Poslane smo da budemo utjeha, da donesemo Božju ljubav. Da ljubav, koju primamo od Stvoritelja, pružamo bratu čovjeku.

Kad bi svaka majka shvatila da dijete nije njezino nego Božje, da je ono dar Neba njezinome srcu, u čistoj bi ga Ljubavi odgajala. U toj istoj Ljubavi bi otkrila i tajnu predanja žene kao majke i općenito žene kao nositeljice Života. Svevišnji joj je dao dar da može taj život donijeti na svijet i da može u najnježnijim danima pružiti mu onu ljubav koju je Bog odlučio jedino preko majke dati. Ta tajna izlazi iz vjere po Ljubavi Božjoj koju trebamo primati, bilo kao tjelesne majke ili kao duhovne majke i prenositi je na sve osobe koje su nam darovane.

Ako majka misli da je dijete njezino, zarobljava ga za sebe. U istini, ono je dar Neba i treba mu s ljubavilju slobodu čuvati da u toj slobodi doživi Svevišnjega i da Ljubav njegovu primi. U svojoj obitelji sam, iako osmo od jedanaestero djece, živjela u punoj ljubavi i oca i majke. Baš to iskustvo je odlučilo

o mome odgovoru na poziv Ljubavi, u punoj mojoj slobodi. Bog je pohodio moje biće i ispunio me Ljubavlju. A kad osjetiš Ljubav, ne možeš joj ne odgovoriti. Ljubav raste kroz primanje, darivanje i uzvraćanje. Tek u trećem postaje plodna. Ženino mjesto u svijetu u službi Ljubavi je služenje životu... i mužu i djetetu i svemu. Svaka žena koja se ne dariva u ljubavi, bez obzira da li je u braku ili nije, ne izvršava prvotnu svoju zadaću za koju ju je Bog stvorio.

Zvanje redovnice odabrala sam sama. I, ako nisam dobra redovnica, neće me Bog toliko strogo suditi. Ali poslanje žene mi je Bog dao. I, ako nisam dobra žena, nisam odgovorila na prvotni poziv zbog čega me je Bog pozvao u život.

Nije moj početak majka, nego je početak i mog i njezinog života Bog. Ni otac ni majka nisu mogli ništa učiniti da budem žensko ili muško, plava ili crna. Njih je iznenadilo moje rođenje kao i rođenje svakog drugog djeteta. Moji su izvori u Bogu. Kad bi zaista majke i znale da su kod začeća svog djeteta samo božanski instrument, a ne darovatelj života, shvatile bi da nemaju pravo uništiti taj život. Spoznale bi Božju Ljubav što je i njih jednog trena stvorila iz ničega u jednakoj malenosti i slabosti. U svom plodu gledale bi sebe i strepile bi pred svakim životom koji je u njima začet. Ne bi imale snage podignuti ruku na Život.

---

* *Sva imena u ovoj knjizi su stvarna i događaji istiniti*

Brak

Govoriti o braku u Istini ne može se, a da se najprije o sebi ne prozbori u Istini.

Ja sam beskrajna potreba - glad i žeđ, želja i nada. Sve što trebam, sam sebi ne mogu dati. Sve što imam, meni je suvišak i muka dok ne predam; oči - svjetlosti, uši - zvuku, nosnice - mirisu, tijelo - dodiru..., a vrhunac svih čula i potreba i darivanja zbijen je u spolnosti što kao obruč sažimlje sve ljudsko u neodoljivu silu darivanja i primanja. Spolnost nije dio tijela, već - upravo sve ljudsko u jednom, kao što ni ime nije prazan pojam, već ono u sebi sadrži svu stvarnost postojanja neke osobe. Zato u punini bračne ljubavi samo primljeno ime kroz sve dubine darivanja biva izgovoreno. Kako se tijela prožimlju, tako se i imena stapaju u tajnu pjesmu ljudske ljubavi. Zato je čovjek upravo u spolnosti smrtno ranjiv jer ona zahvaća sve ljudsko. Udarac (sablazan) u spolnost ranjava svega čovjeka. Otud tolike boli u ovom svijetu suza. Otuda i tabu -

skrivanje ranjivog, a ne iz predrasude ili prisile nekog vanjskog autoriteta. Da nije čuda spolnosti, ništa muško i žensko ne bi uspjelo uvesti u trajni zajednički život - brak. To svjedoči da upravo spolnost zahvaća svu ljudsku narav i samo je ona kadra predati sav život drugoj osobi u nadi da će primiti i sav život druge osobe, i to - ne iste već u svemu druge; drugog spola. Ono što imaš ne treba ti. Treba ti što nemaš. Punina čovječje naravi razdijeljena je u muško i žensko i to trajno darivanje i primanje, višak sebe i potreba drugoga, čini bitnu stvarnost života ljudskoga. Zaista, čovjek jest brak. Nadalje, žensko je stvoreno u svemu po mjeri muškoga i muško savršeno odgovara ženskom, i nema jedno spram drugoga nikakvoga viška (premda svega u obilju ima) da bi po naravi postojala potreba da se jedan spol dopuni s više jedinki drugoga spola. Poligamija nije primjerena naravi te je ni jedna zdrava ljudska osoba ne može doživjeti s radošću. Ljudska priroda ne može posvjedočiti da je poligamija od istine, jer ona uvijek nečije srce rani (učini neki manjak), dok brak u svom punom zdravlju razveseljuje, ne samo one koji u njegovoj nježnosti žive, već i sve kojima brak prilazi bilo kojim svojim članom. Svaki član na svakom mjestu nastupa potpun, to jest kao dvoje koji su postali jedno, i na sebi nosi izvorno, nepovredivo, neoborivo ljudsko dostojanstvo. Zdrava ljudska osoba, naprosto, ne može ostvariti puninu svoga života bez sebipripadajuće i njoj sebedarovane osobe. Izuzetak čini nadnaravni brak gdje Bog biva druga osoba u životu posvećenih djevičanskih duša. O ovome imam najbliža iskrena svjedočanstva i ponešto osobnog iskustva kad je u procesu iscjeljenja moga braka Bog preuzimao mjesto druge osobe kod oboje nas te nas iscijeljene nanovo predavao jedno drugome.

*

Nema korjenitije i moćnije čežnje u ljudskoj naravi od čežnje za pronalaskom druge bračne osobe i predanja njoj. Ta čežnja nadvisuje pripadništvo ocu i majci i svemu drugome te je, mimo pamet, kadra staviti na kocku sve da se ona ispuni. Nalazak voljene

osobe i predanje svega svog života njoj, najveći je čin ljudske volje što teži dovršenju vlastitoga postojanja u drukčijoj ljudskoj osobi. Kad se pronađu dvoje, nezaustavljivo žure sjedinjenju, ispunjenju života, radosti postojanja, tajni čovjeka koju ni u čemu drugom ne mogu u takvom preobilju doživjeti. No, to sjedinjenje nije trenutačan čin, niti trenutačan dobitak. Njega duše osjećaju kao izvanvremenski događaj, kao vječno dinamično prisustvo Ljubavi, kao boravak na vrelu života. Zlo, stanovnik ovoga svijeta i napasni naš pratilac na zemlji, najveću nam ranu zadaje udarcem u spolnost, udarcem u brak. Ono nije slijepa sila već lukava duhovna osoba prisutna kao poriv, misao i riječ. Lažno predstavlja ovu čežnju usmjerenjem sve pažnje tek na tijelo ili proizvodi i prikazuje mane jednoj osobi, a drugoj nudi zabludu o mogućem " boljem" izboru. Tako se kao nevidljiv klin zariva u par i potiče na rastavu, na prokleto stanje samoće u okovima krivice i gubitka. Ne znam ima li ijedna duša koja čitav život odoli i ostane vjerna svom istinskom (iskrenom) izboru. Zato je gorčina čest gost gotovo svih brakova. Duhovno neznanje uzrokuje još veće opasnosti te se, u zabludi da ispravno postupa, mnoga duša nađe u jezivoj bijedi da, zaslijepljena zlom, napadajući (mišlju, riječju, djelom i propustom) voljeno biće - ubija samu sebe. Ništa na zemlji nije ranjivo tako kao brak i ljudska spolnost. Križ čovječanstva raspeo je obitelj.

*

Slapovi Mudrosti neprestano oblijevaju našu narav. Zato postojimo. Jer sve što jesmo i što je za nas načinjeno, mudro je i tajnovito u svojoj dobroti. Ako trpimo i sudaramo se sa svime okolo sebe, znači da nam volja nije tražila putove Mudrosti već putove propasti. Svaka rana što je zadajemo stvorenju na tajnovit način se očituje kao naša vlastita rana; rana savjesti - rana naše duhovne osnove, jer Mudrost je samo jedna i ona je gospodarica sveukupnog stvorenja. Sve je sazdala jedno pred drugim i jedno u drugom u takvoj blizini i takvoj razdaljini da je sve svemu dar i ništa ničeg ne ranjava.

Tako, po Mudrosti, otkriva se da je naš život začet i uronjen u Ljubavi (gdje je savršeno darivanje i savršena sloboda) i da izvan Ljubavi ne postoji ništa, već da sve propada.

Sveti Grgur iz Nise reče da je brak utjeha za one koji umiru. To je istina ako se sva čovjekova težnja zaustavlja na zadovoljstvu i ostvarenju u drugom spolu. Jedan smrtan u drugom smrtnom ne može naći besmrtnost. Zato je potrebno da obje osobe zadrže slobodu na takav način da jedno drugo ne povređuju, a to je moguće samo u Bogu, u istinskoj Ljubavi. Trajni manjak i savršenih brakova ne dopunjuje čovjek nego Bog. On je treća osoba braka. U nadnaravi je besmrtnost, u Duhu. Kad je Bog temelj braka onda on opstaje unatoč valovima strasti i nesreća. Riječ Ljubavi se ne mijenja. Zakon Ljubavi je nepromjenjiv i on je bitno združen s Križem u ovome životu. Plod Križa (trpljenja) je pobjeda u slavi.

*

Narav ima svoje granice iz kojih ne može van i izvan kojih ne može sebi ništa dati. Zato samo nadnaravno može pomoći da čovjek svoju čežnju ispuni, a to nadnaravno što ga čovjek prijateljskim osjeća jest - Ljubav. Ljubav nas je stvorila. Ljubav je stvorila i voljenu osobu drugog spola koja nedostaje punini naše naravi. Ljubav nam jedino može trajno dati tu osobu, ali pod uvjetom da i mi po Ljubavi sebe trajno darujemo voljenoj osobi. To se zove vjernost. Ona Ljubavi pripada i gdje vjernosti nema, Ljubav ne dolazi. A gdje se vjernost povrijedi Ljubav odlazi pa nevjerna duša opaža da je zapala u tamu na svim svojim putovima. Ma kakve kušnje došle, ma kakve sile i sluge zla nagovarale dušu na grijeh protiv Ljubavi, dok je vjernost sačuvana, Ljubav pobjeđuje. Posebno muž ima moć po čvrstoj vjernosti zaštititi brak i obitelj. Nehinjena vjernost mu daje autoritet protiv kojega se zlo ne može boriti. Zato je muška vjernost češće iskušavana i lažno prikazivana glasinom da muž može činiti preljub, a žena ne. Mogu oboje. Ali nije dobro ni jednom. Za

kratak čas prebrza užitka izgubi se sve blago mirnoga života. Svaka nova osoba je dublji pad u neiskrenost (" iskustvo"). Sve ono što je prvoj osobi predano, novoj se ne može više dati (a prvoj je dano sve). Jer čovjek je manjim dijelom vidljiv, a najvećim, bitnim svojim dijelom, nevidljiv. Tako se događa da se oko iste duše duhovnim rukama bore duše njemu pripadajuće bračne osobe i svih osoba preljuba, tj. padaju nevidljive sile na nevidljivu dušu i čovjek od toga natezanja puca u sebi na bezbroj mjesta, obuzima ga nemir i bol kojima ne zna više uzroka. Ne vidi i ne spoznaje da ga je požuda bacila u ruke mnogih koji ga trgaju sebi ili se nad njim osvećuju. Sam je izmučen, ali je unesrećio i muči sve koji su ga se u tom užasu primili. Zato je potrebno ljubomorno čuvati vjernost - čuvaricu mira i života svih u obitelji i svih kojima obitelj prilazi.

Duhovni čini imaju duhovne posljedice kao što tjelesna radnja ostavlja tjelesni učinak. Duh je vječan, a tijelo je prolazno. Duhovni čini su vječni (nezaboravni), dok se tijelo dade lako oprati.

U svemu je potreban red i mudra ozbiljnost.

Iz duhovnog sljepila i potpunog neznanja o naravi čovjeka, danas trpe bezbrojne duše ranjene u braku i ranjene od ranjenog braka.

Brak je biser kojeg sva zla hoće ukrasti. Zato svi koji smo imali milost ući u brak, čuvajmo ga dobro. On je vredniji od svake osobe pojedinačno. On je izvor blagoslovljenoga života. U njemu i patnja ima smisla i smrt ima dostojanstvo ljubavi.

*

Iz smirena srca dobre misli izviru. Smireno srce istinu gleda. Zato je dobar brak prebivalište mira i mirom sebe štiti od svake zle misli, riječi ili djela nečijega. Ljubav nije Ljubav ako ne prašta, ako ne daruje bez zasluge, ako nema strpljenja. Naime, Ljubav nije strast

*nego Duh u kojem srce živi. A kako nema čovjeka kadra sačuvatipravednost (neprestana je napast zloće), potrebno je svjesno se oboružati krepostima Ljubavi da praštanjem i strpljenjem sačuvamo voljeno biće i dočekamo prestanak tih blagih duševnih oboljenja (srdžbi, zabluda, razdražljivosti, nemarnosti, pa i ispada neskrivene zloće). Jer nije **to** osoba koju smo izabrali i kojoj smo se dali. To je zloća što je nju napala. Pa zar da je i mi još napadamo?! Dok se tako ponaša, ona se ne osjeća dobro. Nije to njezino izvorno obličje. Strpljenje, praštanje, dobrota, nepodlijeganje zlu, zaštita voljene osobe i kad ti ranu nanosi, - to su najveći darovi koji se u braku daruju i upravo oni učvršćuju i obogaćuju brak. Kao što bolesnu ruku nećeš odsjeći ili bolesna pluća izbaciti van, nego skupa s njima nositi teret bolesti i dočekati ozdravljenje, tako i u braku valja činiti. Jer njih dvoje su - jedno, srasli i srcem i dušom i tijelom i imanjem i svim životom svojim. Ljubav Križem (trpljenjem) pobjeđuje! Zreo brak je nerazoriv jer u njemu su zrele osobe (zrele u ovoj spoznaji).*

Brak je najveći dobitak što ga čovjek s čovjekom može postići. Izlazak iz braka (makar srcem nakratko) strašan je gubitak za sav život. Jer svaka povreda braka (i najmanja neukusna šala) dugo boli i razara tkivo braka (povjerenje) kojim su osobe urasle jedna u drugu. Zato - mir najprije! Mir mimo pameti, pa onda, iz mira, razmotriti svaku nevolju jer ima vremena za sve. U braku smo čitav život.

*

Brate, mušk̨o! Sestro, ženo! Kad uđeš u brak, zapamti - nisi se oženio sa samim sobom, sa sebi sličnim, već s onim dijelom čovjeka koji je posve različit od tebe (ne samo tijelom). On drukčije misli, drukčije radi, drukčije osjeća ..., sav je drukčiji. Zato jer ti je bilo neizdrživo u tvojoj samoći, u imanju ljudskom koje ti je višak, zato ti je trebao brak. Čuvaj se napasti da voljeno biće nasiljem

nesavršene pameti činiš sebi sličnim. Mnogi upropašćuju original voljenoga bića u lošu kopiju sebe (svojih principa, volje i shvaćanja) i odbacuju ga kao lošeg, a da ne znaju da su ga vlastitim nasiljem lošim učinili. Tebi treba drugi, drukčiji, a ne ti sam. Zato smatraj dobitkom svaku različitost. U Ljubavi, različitost postoji i različitost je bogatstvo. Jednako tako - ostani što jesi! Jer to što jesi izabrano je u brak. Najodvratniji muž koji ti se može dogoditi je muž tvoje pameti. Najgroznija žena je žena tvoje pameti. Priznaj da ne znaš stvoriti čovjeka. Pa što se onda hvastaš da znaš kakav ti muž, odnosno žena, treba?! Ti možeš načiniti robota. Zar bi te robot mogao zadovoljiti u braku?!?

*

Kao što se ti želiš predati jedino osobi koja te ljubi, tako se i voljena osoba tebi želi predati samo u iskrenu ljubav, kad je poštovana u svemu što ona jest, kad joj ne nalaziš manu i ne ograničavaš slobodu. Pokazuje se tako da sebe-višak možemo trajno predati tek u ljubav druge osobe, a i sebe-manjak uspijevamo dobiti tek u ljubavi. To je krunski dokaz da je Ljubav, ne samo začetnik Života, nego i stanište Života. Čovjek u Ljubavi postiže puninu sebe u darivanju i primanju - svoj stvarni smisao, svoj istinski Život. Ljubav je naš Bog. U ljubavi je sve. Bez Ljubavi sve postaje ništa. Čovjek postoji u različitosti i slobodi osoba. Stvoriteljica Ljubav mu daruje osobnost i slobodu. Kad je cijenjena osobnost i sloboda u braku, onda je on potpun, zdrav i nerazoriv. Svako ljudsko biće iskonski teži da bude što jest - neponovljiva osoba u sebi slobodna. Ako to daješ bračnom drugu, daješ mu neizrecivu sreću i snagom zahvalnosti nikad te neće napustiti jer mu to nitko u svijetu ne želi dati.

*

Možda će mnogima, ovo što ću reći, biti tvrd govor, sablazan i ludost. Ipak, neka znaju da utjehe u braku neće naći doli putem

Ljubavi. A Ljubav hoda na dvije noge: jedna je trpljenje, druga - praštanje; ranjena tješi, neshvaćena razumije, osuđena opravdava (sama ne traži utjehe, ne traži razumijevanja, ne traži zaštite). Tako - svojom strpljivošću pobjeđuje.

A sad, evo nečeg naizgled luđeg, veće sablazni za gordi razum, tvrđeg zalogaja za sebično srce što svoju bijedu proglašava bogatstvom, što sebe jadnog postavlja za kriterij drugima.

Mi smo već jednom umrli. Ovo je već drugi naš život. Kad je puknuo vodenjak u majčinu trbuhu gdje smo živjeli kao već razvijeno vodeno biće, zar to nije bila smrt nas-vodenih?! S krikom smo se pojavili ovdje. Taj krik je započeo na onoj strani u času kad je sve propalo. Rodili smo se tada za ovaj zračni život. Sve je postalo drukčije. Ali, zar itko od nas žali za gubitkom plodne vode? Zar itko plače što se rodio?! Ne. Dapače, sad plače i strahuje da ne izgubi ovaj život. Svako rađanje je dobitak. A nema rađanja bez smrti prethodnoga stanja. Ulazak u brak je nova smrt i novo rađanje. Mora umrijeti sav život samca i roditi se potpuno novi život udvoje. Ne na samačke škrge, nego na bračna pluća treba prodisati. A to boli u početku. Svi zacvile i zažale gubitak momačkog i djevojačkog života dok ne izrastu u zreo brak. A kad postanu istinski bračni ljudi, odreda svjedoče da nizašto na svijetu ne bi više htjeli biti momački i djevojački sami. Samo se odricanjem dobiva. Iz bačene pšenice niče polje žita. Tko ne baci, umire u svojoj škrtosti. Tko inzistira na svojim pravima u braku, gubi brak, gubi sve.

Nema čovjek nikakvih prava, ni na sebe niti na bližnjega. Nije stvorio ni sebe niti bližnjega. Obojicu je nezasluženo dobio. Kakvo li pravo imaš ti koji si sam sebi nepodnosiv višak? Kakvo prvo imaš na osobu koju si u svojoj samoći jedva dočekao i primio kao spas bez ikakva uvjeta, u dan kad ti je Ljubav pokazala drago lice, objavila nježan glas, darovala toplo tijelo da ne budeš sam, da se imaš kome dati, biti nečiji? Kako je grozno biti ničiji, biti svoj.

Zato, nije istina da se brak temelji na pravima, na ravnopravnosti. Brak se temelji na Ljubavi u kojoj se ne mjeri dar, već se natječe u darežljivosti; gubljenjem se dobiva. Tko se drži prava i ustraje na ravnopravnosti, taj Ljubavi nema. Taj tužitelja uvlači u kuću koju Ljubav sazda za sebe, jer je zato stvarala ljude.

Pitajte hrast, je li na gubitku što su mu svi žiri ispali iz ruku? Ne. On je na dobitku. Umjesto pusta polja, sad ga okružuje hrastik. Ali... valjalo je čekati.

*

Jedino djelo braka je rađanje čovjeka. Sve ostalo mogu i samci. Pa ipak, svaki brak ne rađa. I to je normalno. I brak s djecom i brak bez djece je brak. I jedan i drugi može biti dobar. Oslobodimo se ljudskih predrasuda, navika i nasljeđa te u neovisnosti i slobodi duha dopustimo da nas Mudrost uvede u ovu tajnu. Što nam to Bog, Stvoritelj Života, u dubinama našeg živog srca želi reći, to sad čujmo.

Rađanje djece je izravni govor Mudrosti. Ulaskom u brak ti postaješ Čovjek. Samo u braku se rađa Čovjek. Nadalje, ti sam sebi ne pripadaš, kao što ni dijete ne ostaje u ropskoj vezi s tobom već raste i odvaja se. Slobodno je otići. Slobodno je doći. I ono ti iz slobode dolazi samo kad si u Ljubavi. Brak rađa i mušku polovicu Čovjeka i žensku polovicu Čovjeka, i to - ne kako mi hoćemo, već kako Bog, vlasnik i darovatelj Života dadne. Te polovice opet traže svoju polovicu, i to ne u krilu vlastitoga roda (u svojoj sebičnosti) već u nekom sasvim drugom krilu (drugom rodu).

I neradanje djece je, također, izravni govor Mudrosti. Život Čovjekov, bračni život, nije radi puke reprodukcije. Čovjek nije rob rađanja. Rađanje je dar Ljubavi, ali i dar Mudrosti. Po djeci te okružuje šira zajednica ljubavi, ali po djeci ti najviše Mudrust govori o Čovjeku - o tebi samom. U služenju upoznaješ svoju zaboravljenu istinu. Dijete je velika škola života. (Čini mi se da

djeca rađaju nas - u duhu i tako nam ne ostaju dužna za patnje i brige tjelesnog rađanja.)

Čovjek, dakle, nije stroj koji rađa, nego je brak mjesto gdje se Čovjek vidljivo i nevidljivo rađa. Nikakva prednost nije ni u imanju, ni u nemanju djece. Čovječje blago je u drugoj osobi. Život je trajna razmjena nezasluženih darova. Zato je zdrav brak - izvor radosti, nezasluženog dara i neočekivane novosti. U brak ne spadaju ni djeca, ni poslovi, ni planovi, ni drugi ljudi... Sve je to pred brakom, pouka braku i zahtjev ljubavi od braka. Jer kako je Ljubav temelj braka i punina dara Čovjekovu postojanju, ona ima pravo tražiti od Čovjeka ljubav za sve stvorenje, dobru volju prema svemu. Čovjek je, dakle, muško i žensko u trajnoj čežnji sjedinjenja koju samo Ljubav ispunja. Narav Čovječja je bitno svezana s Ljubavlju. To nije tako kod drugih stvorenja. Biljke i životinje, premda dvospolne, ne žive u braku. One ostvaruju kratkotrajno tjelesno sjedinjenje radi razmnožavanja, ali su odmah poslije sasvim slobodne. Tijelo nije vječno. Ono po raspadljivosti pripada vremenu i sve njegovo je vremenito - na kratak rok. Kod tjelesnih životinja zato postoji samo nagon što se po Mudrosti, koja ravna Svemirom, u određeno doba javlja. Čovjek nema nagon u proljeće ili jesen, već u svako doba nosi dubinsku razumnu i duhovnu čežnju trajnog sjedinjenja. Čovječja narav je neusporediva s naravi životinja i biljaka, premda ima tijelo kao i one. Čovjek je bitno duh koji je po duši gospodar svoga tijela. Čovjek jedini poznaje Mudrost, posjeduje znanje, teži zajedništvu s Neizrecivim i Vječnim, tj. zida hram i klanja se božanstvu, jedini svojom naravi teži nadnaravnom i jedini kojemu se nadnaravno otkriva. (To svjedoče sveci i mistici svih ljudskih vremena.) Ovo govorim s namjerom da shvatimo kako je ljudsko zajedništvo braka u biti neusporedivo sa životinjskim parenjem. Čovjeka Bog (Ljubav) u samom sebi sjedinjuje, dok životinje po Mudrosti razmnožava, što je za njihovu narav sasvim dovoljno. Životinja ne sudjeluje u stvaranju sebe. A Čovjeka je Bog počastio sudjelovanjem u vlastitom stvaranju (njegom, odgojem i samoodgojem). Čovjek je suradnik

Božji. Ljudi koji su duhovno mrtvi i stoga u svom duševnom području nerazvijeni, zadovoljavaju se životinjskom razinom braka (nagonom i reprodukcijom). Žive sasvim po raspadljivom tijelu kao i životinje i zadovoljavaju se brakom bez ljubavi. Naime, čovjek duhom samo Ljubav traži. Ili, rečeno današnjim uobičajenim riječima, " nesvjesno" u nama se ne može ničim zadovoljiti što mu svjesno pruža, doli čistom Ljubavlju. Duh je tijelom nedodirljiv. Tijelo je sluga duše koja je sluškinja duha. Ali kad se duša prikloni tijelu, čitava narav propada, jer život je duh te život i duši i tijelu izvire iz duha. Ljubav je neshvatljiva. Ona se srcem spoznaje. Čovjek živi samo kad je tajna pred njim, jer je i sam tajna vlastitoj pameti.

Bolna iskustva rastavljenih brakova mogu se spoznati na djeci iz tih brakova. To su do svoje srži raspolovljena djeca, u svemu ranjena, u svemu nepotpuna. Rastava nije samo zločin nad djecom, već prije svega nad bračnim osobama. Djeca su ogledalo braka. Ono što na njima neskriveno opažamo, prikriveno postoji u naravi rastavljenih osoba. Uništivši brak, ubile su sebe. Ubile su ljubav. Ubile su tajnu. Ubile su nježnost. Ubile su dobrotu. Ubile su gospodstvo svoje naravi te su u ropskom stanju tjelesne požude i materijalnog dobitka što ga prati cinizam, lakrdijašenje, prostota, grubost, hladna lukavost, neotesanost, pretvaranje i bezbroj ostalih nakaznosti naravi. Zaista, rastavljena osoba ne nalikuje više bezazlenoj, prečistoj djetinjoj duši, dok bračne osobe u ljubavi zadržavaju iskonsko djetinje zdravlje. " Kao djeca su" - vele ljudi.

Brak nije partnerstvo, ni ravnopravnost, niti kompromis. Brak je organizam. A u živom organizmu nema autonomije organa nego kad noge trče uzbrdo srce brže lupa i daje više krvi, pluća brže dišu i daju više kisika. Organi ne žive autonomno već im organizam pruža život; dok služe - žive! Tako je i u braku. Kako te može napustiti onaj koga bezuvjetno ljubiš?! Ako li te napušta, ubio si ljubav nekim uvjetom. Zato u braku nije mjesto pameti ni njezinim zakonima i pravima. Pamet je sluga braka što bračnoj postelji ne

smije prići. Vrt, pod, drvarnica i kuhinja - tu je mjesto pameti. Bračna soba je stan Ljubavi i od ostalog dijela kuće se skriva duhovnim zastorom što se zove zaborav onoga što nam dnevno napada oči, uši i želje. Kad se uđe u brak, o braku se ne razmišlja. Razmišljanje nikog ne ženi niti udaje, već Ljubav. Zato u brak samo Ljubav ima pravo dolaziti. Pustimo li išta drugo, uvrijedit ćemo Ljubav. Gdje ona ode, brak se raspada, a novoga ti nitko neće dati jer brak samo Ljubav tvori. Rastavljeni i kad govore da su novim brakom " zadovoljni" , odreda grubo svjedoče: " Brak nije ljubav" (njihov brak!!!). Postoji mogućnost da i bestidna osoba stekne stid (na meni se zbilo) i da se iz razvalina nanovo sazida brak rukom iste svete Ljubavi. Taj način je Izmirenje s Ljubavlju i Otkupljenje što uklanja krivicu po zaslugama Krvi Kristove. Nakon devet godina ateističkog, karamboliranog braka, doživjeli smo obraćenje, iskustvo živoga Boga, stali pred oltar i po sakramentima Ženidbe, Ispovijedi i Pričesti doživjeli, ne samo obnovu braka, nego istinsku bračnu ljubav koja nam je vratila ljudsko dostojanstvo i radost petorih djece. Obraćenjem dom naš je postao vrelo Života. Iz zahvalnosti Njemu pišem ovu knjigu, Njemu - Raspetoj Ljubavi koja sve trpi, sve podnosi, sve prašta. U Njemu sam shvatio da je priroda Ljubavi poslušnost i služenje. Ako te ljubim, jedva čekam što ćeš tražiti, što mi zapovjediti da ti učinim. Onom koga ne ljubiš, ni čašu svježe vode na samrti nisi kadar dati. Neposluh od zla dolazi, a iskren posluh je samo u Ljubavi moguć. Dapače!

*

U dvije prilike se Ljubav silovito primiče Čovjeku: otkrivanje bračnog druga i začeće djeteta. Ostalo je vrijeme našega odgovora Ljubavi, našeg narastanja u Ljubav. Ljubav nam daje nezasluženi dar. Mi nemamo nikakvoga prava na voljenu osobu, ali niti na sebe. Čista je dobrota Ljubavi što postojimo - i to baš u toj čežnji i što nam toj najdubljoj čežnji Ljubav daruje ispunjenje u drugoj osobi. Ta osoba je baš za nas stvorena, baš u naše vrijeme rođena, baš u času

naše žudnje iz nepoznatog se stazom Ljubavi pojavila pred nama da nas usreći. Zato dugujemo neizmjernu zahvalnost Ljubavi. Jedino čime joj dostojno možemo zahvaliti jest odluka i napor da joj postanemo slični, da dopustimo da u nama živi. Za to nam se pruža mnoštvo prilika.

Nakon prvotnog savršenstva, nastupa vrijeme kada kao da se Ljubav sakrila. Tu gdje je sve bilo izvrsno, namnožile se oskudice, mane, uselile se čak i zloće. Mnogi ne prepoznaju ovu igru skrivača u koju nas Ljubav uvlači, pa povjeruju zlu, pristanu uz njega i tako gubitkom Ljubavi sve izgube. Treba obrnuto postupiti. Ustrajati, baš sad!, u Ljubavi. Nadoknaditi nesavršenstvo bez prigovora. Oprostiti zloću i udvostručiti strpljenje i nježnost, svjesni da se voljeno biće ne osjeća dobro dok nam stvara neprilike, da je izgubilo mir, da je i samo napadnuto. Samo nježnost može nadvladati zlo i oporaviti ljubljenu osobu da opet u punini duhovnoga zdravlja, sa zahvalnošću ljubi. Doživljena ljubav u trenucima slabosti je veći dar i više ploda donosi nego bilo koja prvotna zaljubljenost. Iz ovakvog ljubljenja raste trajno povjerenje i čvrsne svaka odgovornost. U trpljenju srastaju rane i brak postaje nerazoriv. Uloženo trpljenje je na većoj cijeni od pokazane simpatije. Na svoje trpljenje je svatko ljubomoran. Mjesta gdje nas je patnja pohodila stupovi su na koje se oslanja most Života. Dobro je za brak da dođu trpljenja. Tada se osobe bogate, ako imaju Mudrosti. Čovjek u svemu raste. Valja narasti i do herojskog stupa Ljubavi. Osobe koje su prebrodile krizu pobjedom Ljubavi, i u svojim sramotama vide korist i draga im je svaka, pa i najteža rana, jer samo po patnji dolazi dobitak.

Nezrela je ljubav koja nije iskušana, koja je skrenula s puta iskrenosti u ples maski da se zadrži privid prve nježnosti. Na toj stazi duha nema blagoslova. Laž uvijek na kraju pokaže svoj gorki okus. Prava Ljubav je nesebičnost, dar bez očekivane plaće ili zahvalnosti i nju samo kušnja otkriva i daruje. Nažalost, malo tko želi biti savršen u Ljubavi, ljubiti neljubljen, činiti dobro zlostavljan,

praštati svaku uvredu... Čovjek je samo u Ljubavi neuništiv, nepobjediv. Svaka zloća kad-tad klone i posrami onoga koji joj se priklanja, a pobjeda Ljubavi najviše uzdiže dostojanstvo Čovjeku.

Postoji izraz da se netko zbog ljubavi ubio. To je najotrovnija laž. Ubio se od puste sebičnosti. Ubila ga vlastita požuda. Ljubav nikoga ne ubija. Zar može biti svoja suprotnost?!

*

Svijet je jedinstven i zakoni njegova postojanja su jedinstveni. Zato je u Mudrosti moguć skup svih stvorenja kao dobitak, a ne kao međusobna opasnost. Kako je čovjeku predano sve stvorenje da po Mudrosti i Ljubavi u sebi svime upravlja (" obrađuje i čuva" kako stoji u Knjizi Postanka) - ne objektivno (izvan čovjeka) nego je subjektivno čovjeku predan Univerzum - to se tragovi tog predanja moraju skrivati u čovječjoj naravi. Čuo sam od znanstvenika da je čovjek tijelom sličan zemlji. Odnos kopna i mora odgovara odnosu krute tvari i tekućine ljudskog organizma. Nadalje, u čovječjem tijelu su sadržani svi elementi Zemlje. Ali je čovjek po svom stvaralačkom duhu slika samog Stvoritelja. Zato ima vlast nad Zemljom (ima je prije svega u sebi). Zakoni prirode su tako i zakoni ljudskoga Života. Samo što posiješ - to niče!!! U našoj naravi i životu, čega se odrečeš - to ti postane preobraženi dobitak. Važno je pristati živjeti bez izbjegavanja trpljenja i gubitka. Naprotiv, ma kakva mećava zasipala oči - ići dalje! Tako se čuva mir u kojemu svi darovi naše naravi ispravno žive i čuvaju sam Život. Mirno srce pobjeđuje nevolju. U braku treba pod svaku cijenu čuvati mir, pa će i gubitak dobiti neprocjenjivu vrijednost. Mir je pak moguć samo u iskrenoj Ljubavi.

Posebna je tajna da Čovjek ima vlast nad voljenim bićem. Može ga ljubiti, može ga ubiti. Vlast je duhovna sila. Iskusio sam da se ono što vjerujem postupno ostvaruje na bračnom drugu. Vjera je duhovno sjeme - slika spletena od aktivnih duhovnih sila što se

postupnim djelovanjem materijaliziraju, postaje stvarnost života. Da pojasnim.

Subjektivni skriveni doživljaj voljene osobe može biti napadnut silama zla. Ako se te sile ne odbiju već vjerom prihvate, one najprije u nama ostvaruju plod zlog ponašanja (uvrijeđenost je zlo!) koje izravno napada mir voljenoga bića te se ono povrijeđeno u kalupu inata suobličuje našoj iskrivljenoj slici o njoj. Recimo: duh preljuba napadne unutarnju sliku bračnog druga i u nama izazove nemir ljubomore. Ako povjerujemo (vjera je selektor duhovnoga svijeta), taj nemir izaziva naše izobličene napore da do toga ne dođe, proizvodi bolest ljubomore koja kao sila u voljenom biću rađa svoj opaki porod - inat iz uvrijeđena dostojanstva vjernosti, a inat upravo oblikuje prizor osvete koji ono duhovno sjeme sumnje ostvaruje na voljenoj osobi. Zlo se nastavlja kroz poriv našega kažnjavanja (ubojstva naše ljubavi!) te voljeno biće po rezignaciji pada u prihvaćanje vlastitoga grijeha. Mnoštvo je razorenih brakova koje je zla misao ubila. Može biti i drukčije nadahnuće: " Da ne budem prevaren, prevarit ću ja." Tu zlo koristi saveznicu taštinu te izravno ubija osobu koju je napalo, potom uz pomoć sablazni proizvodi razočaranje druge osobe, razočaranje - bijes, bijes - osvetu. I tako opet pogiba brak. Brak se čuva u sebi vjernošću i povjerenjem i čvrstom odlukom da se njega - najveći Čovjekov dobitak - sačuva. Kad tako osobe postupaju, svaka napast zla odlazi i to istog trena kad shvati da je osoba jasno nevjerovanjem odbacuje. Svako zlo pogiba onog trena kad mu ne vjerujemo, kad odlučno odbijamo i razmišljati o njegovu otrovu. Ljubav uvijek štiti ljude i oprema ih zahvalnošću u kojoj je nemoguć nered. Zbog neznanja duhovne stvarnosti Života i svijeta i zbog duhovnog neopreza, mnoštvo brakova pati. Ljubav je sve. Brak je slika Ljubavi na zemlji. Brak - tajna, kao i Ljubav. Brak - božansko djelo, veće od muškog i ženskog pojedinačno; njih dvoje u svemu različitih - kao jedno. To samo Ljubav može. Brak je trajni stan Ljubavi na Zemlji. Narodi koji su ubijali brak, ubijali su Ljubav, ubijali su sebe i nestali s lica Zemlje.

*

Kad nastupi mrak, svijetle samo ognjišta. Dok je ljeto, možeš prespavati svugdje. A kad dođe zima, toplina je samo u kući. A gdje ćeš prenoćiti ti koji nemaš kuće?! Zima i noć pohode svaki život, zima nesreće i noć beznađa. Tada te samo tvoj najbliži, kojeg si uzgojio ljubavlju, može zagrijati utjehom i rasvijetliti nadom - plamičkom svoje ljubavi. Zato treba čuvati brak i gledati ga iz vječnosti, a ne iz vremena.

*

Brak začinje i čini Ljubav. Ljubav je duh, a ne racionalno jasan govor, hladno precizan ugovor. Ljubav je neobjašnjiva, neopisiva, neiskaziva, nelogična, nalikuje ludosti, ali u njoj Čovjek dobro živi. Majka djetetu ne govori ništa pametno, naprotiv (u racionalnom smislu), sasvim ludo govori, ludo se igra. Mladenci kad se sretnu igraju se suludim govorom, dapače ismijavaju prepotentne fraze i nategnuta učenja. Njihov govor ne tvori zvuk ni logika, već skroviti znakovi Ljubavi. Srce je iznad pameti. Pamet nema pristupa u tajnu Ljubavi. Ona, kao sluškinja, čeka vani da obavi najobičnije radnje svakodnevice da bi što više vremena ostalo za boravak osobe svim srcem u neiskazivoj Ljubavi. I s pravom je tako. Čovjek je veći od vlastite pameti. Nijedna ljudska pamet nije kadra shvatiti vlastiti život, ni sa sigurnošću providjeti idući tren. Kako onda može znati drugu osobu i s kojim pravom se usuđuje preuzetno voditi dvije tajne tajnim putem Ljubavi kad je između nje i tajne nepremostiv bezdan?! Tu sluškinju treba upokoriti čvrstom voljom - jasnom odlukom da samo služi braku, a nikako da mu sudi. Drugim riječima, nevine šale, radosne nazovineozbiljnosti, tišine povjerenja, poštivanja druge osobe u njezinoj različitosti mora uvijek biti da bi brak normalno živio. I najveće brige treba odgoditi trenucima igre da bi duše ozdravile i dvostrukom, združenom snagom, u miru i trijeznosti, pobjeđivale. Jer igra donosi mir, a mir trijeznost iz koje se vidi Istina. Zatvor je, a ne brak, kad dvije osobe samo jadikuju,

samo ogovaraju, samo pametne i " visoke" razgovore vode ili prate dnevnu kroniku svijeta. Zašto zatvor? Zato što su im duše zbijene u siromašnu logiku. Sve znaju i mogu se još samo ubiti, poći putem strme rezignacije do ognjenog jezera cinizma gdje isprazna oholost ne može nadomjestiti Život. Život je tajna, kao i Ljubav. On nije logičan. On Ljubavi pripada. Istinito svjedoče oholice da " primitivci dobro žive" . Istina je da ti izvorni (primitivni) ljudi dobro žive jer žive živim srcem, a ne mrtvim razumom koji sve što ugleda ukiva u nepomične mrtvačke sanduke logike. Govor Ljubavi se može izražavati na bezbroj načina, u znakovima, a riječ ljudska je najnesavršenija mogućnost razgovora u braku jer boluje od sklonosti ukivanja u nepomične definicije. U braku se ne smije zaboraviti govor Ljubavi da brak ne bi postao tamnica sa dvije ćelije u kojima robuju tijelom približeni duhovni samci. Govor Ljubavi je divan. U njemu se uživa. Njega srce govori, a ne razum. Posebno valja biti nagluh na riječi o braku " općenito" , " u principu" što svijetom kolaju, jer one nisu dobre. One su odjeci zloća. Isto tako ne treba dopustiti da itko komentira voljenu osobu niti da nudi kakav savjet za brak, jer to su otrovne napasti. Laskaju dok ne ugrabe povjerenje, a onda se kao klin zabijaju između bračnih osoba. Počinju se gledati kroz tuđu leću i brak je već razbijen. Vjeruj srcu i srcem se bori za svoj najbolji izbor pa ćeš sačuvati najveće ljudsko blago - samoga sebe u drugoj osobi. Mnoge brakove kao crvotoč rastaču dugi razgovori o unutarnjim mučnim stanjima. To je samo zlo što se nudi kao spona. Ne traži nego daruj, pa ćeš dobiti. Ne dopusti da te tješe jer je samosažaljenje perverzija: umjesto bližnjega, ljubiš sebe i zato umireš. Ne gledaj u zlo, pa ga nećeš vidjeti. Razlikuje se hod u duhu od hoda po zemlji. U trenu može nastati potpuno nova stvarnost, čitav svijet potpuno drukčiji. Sjeti se. Sunce nije stvoreno da svijetli sebi, niti čovjek da živi za sebe, da bude sam. Ni miris sebi ne miriše. Ljubav je zakon i stvarnost Svemira. Sve svemu pripada, predajući se - živi, a ništa - u sebi ni za sebe.

*

Bračnu voljenu osobu treba gledati kao tajnu koja ti je dana. Iza tog lica stoji tajni Stvoritelj. On taj svoj dar meni, to pokazano svoje remek-djelo pred mojim očima i u mom životu dovršava, razvija i ukrašava novim darovima koji, kao skriveni izvori, najednom postaju silni, obilni, postaju rijeke ugodnih novosti, neočekivane i nepredvidive. Tako će voljena osoba biti ispravno čašćena i razvijat će se pred nama kao cvijet na toplu suncu i na vlažnu tlu. Samo iskreno prihvaćena osoba predaje se bez pridržaja i otkriva svoje riznice. Ljubav se živi u skrovitosti povjerenja, a ne u javnosti brbljanja. Na većoj su cijeni darovi iskrenosti, pažnje i nježnosti nego li sva blaga svijeta. Treba se kloniti ropstva običajima da oni svojom krivotvorinom ne zamijene Ljubav.

Nije moguće da čovjek ne pogriješi. Bolje je grijeh iskreno odmah ispovijediti s molbom oproštenja u pokajanju (jer tako već dajemo prednost voljenoj osobi), nego li dočekali bijedan tren u koji će od nekoga doznati za naš grijeh. (Uvijek nas nečije oči gledaju. Svakom djelu sačuvan je svjedok i nema tajne pod nebom.) Ili će po našem izgubljenom miru spoznati da smo nečim uvrijedili povjerenje. Iskrenost isprva nakratko gubi, ali - uvijek postiže dobitak. Kad se sam optužim, tko me može još optužiti??? Jednako tako, bezumno je ne praštati. Svaki događaj je manje vrijedan od najdraže osobe, izabrane osobe. Posrijedi je bio nalet slabosti i zla, a ne trajna istina njezine duše. Za voljenu osobu se treba neprestano zauzimati na jedini mudar način: čineći joj boravak u zajedništvu pun nježnosti i značenja što ih nitko drugi tako neće dati. Da je i koju godinu u zagrljaju ne vidimo, život je dulji od tih godina. Isplati se uložiti u strpljenje i snagu dati Mudrosti. Nikoga riječ ne vraća u dom koji je napustio već iskrena, strpljiva, šutljiva Ljubav. Samo Ljubav čuda čini. Svetinja braka svetim se sredstvima čuva.

Ako si izgubio mir srca, znaj da si u grijehu prema voljenoj osobi. I duboko ranjeno srce može biti u miru svoje boli ako ljubi.

" Strah je nedostatak ljubavi." Nemirno je srce na stranputici života.

Ako se ne oznojiš oko vrta, ništa od njega. I brak je vrt u kojem cvjeta tvoj život.

*

Brak nije stanje nego proces, tjelesnom oku nevidljiv. Dvije biti putem Ljubavi približavaju se Idealu koji ih pretvara u jedno. Iste riječi slušaju. Istu dogovorenu volju ostvaruju. Iste prizore života gledaju. Na istom mjestu borave. U isto vrijeme prolaze kroz radost, patnju, bolest, zdravlje, slabost, jakost... Jedno drugog drže u svemu i tako ublažuju ekstremne titraje volje u jedan jedinstveni životni put obitelji. Ta istoća duha i prilika prožima svu narav jednoga i drugoga. Taj isti kalup oboje odlijeva, te vremenom, ne samo dušom već i tijelom, postaju sve sličniji. U zdravu braku, unatoč različitim licima (osobe su neponovljive), ima nešto zajedničko te mirno oko usred mase naslućuje da su njih dvoje jedno. Na čovječjem licu se odražava tajnovita stvarnost njegova života. Ono se dnevno mijenja, putuje od mladenačkog rasta kroz školu patnje do slike utjelovljene Mudrosti. Svako je ljudsko lice u svakom trenu neponovljivo, izvorno, nitko mu sasvim sličan nije. Nadalje, svako se lice kroz život pretvara u dugi niz vlastitih statičnih obličja od mladosti do starosti, a na svakom tom pojedinom izgledu dinamikom života oslikavaju se nutarnji prizori duše, odrazi vanjskoga svijeta i unutarnjega Boga. Lice Čovječje je tajnovit ekran na kojemu se prikazuju najveća čuda Svemira. Nema u stvorenju većega čuda od lica Čovječjeg. Ono je remek-djelo žive Mudrosti.

Brak se dnevno sklapa. Dnevna budnost u očuvanju i dnevni darovi ljubavi čine život braka. Potreba naše raspolovljene naravi, mimo pameti, silom duha ostvaruje to sjedinjenje. Zato je važno shvatiti u Mudrosti istinu o nama da bismo svoju polovicu naravi predali drugoj polovici Čovječjoj, da se našim življenjem događa put ka savršenstvu, ka Čovjeku - slavi Mudrosti, a ne kako danas mnogi

zavedeni i ranjeni svoju ljubav usmjeruju drugom stvorenju i tako svoje čovještvo predaju nižoj vrsti, a narav niže vrste uzimaju sebi. Ta se žalost može dnevno vidjeti u gradu kod onih nesretnih dušta što su prezrele čovjeka i silom Ljubavi se vežu (sjedinjuju!) sa psima, mačkama, vukovima, zmijama, pticama, biljkama... Te osobe s vremenom preuzimaju obličje svojih ljubimaca, ponekad im izrazito nalikuju - ne samo licem nego i duhom ili su duhovne životinje ili su duhovna trava. Radi životinje ili biljke kadri su trajno prezreti tajnovito nadzemaljsko gospodstvo ljudske osobe ako se ne divi njihovu mizernom idolu. Druga strana njihove zloće očituje se u tom što biljkama i životinjama predaju čast koju je Stvoritelj Čovjeku namijenio. Drže ih u stanovima i timare većom pažnjom od pažnje zdrava para u dobru braku. Za posljedicu žive potpuno isprazan život, duhovno slijepi. Ako je to zaista ljubav prema životinjama i biljkama, zašto ne skupe u svoj stan sve kišne gliste, sve ptice, mravojede, uši i stjenice, komarce, veprove ili sve vrbe, hrastove, sve trešnje i svu travu. To je idolopoklonstvo, a ne Ljubav. Životinje i biljke su već stvaranjem opremljene za život u prirodi. Nahrani ih i nemoj ih zlostavljati. To je dovoljno. A sva je ljubav za čovjeka i Boga (Ljubav) koji u čovjeku traži stan. Zašto traži, a ne uzima, pitat će netko?! Slobodni Bog želi stanovati u slobodnoj, a ne ropskoj duši.

Ovo je svijet u kojemu je prvi susjed ljuske duše zlo. Zato valja budno i s naporom živjeti da se naša narav na putu posvećenja Mudrošću očuva. Nevidljivi svijet duhova presreće i zasipa naše duše mnoštvom ideja, želja i nelagodnih nagnuća, ne bi li napustili svoje dostojanstvo. Tako, pod prividom pravednosti, bujaju društva za zaštitu životinja, biljaka, prirode, starina, sloboda (u čemu i od čega - ne kažu). Nema tako silovito zagovaranog društva za zaštitu Čovjeka koji na Zemlji najviše pati i trajno je zlostavljan.

Postoji iskonsko društvo za zaštitu čovjeka. To je - brak i obitelj u koju brak svojim plodovima prerasta. Tim se društvom ne

oduševljava nitko doli oni koji su sačuvali Ljubav, živu savjest, dar vlastitoga stida i koji žive unutarnji život u zajedništvu s Bogom sveg stvorenja, kojeg svaki iskren vjernik na svoj način iskusi. Bog se zaista otkriva svakome tko ga iskrena srca u poniznosti traži, svjedočim ja koji sam 35 godina odgajan i živio kao ateist i komunist sve dok u patnji gordi razum nije skinuo krunu priznajući da ne zna izlaz iz tog ambisa užasa. Tad sam upoznao Boga Spasitelja, kojeg sam osporavao, Isusa Krista koji me je imenom zazvao i spasio mi i dušu i obitelj učestalim čudima Svete Mise, Svete Ispovijedi i Svete Pričesti, uz živi naš razgovor u molitvi i snu. (Tko ima dar vjere, a čita ovu knjigu, gdje god pišem Mudrust, neka čita Krist. On mi je povratio i uzvisio moje ljudsko dostojanstvo Duhom što vlada svim vidljivim i nevidljivim svijetom, proniče tajne naravi i proviđa buduće, jer poznaje tajne Božje. Govorim autoritetom i silom mirnog službenika Božjeg. I ako bi tko hvalio što iz ove knjige, neka Krista hvali, jer on mi u molitvi sve ove tajne otkri.)

*

Brak nije cilj nego put do cilja, put naše ljubavi do savršenstva u Ljubavi. Jer ispunjenje svoje naravi, svoga iskonskoga smisla čovjek postiže kad je sav u Ljubavi i kad je sav kao Ljubav. Zato se brak već od početka dvojako doima: kao ljubav puna svih užitaka i kao nedogledna patnja satkana od strpljenja, od podnošenja svih boli, nenadanih udaraca i gubitaka, nesporazuma i neispunjenih želja... Osoba, kojoj je užitak životni idol, vidi samo trnje ovog puta i brzo odustaje od braka. U trci za užitkom mijenja osobu za osobom, ne obazirući se na nered što ga ostavlja u svim napuštenim životima: povrede dostojanstva, obeščašćenja i tijela i duša što više nisu skupocjen dar voljenom biću, već napukla i odlivena posuda. Dar vrijedi onoliko koliko je čuvan. Neprocjenjiv je kad je namijenjen i sačuvan samo jednoj osobi. U braku je najveći dar života. Darujemo čitavu svoju narav i sve što nam pripada. Teški je grijeh,

teška uvreda Vječne Mudrosti i Stovriteljske Ljubavi - ražalostiti dušu čovječju u koju je osobno položen čitav Svemir.

U dobrom braku patnja je svakodnevni gost. Ali dobitak što ga daruje podnesena patnja nema usporedbe. Brak nije dolina sreće, već put ka vječnoj sreći koju posjeduju duše suobličene Vječnoj Ljubavi. Dapače, put braka postaje na neki način sve strmiji što se više primiče savršenstvu u vlastitoj naravi. Sve što je bilo mamac braka, pokazuje naličje puno trnja. Drago tijelo stari i gubi draž, djeca postaju izvor dubokih trpljenja i odricanja, bolest, nemoć, grob na kraju... Sve biva oduzeto za čim smo radosno srcem pošli. Na kraju te snalazi sudbina svih ljudi i ti odlaziš odavde. U braku gubiš tijelo i dušu voljene osobe, gubiš svoju slobodnu volju, gubiš djecu, gubiš snagu, gubiš svaki užitak. Gubiš i samog sebe. Sve nakratko. U svoje vrijeme bi iskra ljepote, sreće, radosti, neprocjenjiva blaga, a potom ... ugasnu. Jedino što ostaje na vrhu planine sazdane od svih strpljenja i gubitaka: duša, gola, uronjena u tajnu moć Ljubavi što je nadišla sve poraze i kadra je smiješkom pružiti dar spasa i razumijevanja baš svakom. Ogroman i neprolazan dobitak, sav u neraspadljivom duhu. Osobe što su se uspele putem braka na ovu goru, ponosne su na svoj život, na svoj izbor. Svjetlom Mudrosti, koja proniče sve, vide grozotu ispraznosti onih koji su odustali i ostali ljušture ljudskog obličja bez bogatstva duha. Ovi ljudi ljube i priželjkuju patnju jer je prepoznaju kao najsigurniji put uspona vlastite naravi u Život. Život je duh, a ne raspadljivo blago. Ove osobe nikad ne pomišljaju na samoubojstvo, niti ga svjetuju, niti ga opravdavaju. Samoubojstvo čine robovi požude i žrtve grijeha, jer grijeh vrijeđa Ljubav. Da nije ovakvih osoba, ova dolina suza bila bi, zaista, besmislena. Ovako je Križem blagoslovljena ta rodilja posvećenih duša što su čitavu svoju narav uzdigle u Ljubav.

*

Neka se ne zaplaše oni koji stoje pred tajnom braka kao pred nepoznatim zamkom što ne znaju tko će ih dočekati. Križ braka je

satkan od boli i radosti. I Mudrost čini tako da ni u čem posve ne oskudjevamo. Neizreciva je radost kad se u braku bez pridržaja i zauvijek daruje jedno drugom. Ta radost dobitka drugoga bića tolika je da je izvor snage za prijelaz svake prepreke na zajedničkom putu. Vjernost je izvor ove radosti i sve snage koja brak čini gotovo svemogućim. Vjernost iskrenom i trajnom predanju. Na žalost, osobe koje su učinile preljub (već u samoj misli) ili se bilo kojom zamkom taštine sebično uskraćuju i ucjenjuju svoju drugu polovicu, žive u strašnoj duševnoj bijedi i nemaju više snage podnijeti iskušenja, te ili odustaju ili pretvaraju brak u pakleni krug osvete i bijesa. Dok zadaju voljenoj osobi sve ljuće rane, postupno ubijaju sebe. Podla jetkost i prijevara su krajnji dometi takvoga braka. Onog trena kad se u misli uskratiš, a predaš drugom, makar još nepoznatom, klin grijeha je zabijen u tijelo braka (djelo duhovnog nereda je učinjeno sa svom posljedicom) i samo valjana Ispovijed (duhovno djelo pomirenja, vraćanja u sklad) uz iskreno pokajanje i čvrstu odluku na ponovnu vjernost može zacijeliti ranu i obnoviti prvotnu tajnu, premda ožiljak trajno umanjuje veličanstvenu bračnu ljubav. Čovjek nema pravo sebe uskratiti onome kome ga je istinska Ljubav predala i nema pravo sebe (trajnu vrijednost božanskog dostojanstva) predati prolaznoj požudi čiji plod je smrt duše (gubitak izvora radosti). Samo neokaljana Ljubav vrvi nepresušnom radošću. Ta radost je neopisiva, ne u prolaznom zanosu, već u trajnosti i punini dubinske sigurnosti života koju zovemo MIR. Tko prestaje ljubiti, gubi mir i zato se već u misli učinjen preljub na svakom koraku opaža; ništa ga ne može sakriti. Samo je u Ljubavi mir. Preljub nije Ljubav i zato nema mira.

Zavodljivoj misli, grešnoj slici mašte ili prizoru grešnoga življenja treba se suprotstaviti bez oklijevanja iskrenim - NE!

Znam da će preljubničke duše izrugivati ovu knjigu (posebno zbog ovog mjesta), jer kao robovi grijeha moraju služiti svome gospodaru, bludnom duhu, koji razvaljuje djela Ljubavi nudeći lažnu

ljubav i njezinu tjelesnu patvorinu. Ali znam i to da su im životi sasvim isprazni i u iskrenom kutu duše naliveno im je gorko ulje neveselosti, često i bolne tuge od besmislena lutanja mimo izvora Života. Čovjek izvan Ljubavi je besmislen. U svijetu u kojemu nema Ljubavi ništa nema svoju pravu vrijednost. Količinom se nigdje ne može nadomjestiti kvaliteta; tako ni bludničenjem brak. Zar nije Don Juan očajni samac - demon u sebi?!

*

Velika tajna, velika radost i velika muka - djeca! Svjedoče da je Bog, Stvoritelj Čovjeka - Ljubav, da brak ima veće značenje od ičega drugog, jer se samo iz braka rađa Čovjek. Sasvim mala djeca i već odgojena djeca čine veliku radost srcu, a vrijeme odgoja je vrijeme velike patnje (strpljenja, odricanja, brige, sućuti...) Tko ima djecu, u njihovom ponašanju može vidjeti sebe u svim nesavršenostima. Uz njihov odgoj ima priliku i sebe popravljati. Dijete je čekić koji kuje roditelja. Dobro je spoznati da smo i mi sami poput njih, da se ne uznosimo u lažni mit o sebi niti da živimo u zabludi svoje navodne " zrelosti" , " odgojenosti" , " izuzetne vrijednosti" kao da " nemamo što više činiti na sebi" . Dijete nam pomaže da budemo u svemu realni, mudri i trijezni, nesebični, kadri podnijeti i izuzetan napor, biti snalažljivi, biti dobri, shvatiti kako je ljudsko biće krhko, potrebno sućuti, strpljenja, razumijevanja i utjehe. I generali i nobelovci su djeca. I oni imaju svoj plač, svoju zloću u zabludi i svoje nježne oči pred ljepotom. Tko prihvaća roditeljski dar, tu krunu i stjecište svih ljudskih moći, taj svakim djetetom dublje napada svoje mane, posebno sebičnost, te - po djeci - jezdi k savršenstvu. Suze roditeljske primaju veliku plaću. Ali, nažalost, malo je Roditelja.

Svako je dijete čudo za sebe i čudesne prostore duše otvara i čudesne darove kreposti donosi. Tako, djeca nam ne duguju ništa, jer nam daju više od našeg služenja - Mudrost i mnoge moći. Roditeljstvo nam predaje Stvoriteljeve atribute i kreposti. Kad bračni par nastupa kao roditeljski par, postaje nerazoriv, nedohvatljiv; zli jezici umuknu

i potajne zloće ne znaju pristupa takvoj tvrđavi. Djeca i radošću i patnjom srastaju i čuvaju brak.

Mudrost ima bezbroj putova; za svaku dušu poseban, kao i lice. Sve može dati i na drugi način. Zato bračni par bez djece ne mora biti uskraćen za isti duhovni dobitak. Postoji duhovno roditeljstvo koje može donijeti više radosti od tjelesnog. Postoji i izravni put u savršenstvo - molitvom i životom u stezi duhovnog vodstva na putu suobličenja savršenoj Ljubavi na putu nasljedovanja Krista. Nema bezvrijednoga Života. Postoji bezvrijedno življenje na mlakom putu ispraznosti. Dobrim ljudima svugdje je dobro, i u braku. Zlim ljudima svugdje je zlo, pa i u braku. Čovjek postaje zao kad uvrijedi nježnost i kad je napušta.

Djeca su slika nježnosti što izaziva našu nježnost.

*

Svaka neiskrenost ranjava Ljubav i razara tkivo braka. Iskrenost se ne potvrđuje verbalnim argumentima već poniznim prihvaćanjem onoga što jest. Ako sam muško - onda jesam muško i ničim to ne smijem dopustiti ni sebi niti drugima dokazivati. Ako sam žensko - onda jesam žensko i to na sasvim svoj način, izvoran i nezamjenjiv, kao i moje lice i ne pristajem na oponašanje bilo koje modne lutke što ženu svodi na objekt. Ja sam što jesam i drugo ne mogu biti. Ja u sebi imam put ka vlastitom savršenstvu koje nikom nije slično. Približavanje idealu ne ide preko posrednika nego izravno kroz moje biće. Samo original ima cijenu. Kopije se prodaju u bescijenje. Zato treba čuvati vlastitu dušu i vlastitu spolnost od zlih jezika što vječnu dušu žele pretvoriti u sezonsku robu za jednokratnu uporabu, u vremenitu vrijednost. Sve mode (odijevanja i ponašanja) ruše izvorno dostojanstvo Čovjeka. Ne priznaju tajanstvo njegove osobe, ni njegove darove, niti njegovu ljepotu. Provjerite u sebi pa ćete vidjeti da pred svakom modnom ludošću imate osjećaj potajne mučnine smiješane sa strahom.

Svaki čovjek ima svoju izvornu neprocjenjivu vrijednost. U zgradi stvorenja, zar možeš reći da je " zid" ljepši od " stropa" , da je " dimnjak" ljepši od " krova" , da su " staklena vrata" ljepša od " prozora" ?! Sve ima svoju ljepotu u svojoj funkciji i svoje dostojanstvo kad je međusobno zgradom Univerzuma povezano. Nepriznavanjem te originalne ljepote i vrijednosti, svijet se razara i postaje sličan skladištu građevnog materijala, kršu. Sve jest, a nije, jest " prozor" , a nije na svom mjestu, jest " luster" , ali nije na svom " stropu" , jest " žarulja" , ali nije u svom ležištu gdje " struja" dolazi. Nikad " zastor" ne može biti lijep u " skladištu" kao na " prozoru" . Ne treba se boriti za svoju izvornost nego pristanimo na nju. Ne dokazujmo svoju spolnost napornim znakovima i brbljanjem već - budimo što jesmo.

U svijetu je masovna zbrka spolova što uzrokuje bračni nered i obiteljska rasula. Pod udarom mode i " emancipatorskih" pokreta ljudi su se obukli u laž o sebi, u tijesna odijela koja stišću dušu. Žene se ponašaju muški. Muškarci ženskasto, odrasli infantilno. Djeca pak glume nekakve rugobe odraslosti (cigareta, nasilje, psovka, grubost). Sve je tragična groteska osvijetljena televizijom umjesto savješću; film mjesto Mudrosti, prolazna moda mjesto neprolazna Života. U svojim dubinama nosimo savjet Istine. Život nas poučava mirom i nemirom. Raskrinkava duhove prizora što nas okružuju. Malo ih je koji se ne oglušuju na unutarnji glas Života. Valja se vratiti u sebe (ne u svoju sebičnost, nego pred lice Života u sebi).

Mi smo stvaranjem primili dva budna stražara u svoju narav - savjest i stid. Savjest štiti sve stvorenje od nas. Stid štiti nas od sveg stvorenja. (Mislim na zdravu savjest i zdravi stid, jer postoji stid koji radi protiv nas i izopačena savjest koja radi protiv Života drugih). Svijet je upravo masovno napao ova dva čuvara i mnoge uspio razoriti i poslati da razaraju druge. Savjesnu osobu ne možeš nagovoriti na nasilje niti stidljivu osobu može tko obeščastiti. A osoba koja je izgubila stid, živi kao razvaljen grad u koji svaki

razbojnik ulazi i ostavlja svoju nečist. Svijet je veliki neprijatelj braka i obiteljskoga života. Kad osobe nađu uporište u braku, ne drže puno do sudova svijeta. Samci u svijetu, dok god ne postanu žrtve izopačenosti, žude prenijeti svoje življenje u brak, predati svoj život nježnom voljenom biću a, ne grubom nacerenom svijetu. Svijet propagira hladni seks, praznu tjelesnost. Za njega duša i Ljubav nemaju vrijednosti i parovima nudi kontracepciju i abortus. Dakle, svijet ubija Čovjeka (Čovjek je mrtav kad mu ubiješ dušu i oduzmeš Ljubav) i ubija njegov porod (svaku sličnost njemu). Brak žudi porod, žudi vidjeti lice svoga djeteta, čuti njegov glas, doživjeti njegovu zagonetnu ljepotu, njegovu izvornu osobnost, vidjeti to čudo Svemira što se rađa iz zagrljaja Muškarca i Žene, tu mrvu Života koja nadvisuje Svemir, jer čitav Svemir može stati u dušu ljudsku, u dušu i najmanjeg djeteta. U samo jednom abortusu smrt ispunja čitav Svemir... Koliko li je samo puta ubijen Svemir po nadahnuću zloga svijeta i slijepe požude?! Čudo da živimo kakvi smo razbojnici, vrijedni svake osude Božje. Brak je, dakle, kolijevka Života, utočište naše. U njemu sam prihvaćen i bolestan, i nemoćan, i smrdljiv, i uplakan, i postiđen, i kakav god mi se udes dogodio. U toplom domu čeka me riječ Ljubavi i pogled razumijevanja i ruka sažaljenja. Zato je brak svetinja. Uostalom, i sam sam dijete braka; kako mi može biti neprirodan?! U nježnim lancima bezbrojnih brakova mojih predaka i ja sam karika koja traži svoj par. Širina mnoštva predaka u jednom meni i mojoj ženi prelama se u širinu neizmjernog potomstva ako Životu pripadam. Prsten na ruci ima duboko značenje. Kad ga nosim, svjedočim da sam ukovan u beskrajni lanac Života. Nisam samac usred Svemira. Ne smijemo pretvoriti spol u sredstvo ucjene u braku, jer to je strašan grijeh. Moje tijelo pripada osobi kojoj sam ga trajno predao, a njezino tijelo meni, po istoj Ljubavi. U taj čin trajnoga predanja ne smije se uplitati skalpel dnevne pameti. Njih dvoje - jedno. To je - Čovjek. Što Bog (Ljubav) združi neka čovjek ne rastavlja.

*

Ako hoćeš da ti netko donese čašu pitke vode, moraš mu dopustiti da ide do izvora. Ako želiš da ti voljena osoba donese plaću za zajednički život, moraš joj dopustiti da ode na posao.

Što to u duhovnom životu osobe znači?

Ako hoćeš biti ljubljen, moraš dopustiti da ljubljeno biće ode do izvora (Ljubavi) u sebi, moraš poštivati njegovu intimu, vrijeme njegove tišine, osame, odmora, molitve, njegove zdrave ambicije, moraš poštivati njegovu slobodu, njegove stvari, njegove talente, makar tebi ne predstavljali ništa. Moraš ga častiti povjerenjem. Samo iz slobode Ljubav dolazi. Svijet u svemu sputava slobodu osobe i ako ne diraš slobodu voljenog bića, ono će ti se još dražesnije prikloniti jer će te doživjeti kao dragocjeno utočište u kojem može osloboditi svoju narav bez straha da će biti povrijeđena. Jednako tako i sam moraš ustrajati u vlastitoj slobodi koja te okrepljuje za život i koja te snaži za ljubav. U ropstvu duše ne ljube. Zato s puno mudrog obzira treba krotiti naše grešne želje da jedno drugoga ne zarobimo. Što imaš od toga da zgrabiš tijelo u svoju blizinu, čija je duša umakla u beskraj daleko od tebe. Duša je gospodar tijelu. Čini tako da dušu voljene osobe darivanjem čuvaš uza se makar tijelom bila u drugoj galaksiji. Ako je duša tu i tijelo će se sigurno vratiti. Velikim se strpljenjem kroti vlastita narav da nam ne bi slijepe strasti na kraju dušu rastrgale te tako izgubili sve. Pamet je u svojoj logici siromašna i uvijek na gubitku. Ljubav je u svojoj nelogici bogata Životom i uvijek je na dobitku. Kćerka joj, Mudrost, savršeno pomaže.

Kao što smo tijelo njegovali najljepšim mirisom, čistoćom i odjećom, tako treba dušu njegovati za svaki susret s voljenom osobom. U svojim kratkim osamama treba riješiti svoje turobne nejasnoće te zdrava duha ulaziti u svoju obitelj da je ne pretvorimo u stanište mrzovolje. Treba brak dnevno čistiti od svih duhovnih

nečistoća da bi svježina radosti svaki dan slavila pobjedu Ljubavi u našem životu. Nisu sve riječi važne. Nisu svi ispadi sudbonosni. Nisu sve želje životne. Hitne potrebe su odreda bezvrijedne. Zato srce treba položiti u vječnu stazu braka i ne spuštati ga u klance vremena gdje je sve na gubitku, gdje je sve mijeni podložno. Kad sve propadne vani, ako ti je ostalo unutarnje blago, sve ćeš nanovo steći. Svaki brak počinje ni od čega. Ali pustu srcu nema spasa.

Ljubav - prije svega!, pa će svega biti.

*

Nema mira duša koja je daleko od savjesti, koja je nepoučljiva, koja se ponaša kao da od nje počinje svijet. To je bezumna duša. Njezinu bezumnost ne dokazuje neki drugi um, već njezin vlastiti život. Kao neodgojeno dijete, nepoučeno letenju, kad bi sjelo u avion, pojurilo pistom dajući motorima punu snagu... - tako bezumnik sjeda u vlastitu narav koja je savršenija milijarde puta od najsavršenijeg aparata. Naša narav je savršenija od Svemira. Koliko ih je samo što svim silama jure pistom nerazumnog nagona, neukrotene želje i ohole svoje pameti (neko vrijeme s osjećajem uspjeha), dok se na kraju ne survaju u kamenjar nesreća s dušom u tisuću komada. Svaka duša se razbije na kraju bahata leta. Mudrosti treba da bi nam se narav uzdigla u visine života. A Mudrost ne prilazi drzniku nego čovjeku ispunjenu svetim strahom, koji priznaje svoju bijedu, svoju potrebu, nemoć i neznanje te rado sluša i traži razboritu pouku. Mnoštvo razorenih brakova svjedoči da mnogi glupo žive jer svoju Ljubav gube radi tričave taštine i zvjerske strasti koja dušu razdire. Ni ova knjiga neće biti od koristi takvima, premda je ona dar Mudrosti jednom ispaćenom srcu, koje je htjelo i uspjelo sačuvati svoju Ljubav.

*

U Mudrosti je stvoren naš život i sav svijet. U Mudrosti samo može i opstati. U Mudrosti samo duša može spoznati (vidjeti

i postići) tajanstvenu ljepotu braka. Čovjek je, na svoju nesreću, skloniji zlu, skloniji laži nego li istini te, umjesto da živi - glumi život, umjesto da je u braku - glumi brak; tj. stoji srcem izvan braka i u brak šalje svoj zamišljeni lik. Stoji kao sudac svoga braka izvan njega, te utvari svoga zamišljenog lika pripravlja apriorne pobjede, optužujući i mučeći živu osobu voljenog bića. I tako ta jadna osoba, ako je iskrena, živi paklen život s nedodirljivom i bezvrijednom utvarom. Ipak, ustrajnom patnjom nastoji uvesti u krug braka izabranu osobu. Prava je odvratnost kad nijedno od njih ne uđe u brak već ga međusobno zamišljaju. Tad utvare dviju taština plešu smrtni ples u bračnom prstenu.

Sve stvoreno postoji u Istini. Bog je Istina, a jedini dostojan naš savez s Istinom je iskrenost. Brak traje dok traje iskrenost. Iskrenost je nježnost. Iskrenost je potpun dodir duše i duše ili duše i Boga. (Postoji, naime, božanski brak, celibat i sveto djevičanstvo.)

*

Mnogi se žale da im je postalo dosadno u braku, da im je izabrana osoba postala nezanimljiva i da ih to nagoni na preljub (u mislima najprije). Kad bismo imali moć vidjeti misli bližnjih, vidjeli bismo strahote nevjere, bezbroj duhovnih preljuba koji su ubili iskrenost, oduzeli mir, sablaznili povjerenje i pretvorili brakove u tamnice bez svjetla i bez svježine. Zašto se to događa? Kako je mogla nestati ona veličanstvena Ljubav, ona neizmjerljiva vrijednost osoba što je uvela dva života u brak? Nije istina da smo onda bili slijepi, kako svi unesrećeni tvrde. Sad su slijepi svi koji više onu tajnu srcem ne vide. Skrenuli su pogled srca sa one vrijednosti na nešto nevrijedno, plitko, iscrpno. Onda su bili nježni i osjetljivi prema osobi. Svim srcem su osluškivali želje dragoga bića i nastojali biti na usluzi i pod svaku cijenu se svidjeti. Dakle, pogled je bio prvenstveno usmjeren na osobu, na nevidljivu stvarnost čovjeka koji nam treba. Prvi gubitak te ljepote nastaje već od prvih bračnih noći. Izgovaraju se nakon određena vremena čak takve strahote kao:

" Nisi više zanimljiv." , " Nisi nov." ... Umjesto da priznaju gubitak svoga vida, uzdižu sljepilo vlastite pameti za kriterij ravan božanskoj Istini. Tijelo jest dražesno i divno i poželjno i svake slasti puno, ali sve to ne dolazi od tijela samoga (Spužva je vlažna od vode, a ne od sebe.). Nitko ne bi pristao odbaciti izabranu osobu i uzeti namjesto nje (makar i savršeno) odliven mrtvi kip. Tijelo samo po sebi je najobičniji mrtvac. Nema u sebi ništa lijepog ni uzvišenog ni toplog ni dražesnog. Naša tijela su mrtvaci. Kad se previše brinemo za tijelo, to svaki od nas ovom zemljom nosi, pere, pudra, šiša, češlja, parfumira svoga vlastitog mrtvaca sve do časa kad se živa, nevidljiva duša koja pokreće mrtvi stroj tijela ne odvoji. Tad ne možemo sami svoga mrtvaca u grob položiti nego nam ga odnose oni koji su ostali. To znači, i doista je tako, da svu draž, divotu, poželjnost i svaku slast tijelu daje živa duša - osoba i da je u osobi neprocjenjiva vrijednost Čovjekova i sve bogatstvo njegove naravi. Ako osobi nastojimo oteti mrtvaca (tijelo), mi je vrijeđamo jer ponižavamo njezinu neprocjenjivost subjekta bezvrijednim objektom tijela. Tijelo jest potrebno i dobro za ovaj život na zemlji, ali je ono drugorazredno. Duša nepogrešivo osjeća kad je odbačena, kad joj netko samo tijelo prihvaća. Tad je ona u čitavom svome duhovnom svemiru nesretna, uvrijeđena te sklapa sve svoje ispružene ruke, uskraćuje sve darove. To tad slijepac, koji se sav zabavio tijelom, doživljava kao naglo siromaštvo, frigidnost, impotenciju, dosadu... umjesto dinamike darivanja. Tako bludnici i preljubnici odreda žaloste duše mučeći i vlastitu koja je u neprestanom naporu krađe mrtvaca i bijega od uvrijeđenih duša. To je nemir bludnika.

Čovjek je vidljiva, ali i nevidljiva stvarnost. Njega se zato ne može pojmiti ni razumjeti ako ga se i nevidljivim (duhovnim) očima ne pogleda. (Za nas je vidljivost materija. A što je sa silama? Što je s duhom?) Mi sebi ne možemo uzeti tuđega tijela doli da nam ga duša toga tijela dade. A duša daruje samo kad je okružena Ljubavlju. Zato je zdrav samo onaj brak u kojemu je trajno prisutna nježnost prema voljenoj osobi. Nježnost je, zapravo, Ljubav. Osjetljivije

duše naziru ovu stvarnost, ali je ne razumiju kao ni indijski pjesnik Rabindranath Tagore, čiju pjesmu za primjer navodim.

Držim joj ruke, grlim je i tražim
Da poljupcima opljačkam njen smijeh,
U naručju da otmem njene draži,
Da ispijem joj oči, tamne kao grijeh.

Ah, tko da nebu plavetnilo uzme?
Ljepotu mi se ugrabiti htjelo,
al izmed ruku ona mi ispuzne,
U rukama mi osta samo tijelo.

Gdje je ljepota? Gdje je njezin svijet?
Vraćam se opet prevaren i smožden.
Ah, kako tijelom da dotaknem cvijet
što samo duh ga dotaknuti može?

Moram priznati da je i meni sva ova spoznaja novost. Jednako sam slijep kao i svi ljudi. Ali kad god sam u poniznosti i sabranosti duše, u onom čudnom stanju zaborava i neznanja, zamolio Boga poput Samuela: " Govori, Gospodine, sluga Tvoj sluša" , dušu bi mi obasjala radost istinske spoznaje. Da, Mudrost se samo po molitvi može primiti, jer ona se daje onima koji je srcem traže.

*

Ako ti je brak obolio od dosade (duhovnog sljepila), onda pogledaj voljeno biće " novim očima" . Ja sam ovako zadobio ozdravljenje svoje vlastite bračne ljubavi. Gledam djecu... i vidim u njima lica svoga i ženinoga roda. U najranijoj dobi čak se mijenja sličnost sad na jednu - sad na drugu stranu, kao da se grabe preci kome će pripasti ovo novo lice... Kad me je prožela spoznaja da je moja žena rodila sva ta lica mojih predaka (imamo danas petoro djece), da mi je ona, na neki tajanstven način, rađanjem postala

majka roda, majka svih mojih predaka, dakle - i moja!, po tajni braka pramajka (ja se u braku zaista rađam u višu ljudsku narav - u puninu Čovjeka), žena mi je postala neprocjenjiv biser i mogao sam je sad na neprolazan način voljeti i poštivati.

Druga me je spoznaja okrunila vrhunaravnom ljubavlju prema njoj.

Daleko prije mog rođenja, u Prapočetku - kad me je Bog zamislio kao određenu ljudsku osobu, od tad je po istom naumu (neshvatljive mi Mudrosti) dobri Bog poslao kroz dugi niz brakova i osobu moje žene. Opremio je svim darovima za kojima čeznem. Rodio je točno u moje vrijeme. Poslao je na moj put, u određeni čas, i kad sam je sreo, On koji Jest - Ljubav, tako nas je zamilovao neodoljivom toplinom svoga prisustva i u sebi nas predao jedno drugom da se radujemo. Tako u liku moje žene ne stoji preda mnom siromašan i kratkovjek ljudski život i praznina, već u svakom času iza nje stoji Vječni Bog i nju mi daruje.

Evo i činjenica na koje me je Duh Sveti upozorio u našem životu:

- otkad smo se upoznali do stupanja u brak: 3 mjeseca i 13 dana;

- otkad se ona rodila do dana njezina krštenja: 3 mjeseca i 13 dana;

- otkad sam se ja rodio do upisa u matičnu knjigu rođenih: 3 mjeseca i 13 dana.

(Rođen sam u zabitu kraju iza II svjetskog rata i zaboravili su me pri rođenju upisati, pa su me upisali u knjigu nove godine.)

I na ovaj način ona mi je neprocjenjiv božanski dar o kojemu bijedni razum nije kadar suditi svojom logikom, svojim slijepim planom što se nikad ne ostvaruje. Razum ima služiti ovom čudu

Božje prisutnosti u mom životu... Da ne živim u tami, Bog mi je u blizini upalio svijeću moga života, ime i biće moje drage žene. Ona me osvjetljava radošću, razumijevanjem, još jednom pameću, još jednom snagom... Zato ću je svaki dan upaliti da mi svijetli (a ne samo na dan vjenčanja). Meni ne treba ženska haljina, već mojoj ženi. A meni treba radosna žena da mi dom ne postane pust. Zato joj kupujem haljinu. Tu pamet nema što suditi, jer mi pamet nije kadra dati radost zajedničkog života. Društvo pametnih je otužno.

Iz ruševina Bog je obnovio naš brak. Imao sam milost čuti u duši jasan glas kad sam se nešto Bogu žalio na ženu: " Ti je nisi napravio! Ti je ne možeš ni popraviti! Pusti meni. Traži i ne smetaj dok činim, već strpljivo čekaj." Kad sam je prestao popravljati, naglo mi je u svemu postala po volji. Tako sam naučio djelotvornu molitvu: " Što hoćeš da činim, Bože, pa da zavrijedim od Tebe primiti ovu istu ženu - bolju, ovu istu djecu - bolju, ove iste ljude s kojima živim i radim - bolje?" Kad sam počeo mijenjati sebe, otkrivati i ispravljati svoje mane, počeo me je okruživati bolji svijet... Tko može prezreti doživljenu dobrotu?! Kažu: " Svakom bih mogao odbiti uslugu, ali ovakvom čovjeku ne mogu. Obvezuje me njegova dobrota."

*

Brak se ne smije suobličavati modi svijeta i vremena. I nema se s kim izvan sebe uspoređivati. Kao i osobni život, i brak izvire iz nutrine dvaju bića. Pa makar i savršen bio, ni on ne može biti doslovni uzor drugome braku. Iz dubina svoje naravi valja osluškivati savjet Mudrosti i povijati se pod blagom rukom Ljubavi da ona sraste dvoje u jedno. Izvrsno iscijeljena rana na tuđem tijelu ništa ne znači vlastitoj rani. Kroz vlastitu krv i narav stiže naše iscjeljenje.

Ne treba se truditi da budeš originalan, a niti sličan nekome. Brak jest original. Samim pristankom na njega on se ostvaruje kao

original. Naš je život u našoj naravi. Naša je ljubav u našoj duši. Naš je brak u nama i u nama ga treba otkrivati. Ni jedan savjet ništa ne vrijedi i samo smutnju stvara jer slobodnu tajnu želi zatvoriti u kletku logike. Patnja više vrijedi jer nas uvodi u vlastitu nutrinu gdje otkrivamo svoj izvor i u njemu svoj jedini mogući lik. Ono smo što jesmo. Nemamo niti možemo imati tuđi život. Svaki je život neprocjenjiv, pa i naš.

*

Kao i osobni život, i život braka se čuva u najskrovitijim dubinama bića, ne vide ga tjelesne oči, ne nalaze ga bičevi zabrana ni sila šake. Kao i Život, i brak stanuje u srcu (sredcu - tj. središtu našeg bića; u našoj duhovnoj biti). Jedina sila što izravno pokreće i preobražava nam čitav život jest riječ (misao - duhovna slika; sjeme onog što se ima zbiti). Bdijmo da se korov ne nastani u nama. Njegujmo riječ Života i misli Života da brak živi u iskrenu, nježnu i probranu govoru. Ogovaranje, prostačenje, nepromišljeno brbljanje, neobuzdana mašta, lascivnost, gruba šala, raspuštenost u odijevanju i ponašanju (što također dolazi od unutarnjeg govora - misli) izravno kvari osobu, time i njezin brak, pa i drugu osobu zavođenjem na zlo. Prostaci imaju nečiste bračne odnose. Žive prljavim životom. Duša im nije kadra kroz zamazana stakla savjesti vidjeti ljepote raja i uživati u njima. Zato su zajedljivi, cinični, tonu u nepoštivanje svega, u otvorenu zloću, u samoprezir.

Prava njega govora postiže se jedino u razgovoru s Idealom, u molitvi Bogu, u sasvim osobom dodiru živog srca i osobe žive Ljubavi u tišinama sabranosti bića. Taj dodir u nama sa Savršenim ostavlja na nama odraz savršenstva te nema molitelja na kojemu se ne primjećuje nagli rast svih kreposti. Posebna je blagodat molitve u tome što ona izaziva Božju darežljivost - Milost!

Ja sam u 35. godini svojega života od nevjernika postao uvjereni vjernik najviše po iskustvu iskrene molitve. Tako sam u dnu

srca susreo Boga Živoga, Osobu koja me je Imenom zazvala i rekla ono što se kasnije događalo i meni i svijetu. (Tako sam još 1984. u molitvi saznao za brzi kraj komunizma - od baze se je rastapala njezina piramida do iščeznuća i samog vrha u plaveti - što ni teolozi, ni filozofi, ni političari, ni sociolozi, ni ekonomisti, ni vračari, ni gatari... niti itko drugi nije tako naglo predviđao. Znale su to iskrene moliteljske duše fatimske djece. Bog se otkriva skrovitim, poniznim svojim moliteljima, kako je i obećao.)

Sljedeći moćni čuvar braka jest Crkva s tajanstvenim ognjem Svete Mise iz koje se po Svetim Sakramentima sva dubina čovječje naravni obnavlja. Crkva je zajednica duša koje se suobličuju Ljubavi. Kad god pod teretom iskušenja klonem, nađe se netko u Crkvi da me obodri, utješi obećanjem molitve ili razveseli materijalnim darom. (Doživio sam da mi iskren Kristov vjernik, u vrijeme kad sam bio u nevolji, dvije godine za redom pokloni po 20 m^3 drva za ogrjev, da mi kupi automobil kad sam od progona svojih komunista radi vjere zapao u bijedu, da od znanih i neznanih primim razne pomoći. Jednom sam u nevolji utješio ženu koja je jadikovala kako nemamo niotkud pomoći da i peto dijete primimo u svoj dom. Rekoh joj da je naš Bog i u Americi. I otud nam pomoć poslati može. I zaista, za par mjeseci, a da nismo ništa tražili, stigla je u naš dom jedna osoba i rekla kako će nam neka kršćanska obitelj iz Amerike biti skromni donator za peto dijete na rok od 5 godina. Veća su srca tih ljudi od svih darova što su nam ih dali. Mi smo, zapravo, dobili za prijatelje i braću veličanstvene ljude.)

*Bračni kumovi, svjedoci sakramenta Svete Ženidbe, su posebna blagodat braka. Radi zapovijedi Kristove: " Što Bog združi neka čovjek ne rastavlja" (što Ljubav združi neka isprazna ljudska pamet ne raskapa -razumijem ja), dobri kumovi se ne uključuju u naše povremene parnice, ne brane jedno protiv drugoga (kao svijet ili psihijatri), već - **braneći brak** - obrane oboje.*

Euharistija je urastanje u narav Ljubavi, grijanje srca u ognju

Vječne Ljubavi, a Pričest - vrhunac bračnoga života, sjedinjenje u Bogu koji jedini ima svu našu narav i jedini može zadovoljiti svaku našu potrebu. Ima mnogo toga što trebaš, a da ti to bračni drug ne može dati. Ako ti Bog dade, nećeš više gnjaviti ni bračnoga druga, niti mučiti sebe. Tako će radost braka biti sačuvana.

Muž i žena u Bogu (Ljubavi) - to je potpun Čovjek, nezemaljsko biće, premda tijelom zemlji pripada.

Tko nije okusio Boga, neće ovo razumjeti niti može vjerovati dok mu Bog ne da vjeru... Za utjehu: čekajte u želji. Ne može se optužiti pšenica što u mjesecu travnju još nema klasja. Svakom stiže srpanj njegovoga života kad će dosegnuti svoj vrhunac, duhovno klasje i uspeti se do Tajne u sebi.

*

Nije moguće ne sagriješiti u braku, jer nas požuda (sebičnost) mami izvan zapovijedi Ljubavi. Grijeh je povreda Ljubavi. To je duhovni čin koji uzrokuje duhovni nered. Njega se može ukloniti novim duhovnim činom - opraštanjem - što u duši opet sve vraća na svoje mjesto. To je čin Ispovijedi. Recimo, ako te udarim, ne mogu sam sebi izbrisati krivicu, ne mogu reći: " Opraštam si što sam te udario." Ni ti mi nisi kadar po sebi od srca oprostiti, jer si ranjen, jer tu ranu nemaš čime sebi zacijeliti, da mi u miru izrekneš oproštenje. Tvoju povrijeđenu dušu može obnoviti samo tvoj Stvoritelj. S tobom me može izmiriti treći kojemu je stalo da živimo u ljubavi. A to je i opet Bog. Zato (iz iskustva!) preporučujem - rado i često ispovijedajte svaki svoj grijeh i rado i odmah praštajte svima da i sami zavrijedite oproštenje kako bi se sačuvali u duševnom zdravlju. Samo je duševno zdrava osoba kadra ljubiti, biti pravedna i živjeti brak. I krivnja i poniženje su duševna oboljenja. Prvo se liječi ispovijedanjem grijeha, a drugo praštanjem u ime Božje (jer u svoje ime nismo kadri iskreno oprostiti nikom. Praštanje pripada Ljubavi).

*

Razočaranje je čest gost u životu ljudske duše, česta njezina rana kojoj istinskog uzroka malo tko zna. Masovna je pojava da se u razočaranju krivnja pripisuje drugoj osobi, a ne sebi. Razočaranje je propast našeg iščekivanja, rana što nam je zadaje naša požuda i naša oholost kad se žuđena umišljenost ne ispunjava. Razočaranje rađa goru zloću od sebe - samosažaljenje iz kojeg nema izlaza jer taština je Kerber pred svijetom samosažaljenja što ne dopušta povratak u trijeznost i razboritost. Na svaku stazu spoznaje nanosi valove strasnih uzbuđenja te duša ostaje sama u sebi. Tko želi napredovati ka savršenstvu i pobjeđivati nevolje života, mora progoniti svoju taštinu i najkorjenitije prezreti samosažaljenje. Tad će spoznati da je u Mudrosti života sloboda vrhunski dar. Pravi život je u svojoj slobodi nepredvidiv, tajnovit, bogat i upravo u slobodi lijep. Slobodna osoba daruje. Ropska, plaća danak bez ljubavi. Zato je razborito živjeti u dopuštenju da nas ljubljeno biće iznenađuje. Zašto se moraju naša iščekivanja ispuniti? Zašto i druga osoba ne bi smjela pogriješiti, kad sami sebi za iste stvari ne odmjeravamo kazne? Zašto iščekivati da drugi budu bolji od nas?! S kojim pravom?! Iz iskustva znam, sve što sam sebi potajno dopuštao, vraćalo mi se javno po ženi u istoj, pa i većoj mjeri. Ona je bila javno ogledalo moje skrivene nutrine, premda to sama nije znala. Kasnije sam pročitao u Bibliji da je Bog još kralju Davidu upravo to što sam doživio objavio kao svoju volju. Sa strahom se divim Bibliji, jer sve više biblijskih tekstova prepoznajem kao živo iskustvo moga života, kao doslovno ispunjenje na meni. Pravedno bi bilo da se nad sobom razočaram jer se ne držim stege. Zbog raspuštenosti sam doživio mnoge nevolje i bilo mi je potrebno gorko iskustvo da na rubu groba odbacim mizernu sebičnost i odvratnu oholost te u poniznom osluškivanju Zakona Života nađem Učitelja svoje duše. Samo dijete koje opeče prste, ne dira više pećnicu. I ja tako u 35. godini svoga života. A bio sam bogat, slavan, zdrav, poduzetan, ugledan, okružen svim laskanjima, za mnom je po zagrebačkim

omladinskim klubovima hodala " moja publika" , iskusio sam demona " apsolutne slobode" ... i naravno, na vrhuncu svoga bezumlja, razbio dušu na tisuću komada. Tad mi ništa " Moje" (!) nije moglo ni nade dati. U bezdanu očaja, u beznadnom klonuću, Mudrost mi je pružila ruku - Raspeta Mudrost. " Ustani, Rajko" - reče i od tada shvatih da nije moguća stvorenju apsolutna sloboda. Voda je slobodna do granice H_2O. Preko te granice nije više voda. Nad čovjekom nisu samo zakoni tijela nego i zakoni duha unutar kojih je moguća njegova sloboda. Prijestupom tih zakona čovjek ustaje protiv vlastitog života. Svaki prekršaj savjesti i svaka povreda stidljivosti donosi gorki plod smrti. Ne odmah!, već u svoje vrijeme - kao pšenica. Kad poštujem čovječju slobodu, tad me on ne može razočarati. Dapače, tad me čuva kao dragocjenost vlastitog života, kao dragulj koji se rijetko u ovom svijetu nađe. Moja ljubav budi zrelost bliske osobe, njezinu odgovornost i razboritost, i otupljuje svaku oštricu koja bi nas mogla raniti. Čuvena rečenica: " Ode s drugim, a tako sam ju volio." Volio ju jesi. A jesi li je zaista ljubio? Uvijek s radošću i darom dočekivao? Radi ljubavi joj sve praštao, štitio i branio i tješio kad bi je zao glas ili njezina savjest progonili? Zar si je zaista bez uvjeta ljubio?? Ako jesi, onda je morala biti sretna. A tko je to kada svoju sreću napustio?? Ma što se dogodilo, nema mjesta razočaranju. Shvati: svi su ljudi kao ti, svi! Potajno su isti kao ti, osim ako nisu primili duhovnu stegu da žive ponizno pred tajnom Života. Ako budeš valjan sluga Mudrosti, vidjet ćeš da sve što ti se događa, svjedoči o tvome srcu, sve je ogledalo tvoje nutrine. Promijeniš li u sebi uzrok, ni vanjskih posljedica neće biti. Koliki sve viču na blisku osobu da je grozna. U isto vrijeme, drugima je divna. Čini mi se da nema osobe na svijetu koja nije bar od nekoga ljubljena. A Ljubav se ne vara, ona je našla pravi razlog kad ljubi. Razočaranje je duševna bolest i nema s istinom ništa. Istina sve razumije, svemu se nada, sve podnosi, svemu što postoji vidi pravu vrijednost. Zato bez strogog samonadzora, nema blagoslovljenoga zajedništva. Budimo hrabri. Pustimo sumnjive običaje. Živimo u zajedništvu sa živom

istinom koja čeka našu dušu iza horizonta strasne pameti. Probajte tješiti one što su vas razočarali, pa ćete vidjeti čuda. Probajte prihvatiti onoga što vam je učinio nepravdu, pa ćete vidjeti čudo. Ljubav iskorjenjuje sve mane, tjera svako zlo i čega god se takne, pretvara ga u dobitak.

*

Ni jedan ubojica nema u sebi trajnoga, vječnoga života. Ne može se život štititi smrću, vlastiti život ubojstvom drugoga. Nikada odrezana grana ne može tako zacijeliti da stablo bude bez rane i to duboke rane koja s vremenom postaje sve dublja rupa truleži, rupa smrti do korijena. Iz nevidljivog dolazi čovjek na svijet. Njegovo ubijanje prije dolaska, ostavlja duboku ranu u nevidljivom - u duhu žene i muža i kroz tu ranu nevidljiva smrt ispunja sav život. Gubitak sigurnosti, ulazak nemira, mrlja na savjesti, ožiljak u sjećanju - sve to, duhovnim kanalom, mimo pameti, ispunja narav razdorom i čovjek pada u sve veću bijedu. Unutarnjem (duhovnom) neredu odaziva se koncentrični val duševnog nereda (poremećaji mašte, emocija, razuma i volje), a ovaj krug izaziva svoj sljedeći odjek u naravi tjelesnoj, potom u vanjskom svijetu. Kao kamen bačen u mirno jezero, tako se valovi posljedica šire iz savjesti do krajnjih rubova bića i života.

Na vlastitoj sam tragediji progledao, a na primjerima mnogih oko sebe sam se uvjerio da abortus razara brak i pojedinačno ubija živote takvih bračnih osoba i ranjava živote svih u obitelji, pa i u široj blizini (jer deformirana osoba svugdje izaziva nered). Abortus je najopakija zabluda ovoga svijeta.

Ovo nije propovijed kršćanskog " fanatika" već iskustvo jednoga života. Dapače, od fanatičnog antikršćanina (komunista), zaslugom patnje, upoznao sam istinitoga Krista. Sam Život svjedoči za Istinu. Tko ima oči, neka vidi. Tko ima uši, neka čuje.

Ljubav i ubojstvo ne mogu biti zajedno u istom srcu. Tko se

odluči za ubojstvo (abortus!), taj više nema ljubavi, nema je ni prema kome. Promotrite dobro - nema je ni prema sebi!, ma što on tvrdio. Abortus se ne može odlučiti iz mirna srca. Nemir je znak da se grijeh čini. Nemir je već kazna za grijeh u misli.

Hvala Bogu na njegovu milosrđu, jer njegova dobrota liječi sve. Moj početnički kriterij: Vjerujem dok se ne razuvjerim. - taj najkraći put do iskustva Istine, prebogato mi se isplatio.

Kod mnogih unesrećenih brakova sam primijetio jednu odurnost đavolje lukavštne po kojoj nastoji stvoriti dojam da je Crkva nemoćna spasiti takve brakove. Đavao po grijehu zarobljuje duše, ali on nikad ne počinje mučiti dušu nakon samo jednog grijeha. On u rijeku našeg života baca parangal da nas uhvati na mnogo mjesta.

Uz preljub gotovo redovito duša dolazi u dodir i sa vračarskim praksama (gatanje u kavu, grah, karte, saliveno olovo, dlan, visak, bioenergija, akupunktura ili bilo koja druga praksa iz poganskih duhovnosti.) Kad preljubnik iskreno ispovijedi svoj grijeh preljuba, još uvijek ne može okusiti mir i blagoslov sve dok svećenik ne izmoli molitve otklinjanja što su ušle u službeni obrednik kršćanske inicijacije kod krštenja odraslih. Ali, kako se dugo prakticiralo krstiti djecu koja osobno nisu imala prilike pristati na magiju, te molitve su danas zanemarene, a mnogima gotovo i nepoznate. Pa ipak, pred najezdom poganskog mentaliteta neobarbarizma malo tko je odbio priliku da zaviri u đavlov čarobni lonac i u njemu utopi dušu svoju. Zato treba dobro istražiti život unesrećenih da ih se privede spoznaji svih grijeha i prekršaja Božjih zapovijedi i idolopokloničkih kontakata s magijom. Poslije tako korjenite ispovijedi i otklinjanja, duše stječu iskustvo spasiteljstva Crkve.

Bog daje blagoslov onima koji mu se svim srcem vrate.

*

Sakrivaj tijelo dok ne nađeš onoga (onu) što ti dušu prihvaća.

I ne pokazuj previše tijelo da ti dušu ne zaboravi, pa te upotrijebi kao predmet. Čuvaj živu vezu srca - nježnost. Drži tijelo drugorazrednim i odabranoj ga duši ne uskraćuj. Ni puritanstvo, ni raspuštenost nisu dobri. " Namiriši" dušu, pa će ti i tijelo mirisati mirom. Izglačaj bore srca, pa će ti osmijeh zategnuti i zarumenjeti lice. Čovjek se u nutrini uređuje. Budi što jesi - živa duša koja ima i svoje tijelo. Poštuj hijerarhiju vlastite naravi da živiš u miru. Mir je ono kad sve imaš; a ne - dosada, kako misle oni koji mira nisu okusili.

*

Neka se ne zavarava nitko da će postići trajnu sreću u ovome životu i naći način za savršeno sretan brak. U neku ruku, savršen brak je trajno " nesretan" jer je njegov temelj - odricanje (nesebičnost), tj. Ljubav. Zato tko bude kritizirao ovo djelo kao djelo koje ne nudi sreću, neka zna da sreće nema na zemlji. Sreća je varka koja već u sljedećem trenu pokazuje svoje pravo lice - propast. Vrijeme je u svojoj biti - zakon raspadljivosti. Što je drugo promjena doli nestajanje? I ono što će doći, nestat će u vremenu. Vječnost je, pak, zakon neraspadljivosti, stalnost u kojoj bogatstva ostaju. Tijelo (materijalni svijet) je rob vremena, a duši je ponuđena vječnost. Svakog trena mijenja se naše obličje, od djeteta do starca, ali duša ostaje ista, ne mijenja se. Ni ljubav se ne mijenja i ne stari. Zato treba sabirati neraspadljivo blago - kreposti duše koje u svakom vremenu čuvaju život. Kako možeš sanjati o sreći ovdje gdje si svu svoju bivšu odjeću poderao, cipele prerastao, prijatelje izgubio, rodbinu i mnoštvo drugih smrt ti je odvela, umrijet ćeš i ti i tvoj bračni drug, i tvoja djeca, i tvoje posljednje koljeno u potomstvu. Sve što je došlo odlazi i mi nemamo trajnoga stana na zemlji. Zato ne gubi snagu grabeći vjetar, već steci ono što ostaje. Čuvaj dušu svoju i duše onih koji su ti od života dani. Ziđi zgradu duhovnu koju vrijeme neće odnijeti i koja će ti biti jedini siguran stan u vremenu. Temeljac te zgrade je Riječ Istine, a vezivo - Ljubav; osnova ti i tvoja druga darovana narav što je imaš samo u braku. Koja ti korist

od toga što lijepe žene ili lijepi muškarci hodaju svijetom kad oni tebi ne pripadaju? Što imaš od ljubavnice ili ljubavnika, od tih nevjernih duša, čija su ti raspadljiva tijela nakratko lukavštinom pripala? Zar misliš da tebe neće napustiti kao što su zbog tebe nekoga već napustili, da neće učiniti novi korak na putu svoje propasti?! Zar može sjećanje zamijeniti život?

Samo je jedna prva Ljubav, a sve je ostalo varka bez okusa i trajnosti. Prva ljubav nije po redu prva, već ona u kojoj si predao sav svoj život i primio sav život voljenoga bića zauvijek. Zar to nije brak?! Tu gdje sve gubiš, čuvaj bar onoga kojeg najdulje možeš imati. On je s tobom u braku.

Nastavi ovim putem sam dalje. Neka ti sveta Mudrost iziđe ususret. Čovjek bez Mudrosti je zarobljenik smrti.

*

Ako li je obični ljudski brak tajna, koja li je tek tajna posvećeni život neženja i djevica?! Trebalo bi upoznati Zaručnika njihovih duša pa da se shvati razlog i moć njihovog života koji se duhovno slijepom svijetu ne čini normalan. Zajedništvo s Bogom nadvisuje svako ljudsko zajedništvo. Samo u Bogu se mogu ispuniti sve želje i samo u Bogu duša ima mir. Zato djevičanske osobe nemaju nedostatka. Duša im živi u skladu, tijelo u miru i uvijek su radosne. Oni trpe u svijetu, a ne u sebi. Mudrost je njihov zaručnik. Mudrost posjeduje sveimanje jer je Mudrost početak i svršetak sveg stvorenja. Mudrost je osoba - Krist, to dobro znaju sve posvećene duše. Ali, svaka je vjernost izložena kušnji, pa i njihova. Kako se u zemaljskom braku može počiniti preljub, tako i u nebeskom. Vjernost je napor koji donosi slast trajnog mira i savršene radosti. Ako je duša podijeljena, ako svim srcem ne pripada Bogu, ona se u iskušenjima vraća svijetu, napušta samostan ili Crkvu i nastavlja život sličan onom poslije zemaljskoga bračnoga preljuba. Zbog takvih duša i njihovih lažnih svjedočanstava nastaje o svećenstvu

i samostanskom životu iskrivljena slika, kao da je u svemu grijeh, razvrat, ropstvo i nasilje (literatura, film, usmena predaja...).

Nijedan brak se ne može živjeti bez druge osobe. U djevičanskom braku, u celibatu, Bog je zaista trajno prisutan. To svjedoče brojni samostani kroz sva ljudska vremena. Da je celibat zabluda, da je djevičanstvo prijevara, brzo bi to prozrele posvećene duše i ništa ih ne bi moglo zadržati. Ali zidovi oko samostana nisu da posvećene duše ne mogu pobjeći, nego da bude zaštićeno njihovo neusporedivo blago od navale nečistoga svijeta. Svršetak svoga života na zemlji takve duše dočekuju s izuzetnim uzbuđenjem susreta s voljenim Isusom u punini!, kojeg su do tad Duhom kušale. Sveti Pavao kaže: " Za mene je uistinu Život Krist, a smrt dobitak!" (Fil 1,21)

Uzvišenost nebeskoga braka nad svakim zemaljskim, svjedoče brojni mučenici Kristovi. Posvjedočili su herojski stupanj ljubavi za Ljubljenoga. Život su predali da mu ostanu vjerni. (Dok su ih kidale zvijeri u areni, nisu se predomišljali. Dok su svetog Lovru na ražnju živa pekli, govorio im je: " Okrenite me da ne zagorim." Nije se predomišljao.) Kao što nitko našu misao ne vidi, tako ni njihovu Ljubav nisu vidjeli njihovi progonitelji dok su ih u svom razmetljivom sljepilu nazivali ludima. Kao što ne možemo u brak dok nas ne primi druga osoba, tako se ni u posvećeni brak ne ulazi ako duša nema zvanja, ako je nije pozvao Krist. Tragediju u samostanu doživljavaju oni što s grešnom namisli ulaze u njega, nadajući se lagodnu životu. Svaki brak nosi križ. A ovaj naročito! Krist nosi Križ cijelog svijeta i to je križ posvećenoga nebeskoga braka.

I muškarci i žene žive u tom braku kroz samostane svih vremena i tako svjedoče da je Zaručnik njihov, Krist, zaista svevremeni i vječni Bog.

*

Crkva je zajednica duša čiji je Bog Ljubav, zajednica duša zaručenih s Ljubavlju, s Raspetim Sinom Ljubavi, Bogočovjekom

Isusom Kristom. Isus Krist je vrhunac i savršenstvo braka, potpuno jedinstvo nestvorenoga Boga i stvorenoga Čovjeka, u ljudskoj naravi Bog i u božanskoj naravi Čovjek. On je punina braka, punina savršenstva; zato On kao Čovjek nema sebi dopunjujuće ženske osobe. U Njegovu Božanstvu je punina i muškog i ženskog. Ona žena, dotaknuvši se samo njegovih haljina, ozdravi od dvanaestogodišnjeg krvarenja, jer je iz Njega izišla sila koja je obnovila njezinu žensku narav (MK 5,25 - 34).

*

" Prolazi obličje ovoga svijeta" (1 Kor 7,31) i zato nije dobro biti zarobljen ničim što nas u ovom životu okružuje. Treba živjeti kao da ne živimo i imati kao da nemamo, jer pravi život i pravo imanje nije ovdje gdje vidimo, već tamo gdje se nadamo, gdje vjerujemo, odakle nam dolazi svaki novi dan i svaki otkucaj srca. Tamo gdje je Bog - tamo je naše vječno imanje. Vječna vrijednost naše duše se prema svemu božanskome neprestano uzdiže. Sve je ovo ovdje nekakav kalup prema kojemu se ima odliti naš vječni život. Kad se stvrdne svako obličje ovoga svijeta, u zaboravu, bit ćemo tamo gdje zaborava nema. Bit ćemo živi. Bit ćemo bez gubitka. Ova nada već sad tješi naše srce iako joj se razum, zarobljenik stvari, u svemu protivi.

Ima duša među nama koje već tamo, s onu stranu svijeta i vremena, žive. One se ne zarobljuju stazama ovoga svijeta. One u očima ovoga svijeta izgledaju siromašne, a zapravo su bogate. One nemaju braka ni djece zemaljske, nego su u bliskosti s Bogom i anđelima njegovim. U neprestanim su unutarnjim razgovorima i spoznajama, koje zemaljska obitelj ne dokučuje. Za njih je bolje da se ne žene, kad već imaju takav dar.

Ima duša koje su ljudi onesposobili za bračni život, bilo nasljeđem, bilo sablaznima, bilo nasiljem. Njihovu patnju Bog vidi i neće je prezreti.

Ali, strahota su oni samci koji nemaju božanskog mira i zrake Srca Isusova na sebi; koji ne odsijevaju dobrotom, nego su kao crne rupe sebičnosti u čijim požudama kao objekt završava i ime ljudsko i Sveto Ime Stvoritelja. Njihova misao ne prelijeće s onu stranu groba. Oni gomilaju raspadljivo bogatstvo i njime na svakom koraku vrijeđaju Život. Pa i kad se ne žene, oni nisu djevičanske duše, nego bespolna, demonu slična bića kojima i spol služi zloći, nagonu - to jest nasilju nad dušama što ih je Ljubav u svojoj vječnoj radosti stvarala.

Zbog svega što rekoh, molim vas da ne optužujete samce. Dobro vidite kojem svijetu pripadaju. One prve častite kao svjetla Božja na svom putu, a ovi drugi su osuđeni jer su izgubili ulaznicu u vječni život; kao klošari na kolodvoru prevrću kontejnere ovoga svijeta i Novi Jeruzalem ih neće vidjeti.

Ipak, najviše od svih, častite one koji se ne žene radi kraljevstva nebeskoga (Mt 19,12), koji i u tom dragovoljnom siromaštvu ovdje stječu vječna blaga Svetog Zaručnika da ih mogu nama u potrebama spasa dati.

Sveti samci su stupovi Objave. Ali i sveti roditelji, Joakim i Ana, su rodili i podarili Nebu i Zemlji najslavniji ures ljudskoga roda, Blaženu Djevicu Mariju. A samci, koji su prezreli sveti život, ne rodiše ništa. Navukli su vječni zaborav na sebe i baštine svoju vječnu ništavnost. To im je osuda. Živ čovjek se pita: " Kako izbjeći njihovu sudbinu?" Samo je jedan odgovor: " Služite Ljubavi i sve će biti dobro. Vječna Ljubav nikog ne zaboravlja. A kome god priđe, poziva ga u svoj Život."

*

Brak zasnivaju samo osobe privržene Ljubavi, osobe čija je svetinja, čiji je Bog Ljubav. Sveto pismo govori da je Bog Ljubav (1 Iv, 4, 16b). Kako je Sin Čovječji - Čovjek, tako je i Sin Božji - Bog. Isus je Sin Ljubavi. Upravo je raspećem i smrću na Križu

za sve ljude posvjedočio da je istinita i neuništiva Ljubav (jer je uskrsnuo). Crkva Njegova, istinska, sveti Njegovi svi su po Njegovoj zapovijedi i Milosti međusobno slični - nalik Njemu. Njegova Crkva je Duhom i Riječju jedno jedinstveno ljudsko tijelo koje svoju narav dovršava po Milosti u Bogu. Krist je jedini posrednik između Boga i ljudi, te se brak čitavoga posvećenog čovječanstva s Bogom Stvoriteljem Neba i Zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga, ostvaruje u Kristu (isključivo u Kristu!). Kršćanski sveci nemaju usporedbe u svijetu. Ni jedna religija nema takvih čudotvoraca Ljubavi. Kršćanska mistika je Ljubav i sva njezina čuda u svijetu su čuda Ljubavi. Lažno kršćanstvo sablažnjava svijet. Tko ne ljubi, nije Crkva. Svi pak, koji iskrena srca ljube, pripadaju duhovnoj zajednici (Crkvi) Kristovoj. Po djelima ljubavi će biti spašeni (Mt 25, 31 - 40).

Eto, vrhunac braka sam vidio i iskusio u Bogu, jer ovo je knjiga živog iskustva i molitvene spoznaje. " Neka nepravednik i dalje bude nepravedan; neka se nečisti i dalje onečišćuje; neka pravednik i dalje živi pravedno; neka se sveti i dalje posvećuje! Pazite! Dolazim uskoro i sa sobom nosim plaću da svakome platim prema njegovu djelu!" (Otk 22, 11 - 12). Svakome će se dati ono što on više želi. Naše srce bira našu vječnu sudbinu po daru slobodne volje.

Tako se ljubav proslavlja. Aleluja.

Obitelj

Kad se uspostavi zajedništvo zagrljaja muškarca i žene i kad to zajedništvo odgovorno zaživi svoj beskrajni vijek, plodnost njegova širi krugove novih života i naraštaja, grana se u prostoru i vremenu kao divovsko stablo što je korijenom svojim u zemlji vječnosti zasađeno. Zagrljaj postaje rodilište i boravište mnogih ljudskih duša i postaje istinsko vrelo života. Naime, sve živo iz ljubavi izvire, ali život ljudski ljubav oblikuje jer je po prasmislu Čovjek Ljubavi sličan i priličan.

One beskraje nježnosti svetog strahopoštovanja u očima zagrljenih, razvija stvaralačka ljubav iz svih stanica tijela i iz svih sila bića u skladbu potomaka i vjekova što pečat ove vjernosti na sebi nose. U očima onih što se u Ljubavi braku vesele, narodi se vide, civilizacije se naziru, daleka se doba dokučuju. U tome duhovnome vidu pred kojim se preplašena pamet pod svjetlom Ljubavi u nerazumni prah pretvara, nalaze srca oslonac za vjernost. Nalaze moć skrbi za svoj dom. Dano je ljudskom srcu da može po Ljubavi vijekove nadzirati. Zato već svatovi srcem slute ovo slavlje Života, pa mu se vesele do sita. Ni njihova pamet ne zna što se to zapravo

događa. Jer pamet je svjetiljka u tjelesnu svijetu i ne prodire joj sjaj u prostranstva duha.

S osloncem na slabi razum čovjek je srce zaboravio. Požudom se veže za sitnice i tako u čas bez vječnog blaga ostaje. Zbog nesmotrena ili nerazumljiva postupka, ono vječno blago što mu je titralo u očima i drhtalo u srcu gubi iz vida. Zato mu treba stega, trajna opomena da ljubi da bi živio, jer Ljubav sve vidi i ništa ne zaboravlja. Tu stegu mu je Tvorac već po savjesti u narav upisao i znacima Ljubavi okružio mu sve dane na zemlji. Tek tako opremljenog predao ga je njegovoj slobodi.

Ali, vratimo se tajni oplođenog zagrljaja. Njegova sila po tijelu rađa potomstvo i po duhu umnaža nove zagrljaje i gradi prisna prijateljstva. Čim se uz muža i ženu pojavi dijete, to već sasvim vidljiva postaje svetost obitelji.

Kad je temelj obitelji ljubav, onda u njoj ima mjesta i za djedove i bake, za pradjede i prabake, za sve beskućnike rodbine. A nađe se mjesta i za prijatelja u nevolji. I tanjuri se na stolu umnože. A nema li Ljubavi, nema u njoj mjesta ni za vlastito dijete, ni za bračnog druga uskoro. Gdje sebičnost živi tu je dom nevolje, dom histerika osuđenih savjesti što se cinizmom razjedaju, dom probodenih srdaca i uplakanih očiju.

Varaju se sebičnjaci da mogu druge iz svoga braka i iz svoga života istjerati. Tijelo se može premjestiti silama ljudskim, ali duše su tu gdje jesu, gdje po pravdi Božjoj pripadaju. Kad gledaš zvjezdano nebo, te kad potom zažmiriš, vidiš da je čitav ozvjezdani Svemir u tebi i da je sitan prema veličini tvoga duha. I jest tako. Na sliku i priliku Božju stvoren je čovjek, pa kako je Bog veći od svega djela svoga, tako je i čovjek veći od njega. Varaju se sebičnjaci u svojoj tjelesnoj slijepoći. Ožalošćene duše prognanih tijela ne zaboravljaju svoj dom i ne miču se iz njega. Tu gdje je trebala svjetlost života iz ljubavi sjati, sad žalosna smrt sve ispunja. U

moru tuđeg bola i žalosti neizbrisive svoje krivice duša sebičnjaka uzdiše u mukama. Uzalud mu njeguje tijelo. Uzalud mu sva blaga zemlje. Uzalud mu vradžbine psihijatrije. Život je Život i ništa ga drugo ne može zamijeniti.

Sve se događa po naumu Tvorca. Od Njegove je volje svako postojanje. Čovjek je predviđen za zagrljaj, jer pisano je: " Nije dobro da čovjek bude sam" (Post 2,18). Čovjek je predviđen za obitelj, jer rađanje je zapovijed Božja. Pisano je: " Plodite se i množite se i napunite zemlju i sebi je podložite" (Post 1,28). Ne sebi jednome, nego sebi - svima, čovječanstvu. Ma kakvu odluku čovjek donio, obitelj je tu, u smislu njegove naravi živi i uzvraća mu na ljubav - ljubav, a na grijeh - krivicu.

Krštenje svjedoči da su čak Adam i Eva u svakom od nas prisutni. Nosimo ih kao svoje blago naravi i kao svoju sudbinu. Tako je i sa svakim od parova iz potomstva njihova što su naši neprebrojni preci. Oca i majku, djedove i bake, možda ponekog još iz pradjedovskog koljena brakova predaka znam, vidim ili sam štošta čuo o njemu, pa opažam da sam im sličan. I djeca moja nalikuju na njih. Ne znači da svi oni, što ih ne vidim i za koje nisam čuo, nisu tu. Iz mnoštva koljena brakova predaka moga braka potječu mi djeca. Ako od prvih dvoje potječem ja, od njih četvero u tom koljenu potječu moja djeca. U drugom koljenu sam ja od četvero, u trećem od osmero, u četvrtom od šesnaestero, u petom od trideset i dvoje, u šestom od šezdeset i četvero, u sedmom od stodvadeset i osmero. U tom istom koljenu brakova moja djeca potječu od dvjestopedeset i šest predaka. I svaki od njih je priložio nešto njihovom životu, blagoslov ili prokletstvo, život ili smrt. Najteže mi je otkriti da li to neki predak u mom djetetu kašlje, da li ja, ili od grijeha dječjeg dolazi. Ipak, polazim najprije od sebe. Znalo mi se dogoditi da moja Sveta Ispovijed vrati zdravlje djeci. Pa ako nije od mog grijeha bolest, imam pravo ispovjeđen stupiti pred lice Svevišnjega i tad u molitvi bez Božjeg gnjeva na sebi, bez krivice, molim otkupljenje

djeteta od ropstva đavlu, bilo po grijehu predaka, bilo po djetetovu grijehu. Bog čistu srcu daruje sve što traži. I djeca griješe. Svako zna kada je sagriješilo i ne buni se tad na prijekor, već ga podnosi. A nije li sagriješilo, ničim njegovu rastuženu dušu ne možeš utješiti. Ne " dušicu" , nego dušu. Da. I fetus ima dušu... Koliko puta sam vidio kako dijete napravi štetu, pa odmah bježi negdje gdje se može sakriti kao Adam. Vjernost Bogu je vjernost Ljubavi iz koje potječe svaki život i najkraći put do životnoga dara jest odlazak u dom Gospodnji po izgubljeni dar Života, po zdravlje.

*Jednom mi je sin imao astmatični napadaj u kojemu se zamalo nije ugušio. Bio je mala beba. Znao sam da mi je djed od astme bolovao, pa sam posumnjao u takvu slučaju u moć liječnika. dok je žena sva u panici i suzama vikala: " Hitno na 'Rebro'!" *, ja rekoh: " Ne! Najprije ću pozvati svećenika da mu podijeli bolesničko pomazanje, pa onda ćemo na " Rebro" . Kad sam nazvao svećenika, on me je upitao: " Zar mu je tako slabo?" , a kad je za pet minuta ušao u kuću, s većom sumnjom gledajući u mene nego li u dijete, reče: " Meni se ne čini da je dijete bolesno." " Sad ni meni. Ali maloprije je užasno bilo. Skoro je zamro od gušenja i visoke temperature." Podijelio je bolesničko pomazanje i djetetu i nama. Ipak smo otišli na " Rebro" , ali nalaz je bio sasvim bezazlen i sve je završilo bez liječenja. Od tada dijete više nije imalo ni jedan astmatični napadaj u drastičnom obliku. Sjećam se da je jednom oko ponoći počeo teško disati uz uvlačenje pod grlom i rebrima. Moja žena je od straha htjela odmah pozvati liječnika da mu dadne injekciju za opuštanje spazma. Ja rekoh: " Izmolimo Litanije Krvi Kristovoj. Neka ga Gospodin oslobodi od zlih duhova koji još navraćaju po bivši plijen." I zaista, na kraju Litanija dijete je mirno spavalo. Mir je ispunjao i nas i čitav dom. Svećenik mi je zahvalio na vjeri. Uvriježilo se krivo mišljenje o tom Svetom sakramentu zdravlja, kao da je to posljednja pomast, ispraćaj u smrt. A pokazalo se da nije.*

Ono što nisam znao kao mladić, otkrio sam u nevoljama bračnog i obiteljskog života. Najprije sam upoznao svemoć Božju i njegovu dobrotu, a onda, u vapajima i molitvama od nevolje do nevolje, spoznavao sam okruženje života, uzroke nevolja i pravu molitvu za spas. Da sam tisućama godina mislio i ma kako bistra uma bio, ne bih otkrio ulaz u tajnu Otkupljenja. Ona je Božji dar Crkvi. Ali je izravno i Božji dar mome konkretnom životu.

Jednom u ljetni dan (1985., ako se ne varam), prelazeći Đorđićevom Palmotićevu ulicu u Zagrebu, kao da mi se nekakav blagi nevidljivi zid usprotivio ići dalje. Začuđen doživljajem vratio sam se na križanje i opet osjetio slobodu srca. Ponovno krenem. Ponovno prepreka u meni. Opet se vratim. Opet blaženost u meni. Videći lijevo tornjeve Bazilike Srca Isusova, pođem se pomoliti i pred svetohraništem pitati Gospodina što je to zapravo bilo. I začuh kao glas, a nije bio glas, kao iz moga središta i iz svega oko mene, vrlo čvrst govor, a sasvim nečujno: " Rajko, ako možeš, pričešćuj se svaki dan. Po tebi će biti spašen čitav tvoj rod." - " Kako po meni, Gospodine, kad si ti jedini Spasitelj?" - " Po meni u tebi. Ti mene primaj, pa sve što ti je na srcu bit će i moje i ja ću ga spasiti."

Od tada sam počeo odlaziti na svakodnevnu Svetu Pričest i ne sluteći bogatstva otkrivenja koja će iz toga proistjecati duhovnom spoznajom provjeravanom u životu.

Kad sam iskusio po čudesnom ozdravljenju prisutnost svemogućeg dobroga Boga u neshvatljivom otajstvu Svete Mise, želio sam da mi taj čudesni prijatelj, i brat, i otac i sve moje, u koga se s pravom uzdam, uđe u sve pore života, u sve dane i djela, a najviše od sveg u obiteljski život. Zato sam s vjerom u dobrotu i blizinu Njegovu molio za sve, a Bog je odgovarao čudesima kojih je u ovih desetak godina bilo toliko da bi se mogla knjiga napisati. Ali... tek da vidite na koji sam izvor pobjede, ja - muž i otac obitelji, oslonio svoj život i služenje!

U ateizmu potonuli smo i Liljana i ja u bestidnost. Bez srama smo u društvu grešnika čak pornofilmove gledali. Upoznavši Boga, u želji da mu se svim srcem vratim, a vjerujući u Njegovu svemoć i dobrotu, molio sam Isusa da nas otkupi od svih grijeha i da nam obnovi dar stida, koji će nas od besramnosti čuvati. Liljana nije znala za tu molitvu. Ali jednog dana ona se sva zarumeni i ugasi televiziju ispričavajući se: " Joj, mene je sram pred tobom ovo gledati." A bila je scena nekog filma u kojem su se glumac i glumica pripravljali za poljubac. Nikakve obnaženosti nije bilo. Tek duh bluda je bio prisutan. Zahvalio sam Gospodinu na brzom uslišanju.

Obodren tim iskustvom, u otvorenosti svetim nadahnućima, kajući se, molio sam Gospodina da me vrati od svih žena kojima sam se makar željom srca ikad dao; da svu moju narav sa svim darovima skupi u jedno i preda jedinoj, zakonitoj ženi Ljiljani, a i nju od njezinih grijeha rasutu i od tuđih požuda obeščašćenu, da vrati u ovaj blagoslovljeni brak, da skine svaku ljagu sa nas i potomstva našega, jer Bogu je sve moguće. Zorni preobražaj moga braka i obitelji posvjedočio je ispravnost molitve i brzo uslišanje u otajstvenim dimenzijama ove svete želje.

Mi smo iz bračne krize zazvali Boga nebeskoga i on nam se čudesno odazvao. U molitvi sam spoznao da je u istim godinama života i moj otac jedva sačuvao brak, a moj se djed rastao. Ali ne samo moji, nego i Ljiljanini su se roditelji u tim godinama rastali. Dakle, rođeni smo već u nasljeđu toga duha i nije čudo da je i nas napao da mu vlastitim grijehom ropstvo produbimo.

Shvatio sam da nismo sami u braku i da naš brak ne počinje od nas. Duh svete molitve je otkrivao sloj po sloj našega ropstva. Kad sam zavapio: " Zašto je, Gospode, sav moj rod tako nesretan? Gdje je korijen te nesreće svih? Svi su nestali sa praotačkog ognjišta i selo je naše opustjelo. Začuh kratak i jasan odgovor u duhu: " Nepravedna podjela zemlje što ju je pradjed učinio među sinovima

svojim." Ja o tom nikad ništa čuo nisam. Pomislih: " Zar ima mrlja na nama? Uvijek smo se hvalili da smo čestit rod." Zamolio sam brata da pita oca što je to bilo podjelom. Otac se pobunio protiv moga obraćenja te u to vrijeme nije htio sa mnom razgovarati... Isti tjedan brat mi uzvraća strašnu priču moga roda, koja onu riječ iz molitve potvrđuje.

Moj djed se nadao boljem dijelu zemlje po običajnom pravu prvorođenca. I nije mirovao, nego je, izgarajući od požude, sve više pred svojim ocem optuživao mlađega brata. Govorio je da je neradnik i raspikuća, da više selu služi nego li vlastitom domu. A kad je pradjedu dojadilo to prigovaranje, rasrdi se i javno obeća svo imanje prevesti na mlađega sina. U strahu da će tako zaista i biti, svu noć su u mraku moji djed i baka bdjeli gledajući na vrata njihova. Kad, duboko negdje u noći, ugledaše kako njih dvojica uzjahuju konje i odlaze u općinsko mjesto da izvrše prijenos vlasništva. Po nagovoru bake, djed skače na svoga konja i kreće u drugo selo u kojemu je bakin bogati brat, povratnik iz Amerike, vrlo utjecajan u općini. Nagovara ga da ih presretne i odgovori od nakane, a ne uspije li, da tad potkupi službenike i krivotvori izjave. Taj nesretnik u bunilu sna pristane. Ne uspije ih odgovoriti, već učini drugo. A kad je nakon nekog vremena stiglo krivotvoreno rješenje, mlađi brat pomisli kako ga je otac izrugao, pa ga istjera iz kuće. A on, jadan starac, u zavadi sa oba sina, stane se potucati po tuđim kućama. Konačno, u drugom svjetskom ratu, sam umire, bez ikoga svoga, jer su mu svi bili u ratu, ropstvu i izbjeglištvu. Mlađi sin u njemačkom ropstvu, a stariji - moj djed, u partizanima. U tom ratu, od bakina roda, jedini pogiba taj brat što je u zlu sudjelovao, izgubivši prethodno svo svoje američko bogatstvo. Nakon tog događaja na općini, nemir savjesti razara djedov i bakin brak. Novorođenče im umire od opeklina vrelog mlijeka, kojim ga je nehotice moj otac polio. Djed, u bijegu od bake, pridružuje se prvoj vojsci koja nailazi i tako postaje partizan. Kad se ni za par tjedana nije vratio kući, moj otac polazi u potragu za njim i tako i on ulazi u drugu neku partizansku

brigadu, iz koje je jedva izašao na kraju rata, jer su ga htjeli zadržati u časničkom kadru. Ni nakon rata djed se ne vraća u selo, već odlazi u dalek grad i dvadeset godina živi potpuno sam, a sinovi mu raspeti između njega i bake ipak odlaze u grad, svatko na svoj nesretni put, a ona zemlja ostaje pusta, ničija. I moj je otac konačno otpisuje državi, nemoćan da je obrađuje i plaća porez. Našim odlaskom gasi se ognjište našega roda.

Iako je djedu po nepravdi pravno pripao najbolji dio zemlje, bez blagoslova, nije ga uživao ni on niti itko od njegovih. Umro je od raka debelog crijeva. Zemlja mu je razjela utrobu. A jedina uspomena od pradjeda što je sačuvao moj otac jest remen za hlače, opseg nesretnoga trbuha koji je postao znak naše propasti.

Svim tim događajima još nije nesreća iscrpljena. Grijeh rađa grijeh, a prokletstvo - prokletstvo. Pad moga roda nastavlja se kroz gore strahote.

Daleko od kuće, u nekom ljećilištu, moja baka usni ovakav san. Prilazi joj pokojni moj pradjed. Ona mu nudi na tanjuru nekoliko kriški lubenice. A on pruža ruku i kaže: " Daj mi ovu najmanju." Sva u strahu, budi se. Hitno piše ocu neka pazi na moga maloga brata Zdravka, jer da je ružan san usnula. I prije nego je pismo stiglo, provalio se bezdan na sred naše najplodnije njive, brat dobio naglo visoku temperaturu i umro. Nakon njega sam začet ja. Ta njiva se zove Zmajevac i pripala je meni; valjda da se hrvem sa starim zmajem u našem rodu u nevoljama svoga obraćenja.

Ali kad sam dublje u molitvi razmatrao tajnu bezakonja u svome rodu, otkrio sam novi pad. Od četiri stotine mladića s kojima je pošao u rat, moj otac je na kraju bio četvrti preživjeli. Svi drugi su izginuli. Njemu se prvi dan rat zgadio i želio je samo jedno, da se što prije vrati kući. Pucao je u prazno, ne gađajući ljude, i prošao bez ogrebotine sedam njemačkih ofenziva. Ali nesreća se dogodila tek 20. studenoga 1944. kad su porazili njemačke snage i zauzeli

Beograd. Mnogi preostali njemački vojnici su iz šahtova sijali više smrti nego u izravnim borbama. Uhvatili su jednog takvog. Kaže otac: " Stajao sam zamišljen u stroju. Dosta mi je bilo i rata i ratovanja. Misleći na svoj dom, trgnuo sam se od vlastitog glasa koji je zaurlao: žJa!' Tad sam tek shvatio što sam rekao. Zapovjednik je tražio dobrovoljca koji će Nijemca strijeljati. Nije se moglo više natrag jer je znao da bi ga zbog odustajanja strijeljali za primjer drugima. A kad ga je odveo, nije ga mogao ni pustiti da pobjegne, jer je uz njih stajao nepoznat mu partizan, zadužen podnijeti izvještaj. U procjepu straha, a bez osobne vjere koju je kao dječak izgubio radi dvije sablazni svećenika vjeroučitelja, on se odlučio na zločin da spasi sebe i ne znajući da se za gore odlučio. Kaže, od rata do danas da nema mira, da mu je taj čovjek stalno pred očima. A bio mu je vršnjak i pokazivao mu je, moleći za milost, slike žene i djece.

Ja molim Gospodina Isusa da otkupi moga oca od toga čovjeka i od te njemačke ožalošćene obitelji i njih pred Bogom molim da mu oproste, jer nije znao što čini. Samo nas Krist može izmiriti. Nitko više.

A posljedice su bile ovakve. Tek u četvrtoj godini ratovanja ubio je čovjeka i odmah u sljedećoj bici, na proboju Srijemskog fronta, četiri puta je uzastopno ranjen. A iza rata dvanaest godina mu rane nisu mogle zacijeliti. I kost na nozi mu je bila zatrovana. Sjećam se negdje oko 1958. kad sam se vratio iz škole i upao u sobu, vidio sam majku kako mu skida zavoj, a gnoj pod tlakom šprica do plafona. Onda su ga na deki odnijeli u vrlo tešku stanju na posljednju operaciju, iza koje se rana smirila.

U četvrtoj godini rata je ubio. U četvrtom mjesecu mu je prvorođenac, sin Zdravko, iznenada umro. U mojoj četvrtoj deceniji je doživio veliki potres mojim obraćenjem, jer grijeh mu nije dao Crkvi prići da nađe utjehu i oproštenje u Ispovijedi. Ali tada, kad se ljutio na mene zbog Krista - smatrajući me primitivnim, reče mi

Gospodin u jednoj mojoj žalosti usred molitve u molitvenoj zajednici: " Dao sam Lazi opomenu po Zdravku. Dao sam mu opomenu po tebi. Dat ću mu je i po Bošku." Osjećao sam smrtnu opasnost za Boška i odmah sam molio milost za njega. A bilo je to u ljeto ili jesen 1985. I zaista, u rujnu 1991. nakon samo dvanaest dana na bojištu, po čudesnom Gospinom zagovoru, ranjen je i napustio rat. Točno kad sam se vratio sa Svete Mise za njega, primio sam vijest da je ranjen i onesposobljen za rat.

Pogledajte čudesnu Božju matematiku, kako proročki savjesti govori: " U četvrtoj godini ratne milosti za tebe, ubio si. U četvrtom ti mjesecu prvo dijete umire i potresa sav tvoj život. U četvrtoj deceniji ti obraćenjem drugi sin potresa život. I treći sin ti pokazuje onu kobnu četvorku rata. Tri puta četiri je dvanaest. Dvanaest dana drhtiš i od trećeg sina koji ti direktno sliku rata pred savjest vraća. Sve ove nevolje su milost za tebe da se obratiš i živiš, da ti grijehe svojom Krvlju operem ja, Isus, kojega progoniš kad si Rajku u onaj dan bijesno prijetio: 'Ili Krist ili ja!' "

Pomirio se otac s mojom vjerom, sav satrven i razoren od protivljenja. Mogao je prije milost naći da oholost nije bila tako kruta.

Bog mi je svjedok da nikoga ne optužujem. Ja, potomak njihov, ispovijedam javno ove grijehe što i na meni po naslijeđu leže i primam obilje milosti za se i za njih.

Idući dublje u tajnu roda, po svetim Misama otkrio sam da se lanac grijeha i posljedica proteže mnogo dublje. Kod mene do sedmog koljena, točno koliko mi je imena predaka Duh Sveti sačuvao i predao.

Nakon svete Mise za moga sedmog pretka, pradjedovog djeda, čitav dan mi se pričinjala moja žena kao u onaj dan kad sam je prvi put vidio; u prekratkoj mini suknjici i oholo zadignute glave, što se zavodljivo smiješi. Nikad ja nju takvu baš nisam vidio, ali me je

kao vječna slika u sjećanju toga dana pratila takva vizija. Napokon sam ušao u molitvu da mi Gospodin otkrije što znači ta vizija od koje se ne mogu okrenuti. Spoznao sam najveće čudo. Ja sam u ženi oženio plod grijeha moga sedmog pretka. Oholost i blud - to je duh ropstva što se od njega do mene protegao. Naime, u ono doba u Bosni za vladavine Turaka vladao je ***ius prima noctis*** *(pravo prve noći). Ni jedna se djevojka nije mogla udati prije nego što je beg obeščasti. Tako i sestra moga Tome dođe na red. To je bio duh bluda protiv kojega Toma nije vjerom u Krista ustao, nego svojom ohološću. Smatrajući sebe gospodarom života i smrti, ubio je bega i prebjegao sa svima u novi begluk ili spahiluk - ne sjećam se točno, tri brda dalje.*

I tu je počeo dvjestogodišnji život moga roda, sve do rasula potomaka sa mnom, kad nam se trag u onom kraju izbrisao. Ispunja se točno riječ zakona Božjega nad onima koji su prekinuli s Milošću.

Idući u molitvi još dublje u rod, otkrio sam i posljednju duhovnu prepreku svoga kršćanskog života. Potječem iz pravoslavnog roda, što je u ateizmu sasvim duhovno zamro. Milost sam obraćenja stekao na čudesan način u Katoličkoj crkvi. Ali unatoč nepobitnim brojnim čudesima Božjim po katoličkim obredima Svetih sakramenata, iako sam umom htio, nikako srcem nisam mogao prihvatiti svoga nadbiskupa, kardinala Franju Kuharića i svetoga Oca Papu Ivana Pavla II. I osjećao sam da to nije normalno i da to ne dolazi od Boga. A u molitvi vidjeh da je to na djelu tajna raskola što ga nasljeđujem od milenijske loze predaka, bez obzira što izravno nisam raskol ni htio niti podržavao. Tad pristupih ovakvoj Ispovijedi u Zagrebačkoj katedrali:

" Molim vas, velečasni, da ozbiljno primite ovo što ću vam reći. Zato jer me opterećuje, želim u Bogu naći mir duši svojoj. Molim vas da mi u svoje ime, u ime Katoličke crkve i hrvatskog naroda, a kao svećenik i u Božje ime, oprostite grijeh istočnoga raskola što ga baštinim i sve grijehe moga roda, naroda i Crkve u

kojoj sam kršten što iz njega proistječu. A ja u svoje ime, u ime moga roda i u ime Crkve moga krštenja opraštam pred Bogom vama, vašem narodu i Katoličkoj crkvi svaki grijeh i propust, ako ih je ikad bilo, prema meni, mome rodu i narodu i Crkvi moga krštenja. Neka nas otkupi Spasitelj i po zaslugama svojih svetih Rana neka nam dadne mir."

Svećenik, blag i mudar, podijelio mi je odrješenje u svoj ozbiljnosti. A plod se u srcu pokazao odmah. Od tog dana zavolio sam kao svoga oca i djeda Kardinala Franju i svetoga Oca Ivana Pavla II. Duša mi je neprestano u društvu njihovu, u zajedničkom domu. Kao da je netko strgnuo taj nevidljivi veo što nam nije dopuštao zagrljaj, a bio je to grijeh istočnoga raskola.

Nameće mi se ovakva misao. Ako krštenjem brišemo istočni grijeh što je sa prvoga para po nasljeđu pao na nas, što li je tek sa grijesima onih što su nas niz kaskade rađanja prenosili do vremena utjelovljenja naše duše u vremenu? Krist je započeo od Adama i Eve, a meni je da krenem od Laze i Anke u susret Njemu. Ljudi prikazuju Svete Mise za svoja najbliža koljena roda, a ja sam prikazao do danas Svete Mise za pedeset koljena brakova predaka moga braka i potomke njihove, da po Svetom Otkupljenju primim Kristovu bezgrešnost i predam je svome potomstvu. I idem do Adama i Eve dok se u Kristu s Kristom potpuno ne sretnem i primim savršeno sjedinjenje molitve i žrtve za spas svoje ljudske braće, dok ne prihvatim svu širinu ljubavi njegove.

Nekoliko godina nakon onog poziva u Palmotićevoj, upozorio me je Gospodin ovako: " Rekao sam - pričešćuj se! A ja ću ti na dar predati spas tvoga roda!" Tako sam prestao brinuti tjeskobno za jednog po jednog. Na početku Svete Mise prikažem par iz kojeg izvire sljedeće koljeno i brinem se samo za jedno - da mi se duša u svoj ozbiljnosti i svetom strahu Božjem priljubljuje uz sve riječi liturgije, a naročito uz najveći izraz Božje ljubavi što ga primam - Presveto Tijelo Gospodinovo i, kad mi je dopušteno, uz Predragocjenu

Krv otkupljenja. To je vrelo milosti sa kojega mi izvire blagoslovljen i svet Život. To je postolje u mome roditeljskom srcu na kojem nevidljivo, a neoborivo, stoji moj brak i moja obitelj, moja sigurnost za ovaj dan i posljednji dan svakog moga potomka.

Druga opomena koju sam jednom čuo u žaru svete Pričesti: " Po tebi će biti spašen čitav tvoj rod. A tvoj je rod - ljudski rod." Naravno da sam se prepao ovakve riječi, pobojavši se da nije sa lukava izvora oholosti, sve dok nisam spoznao: uranjajući u svetu Pričest, uranjam u svu širinu i svu dubinu beskrajne ljubavi Kristove. Imajući Njega u sebi, imam Spas čitavoga ljudskog roda. I zato ne mogu više ni u čemu dijeliti svijet. Jedina podjela koju brižno održavam to je ona koju je Bog uspostavio između sebe i palih anđela. Po ljubavi znam kojoj strani pripadam.

Eto, ovo što u duhu čujete, to je muž Ljiljanin, to je otac moje djece, to je službenik Božji po milosti. Jer sam po sebi bio bezbožnik i gori od svih grešnika. Ali me je na vrijeme Gospodin k sebi pozvao da ne napunim mjeru zločina svojih. Svim mu životom zahvaljujem. Mise su me preobrazile. Ovako, u sakramentalnoj Milosti što je vjerno prihvaćam, živim sve razine obitelji na sliku i priliku roditeljstva Božjega. I vi, smireni čitači ovih redaka, u meni ste jedna posebna obitelj na koju izlijevam svoju ljubav i blagoslov. A što li ste tek u Bogu?! I koji li vam je blagoslov On kadar dati! On, koji čezne za ljudima novoga Čovječanstva, u koje će sići da živi među njima!

U zagonetki obitelji prepliću se kroz naše slobode nasljeđa i nadahnuća neba i bezdana. Zato valja bdjeti. Nije obitelj spavaonica, nego život u okolini svih iskušenja. Nije ona vremeniti, dnevni prizor, nego u svakom biću igru vjekova krije. A dok lica bilježe vidljive tragove pripadnosti rodu, ona druga, bitna, nevidljiva strana bića u nasljeđu nam očituje trag. Unutarnji život osoba postaje sve vidljivi u generacijama potomaka. Jer Bog je rekao da nema ništa tajno što neće izići na vidjelo.

Istina je da ulazimo u baštinu nasljeđene kulture. Ali je istina da ulazimo i u baštinu nasljeđenog barbarizma. I jednom i drugom pridodajemo nešto svoje. I sve je to plod duhova, koji nas već u utrobi majčinoj sačekuju i love u mreže svojih svjetova. Nad nerođene se nadvijaju i molitve i kletve i život je ovaj uvijek mučna borba. No, blago onome tko se Tvorcu svome želi svidjeti, koji Riječ Njegovu u svom srcu traži. Za njega je ova borba igra i sve su zloće tek veći izazov savršenijoj ljubavi.

Bog je obilje snage položio u duh čovječji i još mu za pomoć nudi sve snage svoga božanskoga Duha po vjeri i vjernosti. A čovjek se svugdje očituje kao nemoć. U svemu mu ponestaje snage. I to ne dolazi ni od Boga, niti od izvorne čovječje naravi, već od grijeha po kojemu zlodusi crpe naše snage na uzaludnost, besmisao, zloću prema stvorenju i na grijeh prema Bogu.

Zvuči možda preuopćeno i sumnjivo. Zato ću na običnu primjeru dokazati. Pogledajte koliko snage u svom divljanju i neposluhu dijete pokazuje. Toliko da jaka čovjeka iscrpi. A u najobičnijim obiteljskim i životnim obvezama rada i poslušnosti djeca su nemoćna. Teško im je suđe obrisati. Teško im je pod pomesti. Teško im je krevet namjestiti. Nemaju snage za pola sata učenja. Ali za slavlje rođendana kadri su do jutra plesati, vikati, divljati, izazivati jedni druge... Za velike tuče imaju snage, a za otići po kruh u dućan nemaju. Za sve dobro duh lijenosti je snagu oduzeo i pretočio je iz srca u ispraznost. Uzmite samo koliko li se snage raspe u jednoj školi pod malim odmorom. Ne samo fizičke u strci, nego još više duhovne u nadvikivanju. A za riječ u istini mala snaga treba. Šapat je kadar riječ objaviti. Ali Zloduh je lukavštinom uspio otvoriti brane srca da životne sile u dernjavi otječu. U 18. i 19. stoljeću čovjek je morao nadvikivati stroj. A kad je Mudrost strojve utišala novom tehnologijom, Zloduh je izmislio zabavu pojačanih decibela. Pojačalo u modernoj glazbi je zločinačka sprava, jer stvara naviku nadglasavanja i vike. A kad se kotač te navike pokrene, on gazi

posvuda intimu; i prijatelja, i brak i obitelj. Iako se rukom dodirnuti mogu, viču kao s kraja na kraj polja. A još kad se u sve to uključi histerični TV-signal i barbarska strast crtića, dom je u pakao pretvoren.

Istina iz savršeno mirna duha izvire. Nikad je vika ne objavljuje. I kad kosti lomi, ona je kao lahor Ilijin.

Kako neće narodi nastradati kad im vođe neprestano viču. Nabiju moćne zvučnike na trgove i u šume, od kojih zemlja podrhtava i povrh toga iz sveg glasa viču. Huče šume od zborovanja njihova i predokus topova navještuju.

Mirotvorac ima nježno srce i hrabru riječ. Kad vođe počnu šaptati narodima svojim, kad se u obitelji tihi govor vrati, zažarit će se istina rumenim životom na obrazima. I male snage dobre volje čuda će učiniti.

*

Ljudska obitelj je najzagonetnija pojava u svijetu sveukupnog Božjeg stvorenja. Ali ona je i nadublja realnost stvorenog svijeta jer otajstvene dubine u sebi nosi. U njoj živi sve stvorenje po Čovjeku sa Stvoriteljem svojim. I blagoslovljeni kruh na stolu vraća se u duhu pred lice Boga svoga.

Obitelj je slika Božja, jer je i Bog obitelj u sebi: Otac, Sin i Duh Sveti. Obitelj bitno pripada Ljubavi. U njoj se nestvorena Ljubav ogleda. Iako se Bog odslikao u svem stvorenju u lica mnogih zajednica (cvijeća, šuma, krda, stada, zviježđa i godišnjih doba), ipak ljudska obitelj u sebi nosi pečat stvaralačke slobode i silu ljubavi te mu je najsličnija. Jedina obitelj u koju živa Mudrost sa svevišnjih nebesa svraća jest ona koja na zagrljaju temelji sve svoje dane zakletvom vjernosti do groba.

Izvan ljubavi obitelj nije moguća. Ljubav je stvara. Ljubav je živi. Ljubav je plodi. Ljubav joj rađa čovjeka po čovjeka da obiđe

sva doba. Bez ljubavi svaka propada. Iskače iz tijeka vremena i pada u besmisleni trenutak na dnu vijeka dugih milenija.

Moja djeca od Adama i Eve potječu i protječu po vjernim zagrljajima do posljednjih naših potomaka. Samo im jedan savjet ostavljam. Ne gasite sveti žar da baklja ova plamti kroz vijekove. U mojih petero djece pet mogućih naroda vidim, ako Ljubavi vjerni ostanu. A Ljubav je Bog. Obitelj je žarište Ljubavi na Zemlji i dok ona postoji bit će Božjih ljudi na njoj.

U obitelji je i bračna ljubav, i ljubav roditelja i djece, i bratska i sestrinska, i ljubav zajednice svih naraštaja, i ljubav svih predaka i potomaka. Iz nje zrači Ljubav u svim smjerovima i očituje se kao poštenje u svijetu. U njoj se ispunjavaju sve zapovijedi Božje koje se odnose na pravedni poredak među ljudima (Od četvrte - poštuj oca i majku, do desete - ne poželi nikakve tuđe stvari.) i zapovijedi pravedna odnosa prema Bogu čije kreposti zdrava obitelj njeguje. Ona je model savršenog svijeta i temeljna stanica zdrava društva jer samo iz nje dolazi pravednost u sve pore velike zajednice, u sva javna i tajna djela države i naraštaja.

Ali, bezbožni duh neobarbarizma stremi svim sladunjavim lukavštinama svojih opakih medija u svijetu razbiti obitelj, iščupati joj tajno srce zajedništva da je polupanu u samce zgrabi u mreže svojih kaotičnih idola što vrište bijesom moćnih decibela.

Obitelj je kao jajetova ljuska pod kojom drhti nježnost opne, bjelanjka i žutanjka. Ona je vidljiva ljuska u kojoj nevidljivo Trojstvo Ljubavi živi.

Demon je lukavo otvorio vrata svakoga doma i zario podmukla koplja svojih otrovnih medija u samo svetište obitelji gdje se kroz vijekove Bogu šaputalo. Bijes i kletva su preuzeli jezike, osmijeh je ugašen i sve je do temelja ljudskosti razoreno u mnogima. Zato je ljubav ohladnjela i na njezino mjesto se zavukao zmaj rutine da čovjeku ogadi vlastiti život, Stvoritelja i sve stvorenje.

Ljubav je Duh nježnih tišina kroz koje molitve struje i čovjek čovjeku šaptom govori. I uzdasi se uspinju u sveta nebesa. A duhovi svijeta su bjesovi u ljepuškastu obličju.

Kad ugasiš televiziju, bjesovi ostaju u srcu i čudan gnjev ti tajno tare tijelo. A iza molitve, osmijeh procvjetava i nepatvorena dobrota smiruje srž i tijelo bića.

Molitva bez Ljubavi je nemoguća. Obitelj koja srca svoja ne kupa u smislu postanka, u svojoj jezgri duhovnj, nikad se neće moći oprijeti propasti. Ta jezgra, to središte je nestvoreni Bog, vječno svepostojeće Biće Ljubavi, koje je ujedno i simbol svih kreposti savršena života. U molitvi se obitelj usklađuje u duhu; svi postojano prate istu riječ, misle istu misao, šute istu šutnju i traže isti dar.

Gdje izostane molitva, prekida se kontakt s Bogom. Presijeca se pupčana vrpca božanskog fetusa na Zemlji, što smo svi mi koji čekamo konačnu utjehu u nekom boljem svijetu, satkanu od vječnih blaženstava. Izostanak molitve odmah progoni prve tri Božje zapovijedi, bez kojih ni ostalih sedam nisu više moguće. Samo Bog obvezuje čovjeka na dobrotu. Bezbožnik svjedoči da je to istina. Zaboravlja Boga, obezvređuje njegovo ime. Ne poštuje dan Božji u koji svraća Mudrost. Tako i Čovjek čovjeku prestaje biti uzvišena vrijednost i obitelj se pretvara u zvjerinjak, u barbarsko leglo, gdje stanuju razbojnici.

*

Sve prolazi, samo Bog ostaje. On daruje sve, pa i sebe samoga. Ali kao što se čistuncu gadi nečist stan, tako se i Bogu gadi sebično, zatvoreno srce i ne želi u njegov život ući. Beskraj i vječnost u sićušnost i trenutak čudesnim darom Božjim mogu stati, ali otvorenost u zatvorenost ne; crta ih razdjeljuje čak i na papiru. Boga baštine radosne duše što se vesele žrtvi. " Bog ljubi vesela darovatelja" (2 Kor 9,7).

Svaka razina obitelji živi snagom Božjom po žrtvi. Žrtvenik je srce na kojemu plamti Ljubav. Duhovni kâd svakoga dara uzdiže se u nebesa, u neprolaznost, a sjena njegova pada na duše u liku vječne uspomene. Žrtvuje i otac i majka i dijete. Žrtvuju braća i sestre, djedovi i bake i unuci. Žrtvuju prijatelji. Žrtvuju svi ljudi dobre volje. Žrtvuje živo Čovječanstvo. Upravo po žrtvi kroz vjekove utjelovljuje se Mudrost u nas, u stvaralačku slavu Božju. Nečovjek i nečovječanstvo propadaju i svaki im se spomen u srcu briše, jer ne žrtvuju. Zaista, ne pripadaju svi ljudi Čovječanstvu. Svi koji pripadaju sebi, kao kratkovjeko polje oholih narcisa, nisu Čovječanstvo. Oni su otpad, kukolj što se u snoplje svoje sebičnosti veže i u neugasivi oganj zloće baca.

Čovječanstvo je " stado malo" (Lk 12,32). Skupljeno iz svih vjekova stalo bi u jedan grad - Novi Jeruzalem, grad mira Božjega. Čovječanstvo je slika i prilika Božja, odraz Svete Ljubavi u savršenim dušama.

Potreban je čitav životni vijek da duša prispije na prag Čovječanstva i zauzme svoje mjesto u slici Mudre Ljubavi. Taj put, što započinje u zemaljskoj obitelji, dovršava se u univerzalnoj Obitelji svetih, u vječnoj radosti. Svaka duša započinje svoj prvi korak i svoju prvu riječ u prisutnosti Ljubavi u maloj slici univerzalne obitelji - u domu oca i majke. Ali sve duše ne stižu do cilja. Sustaju već na prvim koracima. Zastaju u sjeni mrtvih idola, pa svoju besmrtnu dušu pokrivaju mrazom besmisla, straha i tjeskobe, dok sasvim ne propadnu. U trpljenju se neki spase.

Ali, nije svako trpljenje žrtva, već samo ono što ga Ljubav prikazuje. Žrtva je dar, a ne nevolja. Žrtva je djelo nakane. Ima ljudi kojima su strahovite patnje uzaludne, jer im ne daju nakanu žrtve da po sličnosti Bogu svijetu milosrđa pripadnu. Osobno sam iskusio u ovom životu dva svijeta. Obraćenje je granica među njima. U svom ateizmu, u bezbožnoj zatvorenosti srca bio sam nemilosrdan i, naravno, na svakom koraku me je okruživalo nemilosrđe. Svi su

dani bili ispunjeni tamom. A kad mi je gorki križ spalio smrtne oči, što iztražuju tek dubine mraka, ugledao sam svjetlost Milosrđa na Zemlji; upoznao sam Crkvu iznutra, iz njezine djelotvorne božanske srži, iz njezinog unutarnjeg jedinstva. I vidio sam da je Crkva oganj Ljubavi među ljudima koji dodirima svojih ugrijanih ruku toplinu svijetom šire. Bez okretanja k Bogu ne puca opna sebičnosti. Kako je divan ***naš*** *zrak. Oni što* ***svoj*** *zrak dišu, spoznaju da im je dah pod teretom straha sve kraći. Strah - nedostatak ljubavi (1 Iv 4,18).*

U Crkvi sam naučio prve korake ljubavi i prestao biti zemljani stvor. U odjeći Gospodina, Otkupitelja svoga, sad Zemljom hodam. Prije obraćenja, i kad bih spoznao ljagu na sebi, ničim je iz duše nisam mogao izbrisati. Jedini izlaz bio je bijeg od jedne po jedne osobe ili skrivanje iza zida zloće, što ga tamo zovu " borba za život" . Ovdje, kad Krist duše opere, opet je moguć susret bez srama i ni jedan se čovjek ne izgubi.

Prije obraćenja, kretao sam se u uskom krugu svoga zanimanja. Kretao, kažem, jer tamo zajedništva nije bilo. U usiljenim susretima, tulumima, ljetovanjima i poslovima ne živi se zajedništvo. Tamo, u grubim šalama, čovjek se Čovjeku ruga. Svatko gleda svoju korist. Za šalicu kave kupuje se duša. " Idemo nešto popiti!" Tamo je čovjek Čovjeku kadar bez srama oteti ženu i bez srama gledati u oči unesrećenoj djeci. Tamo ni vlastita " obitelj" nema nikakvu cijenu. Olako se odlučuje o abortusu svoga djeteta i rastava braka je rutinska stvar. Tamo se " planira" , to jest - ubija obitelj. Tamo se svome braku traže " partneri za zabavu" da se " ubije dosada" . Zajedno se goli kupaju djeca i roditelji bestidni kao Ham koga je otac Noa prokleo. Tamo bestidni otac i bestidni sin pornografiju razmjenjuju. Tamo majka kćeri znatiželjno zaviruje u preljubnički brlog i plaća ubojice unučadi svoje. Vidio sam: vodi kćer bijelome krvniku da je " očisti" (od Čovjeka!). Vidio sam: majka i kćer bludniče s istim ljubavnikom i međusobno se proklinju i umjesto svećenika traže psihijatra koji im umiruje grešnu savjest opojnim

lažima Freudovog bluda i Jungove magije. Znam jednoga koji je kao uvjet liječenja zahtijevao zabranu odlaska na Svetu Misu. A za jednu dušu u krizi obraćenja reče: " Ona traži Ljubav. Ja takve ne mogu liječiti." Ta duša je umirila srce u Svetoj Žrtvi Ljubavi Isusove, te od tada nikad više psihijatra nije potražila. Tamo u vrtiću i školi, opravdavajući život u grijehu, zabludjeli psiholog i pedagog predaju duše psihijatru ili tamničaru. U tom svijetu bez ljubavi vlada tjeskoba. Depresija je novo ime toga svijeta. Osamljenost vrišti sa svakoga lica. I ma koliko se tijelom stiskali, pečat pakla iz očiju ničim izbrisati ne mogu. Tamo i otac i majka i dijete u birtiji najveći dio dana " vise" i tamo je birtija u svakoj trećoj kući. Kroz deliričan pogled raspreda se o businessu, o Americi, o velikoj Jabuci (Big Apple) što ga Zavodnik danas nudi posljednjem naraštaju Evine djece, kao uvijek isti svoj čaroban mit: " Ne, nećete umrijeti! Nego ... onoga dana kad budete s njega jeli otvorit će vam se oči i vi ćete biti kao bogovi..." (Post 3,4-5). I svi su ispisani žigom ropstva " I love NY" . Niti su slični bogovima, niti se od smrti spasiti mogu. Bacaju se s nebodera, zalijeću se u kamione i pod vlakove i da ne govorim što sve ružno čine. Tamo zaista nema Čovječanstva. Tamo, naime, nema obitelji.

U školi smo bili svezani u razrede. U zanimanju, osim s glumcima, ni s kim se nisam družio. A ovdje, Crkva mi je dala nova kućna prijateljstva, radosnu i darežljivu braću, svete brakove s brojnom djecom u kojima sve vrvi od Života. Ljudi svih zanimanja i staleža i svih statusa i uzrasta postali su moji kućni prijatelji. Među nama svednevice kruže blagoslovi i darovi. Jedni za druge molimo. Jedni druge tješimo i pomažemo. Jedni za druge tražimo sve što nam je potrebno. Evo, upravo danas, dok pišem ovo, čekam da mi braća pronađu na dar vrlo skupi lijek, po drugi put!, za susjedova brata u nevolji, od kojega su liječnici digli ruke. Među kršćanima je spašen taj život. Primajući na dar prvu turu tih antibiotika, čija je vrijednost ravna vrijednosti gotovo dvogodišnje moje plaće, susjed suznih očiju reče: " Bože, pa kakvi su to ljudi koji mi ovo hoće

učiniti? Bez njih, moj bi brat umro."

Crkva je velika obitelj, Majka svih ljudi dobre volje, koja ima moć sačuvati svako svoje istinsko dijete i proslaviti se darovima među poganima. Što bi Balkan u ovome ratu da nije bilo velikodušnog Caritasa, koji skrbi o duši i tijelu, a naročito o obiteljima s brojnom djecom?

U Crkvi sam ne samo dobio vlastitu obitelj, nego se naučio čuvati tuđe obitelji kao svoju. Pa i kad neoženjene i neudate susrećem, već unaprijed štitim njihovu obitelj, čast njihove djece i potomstva, čuvajući i braneći njihovu čistoću i savjetujući na dobro.

Crkva, ta velika obitelj što se razrasla kroz vremena, rođena je zapravo u jednom siromaškom domu, u jednoj nebom bogatoj Svetoj Obitelji Josipa i Marije iz Nazareta, okupljenih oko Sunca ljubavi - Isusa, najčudesnijeg od svih ljudi koji je bio Čovjek za druge, koji je bio i jest Sin Ljubavi, koji daruje haljine svetosti ljudima dobre volje kroz sve naraštaje. Ali, njegovo sveto moćno Ime i Njegovo živo prisustvo što ga svi iskusni vjernici kušaju nije predmet ove knjige, pa ćemo tu tajnu moje Ljubavi uvezati u neke nove korice, kad za to dođe čas. I njega sam iskusio u njegovoj nebeskoj obitelji sa Ocem i Duhom Svetim, svim svecima i anđelima njegovim i u njegovoj zemaljskoj obitelji - Crkvi i svim istinskim kršćanskim obiteljima što sam ih sreo. Gdje god je On, tu je žrva - sveti samoizgarajući žar Ljubavi.

Postoje i lažni kršćani. Za njih ne velim da imaju obitelj. Obitelj bez srži nije obitelj. Srž obitelji je Bog, Ljubav. Bog se svugdje u znaku dragovoljne žrtve poznaje.

U ova dva svijeta u kojima sam živio sve je različito, pa i sama ljudska riječ. Dok riječ grešnika nema težine, ne pokriva je smisao i zato se predomišlja svaki čas, riječ Pravednika je postojana kao Svemir i zahvaća sve dubine osobe i naroda. Gdje se pojavi, uspostavlja jasan poredak i obvezuje sve. Primjera radi, kad grešnik

kaže: " Sram te bilo!" , ne dogodi se ništa ili najviše što se može naslutiti to je leden cerek đavolskoga duha, ali kad Pravednik kaže: " Sram te bilo!" , umiri se čitav beskraj i plamen srama zapali grešnu dušu. Tad anđeli Božji bdiju oko vatre dok duša ne postigne očišćenje i vrati se pred lice Božje. Odbaci li opomenu Pravednika, Božju je opomenu odbacila i izopćila se iz svijeta njegovoga. Iza toga je na svakom koraku propast okružuje. Mnogo ih je što danas plaču i htjeli bi se vratiti u Život i čuvati ga od sad svim srcem. Ali malo je onih koji opominju i kore da ih vrate na putove pravednosti Božje, niz koje rijeke Života teku.

Što je to zapravo otvorenost i zatvorenost? U korjenu naravi ove tajne leže i bitno su povezane sa Životom i smrti. Izvanjski opažano svaki je živ muž i svaka živa žena sjecište dvaju svjetova, sjecište predaka i potomaka, parova - a ne samaca. " Muško i Žensko stvori ih i nazva ih Čovjek" - stoji u Knjizi Postanka. Dakle, svi mi dolazimo iz toga Čovjeka, ali o našoj volji ovisi hoćemo li postati biblijski Čovjek i pokazati se Čovjekom u potomstvu, u blagoslovljenom mnoštvu (PS 128, 3-6).

Ja, jedan samo u trećem koljenu predaka iz osmero dolazim: četiri pradjeda i četiri prabake. U sedmom koljenu iz stodvadesetosmero ljudskih života dolazim; iz 64 muža i 64 žene. Samo Bog zna iz kojeg me je mnoštva pozvao u ovaj čas. A to mnoštvo prvotno oplođeno njegovom voljom iz prvotnoga Adama i iz prvotnoga para potječe. Kao što iz mene, isključivo u paru života - u braku, može nastati ogromno mnoštvo potomaka. Svako moje dijete mogući je narod poput Izraela. Eto, koji je misterij skriven iza ovih nogu što lutaju i ovih ruku što ne znaju što bi kad svjetlo Istine u srcu utrne. Ali, ako sam obasjan iskonskom zrakom, ako sam obraćenjem ušao u snop njezin što prodire kroz sva vremena, onda znam tko sam, što mi je cilj i što mi je činiti. Onda imam u sebi veličinu Biblijskoga Čovjeka i svako moje djelo i svaki treptaj imaju vrijednost za sva vremena.

Sad više ne mogu reći da nisam čuo. I nema isprike moj povratak na utabane staze u mraku neznanja. Ako ovu spoznaju primim u svoju srž, u svoje srce, onda već sad jesam novo biće u Kristu, tj. u Mudrosti i Sili Božjoj. U svetom svjetlu vjere ovakvog Čovjeka vidim. Njemu su preuske staze znanja ljudskoga. Kud god pođe i kad god progovori, zemljanima proširuje vidike jer je i sam Svjetlo.

Čeznuti za trajnim obraćenjem, to je navada svetih, koji su Mudrost i Silu Božju okusili, pa vidjeli golotinju svijeta dostojnu svakog prezira. Ti gorostasi duhovnog života, poput svetog Benedikta, kad su bježanjem od svijeta Boga našli, u njemu su otkrili pravu svoju narav i pravo svoje pripadništvo. Naime, nakon pećine u kojoj je samovao, moj živi sveti brat Benedikt, koji mi i danas moćno pomaže, pošao je osnovati zajednicu posvećenih, svoju svetu obitelj na zemlji da u njoj živi. Općenito uzevši, iza razdoblja pustinjaka u Crkvi, nastaju redovničke zajednice, kao savršeniji oblici života. U samotništvo više nitko ne ide sam od sebe, već ga šalju braća u duhovni rat za spas Crkve i svijeta. U poslanju vlašću Crkve djeluje. Duhom prebiva u samoj srži zajednice. Ti ondašnji pustinjaci su, u neku ruku, današnji egzorcisti. Povezani s Crkvom, oni vojuju u samoći i pobjeđuju Zloga u svakoj duši.

Osobno sam iskusio moć današnje svete Obitelji na zemlji - svete Crkve. Kad god bih sam pošao u kakav ozbiljniji pothvat, s teškom mukom bih se kraju približavao bez naročita ploda. Ali, kad me prati zatražena molitva braće i redovničkih zajednica, a naročito službeno položena svećenička ruka na mene u obredu blagoslova, tad nema prepreke koja ne pada i nema djela bez čudesnih plodova.

Zajedništvo ima svetu vlast. A svaki samac je samo rob i ništa više. I gore nego rob: rob onoga koji je u pakleni svoj bezdan zarobljen te kuša gorčine njegova prokletstva i pustoši. Ali, ne shvaćaju ljudi ove tajne i neće je shvatiti jer su tvrde šije i spore pameti da razumiju vodstvo Duha Života, kako bi sveti Stjepan

rekao. Zato im šiju mora križ slomiti i pamet im se mora u blatu srama i panike poniziti. Ali, pogledajte koliko li je tvrda šija oholosti kad je sve nevolje povijesti još ne obaraju na koljena pred istinom Božjom. Bojim se da će morati doći krajnja strahota na svijet da bi on od smeća u ljudskom liku bio pometen i da bi život na nekoj novoj, preobraženoj zemlji bio zaštićen. Zmija koja srce ujeda u glavi je svoje klupko savila i neće ići bez glavosjeka. Iz iskustva govorim, tko na vrijeme prigne glavu, neće ga trebati anđeoskim mačem poniziti. Mimoići će ga posljednja strahota, pa i mnoge strahote ovoga života. Jer tko griješi, na njemu gnjev Božji ostaje (1v 3,36).

Čovjek koji u obitelji srcem živi, kojemu je obitelj blago i svetinja, čiju vrijednost ničim ne dovodi u pitanje, u Bogu živi i ispunjen je istinskim Životom. Obziran je prema životima drugih, moralan je čovjek, makar za života ne upoznao Isusa Nazarečanina i ne iskazao mu počast vjere, naći će se među onima njemu zdesna, što se čude u zadnji tren otkuda se nađoše u raju. Od reda su to osobe žive savjesti. Nose zakon Života upisan ognjem Duha Božjega u svome srcu. Pravednika i grešnika lako je razlikovati. Poslušaj što govore o obitelji i sve će ti biti jasno. Bog je htio da svi budu pravednici, da baštine život. Radi života njihova svakog je začeo u zagrljaju, u tom prihvaćanju drugoga i davanju sebe drugome. I zato je od presudne važnosti da čovjek odraste u zdravoj obitelji, barem u roditeljskoj, ako li ne dublje - u kolijevci ove civilizacijske - Crkvi.

Bezbožno doba što su ga apostoli navijestili za kraj vremena, kad se ima pojaviti čovjek - otpad, antikrist u punini, upravo je obitelj odbacio i ostavio u njoj strahovitu pustoš. Grešnik je samotnjak, sam sebi dostatan, okrenut sebi kao vrhovnom autoritetu. S drugima je tek u privremenom zajedništvu iz interesa. Kada grešnik postigne sanjanu " slobodu" , probudi se u najvećem ropstvu - u svojoj demonskoj pustoši, zarobljenik sama sebe. Svi ga tad odbacuju, pa i

oni što su s njime gradili moderni pakao. Pokajanje je jedini povratak za takve. Svi pokajnici se vraćaju u obitelj oca, majke, žene, muža, roda, naroda, civilizacije Čovječanstva. Nakon bunta, patrijarhalnu aureolu ljubomorno nose. S tugom promatram ovaj nesretni svijet, mučen svim zlima što su kroz dveri grijeha u život ušla, jer, ključem vjernosti zapovjedi Božjoj, srce im nije bilo zaključano. Obeščašćen je dom, zato je svijet ovakav. Oduzeta je zagrljaju doživotna sveta vjernost, pa je on postao kolijevka smrti. Izbačena je žena iz doma u birtiju. Unatoč plaču i očaju ne zna se smislu svome vratiti, jer smisao njezin nije na cesti. Na cesti se ne rađa. Muževi oblijeću od jedne do druge. ***Svoju Ženu*** *ne mogu naći, jer ona što u svijetu živi i nije Žena, nije duša doma njegovoga. Djeca su ostala sama i u samoći pošla tražiti zagrljaj oca i majke u svijetu. Ali u svijetu zagrljaja nema. Plač, jauk i škrgut zuba, psovka, cerek umjesto smiješka, galama umjesto šapata. Jadni muž, jadna žena, jadno dijete u ovome svijetu. Jadni mladić u njemu, gdje li će on svoje ognjište naći kada je grubi razvrat uništio svaki žar. Jadna djevojka u njemu, kad među patvorinama umornih robova mode živo srce ne može čuti da mu život svoj preda. Hladni stroj zabave jezom smrtne samoće zrači.*

Žalostan sam veoma, Gospode. Oprosti im svima. Pošalji svoje svete anđele da mi sa stranputica vrate braću i sestre. Evo moga srca, prečista Ljubavi! U njemu danas nek nađu svoj dom. Primi ih! U Crkvi tvojoj čistoća uzgaja nježnost, a čednost čuva Život. Obitelj je slika i prilika tvoje naravi, sveti hram tvoga Života u nama. Položi svoju svetu probodenu ruku na svako srce što me sada čuje. Povedi ih putem svojih svetih zapovijedi u istinski Život. Reci im:

" Nitko te nije ni želi ni znao osim mene. Jedini ja, Bog tvoj, brinem se o tvome opstanku. Učinio sam da možeš željeti, jer imam ispunjenje svih tvojih želja u sebi. Okreni se meni i naći ćeš sve. Ja sam Bog tvoj i nemaj drugih bogova uz mene. Ime mi je

Ljubav. Ne izusti ime Boga svoga uzalud, jer sveto je ime Ljubav. Spomeni se da svetkuješ Dan meni posvećen, Dan u kojem stvaram svete brakove i slavim sva slavlja života. Poštuj oca i majku! Korijen svoj zalijevaj, cvijete ljubljeni, da dugo živiš i da ti dobro bude na zemlji. Ne ubij, jer to nije djelo Oca tvoga koji te je stvorio. Djelo je to protiv tebe, protiv tvoje naravi. Ne sagriješi bludno, to jest ne uvrijedi živu dušu klanjajući se tijelu - mrtvacu. Ne kradi jer ti je Život i sve za Život darovano. Ne reci lažna svjedočanstva u svijetu Istine u kojem živiš. Izvan Istine ni tebe ni svijeta nema. Ne poželi tuđeg ženidbenog druga, jer imaš svoga u meni, kao što u mojoj ruci imaš već sutrašnji dan. Ne poželi kakva zla da od tebe ne pođe nered u svijet, koji bi tuđom željom i protiv tvoje kuće pošao. Ne poželi nikakve tuđe stvari, jer stvari prolaze, a ti ostaješ i tvoja sramota ostaje.

Željen si od mene i zato želiš, ali želji tvojoj samo Ja imam i dajem ispunjenje uvijek kad iskreno zatražiš. Brinem se o svakom tvom udisaju, a da me niti ne pitaš, jer te ljubim. Brinem se o tebi više nego ti sam, jer sebe, Ljubav, želim vidjeti u tebi. Eto mojih zapovijedi! Sve su ti za život. Zar su teške i nerazumljive?

Ako si prihvatio svoje postojanje što ti danas dajem, upoznao si sebe istinskog. Zato ti sada kraće mogu izreći zapovijedi tvoga života: Sve što želiš da ljudi čine tebi, čini i ti njima. To je sve što tražim. Zar te je laž ili smrt stvorila? Mogu li ti oni biti Bog? Ljubav ti nikad nije prišla uzalud, zato je uzalud ne izusti. Uzalud si laž i smrt zvao da te spase. Zar te nije umor bez smisla smrtnom šapom oborio u svakom otimanju vremena sebi, ne poštedujući Dan susreta sa mnom, Dan u koji te u svom naručju odmaram? Zar si ikad okusio trajni mir i dobrotu zaboravljajući ili ponižavajući roditelja svoga? Zar bi želio da te ubiju? Zar bi želio da ti prihvate tijelo, a dušu odbace? Zar bi želio da te pokradu? Zar bi želio da te lažno optuže? Zar bi želio da ti otmu ženidbenog druga, da zagrljaj tvoga mira i života raskinu? Zar bi želio da ti, svaki put

kad izađeš iz kuće svoje, nešto iz nje ukradu? Okružio sam te ljudima da ne budeš sam, da nađeš radost u njima i oni u tebi. Radost je cvijet Života i nje nema u grijehu. Stavio sam te u obitelj svih ljudi koja nikad ne propada, koju sam začeo prije tvoga pojavka na zemlji i ostavit ću je iza tebe da trag tvoj ovdje sačuva do mog konačnog dolaska radi naplate svima. Obitelj je - Ja: Otac, Sin, Duh Sveti - Bog kojem nitko u uzvišenosti nije ravan. Tebi dajem svoju uzvišenost - Obitelj, da u njoj živiš. Tu je tvoje dostojanstvo. Primi ako hoćeš. Mir tebi!

---

* *" Rebro" , ime jedne bolnice u Zagrebu*

Odgoj

Danas u svakoj zemlji civiliziranoga svijeta postoji auto-škola i za volan ne sjeda nitko s dopuštenjem, ako nije poučen u upravljanju automobilom i o pravilima u javnom prometu, i to ne samo teorijskim znanjem, već i praktičnom vježbom. Sve radi jedinoga cilja - da bude zaštićen život vozača, ali i životi svih na njegovome putu. Škola za poduku pilota je daleko teža, temeljitija. U zrak se ne diže nitko bez stroge kontrole. Pa i svaki let na nebu prati kontrola leta sa zemlje. Svemirske letjelice su još zahtjevnije. Prati ih duboka sabranost, temeljita priprava i nadzor mnoštva stručnjaka. Pa, premda su sve te škole, vožnje i letovi, djela uma ljudskoga, začuđuje to što taj isti um žmiri pred činjenicom da danas masovno duše ljudske na " letjelicama" duha, u " aparatima" svoje neshvatljive naravi, s kojom se ne daju usporediti sva djela čovječanstva, bez ikakve poduke polijeću u život. I naravno, zato je toliko samoubilačkih vožnji i osobnih tragedija. I ti neodgojeni letovi kroz nebesa zajedničkoga života ruše sve i razaraju sva blaga zajednice, uzrokuju strahovite tragedije osoba, obitelji, čitavih naroda i regija; konačno - i čitavoga čovječanstva.

Let jedne knjige zabluda može stoljećima rušiti živote naraštaja. Let jedne zle ideje u omotu fascinantnih iluzija može roditi takve tragedije čovječanstvu padom u ambis besmisla i zločina kakav se u socijalizmu dogodio.

Ako kontrole leta prate avione, a svemirski centri svemirske brodove, u svijetu duša ljudskih slično treba biti. Samo drukčije nego što smo navikli. " Svemirski centar" koji prati let ljudske duše jest obitelj, a kontrola leta kroz civilizaciju škola. Obitelj, naime, ima osjetljivije " radare" za dušu nego škole, što odreda. tuđu djecu prate. Ako li je veća vrijednost svemirskoga centra od aerodromske kontrole leta, i obitelj je vrednija od bilo kojeg instituta. Obitelj je rodila i odgojila sve osnivače instituta. A neodgojen u institutu učini djelo koje je kadro uništiti čovječanstvo i ugroziti život na planeti Zemlji. U društvu koje prezire i uništava obitelj nemoguć je bilo kakav odgoj, osim " uzgoja" za ratničke vještine što su protiv ljudskoga Života ma kako ih, kada i gdje opravdali. Istina ne počinje od: ***osim*** *i* ***ali****, već je ona od prirode aksioma i konstanti što vrijede za sva vremena i sve prilike.*

Danas, u doba neskrivenog satanizma, kad moderne navike na svim razinama vrijeđaju i uništavaju, i osobno i javno Život, teško je uopće progovoriti o odgoju. Kult fantomske emancipacije je u javnosti preuzeo mjesto svakom autoritetu, te se s pravom sluti kataklizma čovječanstva, ne obrati li se Duhu Života dok je još vremena. Ima, naime, ljudi, i to na svakom mjestu, koji spore već na prvu riječ. S njima je zauvijek završeno svako zajedništvo. U njima je već čovječanstvo propalo. Nikome takvi ljudi nisu kadri dati ni vrijednost od tri dana, a kamoli vječnu vrijednost od koje se kroz vjekove tkanje čovječanstva tka. Razvode se već nekon prve bračne noći. I tu počinje priča o izostanku odgoja i propasti života. Današnju svoju kategoričku tvrdnju sutra jednakim žarom kategorički odbacuju ako im se hoće. U oba slučaja tašta ispraznost. Pa i kad organiziraju obiteljske škole, predbračna savjetovališta, jaslice i vrtiće...

*- ne osnivaju ih na argumentiranom obiteljskom iskustvu već na taštoj hipotezi samca koji **izvana** promatra **tuđu** obitelj.*

Racionalizam na svom putu kroz vrijeme, u praktičnom svom dobu - komunizmu, ali i u svojoj zapadnoj hedonističkoj varijanti, uništio je kolijevku Života, temeljnu školu čovječnosti - obitelj. Čovjeka je ubijao rastavom braka, abortusom, življenjem djece bez roditelja, razuzdanom seksualnošću, zločinačkim seksualnim " odgojem" , pornografijom i bešćutnom prosudbom svega i svakoga. Tako je osiromašio svo polje duhovnoga stvaralaštva. Čovjek tipa " u se, na se i poda se" (kako se slatko sam naziva) ne poštuje Život, ne gradi kulturu, ne oplođuje znanje, ne veseli se stvaralačkom radu. Boravi privremeno na Zemlji kao besmislena jama bez dna - potrošač i strasni uživalac, robot - nakaza svakog ludog modernizma.

Naravno da Život na Zemlji nije uništen, i da svi nisu upropašteni, i da nije sve zlo što se u čovječanstvu danas može sresti, jer su Život i njegova Mudrost od većih dubina nego što ih ograničeni racionalist nazire. U središtima svijeta su ponori, a s tihe se njegove periferije ulijevaju rijeke obilna Života.

I što se odgoja tiče, premalo je da vrtimo staru ploču u novom krugu. Valja mu preispitati temelje kad već vrijeme dopušta da se svim zabludama krinke skinu. Svijet danas nije više nalik prošlom desetljeću. U svemu se nazire preporod čovječanstva. Ne bojmo se u poniznoj slobodi zaploviti dalje od vrtloga bajke propasti koju nam je ovo stoljeće pričalo. Zar je komunizam jedina zabluda? Zar mu se duh nije upleo u sve ljudsko, pa i tamo gdje su ga odbijali?! Komunizam je tek jedna, među mnoštvom krinki na maskenbalu đavolskih duhova. Velike ideje nasilje čine i u krvi završavaju svoj vijek.

Zašto zakoni štite one koji razaraju obitelj, one koji traže rastavu, kad su oni, u svakom slučaju, obiteljska manjina?! Uz drugu " stranku" , kako zli zakonodavac tajni braka govori, stoji sav

njegov život uložen u zajedništvo, stoji ucviljeno srce svakoga djeteta? Kad je koje dijete bilo ravnopravna " stranka" u brakorazvodnoj parnici?! Kada je zakon štitio izvorno pravo djeteta da odrasta u zagrljaju u kojem je nastalo? Zar nije vrijeme da od odgoja zakonodavstva počne zaštita odgoja? Kad će zakon ustati protiv razorne taštine i neodgovornog hedonizma što ranjavaju, ne samo duše unesrećene obitelji, nego i budućnost ljudske zajednice njihovom invalidnošću zbog rastave?

Ozakonjena rastava je uvijek zločin protiv Ljubavi iz koje je začet svaki čovjek. Zločin protiv bar dviju obitelji - protiv one koju brakolomac razara, a i protiv one u koju s bremenom svoga nereda ulazi. Ozakonjena rastava ranjava mnoštvo života. Ranjava čovječanstvo zarazom anarho-mentaliteta. Kad bude teško i ući u brak i izići iz njega, obitelj će dobiti svoju dostojnu svetu cijenu u svijetu i bit će rodilište novoga čovječanstva... Ali neće svijet na to nikad pristati ako ga zahtjevom i prisilimo.

Ma, da bude jasno: Ako hoćemo živjeti, moramo poštivati Život i to na izvoru gdje se Čovjek rađa, gdje započinje svoj put kroz vrijeme, a ne tek tu i tamo.

Zdrav brak je škola ljubavi, škola mudrosti, škola temeljnih životnih znanja, škola kreativnog rada, škola zajedničkoga življenja svih generacija, škola rađanja i umiranja, škola mladosti i starosti, škola poštenja i čovječnosti, škola mudre umjerenosti u svemu, škola hrabrosti u dobru protiv zla, škola zdravlja što iz sređena i marljiva života izvire, škola neprolaznog zadovoljstva, škola razgovora i pjevanja ljudskoga, škola zajedništva s Bogom i Čovjekom... Zdrav brak je zdenac Života i najveće sveučilište na svijetu.

Kad iz zdrave obitelji dođe odgojeno dijete u školu, ono na svakom koraku svojom marljivošću nadvisuje programe uprosječenog školstva; ono svojim rezultatima obogaćuje i školu koju pohađa. Sabrana duša prima znanje i usvaja odgoj. Kad je sabrana, duša je

tiha. Kakav nam je odgoj ne pokazuje nastavnički dnevnik, već se odgoj u svoj punini vidi na školskom odmoru, na putu od škole do kuće, pokazuju ga grafiti na fasadama i dreka djece po gradovima. Razborita čovjeka hvata strah od vlastite starosti u neodgojenu mladom svijetu koji putuje prema kormilu država i naroda. Tko temelj ne postavi, što veći zid ziđe - to neka strašniju ruševinu očekuje. Ne recite da sam strog. Upravo obratno. Bolje se sveto bojati na vrijeme. U zakašnjelu strahu moguća je samo smrt.

Itekako vjeronauk spada na školu! On nije privatna stvar. Svaki čovjek duhom svoje vjere živi, i to među ljudima. Njegovim življenjem njegova vjera postaje javna stvar i tiče se života svih. Njegova vjera postaje uzrok sudbine mnogih zajednica ljudskih na njegovome životnom putu. Nemamo pravo nametati vjeru. Ali imamo pravo, čak je sveta dužnost svakoga čovjeka, štititi Život od svakog nasilja po bilo kojem vjerovanju. U toj mjeri vjeronauk treba biti stvar javnih škola, a u svojoj posebnosti nek ostane u okviru vjerske zajednice gdje je i rođen i ne treba ga tako školom ukidati. Neka se vjerovanja u svijetu natječu u svetosti svoga odnosa prema Životu. Čovjek se pred Čovjekom najbolje vidi.

Svaki čovjek na Zemlji je djelo Ljubavi, plod zagrljaja. Svakog učenika je Ljubav izgradila i nitko ga drugi izgrađivati ne može. Ljubav ga u školu ispraća i iz škole dočekuje. Sve što nije Ljubav Čovjeka ruši i Čovječanstvu škodi, ma kakva znanja i ma kakvu moć nudilo. U rukama Ljubavi sva znanja služe Životu. U rukama bez Ljubavi uvijek su samo znanja i moći propasti. Zato je presudna ljubav odgojitelja i motivacija u ljubavi odgajanoga. Ali, Ljubav nije ni tijelo ni tjelesna strast, već blagi Duh Mudrosti - Duh Dobrote, ali i Duh odlučne hrabrosti protiv zla - Duh očinske kazne koja nikad nije na propast. Istinski odgojitelj je samo onaj koji je trajno blag i trajno strog, tj. nepopustljiv pred anarhijom; koji svakoga trena ima šibu kao skalpel i cjelov kao lijek. Zdrav odgoj, nakon zdrave obitelji, zahtijeva zdravog odgojitelja. Nerazborit odgojitelj

kadar je upropaštavati generaciju za generacijom. Zato ozdravljenje školstva započinje ozdravljenjem odgojiteljskih kadrova i revizijom pedagoških normi po zlu osvjedočenog svjetonazora. Manje je opasan loš kirurg od lošeg odgojitelja. Takvom kirurgu bolestan umire, a loš odgojitelj zdravog ubija. Valjalo bi zaštititi roditeljsko pravo nadzora nad odgojem u javnim školama kad god je ono potaknuto savješću u Ljubavi.

Evo, tek na ovom stupnju priprave može započeti odgoj djeteta i očekivanje rezultata odgoja kao dar čovječanstvu. Bez zdjele i vatre jelo se skuhati ne da.

*

Kult tjelesnih igara prožeo je moderni odgoj, a to nije dobro. Ne služi škola zauzimanju prvog, drugog i trećeg mjesta, a svi ostali da se pobacaju, nego bi škola trebala služiti svakom talentu da ga blagost uzgoji.

Kako su lakome države na prirodna bogatstva, šume, vode, rude, ...a kako slijepe kad ne vide da su najveća blaga društva darovitosti duša. Mentalitet uniformne svijesti upropaštava svaku darovitost. Zato monopolističke zajednice oskudno životare. Koliko je Bog dao darova, toliko je i želja srcima zajednice podijelio. Odgojitelj jedino u nježnosti, u tom svjetlu Boga-Ljubavi, može otkriti i uzgojiti sve darove. A u darovima svoje naravi Čovjek radosno živi. Zamijeni li darove svoje duše za nasilni kalup škole, on svim svojim znanjem nasilje uzvraća.

*

Najveća tajna što pred idealom odgoja stoji jest - ljudska sloboda. Ma što znao i ma kako pouzdano spoznao, ipak će svatko živjeti i raditi kako hoće. Ne znači da ćemo stići ako je ideal pred nama. Njemu samo revni pojedinci prilaze. Nikad ga svi postići neće. Jer - neće! I to treba za početak znati te ne gubiti strpljenje

pred neuspjehom. Tko gubi strpljenje, Ljubav gubi i - uzalud mu sav trud. Ljubav Čovjeku zna prići, jer ga je stvarala. Zato tko ljubi, njemu odgoj nije tajna. Nalazi rješenje u svakoj prilici, i kad odgaja, i kad " napušta" odgajanoga - ne bi li ga zbog gubitka Ljubavi pridobio sebi. Sa ljudskom slobodom na kraj izići samo Mudrost zna. A ljudsku slobodu u svom srcu, kao dar, svako dijete nosi.

*

Za sva znanja mogu se odrediti godine školovanja, jedino za usvajanje morala - ne! Jer, dok je života, valjat će se učiti (kako i zašto baš tako!): Ne ubij!, Ne ukradi!, Ne laži!, Ne poželi tuđeg ženidbenog druga!, Ne poželi nikakve tuđe stvari!, Poštuj oca i majku da dugo živiš i da ti dobro bude na zemlji!, a naročito onaj dio morala što se odnosi na Ljubav, koji objavljuje da je Ljubav sveti izvor ljudskoga života i životna čežnja srca njegovoga. U njoj samo Čovjek svetkuje počinak.

*

Na čovjeka jači pečat ostavlja slika nego li zvuk. Ono što vidi i nehotice oponaša. A o onom što čuje, sudi i odlučuje se za ili protiv. Vidi li čovjeka koji zijeva - i sam počinje zijevati. Vidi li onoga koji namiguje - i sam počinje namigivati. Promotrite bolje razgovor ljudski, pa ćete opaziti da se kod sugovornika lice na lice preslikava. Premda je čovjek duhovno biće s porodom unutarnje i međusobne riječi, inercija tijela je ogromna i ropstvo tijelu je za ljude dominantno. To objašnjava činjenicu što čovjek, unatoč prebogatoj riznici svih iskustava, zapravo tapka na istom mjestu. Unatoč svemu, kod svakog se nazire bar malo poganstva. Isključiva racionalizacija odgoja ne daje dobre rezultate. U njemu je presudan i pokazani primjer. Odgojitelj mora biti slika onoga o čemu poučava, pa će odgajani to oponašanjem lakše prihvatiti. Jer Čovjek je biće koje rado oponaša, jer je on po naravi živa slika Božjega lika. Zato čitavu njegovu povijest traje fenomen kazališta. Nikada radio istom

ljudskom rječju nije uspio promijeniti modu odijevanja i ponašanja kao mediji slike. Fenomen reklame i dizajna danas, premda u par poteza ili prizora, ostavljaju takav utisak na masovno ponašanje kao ništa drugo ljudsko u povijesti. Sve što Riječ iz sveukupne riznice čovječanstva u dušama gradi, razara najobičniji agresivni spot. Neobarbarizam izvire iz kulta slike (dolazi po tijelu). Nasuprot njemu, duhu agresije i besmisla, Isus iz Nazareta je dobro znao što čini kad je svoju nauku Života izlagao u usporedbama - u slikama života i još sve to svjedočio svojim življenjem. I Crkva živi od vidljive liturgije i rađa mnoštvo svetaca u svim svojim vremenima.

Suvremeno shvaćeno školstvo je izum duhova agresivnog racionalizma koji je u svakom svome prilasku čovjeku ovoga stoljeća učinio nasilje nad njim, isto tako i nasilje nad čitavim duhovnim naslijeđem čovječanstva. Unatoč kompjuteriziranim enciklopedistima, koji danas čine mase, pretvorio je taj duh neizrecivog čovjeka - živu dušu, u racionalnog (što znači: izrecivog) robota i, naravno, duhovnog (" iracionalnog" , kako on to kaže) roba. Škola koncepta (racionalistička škola) nikada neće dostići životne rezultate žive škole (duhovne škole) Isusa iz Nazareta.

*

I zvuk je izraz duha. I on ima veliku moć nad ljudskom dušom. Uostalom, riječ vlada sveukupnim ljudskim životom. Odgoj je nježno oblikovanje nježnoga živog bića - Čovjeka, a rock glazba je nasilje. Ona utjelovljuje agresiju. Naprosto, svi iskaču iz mora mira u nasilno treskanje, u okov ritma i strasan pokret što ne miluje, nego satire i razara. Racionalistička škola je svoju kulminaciju iskustva postigla uvođenjem rock glazbe u školske zabave i đačke odmore, na kojima se čuju urlici paklenoga rasapa i ne da se, naprosto, ni naslutiti odgojena Čovjeka. Ne može se ne opaziti masovna depresija ili histerija maldeži u ispraznu življenju, te alkoholizam, narkomanija, blud i samoubojstvo kao sve češći pratitelj slike ovog nakaznoga školstva. U školama ranijih razdoblja nije tako

bilo. Od svoga osnivača - duhovne Crkve, odvratilo se školstvo hladnom racionalizmu. Tako i Zagrebačko sveučilište, u vrijeme vlasti racionalista, iz svog sustava izbacuje oca-začetnika: Teološki fakultet.

Nije ideal napredovati K novom nasuprot tzv. staromodnom, konzervativnom, već - ka boljem, a sve što je od trajne vrijednosti čuvati. Nema, dakle, nove škole bez novog mentaliteta, zapravo staroga ili - još preciznije - vječnoga, koji od Mudrosti dolazi.

Patnja

O kad bih bio cvijet koji se ne protivi što ga pljusak mlavi, što ga vjetar povija, što mu žega suši latice, što mu jesenje blato skoro svaki trag zatire, što mu kliješta mraza utrobu drobe i što ga prvi topli dani sile na novo rađanje! Kad bih bio tako blag i ponizan u svemu što me snađe, dorastao bih naumu svoga Tvorca. Bio bih cvijet čovječji što se iz svake smrti podiže kao Krist u veću ljepotu i sjaj, mirišući u vječna nebesa.

Sve stvorenje je velik prorok preda mnom. Sve je tu postavljeno tako da mi kaže kako je Ljepota neuništiva, kako je Ljubav vječna, kako je sve što ranu zadaje slabije od strpljive rane, kako su rane u službi cvjetanja, kako su one predokusi vječnoga mira. Sveta krotkost otvara novi vidik na ovaj isti svijet. Sve je dobro. Sve svojoj svrsi služi. U svom zajedništvu svega u svemu, Mudrost slavi pobjedu nad kaosom. I Čovjeku je dano da uzdigne stijeg te pobjede.

U usporedbi Gospodin mi reče:

Kad vrećicu prevrneš na drugu stranu, iz nje sve ispada, ona se smanjuje do potpunog gubitka svoga lika i tad, najednom,

na drugoj strani, pojavljuje se ponovno, ista - ali sasvim drukčija i potpuno otvorena da se do vrha napuni novim darom.

Vi ste svi vrećice izvrnute. Grijeh je izvrnuo vašu narav i vanjština vam je postala nutrina. U srži ste postali ljudi izvan sebe. Moja milost čini da vas k izvornoj naravi vratim, da vas očistim, obnovim i napunim svojim darom. Sve sam u vama prevrnuo, te što vam je bila vrijednost, sad je ispraznost; što vam je bila slast, sad je gorčina; što vam je bio užitak, sad je gađenje. Ali potrebno je da i samo dno u vama prevrnem i izbijem vam svaku sklonost za naopako. To najviše boli vašu narav, ali potrebno je. Ne bojte se. Tek tad ćete živjeti ako izgubite život svoj radi mene koji vas obnavljam. Ovo je svijet " izvrnutih vrećica" . Zato rekoh i za najvećega među vama, Ivana Krstitelja, da je manji od najmanjeg u Kraljevstvu nebeskom. Ja činim da po križu i smrti izgubite lažno bogatstvo i da vas u preobraženju vaše naravi napunim vječnim darom moga životvornog Duha da budete stanovnici moga neba, moje Punine, ljubljena djeco moja. Ne bojte se. Posvećujem vas, a ne uništavam. Ustrajte do kraja da budete dostojni primiti vijenac slave. Amen.

Što bi bilo da pljusak zauvijek iščezne, tko bi goleti natopio? Što bi bilo od zemlje da joj mraz utrobu ne razdrobi? Zar bi ičim rađala? Prah bi se pretvorio u keramiku pod vrelim suncem, a uzvisine do stijenja ogoljele. Eto, kako je bol zapravo pjesma rađanja i preporađanja i kako je ona pod nebom najbliža životu.

Kaos se buni protiv ovih djelatnika i kaosu je promjena nevolja. Udovi su nam od zemlje i još je zadah kaosa u njima. Otud bol. Otud neugoda. Ali duša, što se oslobođenim moćima iz gliba na oblaku Mudrosti s lakoćom uzdiže, preobražava se konačno u svoj vječni lik. Još smo na putu. Još smo na početku. Daleko od svetoga cilja. Od poziva u Život (u kojemu smo sada) do pravoga Života - dug je put mukotrpne preobrazbe. Ali, zar bi ti, koji si iz kaosa

u živo obličje izronio i okusio blagodat postojanja, htio ikad natrag? Čežnja za životom svladava nevolje.

Da. Što li je drugo potraga za spasom doli čežnja za životom. Koga god pod nebom štap udari on od štapa bježi, sklanja se u spas. Nitko prst ne ostavlja pod čekićem da ga drugi udarac smlavi. U nevolji raste suradništvo s Bogom, koji nas stvara i dovršava. Nevolja rađa odluku i dijeli život od smrti. U njoj se čudesa događaju. Sveta je patnja u očima Gospodnjim. Dostojna je bila silaska njegovoga među nas. Svakoj je patnji Bog odredio kraj i providio svrhu. I ma koliko očiju ovo nebo gledalo, u sve njih je patnja sveti svoj žig utisnula. Zbog nje i strah i utjeha postižu učinak. Nije je moguće izbjeći i nema ni kraja ni vijeka što ih ljudska suza nije okvasila, jer ovdje normalnim drže samo onoga čovjeka koji je pri rođenju svome zaplakao i onoga kojemu se nad grobom suza otela. Na platnu patnje oslikan je sav zemaljski život. Kroz sve dane poput tajne jeke se razliježe, i Dolinom suza zovu ovaj kraj. Grob se smije svakoj dječjoj stopi, a dječja stopa sve grobove gazi. U toj borbi čovjek i pobjeđuje i gubi. Zato - mudro, mudro s patnjom. Ni u čemu ne nagli. Vidi joj izvore. Upoznaj razloge. Poduči se tajni trpljenja sa svrhom. Ne brbljaj o njoj ni s kim da ti taj zlatni ključ svijetina ne odnese. Njime se otvaraju dveri onostrane. Zato, kad je već imaš, suoči se s njom u korist Života. Tko s patnjom druguje, tko se uspravlja u njoj preko vrhova nade do svedostižne vjere, taj će kad-tad stati na prag Objave i ući u dvorac Kralja vijekova. I tad će tek shvatiti da je sva patnja bila dobitak, a sve slasti ovoga života - prolazna varka što tisućstruko više peče u svom odlasku nego li miluje srce u svom dolasku.

Ne valja Život živjeti obično, kad je on izuzetno neobičan. Ponekad mi se čini da bi sve trebalo shvatiti obratno od uobičajena shvaćanja. Oprostite na slikovitu izrazu, mi češće gledamo stražnjicom nego li srcem. A stražnjica je slijepa; ne opazi ni trn ni zmiju dok je ne zaboli. Plamen patnje, od Istine zapaljen (Lk 12,49), obasjava

ovaj svijet. Zato se mudraci ne daju zavesti prijevarom stražnjičina vida. Oni još pokorom razgorijevaju oganj patnje da obasjaju, ne samo zemlju nego, i nebesa. Ognju patnje se zmija ne smije približiti. Zato Isus reče da se najgori soj đavola izgoni postom i molitvom. I zaista, svi pokornici znaju da se postom kroz zidove prolazi i nad bezdan uzdiže. Ne poste kršćani uzalud već 2.000 godina. Da nema plodova, ne bi se post tako dugo među nama zadržao.

*

Oznojena mišica od polja kruh pravi, a namirišana se tuđem kruhu nada. Trudna noga do svog cilja stiže, a lijena vene u nepreglednoj bijedi. Strpljiv putnik u noći jutro nalazi. Sveta ozbiljnost strahu odolijeva. Sveta vjera strahu tare svaki trag.

Patnjom roditelj odgaja dijete, a maženjem ga upropaštava. Patnja otkriva Istinu. Ja sam po patnji saznao da sam iz grešna roda poniknao, iako su mi to svi preci sakrili. Koliki kažu: " Bog me kaznio za to i za to." Da nije patnje bilo, svoj grijeh spoznali ne bi. Istražuj ponizno, pa ćeš sve doznati. Nikad ne trpi slijepo i u prazno. Vidi, daj nakanu, pa će ti se patnje u radost pretvarati. Krist je dokazao da nas jedino patnja otkupljuje. Bog, kojemu u mudrosti nema ravna, jasno je objavio veličanstvo patnje u liku Raspetoga. Tako započinje zajedništvo Čovjeka s Bogom i Boga s Čovjekom. Sva naša posvećena patnja, ona s nakanom Ljubavi - pokora, spasava druge, a strpljenje drugih tješi nas. Patnja ima smisla samo u Ljubavi. U svijetu bez Ljubavi sve je bez smisla, pa i patnja, rekli bismo, jer je ovaj svijet besmislen. A, zapravo, nije tako. U svijetu bez Ljubavi, još jedino patnja ima smisla. Ona rađa spasonosno obraćenje.

Sveti Pavao razlikuje dvije patnje. Patnju po promislu Božjem, što rađa spasonosno i trajno obraćenje i patnju svijeta što rađa smrt. Prva nas privodi k Bogu. A kad smo s Bogom, druga nam ništa ne može.

Ipak, treba još i ovo reći da se krivo ne shvati. Patnja je svjetlost Života u ovome mračnome svijetu. U raju, gdje Svjetlost Božje ljubavi obasjava sebi suobličena pravednička bića, nema više patnje. Uzrok patnje je grijeh. To su mi sve moje patnje potvrdile.

Moj nevoljni život mi svjedoči da se od doma očeva ne može pobjeći, ma koliko mnogi padali u napast da promjenom mjesta promijene " sudbinu" . Kao što me ime očevo na svim dokumentima prati i okružuje sa svih strana, tako ja i duhovnu sliku svoga roda u sebi nosim kao naslijeđe. Ne daju mi grijesi njihovi počinka na zemlji. Gdje drugi prođu, ja zapinjem. Prikazivanjem Svetih Misa za otkupljenje roda, sebi sam olakšao dah. Krvlju Kristovom brišući njihove krivice, sebi sam terete skidao. Ljudi kažu: " Dao sam služiti Misu i sve je postalo bolje."

Osim po rodu, grijeh otvara vrata zlu protiv mene i po mojoj vlastitoj krivici. Svaka iskrena Sveta Ispovijed mi je vraćala unutarnju slobodu i blagoslov. Zbog tih plodova, često se ispovijedam.

I ja sam imao napast prigovora: " Zašto se ispovijedati pred svećenikom, možda i gorim od sebe, kad se mogu izravno Bogu ispovijedati?" Ali, kad sam to Boga u molitvi pitao, čuo sam ovakav odgovor:

" Zar bi ti odbio primiti paket što ti ga otac šalje iz ruke grešna poštara koji ti ga ima vlast izdati?

Zar bi ti odbio primiti općinsko rješenje po kojemu ti otac prenosi u vlasništvo svoje bogatstvo? Žig i u njegovoj ruci vrijedi, ma kakav on bio. Pusti neka se pošta s poštarom, a općina s općinarom bavi. To se tebe ne tiče. Tebi je dosta blago što ga primaš. Nitko te nije postavio za suca braći."

Tako mi je Ispovijed postala nasušna potreba. Kad sam jednom - minutu nakon Ispovijedi nanovo u misli sagriješio, odmah sam se vratio u ispovjedaonicu. I to radostan što imam takovog Otkupitelja.

Rekoh u sebi: " E, nećeš, vraže! Kristovim praštanjem ću uništiti svaku tvoju moć! Amen."

Osim vlastitoga grijeha i naslijeđenoga grijeha roda (Ps 51,7), zloduh se koristi protiv nas i tuđim grijehom. Bog nas je jedne drugima predao. Ako hoću, mogu vas ubiti. Ako hoću, mogu vas ljubiti. Koji duh mojim srcem ovlada, njegovu volju vršim. On se koristi našom slobodom i našom bratskom vlašću jednih nad drugima. Zato imaju učinka zla vremena i prostora, magija, proklinjanje, čaranje, bioenergija, radiestezija, poganska vračarska molitva. Na mjestima zločina borave zli duši. Po grijehu ljudskom su se tu nastanili i napadaju sve koji ne žive u Božjoj Milosti. Trebalo bi nakon rata otjerati duhove s bojišta i moliti otkupljenje Krvlju Kristovom od ljudskih krivica da istinski mir zavlada i da se rat na te prostore više ne vrati. Potrebno je Bogu posvetiti sve - i duše, i zemlju, i nebo, i prijatelje, i neprijatelje, i pretke i potomke - da sve Ljubavi pripadne i da svemu Ljubav (Bog) dadne vječni mir.

Opazio sam kako često o ponoći i negdje pred zoru naiđe nemir na moj dom. Djeca se prevrću na ležajima; stenju u svim sobama. Kad ih blagoslovim i zapovijedim u Ime Isusovo da zlodusi odstupe, siđe na nas mir. Tek kad sam doznao da tajna magijska društva u ponoć i pred jutro vrše svoje obrede protiv svijeta i kršćana, postali su mi jasni uzroci ovih nemira. Svi magi na svijetu čekaju pun Mjesec i koriste ga kao medijski materijal. Otud tako silan utjecaj punog Mjeseca. Ja sam od njega trpio prije molitava otklinjanja i prije obraćenja. A danas, iako sam u trošnijim godinama, ne osjećam nikakav njegov utjecaj. Dapače, još me radost ispuni dok blagoslivljam i njega i sve duše koje ga gledaju. Ako " Mjesec" , unatoč svemu čime se kršćanin od magije može zaštititi, ipak djeluje, pretpostavljam da je moguć uzrok u naslijeđu. Tko zna tko je od predaka mjesečario ili se magijom okaljao? Tako se, naime, moleći otkupljenje od grijeha predaka, jedna sestra oslobodila muka što joj ih je zadavao " Puni Mjesec."

Ljudi u neznanju griješe, a grijeh je ipak grijeh. Evo što mi se dogodilo kao mladom glumcu poganinu na nekom kazališnom gostovanju. Pozvala nas je jedna balerina da okušamo s njom " fantastičnu" , " mjesečevu dijetu" . Čitavih 24 sata, za trajanja punog Mjeseca, trebalo se uzdržati od svakoga jela i svakoga pića. Ni vodu nismo pili. Nalikovali smo polumrtvacima. Podnosili smo strašnu patnju od gladi i glavobolje. Ali smo s ponosom izdržali. Svatko je izgubio dva kilograma. Ali nam je bila skrivena duhovna pozadina ove " dijete" . Ni jedan post mi nije bio tako težak, pa ipak da ono izvršim nije mi vrag volju slabio, a mnoge sam postove, znajući da vrijednost donose, bezvoljom upropastio.

Poznaje Gospodin svijet u kojem živimo. Zato nam daje poseban dar godišnje zaštite - blagoslov doma i obitelji. Na žalost, kao što bolesničko pomazanje običajno shvaćamo kao posljednju pomast, kao čin odlaska u smrt, a ne kao čin povratka u Život, tako često kod blagoslova doma zaboravljamo ono najvažnije - blagoslov obitelji. Srećom riječ obreda ne zaboravlja. Zaista, nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv zlih duhova koji nas okružuju, koji se očituju kroz razna poglavarstva i vlasti u svijetu. Prije napada zrakoplovima redovito sam napadan mukom do potpunoga klonuća. Ljiljana mi je govorila: " Prestani ih zazivati." Točno kad bi me muka napala, vjerujem da je izdavana zapovijed zrakoplovima da pođu na nas. Za dvadesetak minuta već su bili nad nama. Sirene su zavijale znak zračne opasnosti. Ratni zrakoplovi su tek mediji duha-ubojice, njegova surova oruđa. Ako zloduha otjeramo i zrakoplov se mora vratiti. A njega Gospodin po vjeri našoj tjera. " Vjera te tvoja spasila" (Mt 9,22) - kaže.

Svaki put kad se odvijala kakva značajnija sjednica u Bruxellessu, Londonu, Genevi ili Nev Yorku, bio je to dan strašne muke za sve nas. Đavolski planovi su prekrajali naša dvorišta i mi smo njihove sile osjećali. Ne samo moji ukućani, nego svi iskusni molitelji. Koga god upitam kako je, uvijek isti odgovor: " Danas je neki strašan dan."

U jeku najžešćeg napada na Hrvatsku išao sam na kazališno gostovanje u Italiju. Toga dana smo očekivali napad najbrojnije eskadrile zrakoplova na Zagreb. Žena mi je s petero djece ostala sama u kući bez podruma, daleko od skloništa. Jeziv dan. Čim sam stigao u hotel, ušao sam u molitvu srca za moju obitelj. Smiren vjerom u svemoć Dobroga Pastira, srcem sam molio zaštitu moga doma. Ali Duh me je izveo iz tjeskobe uskogrudnosti darom jedva opažajuće vizije, ravne utisku slutnje. Kao da s velike visine gledam svoj dom, sav okružen mrakom. Moju čežnju za spasom Gospodin je pretvorio u blagu zraku svjetla što je iz mog srca s visina obasjala moj dom. Ali zbog gustine mraka, otvarao sam srce velikim naporom, vapeći spas sve šireg i šireg kruga. Sav je Zagreb s okolicom napokon bio obasjan. Ali je Duh pomogao napor želje da srcem odgurnem mrak preko Kupe. I kad je do Kupe sve bilo obasjano, sve se je u meni kupalo u blaženome miru. Nestalo je straha i tjeskobe, a ulila se sigurnost uslišanja. Jedino što sam mogao reći, na kraju te smirene slike u mojoj duši bilo je glasno: " Amen!" Glas se odbio o zidove hotelske sobe i vratio me u ovu realnost. Molitva je bila gotova. Želja srca je bila ispunjena. Malo iza toga, nazvah svoje i rekoše mi: " Evo, baš sad tuli prestanak zračne opasnosti. Cijeli dan smo bili u zatvorenoj kući." Sličnih sam iskustava imao u molitvama za Bosnu. Molio sam: " Pobrkaj jezike, Gospodine, svima koji se u zloći udružuju. Razori zle naume kao što si Babilon razorio." Dok nije mržnja tako masovno srca zarazila bilo je više čudesnih uslišanja. Ali danas se Duh opire takvoj molitvi, jer Bog mrzitelje ne blagoslivlja.

*

Jednoga dana nazove me moj prijatelj i kolega i zamoli me da mu vratim harmoniku što je iza predstave ostala kod mene. Ja mu je vratih po kolegici koja u njegovoj blizini stanuje. Ali kad sam telefonom provjerio je li primio, bolno mi reče: " Ma, nisam te za to zvao." Odmah odoh do njega i već s vrata vidjeh što se dogodilo.

Sjedili su pokraj sinčića otpuštena iz bolnice da u metastazama raka kod kuće umre. Kolegici po kojoj sam harmoniku poslao upravo je sin operirao tumor u ramenu i to je bio porazan znak za ovu obitelj. Mali je nalikovao onoj djeci iz Afrike što umiru od gladi. Imao je veliku kvrgu na tjemenu. Zanijemio sam. U srcu sam jedino ponavljao: " Isuse, smiluj se. Isuse, smiluj se..." sve dok me nije prožeo duboki mir vjere. Vjera je toliko ovladala mnome da sam hrabro rekao: " Ljudi moji, recite da sam lud, ali, za ovo što mi je u srcu, imam pokriće mimo pameti. U ime Isusovo neka odstupi ova bolest od P. Gladite ga slobodno po glavi. Ne bojte se te kvrge. To je tu laž sebi gnijezdo napravila. Vjerujem i objavljujem da će ga Isus ozdraviti. Pa ako hoće Bog moj, neka vjeru moju pred cijelim svijetom posrami." Mali me je netremice gledao. Otišao sam kao na krilima iz njihovoga doma. A kad sam dovoljno daleko bio, splasnuo je sveti žar vjere u meni i stao me oblijetati strah svojim pitanjima: " Ljudi su se na smrt već pripravili. Jesi li lud? Zašto im daješ lažne nade? Zašto im još jednu ranu želiš zadati?" Nisam ništa ni rekao ni prihvatio od tih pitanja. Ali strah me je potjerao na ustrajnu svakodnevnu molitvu svete krunice za P. Svakim ulaskom u Zagreb iz Pothodnika prvo bih ugledao njihove prozore. Bio je to početak ljeta, pred odlazak mnogih na more. Cijelo ljeto sam molio. I gle, čuda! U prvi moj radni dan na jesen, sretnem u parku vedru majku kako vodi dječaka. " Kako je?" - upitah. " Od onoga dana, sve bolje i bolje. Evo idem sa dubinskog snimanja. Tumor je sasvim nestao. Jedino na jetri ima neka točka. Ne znaju jesu li se to metastaze povukle na početak ili je to sjena od operacije. Sutra idemo na ultrazvuk, pa ćemo konačno znati." Otišao sam s njom do stana i tamo nakon svladanoga straha rekao ovo: " Ako je Bog mogao sve ono svesti na točku, može i točku izbrisati. Ta točka nije zbog vas, nego je ona kušnja mojoj vjeri. Evo, u ime Isusovo vjerujem da će sutra točke nestati. Pa nek me posrami moj Gospodin, ako hoće." I zaista, sutradan je nalaz bio sasvim uredan. Slavio sam Gospodina zbog tako velike ljubavi njegove. Tad me je

dječakov otac upitao: " Kako da ti zahvalim?" " Ne meni" - rekoh. " Znaš u koga vjerujem i tko mi je to po vjeri dao. Isusu zahvali." A on će: " Ne mogu ti ja to učiniti. Ja sam Židov, iako je mama katolikinja. Mi, Židovi, ne vjerujemo u vašeg Isusa." A ja mu na to uzvratih: " Pa nije Isus naš, nego vaš. On je Židov. Mi, pogani, vjerujemo u vašega Isusa." Svejedno nije mogao zahvaliti, iako je to ljeto imao pravi mistični dar s neba. Na plaži gdje se nalazi kapelica, u predvečerje, vidio je kako se čudesna svjetlost u vidu maloga kruga spušta na kapelicu. Sav potresen, pošao je tamo. Ali je svjetlost sišla na otar i dugo nad njim lebdjela. On se onda u šutnji poklonio, ali sada, na moj poziv, nije mogao Isusu zahvaliti. Već po navici sam svaki dan molio za P. Ali od toga dana osjetio sam u srcu zapreku. Čuo sam riječ: " Dosta je bilo. Primio je svjedočanstvo. Sad je sve ostalo njegovo."

Kroz dvadesetak dana, na jednoj predstavi, pronije se glas u glumačkoj garderobi: " Jeste li čuli da mu je umro sin? Sve se naglo vratilo."

Sretao sam ga nesretna i svaki put me je grlio i bolno zazivao: " Gdje si, dušo moje duše?" A jednom mi reče: " Što da radim s onim kamenom?" Naime, jedno ljeto prije, dok su naše obitelji sjedile u mom vrtu, pao je oblutak vertikalno iz nebesa pokraj njegova dječaka. Nikog nije nadaleko bilo. To ga je ispunilo takvim strahom, da je dugo čuvao taj kamen kao njemu neshvatljiv znak. Rekoh mu: " Ima jedan redak u Bibliji koji glasi žKamen što ga odbaciše graditelji, postade kamen zaglavni.' (Ps 118,22). Psalmist to reče za Mesiju, kojeg Židovi očekuju i kojega su odbacili kad je došao. Pa ipak, baš taj će biti kamen zaglavni koji drži zgradu svega Božjeg stvorenja. Taj kamen je Krist."

Moj prijatelj je očito imao patnju po promislu Božjem. Ona još traje. Dao mu Bog spasonosno i trajno obraćenje da se konačno u Gospodaru živih i mrtvih utješi njegovo probodeno roditeljsko srce. Pokoj vječni ljubljenom dječaku P. i svjetlost vječna svjetlila njemu.

*

" Sve ima svoje doba, i svaki posao pod nebom svoje vrijeme... (Prop 3,1) vrijeme rata i vrijeme mira..." (Prop 3,8) - kaže Propovjednik. U vrijeme rata i oblaci dolaze nabijeni srdžbom Božjom na grijeh i bezbožnost. Zar ovi potresi, poplave, snježne mećave, požari, avionske i željezničke strašne nesreće i užasne bolesti nisu gorki šlag na crnu tortu rata koji polako potpaljuje sve narode na svijetu na kraju ovoga bezbožnoga vijeka? Uostalom, piše u Bibliji da će Bog naoružati sve stvorenje da pođe u boj protiv bezbožnika (Mudr 5,20). Sve što mu je ponudio kao blagoslov pretvorit će mu se u prokletstvo. Svježi zrak će ga gušiti i omiljena hrana trovati... Tko ima oči neka vidi.

Pa ipak sve te nevolje ne pogađaju podjednako svakoga. Pamtim neke usputne vijesti ratnoga TV dnevnika. U njima se Biblijska riječ potvrdila. Jednoga dana rekoše kako je, u kiši granata što padoše na Osijek, poginula samo izbjeglica iz Dalja. Nitko od tolikog mnoštva Osječana, nego baš ona koja je u Osijek pobjegla. Drugi put javiše kako od jedine avionske rakete ispaljene na selo Bestovje pokraj Zagreba, u Vukovarskoj ulici, poginu jedna izbjeglica iz Vukovara. Nitko od mještana. Bog kaže: " ...u smirenu uzdarju snaga je vaša. Ali vi ne htjedoste. Rekoste: Ne! Pobjeći ćemo... bježat ćete! ...i zato, bit će brži vaši neprijatelji" (Iz 30, 15-16).

Ništa se ne događa slučajno. Sve u Mudrosti ima svoj razlog i svrhu. Ni vlas nam s glave ne pada bez dopuštenja Božjeg, kaže Isus. Zato što ljudi ne pitaju za svoj udes mudrog Stvoritelja, zato ih anđeo zatornik stiže. " Čovjek koji nerazumno živi, sličan je stoci koja ugiba" (Ps 49,13).

Ja nisam bježao od jedne po jedne granate, nego sam tragao za spoznajom kako pobjeći od rata. I dobio sam odgovor. Mudrost voli da je ljudi pitaju. Samo onaj koji duha rata ne primi u svoje srce, koji se ne okalja ni jednom njegovom ponudom, samo njemu rat ništa

ne može. Pa i kad se na bojištu nađe. Jer tko se u Boga skloni, đavao mu ništa ne može. Svaki duh u sebi nosi sav svoj svijet i sva svoja djela. Dok sam jednom sjedio u molitvi, svi su me tražili prolazeći pokraj mene, ali me nisu vidjeli. Oni su vidjeli svijet svoga duha iz kojega sam ja molitvom sasvim iščezao. Jedan dobri taksist, zanesenjak Božje ljubavi na zemlji, bio je šest mjeseci na prvoj liniji fronte na Kupi. Molio je: Gospodine, sačuvaj me od prilike da Čovjeka ubijem, jer ja ne želim Čovjeka ubiti. I, veli, za svih šest mjeseci, tamo gdje je bio, ***nije trebalo*** *ni metka opaliti. Njih nekoliko vjernih molitelja Svete Krunice, je znalo nakratko napustiti rov sa željom da se malo protegnu. Baš tad je granata pogodila rov. Vjerujem da se na njima ispunila Isusova molitva: Oče, " ne molim te da ih digneš sa svijeta, već da ih očuvaš od Zloga" (1v 17,15), jer oni " više ne pripadaju svijetu" (1v 17,14).*

*

Kad je moj otac operirao prostatu, svaki dan sam išao na svetu Misu moleći za njegovo obraćenje i ozdravljenje. Ponudila mi se prijateljica da će od svoga susjeda, čuvenog medara, nabaviti lijek za moga oca. Ali je medar, iznenađujuće nervozno, svaki put odgađao dati obećani lijek. Kaže da nikad nije bio takav u ophođenju s snjom. To mi je bio sumnjiv znak. Molio sam Gospodina da skloni zapreku, ako je taj lijek od njega, a da učini da ga nikad ne dobijem, ako je od zla. Molio sam i da mi otkrije čim se to zapravo medar bavi. Još isti tjedan dođe mi neki brat, obraćenik, koji se ranije bavio magijom radiestezije i reče mi da mu se medar strogo tajno povjerio kako on " razgovara s pčelama" , kako mu šapću: " napravi trokut, šesterokut, dvanaestorokut saća od olova, od mesinga, od platine..." i on bi činio kako mu " pčele" kažu. Stavljao je crknuta štakora u košnicu. Vršio nekakve pokuse s plinom. Svima je savjetovao: " Pij do pola. Ako pomaže, nastavi; ako ne - baci." Još je tome bratu povjerio da je, kako kaže, " smućkao" izvrstan antibiotik za jednu farmaceutsku firmu u krizi, da joj napuni blagajnu. I, naravno,

taj antibiotik je postao gotovo jedini lijek za sve akutne bolesti u svim ambulantama. Jedna mama u pedijatrijskoj ambulanti mi reče da je radi liječenja njezine kćerkice, koja je stajala pred njim, tražio još i sliku djeteta te je izvrnutu promatrao. Naravno, iza " liječenja" je ipak morala doktoru.

Drugi medar, vrlo poznat, po pričanju osobe koja je to gledala, maše petokrakom zvijezdom nad medom i izgovara nekakve riječi.

*

*A što se **travara** tiče, i tu se pokazalo da nisu baš uvijek čista posla. Jedan nesretnik, koji je napustio ženu i djecu u strašnoj bijedi, a bavio se travarenjem (dolazili mu ljudi čak iz Švedske po trave, samo su susjedi zazirali od njega), otkrio mi je dragocjen podatak. Upitah ga u čemu je tajna njegovoga travarenja, a on lukavo odgovori - poznavanje ljekovitih trava. Videći da laže, u duhu sam zapovijedio: " U ime Isusa Nazarećanina, moga Boga i Gospodina, zapovijedam tebi, duše travarenja, da se očituješ tko si." On to nije čuo jer sam Duhom duhu zapovijedio. Ali mi se istog trena kao mačka prignu bliže i prošapta: " Ima tu još i nekih tajnih stvari. Jugoslavenske travare je podučio jedan indijski mag. Mene su dugo držali u pripravništvu. Išao sam s njima do mjesta branja, ali sam ih svaki put morao čekati dok se ne vrate. Nisu me odmah htjeli uvesti u tajnu travarenja. To mi je dojadilo, pa sam se prikrao za njima i vidio kako na jednom proplanku stadoše u krug, zatim se sagnuše k zemlji, a iz zemlje iziđe zmija koju su svi poljubili u glavu i potom se razišli svaki na svoju stranu. Zmija se vratila u rupu. Videći da ih nije ugrizla, učinio sam isto i ja. Kad je zmija izišla i kad sam je, oponašajući njih, poljubio, začuo sam glasove koji mi govore: 'Idi tamo', 'Uzmi to.' Pred ljudima isto tako. Ja slušam te glasove i tako postupam. To je tajna moga travarenja. Jednom kad dođoh u moje selo, pop je neki podjeljivao babi posljednju pomast jer je već umirala. Začuo sam glas: 'Otjeraj popa i reci da ćeš oživjeti babu, da će biti 'živa' kao vrag, da će*

još dvije godine živjeti i jahati na konju.' Prekinuo sam svećenikov obred, rekavši im to. Uzeo sam srebreni nož, skočio i okružio oko babe vičući: Ha! i zakopao taj nož zamotan u krpu na koji sam zlo sakupio da ga nitko ne dirne. Nedavno mi u selu rekoše da se sve ispunilo, da je baba zaista jahala na konju i bila kao " ivi' vrag; nitko s njom nije mogao na kraj izići."

U nevolji se molitvom i vjerom sve može spoznati, sve što pod zlatnim lišćem šume svijeta leži. Ime Isusovo prisiljava svakog duha da se očituje. Krv Kristova veže sve snage zla te, ma kako jake bile, ništa ne mogu istinskim vjernicima Kristovim; osim po dopuštenju Božjem radi slave kojom ga vjerni sveci proslavljaju. Ali to su izabrane duše baš za takvu službu u posebnim prilikama i u posebna vremena.

Nije tlapnja. Zaista je Gospodin u nevoljama prisutan. I nije slučaj - sretan završetak. To Gospodin rado daje znak po kojem shvaćamo da je s nama bio i naše molitve čuo.

*

Evo još jedne moje blagoslovljene nevolje. Kad je doznala da je začela peto dijete, moju ženu uhvati malodušje: " Kako ću izdržati s tolikom djecom?" A onda, iznenada, uletio je zloduh u njezino srce i stade urlati da će abortirati, makar u paklu završila. Nije više bilo moguće razgovarati. Ostao sam sâm u boravku. Uzeo sa zida raspelo. Cjelivao Gospodinove rane. Zamolio ga da mi dopusti poslužiti se tim svetim znakom u obranu obitelji. Uzdigao, potom, križ i s vjerom izrekao:

" U ime Isusa Nazarećanina, moga Boga i Gospodina, zapovijedam tebi, sotono, i svim demonima tvojim, što ste napali moju ženu i tek začeto dijete da smjesta odstupite od njih, od mene, svega moga doma i svega moga imanja i ne vraćajte se više. Neka vam zapovijedi Gospodin Isus, s Križa i s nebesa, kud ćete dalje od nas.

A tebe, Ljiljana, ženo moja i tebe, tek začeto dijete moje, blagoslivljam svim zaslugama muke, smrti i uskrsnuća Gospodina našega, Isusa Krista. Mir vama.

Pošalji mi, Gospodine, pomoć iz svetišta. Pošalji mi Duha Svetoga i anđele svoje da nas štite i iscjeljuju od svih napada zla.

Slava tebi, Gospodine. Slava tebi. Aleluja."

Kad dođoh na kat, nađoh Ljiljanu sasvim mirnu. Reče: " Pročitaj nešto iz Biblije. Što ti se otvori." Želeći da Gospodin progovori njezinome srcu, otvorih baš ovaj redak: " Tko primi radi mene jedno od ovih malenih, mene prima. A tko mene prima, ne prima toliko mene, nego više onoga koji je mene poslao" (Mk 9,37).

Prva riječ ujutro bi: " Jesi li ti čuo što smo ono sinoć pročitali?" Nakon ispovijedi svima je govorila: " Pa neću radi muke oko jednog djeteta izgubiti čitavu vječnost."

Eto, ista usta, a drugi duh.

A kad se dječak rodio, uporno mu je htjela dati ime Damjan. I nazvasmo ga tako. Kasnije se žalila: " Kud mu dadoh ime Damjan, tako se na televiziji zove svaki drugi uhvaćeni četnik. Još će mi dijete ovdje imati problema zbog imena." U trećoj djetetovoj godini, otkri mi se tajna toga imena. Ja sam onda u ruci držao kopiju Franjinog raspela iz crkvice svetog Damjana. Za svjedočanstvo, Duh Sveti je nadahnuo srce obranjene majke da sinu dadne ime Damjan.

Zanimljivo je i to što sam, prije nego ovo spoznah, ispravljao braću govoreći kako djetetov svetac zaštitnik nije Damjan de Veuster, nego onaj Damjan iz Rimskog misala što ga na kraju grupe najuzoritijih svetaca spominju, zajedno s njegovim bratom Kuzmom. Tako se i po meni Duh Sveti zauzimao za ovo svjedočanstvo, za moć vjere i silu znaka svetoga Križa.

*

Još više nego li moje, tuđe su mi nevolje otkrivale skrivene tajne života na zemlji. I koliko god je nesretnicima bilo pravo bogatstvo moja blagost i strpljenje, još su mi više duhovne spoznaje donijele njihove patnje. Kao dijete bio sam jako stidljiv i šutljiv. Sa svih strana sam čuo riječ: " Stisnut kao dinar u kesi." Vrijeđao me je duh svijeta, ne bi li mi izbio biser Mudrosti - krotko promatranje svega što me okružuje. A to krotko promatranje bez reakcije i brzopleta zaključka bilo je prikupljanje ogromnog životnog iskustva koje mi sad u molitvama Duh Sveti povezuje u prava otkrivenja istine. Jer ovaj je svijet skriven. I Bog i zlodusi su skriveni. I ljudi se skrivaju jedni od drugih i zavaravaju jedni druge. Ovo je svijet šminke i parfema, frizura i svake mode. Gledajući obličja bivaš u svemu prevaren.

Molitvom sam spoznavao korijene tuđe patnje. I ljudi bi, ušavši u svjetlo Istine, za čas nalazili izlaz iz mnogih nevolja.

Samo za primjer - nevolja alergije.

Na završetku jedne radio-emisije, nakon molitve Svete Krunice, kad smo bili puni Duha, reče mi jedna moliteljica: " Jedva sam izdržala. Tako me je gušila." " Tko?" " Pa, moja alergija. Ja ti imam strašnu alergiju, na sve i svašta. Nedavno su me injekcijama jedva spasili."

Ruski svetac Serafim Sarovski je imao dar pronicanja srca i spoznaje života. Kad ga je subrat pitao kako on to zna sve bitno o osobi koja mu prvi put dođe, sv. Serafim reče: " Ako sam u Božjem miru i u Božjoj ljubavi sasvim, onda svaka misao što mi dođe, od Boga dolazi. A Bog zna sve. Ja tu misao kažem, a duše svjedoče da je to istina."

Služeći se ovim Serafimovim iskustvom i ja izrekoh prvu misao mira i ljubavi u meni: " Koliko ta alergija ima veze s

odlaskom tvoje sestre u samostan?" " Da, tad je počelo." Ta obitelj je pretrpjela strahote od ulaska u samostan do zavjeta, jer je zloduh htio sablaznima odvratiti izabranicu Gospodinovu od zvanja i tjeskobnom brigom svezati je za rod. Bilo je to prije desetak godina. Čovjek to ne bi nikad spojio, ali duh molitve, Duh Sveti otkriva svu istinu i objavljuje buduće. Rekoh: " Daj ti to vidi pred Svetohraništem. Pitaj Gospodina da li to on nešto hoće od tebe, pa se dogovori s njim. Naš je Bog Bog saveza s čovjekom, Bog koji sklapa ugovor jer poštuje ljudsku slobodu izbora. Njega ne slave silom natjerani, nego dragovoljni pokornici. Mnogi se varaju da im patnja Boga slavi, ako je nisu dragovoljno prihvatili i ako je ustrajno ne prikazuju na slavu Božju. A ako ta alergija nije kakav zov Duha Božjega, nisi je kao vjernica dužna nositi. Moli Gospodina da otjera napasnika i da te ozdravi.

" Evo, sad nestade" - reče. " Čega?" " Sad nestade onog užasnog tlaka alergije u meni. Sad ništa ne osjećam." " Eto vidiš da je bio đavao. Došla si Istini i Istina te je oslobodila, jer lažac bježi od Istine. Svjetlo uništava djelo tame njegove."

Kad sam taj događaj ispričao jednom svećeniku redovniku, on mi potvrdi još jednim čudesnim iskustvom kako zloduh, kad je raskrinkan, bježi. Naime, prije dvije-tri godine pitao me je: " Što misliš, jesam li pogriješio? Imam u župi obraćenika koji se i ranije bavio i sad se bavi kiropraktikom. Izuzetno je aktivan u Crkvi. Slučajno mu rekoh da imam tegoba s kičmom, a on se ne dade odvratiti sve dok mu ne dopustih da me izmasira. Začudo, od tad nemam više problema s kičmom."

Ja mu tad po Duhu rekoh (jer sam, slušajući ga, molio): " Ne čini mi se da je to dobro. Ti, svećenik, znaš moć rukopolaganja. Masaža je neke vrste rukopolaganje. Tim više što " čudesno liječi" . Što znaš, što on u sebi čini, kao uostalom i bioenergičari i rašljari. Ja mislim da to ne dolazi od Boga.

Sad, kad sam mu posvjedočio iskustvo s alergijom one sestre, reče mi: " Sjećaš li se kad smo razgovarali o kiropraktičaru, pa kad si posumnjao da je ono bilo od zla? E, tog trenutka je iz mene nestala neka čudna bolest, nalik gripi, koju sam uzalud dva tjedna antibioticima liječio. Bio je duh, a ne bolest." Bajka bezbožne medicine je jedan bezizlazni labirint u kojem se duhovi igraju skrivača. Što su veća znanja, što je više specijalista, svijet je sve bolesniji. Svijet je postao ovisnik o liječniku otkad je njega stavio na mjesto Boga.

Začudo (čini mi se još istog tjedna) pita me druga prijateljica što mislim bi li ona išla sutra nekom čuvenom teozofu, koji na bazi biljnih preparata liječi, da je oslobodi od užasne alergije. U poodmakloj trudnoći naprosto se davila. Drugi su je ne samo preporučili nego joj već i termin rezervirali. Kad joj rekoh da biljka nije Bog, da je teozofija antikristova sljedba nespojiva s kršćanstvom, te kako ja ne bih od takvoga liječnika zdravlje tražio, ona mi reče: " E, sad si mi skinuo kamen sa srca. Više me je izmučila prijateljica nagovaranjem, nego li sama alergija." Sutradan me je nazvala i kaže: " Mene je samo od sebe prošlo. Od kad si otišao do noći sam još par puta nos obrisala i evo sad ničeg nema." A bolovala je nekoliko mjeseci; kako sva ova iskustva dokazuju - od zloga duha, a ne od tjelesne bolesti koja se medikamentom liječi. Ali, otkud kršćanki zao duh? Iz Bogu vjerna roda i uredna sakramentalna života?! Začas se otkrilo otkud.

Pospremala je kuhinju. Oklizne joj se staklenka s medom i razbije se, a iz meda povrve crvi.

- " Utrobu sam povratila. Nikad nisam čula da se med može ucrvati." - žalila se.

Naravno, bio je to medni preparat onoga drugog medara što sam ga ranije spomenuo. Vjerujem da je njezina alergija bila djelo toga vračarskoga duha.

Primijetio sam da zloduh nikad ne lovi čovjeka samo na jednu

udicu, nego baca čitav parangal napasti. Recimo, ima ljudi što su zbog preljuba zapali u nevolje. I točno znaju da je tada nered započeo. Ili abortus. Raskaju se. Ispovijede se. I svejedno oganj nevolja se ne smiruje, te izgleda kao da je Ispovijed uzaludna. A kad bolje u molitvi razgledaju život, tad izrone kontakti s magijom i razni drugi grijesi iz kojih nevolje izviru.

Napokon, ima ljudi koji vjeru shvate kao odlazak magu. " Obave" sve obrede i - " ništa" . Lepeza strašnih priča zla se širi i ne zaustavlja. Kad sam tako jednu gospođu upitao: " Odričeš li se sotone? Iskreno i zauvijek? Razmisli pa reci." " Samo da kažem još ovo ..." - veli. " Ne. Odgovori mi jasno na pitanje: " Odričeš li se sotone koji ti je sve te užase u životu učinio?" Jedva je uspjela ukrotiti srce i reći iskreno da se odriče. Ali je sad zapelo i na Vjerovanju. Ni tu nije imala snage, iako spada u red onih koji su na mnogim molitvama u Crkvi i Svetim Misama. Jedva je uspjela izreći da vjeruje Apostolsko vjerovanje. Dugo smo razgovarali i bio je zrak sasvim čist u prostoriji. Ispratio sam je, a kad sam se vratio, prostorija je bila ispunjena odvratnim smradom kojeg ni propuh nije mogao istjerati. Zloduh je u bijesu ostavio svoj nečisti trag, jer je bio raskrinkan i poražen. Uzalud sve pobožnosti ako nema temelja na koji može Milost sići, a taj temelj je u obredu krštenja izrečen i treba ga češće obnavljati da duša jača u njemu.

Odričem se sotone, začetnika i vođe grijeha, svih djela njegovih i svega zavođenja njegova!

Odričem se grijeha da živim u slobodi djece Božje.

Odričem se zavodljivosti zla da me grijeh ne nadvlada.

Vjerujem u Boga Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje.

Vjerujem u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je rođen od Marije Djevice, trpio i bio pokopan, koji je od mrtvih uskrsnuo i sjedi s desna Ocu.

Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni. Amen.

Sad tek imam pravo kao dijete Božje tražiti svaku milost, jer Bog ne posinjuje onih što pripadaju đavlu. Uzalud im sva pobožnost. To su oni što u razdijeljenosti srca propadaju i zbog čijih sablazni Crkvu napadaju.

Kako u materijalni, tako smo, još dublje, uronjeni u duhovni svijet. Sav naš život ovisi o duhu našeg srca. Sila Krista Spasitelja čudesno brani one koji mu nedvosmisleno, svim srcem pripadaju.

Sutradan mi je došla još jedna duša koja obilazi molitvene zajednice i često je na svetoj Misi. Kad sam je upitao za odricanje od sotone, reče iskreno: " E, teško će to ići." Ali je ipak uspjela ukrotiti srce. A kad zapitah Vjerovanje i tad reče: " E, i to će teško ići." I zaista, s teškom mukom svlada srce i privoli ga na Vjeru. Ali, koliko će ustrajati, ne znam. To je bio razlog svih strahota što su danomice mučile tu dušu.

Jedna sveta duša mi svjedoči da najlakše odbija napasti Vjerovanjem, obnovom krsnog saveza. A kad napast ode, tad obavezno moli da se Kristov Duh nastani u njoj. Umjesto mržnje moli duha ljubavi, umjesto lijenosti moli duha snage, to jest duha marljivosti... Zna kako iz duha izvire svaka pojava, zato kaže da nije potpun onaj savjet: " Nemojte negativno govoriti." Ispravnije je: " Nemojte negativno misliti." To znači: " Ne dajte zlome duhu da vam zaposjedne srce. Jer on može čučati u srcu i čekati priliku u šutnji, iako se ne oglasi." Još mi reče: " Divno je spoznati poslanje oca i majke. Majka je skrbnik, hraniteljica. Mama (ma-ma) dolazi od prsa. A otac je branitelj, čuvar od zla. Ako su od Boga odijeljeni, to ne mogu biti. Otac i majka su protok Božjih darova na djecu. Zato svaki zalogaj u obitelji treba biti molitvom zaliven. U litanijama Gospinim majka neka se uči svome poslanju. A u litanijama svetoga Josipa otac će naći svoje od Boga dane kreposti. A djeca

postaju zrela tek po Svetoj Potvrdi, kad prime snagu Duha Svetoga. Do tad ih Milošću hrani snaga Svete Euharistije. Treba rasti u Duhu i razvijati se u svom predanju. Postoje (kaže) zli duhovi kojih se odričem i na to mjesto u vjeri zazivam i stavljam Duha mira. Kad tako činim, obavezno napast iščezava." Kako su divni Božji ljudi.

Beskrajna blaga patnja otkriva. Otkriti temelj na kojemu svakog trena stojiš, zar ima većeg blaga u ovom nesigurnom životu što ispod svake strasti bezdan skriva? Ta spoznaja se patnjom širi do neslućenih razmjera pa sasvim u drugom svjetlu vidiš ovaj svijet. Bog vjernoj duši otkriva sve tajne i pribavlja dokaze do kojih se ljudskom silom ne može doći. Zapanjen sam gledao jednu stranicu tajnog magijskog zbornika zapadne velesile na kojem je prikazan koncept rušenja kršćanske civilizacije i stvaranja novog svjetskog poretka, takozvane " kozmičke evolucije čovječanstva" . Tu su, kao metode ostvarenja plana, navedene unutarnja i vanjska politika država, stilovi života i što sve ne, ali me je, više od svega, zapanjila činjenica da u tom planu stvaranja poganskog, neobarbarskog mentaliteta, ključnu ulogu imaju tragični tipovi iz Shakespeareovih tragedija. Sve bolećivi Hamleti, lude Ofelije, ljubomorni Oteli, fatalne Dezdemone, bez identiteta Rosenkrantzi i Guildensterni, krvavi Macbethi i njihove morbidne žene, politički Cezari i napokon moderni magijski mrak rođen iz " Oluje" . Rekoše mi da je Shakespeare među magima vrlo cijenjen učitelj. U molitvi sam došao do tih dubina spoznaje i argumenata o zlu svijeta.

Spalio sam tu knjigu, jer me mračna znanja ne zanimaju. Dovoljno je bilo da ćelavi Willi padne na koljena pred mojim Kristom i sav njegov demonski svijet da se razbježi od svjetla svetog Križa u meni.

Možda sam jedinstven glumac na svijetu, vjerojatno jedini, po tome što ***ne želim igrati Shakespearea****. Ne iz predrasude, nego iz Otkrivenja.* ***Ne želim pred duše ljudske stavljati negativne modele identifikacije.***

Može se zaključiti po brojnim znacima vremena da je ovo doba Otkrivenja, da se, po obećanju Božjem, Duh Otkrivenja obilato izlijeva (Il 3,1-2). Samo malo je duša koje ga iskreno traže. A valjalo bi konačno u istini sve temelje svijeta pregledati. Nije slučajno što se danas baš svi klimaju i ruše, osim Krista koji uvijek svjedoči moć i pobjedu iste Ljubavi.

Patnja je, nekako, Vječni Život sabijen u vrijeme. Kad se raskomoti u Božanskoj vječnosti, on koji se ovdje zove - patnja, tamo će biti - sama milina.

Da nije bilo patnje, bio bih danas trula mješina uprta u smrdljiv šank neke loše birtije, ako bih uopće preživio plov niz rijeku alkohola, kojom se grešnici tješe. Ovako, prihvaćena patnja provede glas moga srca kroz vjekove i predade ga svevremenom Čovječanstvu. Hvala dragom Bogu što me darom trajne patnje časti, jer tako spoznajem Ljubav. Samo u boli možeš nešto drugom dati; u ugodi ne možeš ništa dati, jer si ionako sve sebi uzeo.

Smrt me smatra perverznim i laje za mnom na sva usta izrugivača svojih. Jadna moja braća. Da okuse bar minutu moga blaženstva u Duhu, oplakali bi gorko sve svoje uzaludne dane i, olakšane nutrine, uspeli se na oblak na kojem sveci stoje.

Prikazujem ti, Gospodine, sve svoje patnje za njih. Smiluj im se.

Ako bismo o savršenstvu, - a trebali bismo, jer... Čovjek je jedino stvorenje koje Bog poziva na savršenstvo, - onda, savršeno odgojen čovjek je tek onaj koji u svakoj prilici gorljivo čuva svetost Čovjeka. Savršen je, dakle, onaj koji je " čuvar brata svoga" (Post 4,9b).

Čovjek prožet Ljubavlju, koji sve čini iz Ljubavi, ne treba više odgojitelja. U njemu sve kreposti očituju lik Božjeg savršenstva.

Marija

U dvije riječi nadoknadi Bog sve gubitke što nam ih zlo zadade:

MIR VAMA.

Iz sjemena Gospodin stvara sve. U malenu žiru veliki je hrast. Zaputimo se za onom koja je u svojoj malenosti Boga rodila..., za onom koja svakom njegovom dolasku prethodi..., za onom koja je u šutnji savršenstvo očitovala. " Blagoslovljena među ženama" - Blažena Djevica Marija.

Ne čudite se što Marija na velika vrata ulazi u ovu knjigu. Itekako joj je mjesto u knjizi o braku i obitelji, jer nitko kao ona nema toliko iskustvo i takve kreposti obiteljskog života. Ona istodobno živi svim svojim srcem u sedam obitelji, a bez suprotnosti u sebi:

1. *u obitelji svojih svetih roditelja, Joakima i Ane,*
2. *u svojoj nazaretskoj Svetoj Obitelji, sa Isusom i svetim Josipom,*
3. *u apostolskoj obitelji,*

4. *u obitelji Crkve svih naraštaja,*
5. *u svakoj istinskoj kršćanskoj obitelji (živo djeluje),*
6. *u obitelji svega ljudskog roda, vjernog i nevjernog, kao Otkupiteljeva Majka i Posrednica Milosti,*
7. *u obitelji Presvetoga Trojstva i ukućana Božjih - svetaca i svih anđeoskih korova.*

Viđena je na zemlji! Viđena je na nebesima! Viđena je u sudbonosnim vremenima povijesti!

Njezino Bezgrešno Srce je obiteljsko srce, otvoreno svakom. Ključna žena Bogoobjave, označena kao sudbina svijeta, kao dokaz pada i uzrok ponovne slave čovječje. Evom započinje grijeh po kojem čovjek pada pod udar Zakona. Marijom započinje pravednost po kojoj silazi Milost na čovječju narav. Iz grešnog srca Evina niče Stari zavjet (očitovana Pravednost). Iz Bezgrešnog Srca Marijina niče Novi zavjet (očitovano Milosrđe i nagrada za napor svetih).

*U ogromnoj Bibliji najznačajnija osoba poslije Krista najmanje govori i o njoj se najmanje govori. Ali, jer je rodila Riječ Očevu, upravo po njoj Bog sve govori. Krist je žica pod prstima Božjim, a Marija rezonantna kutija toga čudesnog instrumenta po kojem Otac djeci svojoj pjeva pjesmu Spasa. U tih malo riječi: **" Kako će to biti?"** - gdje ona ispovijeda vjeru, vjeruje da je anđeo Gospodnji pred njom; **" Evo službenice Gospodnje"** - gdje očituje ufanje, pouzdanje u Svemoć i Dobrotu Gospodnju i, napokon: **" Neka mi bude po riječi tvojoj"** - gdje svjedoči svoju ljubav prema Bogu, jer se samo onome koga ljubiš može dati takvo dopuštenje,... eto, u tih malo riječi, u te tri kreposti sadržan je sav život Marijin.*

Poslije odaziva Bogu, Marija stupa na put kojim će ići Krist, kojim će zapravo ići sva djeca Božja u svijetu (sva djeca Ljubavi!). To je put Muke, put Križa. Odmah slijedi muka oko braka. Pa muka pokolja nevine dječice, pa muka odlaska u Egipat..., muka

povratka iz Egipta... - i tako neprestani progon i siromaštvo. Ali unatoč svim mukama, unatoč tome pustom putu na zemlji kojim do kraja putuju Marija i Josip, Marija pjeva: " Veliča duša moja Gospodina i klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju!" (Lk 1,46). Naizgled paradoks. Kako i zašto može netko tako govoriti ako je sve sama muka na njegovome putu?! Očito zato što je u nutrini svoga srca (gdje se dogodila Bogoobjava) vidjela Boga, veće od svih blaga svijeta. Radujući se tome Blagu ona može pjevati: " Veliča duša moja Gospodina i klikće duh moj..." .

Neka me racionalne cjepidlake ne love u mrežu kronološku. Stvarnost se ne spoznaje satom.

Marija je zaista šutnja; ne kao životni program, nego kao sam Život, kao primanje Života koji iz svih blagosti dolazi.

Pa zašto je ta šutljiva žena toliko progonjena? Nikoga nikada nije tjerala, ni zvala ni zavodila... Tek onima kojima je na svadbi života " ponestalo vina" blago savjetuje: " Što vam god (Isus) rekne, učinite!" (Iv 2,5). I Bog tako progovara iz oblaka (na Jordanu i na Taboru). " Ovo je Sin moj, Ljubljeni... Slušajte ga!" (Mk 9,7). A njemu, tajni svojoj, tajni svoga srca, svome Bogu i Djetetu veli: " Nemaju vina" (Iv 2,3). I ne samo što nikoga nije zavodila, nego je sama išla putem Mučenika Sina i putem izmučenog Čovječanstva... sućutno... zalijevajući ga majčinskim suzama. Otkuda onda toliko protivljenje?! Kad je koja brbljava žena bila toliko progonjena? Kad je opaka zavodnica bila tako kroz vijekove vrijeđana? Tko to onda progoni Mariju? Onaj koji progoni njezine kreposti u nama. On njoj ništa ne može! Progoneći nju, on zapravo želi nas prognati od nje.

Marija je zaručnica Duha Svetoga. Duh Sveti je tamo gdje je Marija. To pouzdano znamo po riječi anđela Gabrijela: " Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti" (Lk 1,35) i po Isusovoj riječ apostolima da ostanu u gradu do silaska obećanog

Duha, te su oni dočekali Duhove u molitvi s Marijom u Dvorani Posljednje večere. Danas je to Dvorana Svete Mise. Dvorana je na katu (Lk 22,12), kao što se i Žrtva na uzvišenju iznad grada - na Golgoti zbila.

Čini mi se da je najveće djelo Božjega stvaranja - brak. " Muško i žensko stvori ih" (Post 2,27) i nazva ih - Čovjek. I na svim ključnim mjestima Biblije pojavljuje se slika braka. " Nije dobro da čovjek bude sam" (Post 2,18). Nije dobro da bude demonski zatvoren u sebe. Zato Bog razdjeljuje čovječju narav (prvotnog Adama) na muško i žensko da među njima živi trajna aktivnost Ljubavi, da budu " jedno tijelo" (Post 1,24) - tijelo Ljubavi.

U prvoj slici braka, što je vidimo u Knjizi Postanka, kod Adama i Eve, poredak Božji, objava njegove volje bila je ovakva: " Pusti tvrd san na čovjeka... pa mu izvadi jedno rebro (od kojeg načini ženu)... a mjesto zatvori mesom" (Post 2,21).

Ne piše koliko je Adam imao rebara (možda samo dva?!). Ovo je duhovna knjiga i ne govori o anatomiji. Što to u duhovnom smislu znači riječ - rebro? Dakako, to je simbol oslonca, obrane, sigurnosti, čvrstoće... A što znači - meso? Što li drugo nego slabost i nemoć. Iz iskustva govorim: u svemu sam jak, a prema ženi slab. I ako u obiteljskim planovima nisam dobio potporu žene, sve propada ili s teškom mukom prolazi. Pa i kroz svu povijest velika muška djela zvone od zahvalnosti ženi i majci.

Sljedeća bitna slika braka, što je primjećujem, jest Lotova. (Abraham i Sara podsjećaju u poretku vjernosti na Adama i Evu prije istočnoga grijeha, iako se na Sari očituje Evin podsmijeh na Riječ Božju). Nije bilo moguće da pravednika Bog kazni, da pravda Božja pogriješi. Zato je trebalo da pravednik prije osude Sodome iz nje izide. Pravednik - rekli bismo danas " čovjek čiste savjesti" . Ne svet čovjek u onoj mjeri u kojoj je vjernost Bogu iskazao Abraham, Lotov stric, koji se, zapravo, odrekao zemlje i vrijednosti zemaljskih

onog trena kad je Lotu ponudio da izabere koji hoće kraj, a on će na drugu stranu! (Post 13,8-10). A Lot, birajući zemlju zapada u Sodomu, koja mora biti spaljena, te ga unatoč gađenju na grijeh ipak spašava molitva Abrahamova.

Kad je trebalo suditi pokvareni naraštaj Sodome i Gomore, poziva anđeo Gospodnji Lota i njegove na izlazak i opet izriče zapovijed života da se ne obaziru na kažnjeni grad. Kod novog biblijskog Izlaska pod vodstvom Mojsija pojavit će se oni, slični Lotovoj ženi, što žale za egipatskim loncima. Ni oni se kao ni Lotova žena nisu spasili, jer spas je u sva vremena u poslušnosti Riječi Božjoj.

Eva je prva sagriješila. A nevjerstvo Bogu i Adam čini poslušavši pogrešan savjet Eve. U ovome, pak, braku vjernost Bogu zadržava Lot. A Lotova žena ne odoli kušnji da pogled vrati na Sodomu, pa se ispuni sudom Sodome, ispuni se gorčinom užasa, sablazni se u " kip od soli" . Danas se nešto slično događa kad duše pozvane na svetost počnu pratiti užasne ratne dnevnike na televiziji te ne nalaze više u svom srcu evanđeoske čistoće, pa se i one pribrajaju nakazama što su prepune gorčine i bijesa. Tako Lotova žena ne može više slijediti Put Spasa, gubi Riječ Božju i ne može više biti u miru Božjem. Ona tone svojim pogledom u propali svijet kao Petar u valove. Lot nastavlja put sa svojim kćerima, ali ih zadesi strahota. Kćeri opijaju oca i bludno griješe s njim. Ne bi se to dogodilo da je, vjernošću Bogu, Lotova žena ostala na svom mjestu u braku. Tako je grijeh kćeri, zapravo, produženi grijeh majke.

Treća bitna slika braka jest brak Josipa i Marije. Ta slika je početak Novoga Zavjeta, vječnoga saveza vjernosti Bogu, početak spašenoga svijeta.

Onaj par koji je razoren u Adamu i Evi, koji se pokušao u Lotu podići, sad uspijeva silaskom Riječi Božje nanovo, ali u tijelu.

Kako je čovječanstvo palo u tijelo; nakon što je Eva odbacila Riječ koja je Duh i Život, a izabrala tijelo onoga ploda koje je u sebi sama raspadljivost i smrt te je potonula u tjelesnost, izgubivši duhovni vidik (i Adam s njom), sada Riječ silazi u tijelu i tjelesnom (razdijeljenom) svijetu prilazi. Veli izvještaj o posljedici prvotnoga grijeha: " upoznaju da su goli" (Post 3,7). Bili su oni i prije goli, ali je u beskraju rajskog duha mrva tijela bila neznatna. Izgnani su iz raja zemaljskog na Zemlju; sa istog mjesta na isto mjesto što se tijela tiče, ali se u duhu zbila sasvim druga stvarnost. Božja Riječ je u početku u Duhu objavljana kao Život čovječjemu paru, a za spas Čovjeka - utjelovljuje se ta ista Riječ, da je tjelesne oči mogu vidjeti i tjelesne uši čuti, da je čovjek tjelesnog iskustva može primiti. Traži Bog srce koje će je primiti, srce djevičansko koje je u sebi zatvoreno, koje sluša glas Duha iz nutrine. I nalazi, bolje reći - stvara, pripravlja za djelo Spasa Blaženu Djevicu Mariju. Vjerujem da je ona u sebi čula glas Anđela, kao što je sveti Josip u sebi vidio san, da možda i nije prizor baš onakav kako prikazuju slike naše mašte dok čitamo zapis svetoga Evanđelja. Ali kako bi to čovjek čovjeku drukčije predočio?! Ona je čula iz (iza) sebe glas Života, iza sebe je čula Riječ Života (1z 30,21)... iz života, iz tihe nutrine, jer naš život je u nama. Premda - Bogu je sve moguće. On je Stvoritelj i vidljivoga svijeta koji je sav od neprebroja čudesnih prizora. Zato ne kažem - jest!, već - vjerujem, čini mi se.

Nakon anđeoskog navještenja Djevici Mariji, nakon što ona na zahtjev Božji pristaje, stavlja je Gospodin u prvotni poredak hijerarhije čovječje naravi; uvodi je u brak. Odmah. Iza toga Sveti Josip vodi tu obitelj. Na čudesan način: Duhom! Sanja: " Ustani, uzmi Dijete i njegovu Majku pa bježi u Egipat!" (Mt 2,13). Opet sanja: " Ustani, uzmi Dijete i Majku njegovu te idi u zemlju izraelsku, jer su umrli oni koji su htjeli ubiti dijete" (Mt 3,20). A Marija sluša i izvršava, podlaže se vodstvu Duha. Razmišljam koja bi to danas žena poslušala svoga Bogu vjernog muža kada bi joj usred ove ratne noći smireno rekao: " Ustani, uzmimo djecu i bježimo u

Austriju. Bog mi je u snu objavio da će ovim mjestom proći pokolj." " Ti si lud!" - rekla bi svaka, jer se uzda u svoju pamet, iskustva i prognoze, jer nije moderno muža slušati i jer su neki moderni duhovnici zatvorili vrata Bogu kroz snove.

Fascinantna je ta Poslušnost što je resila i čuvala Djevicu Mariju od sumnje da nije možda ludo snovima dati takvo značenje. Ta Poslušnost se očituje kao temelj ovoga braka i svega njegovoga (duhovnog) potomstva. Samo u takvoj Poslušnosti je moguće da Ljubav stanuje u braku, kako pokazuje taj prauzor spašenoga Čovječanstva u nazaretskoj Obitelji.

*Od tada (prema Bibliji) Marija nema objave (prebire u svom srcu), a Josip prima objave i vodi obitelj, ali i on šuti. I on kao i ona! - šute pred Riječju Božjom. Josip i Marija, ti najuzvišeniji od svih svetaca, su velikani **šutnje**, velikani **poslušnosti**. I njima, koji su samo šutjeli i slušali, njima je prišla, utjelovila se i rodila Riječ Božja, a iz njezine svete Žrtve, koja je i žrtva njihovih srdaca, rodilo se spašeno čovječanstvo. Tako su oni u savršenstvu tih kreposti postali vidljivi Otac i vidljiva Majka spašenog Čovječanstva - Crkve, tj. najuzvišeniji službenici Božjeg roditeljstva.*

To su slike braka u Bibliji na koje me Duh Sveti u šutnji srca upozorio. Te slike braka su postale moja stvarnost i moja radost. A zlo svijeta je izopačilo sliku braka. Svim lukavštinama nas navodi da prihvaćamo suprotno od Istine o sebi. Muškarci se ponašaju ženskasto, žene muškarački, djeca starmalo, starci djetinjasto. Moja velika muka u iscjeljenju od naopake navike je bila da pristanem biti muško sa svim autoritetom i obvezama; jer duša mi se skoro 40 godina deformirala u lažnoj modi svijeta. Jednako je i mojoj ženi bilo teško prihvaćati krepost poslušnosti u doba feminističke " emancipacije" . Ali hvala Milosti na Križu! Što je nama bilo nemoguće, darom Božjim uspijeva.

Naravno, sve ovo nisu prazne riječi. Ta i tako shvaćena

Blažena Djevica Marija meni se odazvala djelom u životu. Ovako shvaćenu Djevicu meni je nasljedovati. Ne gledati u kip, već pred kipom, slikom ili imenom njezinim gledati srcem u njezine kreposti. Kip je tu tek da je se češće i sabranije sjetim. Ne, nije ludo kleknuti pred kip, kako neki sitničava duha prigovaraju svemu i svačemu (" cijede komarca, a devu proždiru" - Mt 23,24). Zar je luda majka kad ljubi sliku sina koji je u daleku nekom kraju?! Kad dođe sin, zaboravit će ona već sliku.

Iskren da budem, vrlo mi je teško bilo prihvatiti Mariju, jer je uvijek i svugdje velika napast protiv nje. Vjerujući Crkvi (župniku) u kojoj sam iskusio čudo Božjeg milosrđa, poslušao sam i začas došao do svoga iskustva, a zatim i do svoje ljubavi prema Mariji.

Da posvjedočim!

*

Mog brata, ateistu, u poganskom braku 17 godina, s dvoje već poodrasle djece, jako je izmučilo zaposlenje u lošoj firmi. Vrijedan i savjestan našao se između pritisaka propadajuće komunističke vlasti i nezadovoljnih radnika. Bilo mi ga je žao te ga zamolih: " Dopusti mi da se pomolim Bogu da ti providi bolji posao i mirniji život." A on mi uzvrati rezignirano: " Moli ti koliko hoćeš. Ako žvezu' ne nađemo, uzalud sve." " Dopusti mi da molim. Pa, ako Bog da, ti zahvalno prihvati." " Nisam lud odbiti. Svako je rješenje bolje od ovoga." " Evo, da znaš, ja ću moliti Svetu Bogorodicu."

Ne prođe dugo, kad moj brat postade financijski direktor toplane u svom gradu. Mjesto za poželjeti. I u ratu i u miru svaka vlast želi grijati svoja leđa. Bio je presretan.

Nije se radost još stišala, kad - sramežljivo me zazva telefonom: " Čuj, bi li se ti htio pomoliti da ja dobijem stan; jedini, a mnoštvo ravnopravnih zahtjeva." " Može" - rekoh. " Ali ovaj put ćeš i ti nešto učiniti." " Ne misliš valjda da ja idem u crkvu.

la ne znam što tamo treba raditi." Rekoh: " Ne moraš ti zasad ići tamo. U svom srcu, na svoj način, iskreno zamoli Svetu Bogorodicu i obećaj da ćeš, ako po zagovoru njezinu dobiješ taj stan, ono slavlje useljenja što ćeš ga ionako upriličiti s rodbinom i prijateljima, učiniti njoj na hvalu i na slavu Božju. A ja ću Blaženu Djevicu isto moliti za milost, radi vjere tvoje."

I zaista, iz šume žalbi, podvala, odvjetnika i požuda, nezaustavljivo dođoše ključevi toga stana s rješenjem u ruke moga brata. Nisam dugo čekao, kad li evo najljepše riječi što ih ateistička usta mogu izreći: " Brate, u nedjelju je Uskrs. U mojoj vikendici ću se sa ženom crkveno vjenčati i krstiti djecu. Volio bih da mi uveličaš slavlje."

A koju li mu je tek milost u ovom ratu Blažena Djevica Marija izmolila!

Na njemu sam živo Gospino Srce " opipao" .

*

Evo drugog čuda.

Ako me sjećanje ne vara, 1988. godine došla neka stara gospođa iz Italije u Medulin i darovala župniku novac za restauraciju kipa Gospe od zdravlja iz stare medulinske crkvice (renesansa - barok). Moj kum dovozi taj kip ravno u moju dnevnu sobu na čuvanje, dok se restauratorica ne vrati s mora. Reče mi kako u početku nije znao što će s njim, ali moleći putem postalo mu je jasno da ga treba dovesti u moju dnevnu sobu, lijevo od kamina, gdje mu se pričinilo kad je prvi put ušao u našu kuću kao da nazire živu Gospu. " Sav sam se naježio kad sam vidio da kip stavljaš baš na to mjesto" - reče.

Bio sam isprva zbunjen. Veliki je to, oltarni, kip. Pa ipak me je radovao. Činilo mi se, kad sam ga dulje gledao, kao da Gospa diše.

Baš tih dana došla mi je mati iz Bosne. Ona je pravoslavka. U pravoslavlju nema kipova; časte se ikone. Sve vrijeme je zbunjeno šutjela i promatrala prelijepi Gospin kip. Radovala me je njezina šutnja, pa sam blagoslivljao i molio Gospu da joj da znak Božje ljubavi.

A moj otac naslijedio parnicu svoga oca i strica oko zemlje, parničio se sa stricem čitav svoj život te se zaklinjao da se do groba neće s njime izmiriti. Pred majčin povratak u Bosnu zavapio sam klečeći pred kipom: " Sveta Bogorodice, pođi s mojom majkom i izmiri Lazu i Uroša." U istom tom tjednu zove me brat, uzbuđen: " Znaš li što ima novo kod nas? Lazo i Uroš se pomirili. Svaki dan su zajedno. Stari gleda kako bi skupio što odjeće, jer je Uroš slabo odjeven. Mi ne možemo k sebi doći od radosti."

Eto, kako je čudesima ljubavi Gospa po svom kipu sjedinila mnoštvo duša koje se još međusobno i ne poznaju: ona gospođa iz Italije, medulinski župnik, moj kum, ja, moja mati i dva stara čovjeka negdje u bosanskim brdima. A koji li tek grozd duša Milost po ovom Gospinom kipu sjedinjuje od stoljeća kad je posvećen?!

*

Ne samo kip, ime Marijino je dovoljno da iskrenim zazivom duša okusi njezinu blizinu.

Dogodilo se to u mom kazalištu. Moja je kolegica, glumica, preljubnica u braku što je već ranije bio razaran preljubima, dovela na probu unučicu svoga ljubavnika. Djetetu je majka ležala kao teška duševna bolesnica u bolnici. Otac, Dalmatinac, uzeo sebi muško, a nju, kćer, odbacio. Tako se jadno dijete našlo u rukama svoga djeda bonvivana, koji, jer je poslovan čovjek (?!), nije " imao vremena" za nju, pa je gurnuo u ruke svojoj najnovijoj ljubavnici.

Veli kolegica: " Ne znam više što da radim. Malu ničim zadovoljiti ne mogu. U plaču liježe, u plaču se budi. Čas nervozna,

čas depresivna... Djed i kad se vrati iz svoje diplomatske službe, ujura joj darove i zaključa se u sobu. Znaš, on ti je zaljubljen u Indiju. Meditira (da se smiri)."

Ganuta srca položio sam blago ruku na dijete u prolazu u ime Gospodina Isusa i iz dubina zavapio: " Sveta Bogorodice, utjeho žalosnih, budi ti majka ovome djetetu. Nek joj se Bog smiluje."

Sutradan, sva zabrinuta, prilazi mi žurno kolegica i kaže: " Bojim se da mala nije poludjela. Probudila se jutros rano. Ne zanima je ništa što joj govorimo. Samo se smiješi i pjevuši neku čudnu pjesmicu od par riječi: žMajko Božja, ti me voliš. Majko Božja, ja te volim, ja te jako volim.' Mi smo svi oko nje ateisti. Vjernika niti je čula niti vidjela. Otkuda joj takve riječi?"

*

U Korizmi 1989. godine na odjel plućne bolnice na Jordanovcu u Zagrebu, dovezena je moja 36-godišnja rođakinja, koja je tu i umrla od neizlječiva tumora. Kad je došla, još nismo znali kakvi su izgledi za ozdravljenje. Odmah sam joj duh pripravljao da podnese muku, pa i krajnji ishod, ma kakav on bio. Nastojao sam joj srce čuvati u miru vjere, da ne rasipa snage. Rekoh joj da ne znam od čega boluje, ni kako će to liječnici liječiti. Ali kad je već u bolnici, riješit ćemo najprije najteži mogući slučaj. " Plači do sutra, kao da ćeš noćas umrijeti. Plači pred Bogom. Raskaj se za svoj život. Zahvali mu za sve ljepote. Ostatak života njemu posveti da ga on čuva od besmislene propasti ... plači. Ima kraj suzama i patnji, kao osigurač u strujnom krugu koji na određenoj snazi pregorijeva. Jer križ nije nikad veći od tvoje duhovne snage. Kad se isplačeš i urediš odnos s Bogom, imat ćeš mir. A to je, zapravo, najveći dobitak." Moleći se Duhu Svetom da me nadahne, napisao sam joj molitvu njezinog predanja, koju je molila nekoliko dana, sve dok nije svim srcem pristala uz nju. Sutradan mi reče: " Svu noć sam plakala. Ne mogu više plakati. Pomirila sam se neka bude kako Bog hoće." Što

se vjere tiče bila je tradicionalna pravoslavka, bez ikakvog posebno aktivnog duhovnog života. Bojala se Boga i svetkovala zapovjedne blagdane. Obitelj joj je sva uredno primala svete sakramente.

Kroz tih 70 dana muke u bolnici uzrasla je u visok stupanj svetosti. Časna Salezija Vukadin, poglavarica Samostana Klanjateljica Krvi Kristove, iz Bosanskog Aleksandrovca, posljednja ju je vidjela i kaže da joj je rekla po prilici ovako: " Znam da je kraj. Smirena srca žrtvujem dragom Bogu svoj život za izmirenje Srba i Hrvata, pravoslavnih i katolika, a kao naknadu za grijehe ovih naroda."

To je žrtva u Kristovu Duhu. Rijetko bi to čovjek i u kakvu ugodnu zanosu u svoj ozbiljnosti izrekao, a kamoli u smrtnoj stisci. Bio je to početak 1989. godine. Još se ni slutio nije ovako užasan rat.

U jednoj molitvi u kojoj mi je najavio i dan njezine smrti (točno se ispunilo!), milosrdni Gospodin mi reče da je ona njegov Šimun Cirenac na njegovoj Kalvariji u mome rodu, te da žrtva njezina neće biti uzaludna.

Odmah u početku bolesti uputio sam je na Blaženu Djevicu Mariju, koja će je, kao ženu, u svemu razumjeti i s kojom će možda lakše stupiti u prisniji unutarnji kontakt.

Uskoro, na blagdan Gospe Lurdske, reče mi: " Sanjala sam da mi je došla sveta Bogorodica s jednim prekrasnim Dječakom, koji me je samo gledao. Oboje su držali po crvenu ružu u ruci. Kašalj me je probudio. A kad sam zaspala, opet mi se vratio isti san. Tad mi je sveta Bogorodica rekla: 'Kašlji, Mileva. Kašlji do gorčine, dok sve što su ti dali ne iskašlješ. Ja ću ti doći opet.' Ali nije više došla."

Ovako joj protumačih san: " Onaj Dječak je Isus, nevino Dijete Božje. One dvije crvene ruže su cvjetovi mučeničke vjernosti Bogu Isusa i Marije. Pokazani su ti jer je volja Božja da i ti podnosiš u vjernosti Bogu svoje mučeništvo. Ako je rekla, onda će ti

Gospa s Isusom sigurno doći. Zaista! Ne u snu niti na način kako smo to mi sebi kadri predočiti. Ti već jesi pod njezinom zaštitom i to ti je veliki znak Milosti na ovaj veliki Gospin blagdan. Zato ustraj u vjeri i rasti u prijateljstvu s Bogom,. Neka se On bori za tvoj život."

I, zaista! Za 40 dana, u subotu (Gospin dan!) uoči drugog velikog njezinog blagdana, Blagovijesti, u 7 sati ujutro, dok je počinjala sveta Misa koju sam prikazao za nju, blago je preminula. Vrhunac njezinog mučeništva bila je ta noć, ali, kako kažu sestre suznih očiju što su je do pred smrt dvorile, bila je puna strpljenja i blagosti. Kad je preminula bila je sama u sobi. I zaista su joj došli Isus (Sv. Misa!) i Marija (subota!, uoči Navještenja!!). A njezin pogreb se " spontano" dogodio kao veliki ekumenski skup. Uz pravoslavnog svećenika, koji je vodio sprovod, bili su na dohvat ruke katolički župnik, časne sestre i vjernici obiju crkava. Nikad se toliko mnoštvo rodbine bliže i daljnje iz daleka svijeta nije skupilo. Bila je niskokvalificirana radnica i sasvim neznatna žena. Eto, Gospodin joj je dao živjeti na Zemlji tri puta po dvanaest godina na slavu svoga nerazdijeljenog apostolskog zbora zauvijek. Njezin muž herojski i mučenički kroz ovaj rat nosi ekumenski stijeg u srcu i nije zloći podlegao. Zadnji put mi reče: " Rajko, teško mi je toliko da me mnogi tješe. Ali toliko mi Bog snage u trpljenju daje da mi ne treba utjeha ljudi. Ja tješim njih."

Bog mi je htio u svojoj svetosti pokazati ono što je posramljeno i poniženo u svijetu, a kroz sav moj život oholi svijet se imenom Mileva izrugivao. Ipak, to ime je Ljubav objavila i čast tog imena je Raspeta Ljubav mučeništvom vjere opravdala. Raduje me što Bog podiže svoje svece u svim narodima i objavljuje ih da bogobojazno podnosimo ove zle dane.

Krist, Sin Božji, Utjelovljena Riječ Očeva, po krilu Marijinu je sišao s Nebesa u ovaj grešni svijet. Kad je za nas umro, opet je s Križa po krilu Marijinu, po krilu Majke svih ljudi i svih

naraštaja, sišao u podzemlje - " nad pakao" kako vjerom ispovijedamo, gdje ga je dočekao usnuli svijet pravednika Staroga Zavjeta. S njima je Subotu proveo i zato je zaista Subota Dan Gospodnji Starozavjetnih naraštaja. U taj dan je sa njih okove smrti skinuo. A u nedjelju je nama živima, nama Novozavjetnima, objavio Milost - radost slavnog Uskrsnuća, te je od tad Sveta Nedjelja uistinu Dan Gospodnji Novoga Zavjeta.

Istim redom i Sv. Pavao spominje drugi Kristov dolazak kad će, kako veli, najprije uskrsnuti mrtvi, a potom im se pridružiti živi dižući se u zrak u susret Gospodinu (1 Sql 4,16).

Svemogući nije svoga Jedinorođenog Sina poslao na svijet mimo Marije, pa ga nitko Istinitog mimo Marije ne može ni sresti. Upravo po njoj znamo kada je Istiniti Isus na djelu. Demoni, što se za samog anđela svjetla prikazuju, tj. lažni Isusi posljednjih vremena (Mk 13,6), nisu od Marije rođeni, ne priznaju Mariju i u svojim lažnim duhovnostima nemilosrdno je progone.

Sve od dovršetka Marijina zemaljskog života pa do vremena grubog osporavanja njezine uloge u spasenju, što ga čine teologije drugoga raskola i oholih modernizama, Marija se ne ukazuje ovome svijetu. Duh Sveti je u Crkvi postojano slavi milenij i pol. Da je čašćenje Marije bilo krivovjerno, tko bi zaustavio Duha Svetoga, drugoga Branitelja Crkve, da ranije ne reagira?! Ali otkako je osporavanje uz pomoć medija i komunikacija poprimilo opasne širine, Bog Gospu u velikim objavama šalje na Zemlju u službu spasa Crkve, da satire ohole glave đavolskih krivovjerja, a Duh Sveti posebno sabire Crkvu oko Gospe u mnogim pobožnostima kroz godinu i u svakodnevnoj molitvi svete Krunice. Gospa dolazi svijetu u službi Milosrđa Božjeg, ali i proriče i pravedni gnjev Božji na bezbožnost, pa se Gospina proroštva obistinjuju (ratovi, propast komunizma...).

Zlo nas zabludom nastoji odvratiti od Puta Spasa na stranputice,

gdje Krista nema. Krist je uoči Uskrsnuća pohodio Subotu (Veliku Subotu - veliki Dan Gospodnji, dan Milosrđa Starozavjetnom svijetu), a na dan svog slavnog Uskrsnuća od mrtvih zauvijek je napustio kalendarsku subotu. Uzalud čekaju oni koji se nakon Uskrsnuća Kristova okupljaju oko subote poput ludih djevica što su kasno s uljem došle. Jednako tako uzalud Krista traže oni koji Mariju zaobilaze. Kakvi su to prijatelji Božji koji su neprijatelji svete Majke njegove?!

Marija uvijek prethodi Kristu: Utjelovljenju, Silasku među usnule, pa čak i silasku Duha među apostole. Ako dvije Božanske Osobe (Sin i Duh Sveti) - po Mariji dolaze svijetu, dolaze tamo gdje je Marija, dolaze s Marijom, onda je zasigurno i treća, odnosno Prva Božanska Osoba - Bog Otac s Marijom, jer Presveto Trojstvo je u svemu i zauvijek u nerazdjeljivu jedinstvu. Marija prethodi i ponovnom dolasku Kristovu u slavi kad će suditi žive i mrtve. Ona je ona " Žena odjevena u Sunce, Mjesec joj pod nogama (lažno svjetlo!), a na glavi vijenac od dvanaest zvijezda" (Otk 12,1) u konačnici vremena.

Istina je da Otkrivenje u poglavlju o silasku s nebesa Novog Jeruzalema izrijekom ne spominje Mariju. Ali to isto Otkrivenje u trećem pismu crkvama, kako pokvarenoj crkvi u Tijatiri, tako i pokvarenoj crkvi naših vremena (crkvi ženskih proročica i svećenica, crkvi današnjih Jezabela što je svim bolestima napadnuta, a njezini ortaci svim nevoljama današnjice, a njezinu djecu udara Bog smrću te je natalitet te crkve zamro; usvojiti bi htjeli našu djecu) izriče strašnu opomenu Gospodin. Ali onima među njima koji ne dijele te nauke i koji nisu upoznali " sotonine duboke tajne" (magiju prikazanu za božanska djela) obećava Gospodin svoju vlast kakvu je primio od Oca, tj. istinskoga Duha Svetoga koji od Oca dolazi, i zvijezdu Danicu, Mariju. Ta zvijezda koja svjetlost dana najavljuje, ta zora koja uvijek Kristu prethodi, to biće uzvišeno sa zemlje u rang neprolaznog imena najljepšeg nebeskog svjetla - jest Blažena Djevica Marija.

Ne začuđuju me tako brojna Gospina ukazanja upravo u ova vremena što se po Apokalipsi, po poslanicama i Evanđeljima zaista pokazuju posljednjima. Da ne bude zabune: " u očima Gospodnjim jedan (je) dan kao tisuću godina, a tisuću godina kao jedan dan" (2 Pt 3,8), pa kad kažem " posljednja vremena" nemojte mjeriti satom ni njegovim kalendarom, jer se djela Mudrosti i Milosti satom ne mjere.

Potpuno ispravno Crkva uz svetu Liturgiju kao uvod i pripravu stavlja svetu Gospinu Krunicu, a zahvalnost Bogu za primljene milosti po svetim Otajstvima vjere uzvraća časnim prikazivanjem one koja je najviše od svih Boga počastila svojim veličanstvenim odzivom u Anđeoskom pozdravljenju.

Neposlušne duše su plijen zavodnika, neposlušnog sotonskog duha. Tko god odbacuje Mariju i zagovara subotu, nakon što se Bog najvećim svojim djelom u svijetu, Uskrsnućem Krista od mrtvih, proslavio u nedjelju i sklopio, nakon prolaznoga Saveza Zakona, neprolazni, vječni Savez Milosti što se na vjerne krštenike nedjeljom, kroz vijekove, s posebnim blagoslovom izlijeva, takav propada, takav pripada knezu tame, tužitelju naše braće. Takav je naduta oholica i njegova lažna pobožnost je sama nadutost, trans i licemjerni zanos. Takav nema istinskoga mira u sebi, niti ga ikom donosi. Vjeruje u svoja nadahnuća, nijednoj provjeri podvrgnuta, i teži k čudesima. Nikom poslušan. A sveti Pavao i u Proslovu i na kraju poslanice Rimljanima izjednačava pojmove vjere i poslušnosti (među poganima). Krist izričito naglašava da " znak traži pokvareni i preljubnički naraštaj" (MA 12,39). Tko, pak, odbacuje svece, Božje prijatelje, vjernu djecu Božju, odbacuje Duha Svetoga koji ih je oblikovao i koji se njihovom svetošću proslavio; odbacuje Živoga Boga koji u zajedništvu svetih prebiva, a klanja se demonu, samotnjaku, lažnom Bogu duhovnih pustolova i živi kao samac. A samac nit ljubi nit je ljubljen. Da ljubi, već bi s nekim bio.

Ako se sveti Pavao preporučuje u molitve manje posvećenima

od sebe, zašto bi bilo grešno pred Bogom preporučiti se u molitve onima koje Duh Sveti proslavlja čudesima i nakon njihovih zemaljskih života? Uslišanje je djelo Duha Svetoga, a ne djelo mesa i duše ljudske. Bog ljubi one koji u zajedništvu djece njegove žive i u toj zajednici se njemu obraćaju. Zajedništvo s Bogom je ujedno i duhovno zajedništvo ljudi na Zemlji, jer je Gospodin dvostruku zapovijed dao: Ljubi Boga ... i bližnjega svoga...! Zato, po nadahnuću Duha Svetoga, Katolička crkva kod svakoga krštenja moli i poziva na slavlje novoga (nebeskog!) rođenja sve svete, da duša krštenika odmah uđe u zajedništvo svetih. Pod njihovu se zaštitu krštenik stavlja, a i svi prisutni.

Istina ne vuče za rukav nikoga, niti se čudima dokazuje. Ona po Isusovim ustima govori: " Tko ima uši - neka čuje." Koliko ti je do zajedništva, toliko ti je do Krista, jer on je došao da nas vrati u zajedništvo s Bogom i ljudima; najprije s Bogom, a onda u Bogu sa svima, posebno braćom u istoj vjeri. Crkva je zajedništvo koje uzgaja Bog među ljudima. S Bogom u zjedničkoj molitvi, a s ljudima u zajedništvu Marijanskih pobožnosti.

Tko se opire zajedništvu i sumnja u Ljubav, nema Ljubavi. Bogu se opire i vrijeđa Duha Svetoga. Ne može mu se oprostiti. Takav navlači na sebe brzu propast.

Prvi je Raskol napao zajedništvo, a drugi nastavio i dalje. Nakon uništenja zajedništva, napao je i svetu baštinu Crkve, djela Duha Svetoga. Napao je dakle samog Duha Božjeg. Zato i jest u svijetu, što ga bogati sjeverni Raskol ziđe, čovjek otuđen, osamljeni rob rada - kao prije Krista. Mene su Raskoli u molitvi posebno zanimali jer sam iz raskolničke Crkve, Duhom Svetim vođen, prispio svim srcem (bez nagovora ljudskog!) u jedinstvo Svete Katoličke i Apostolske Crkve.

Kad nas već bez našeg pristanka i želje okružuju, prate i napastuju zli dusi i okorjeli grešnici, mudro je težiti k boljem

društvu vidljivoga i nevidljivoga svijeta - zemaljskim pravednicima, te svecima i anđelima Božjim koji su po istom Duhu Svetom prisutni. A Duh Sveti je uvijek tamo gdje je molitva raskajana, krotka i ponizna srca. Svoje teške unutarnje borbe i molitvene borbe za zarobljene duše najlakše k pobjedi privodim ako u pomoć zazovem svece i anđele.

Sveti Mihael, Rafael, Gabriel, anđeli čuvari, zatim apostoli, pa Ivan Krstitelj, Antun Pustinjak, Leopold Bogdan Mandić, Ante Gabrić, Terezija Avilska, Mala Terezija, Ivan od Križa, Ilija, Henok, Abraham i drugi često su mi bili pomoćnici i moćni zaštitnici. Koliko mi je samo sveti Antun Padovanski našao pogubljenih stvari, a sveti Josip obiteljskih nerješivih problema riješio! Koliko li me je puta sveti Mihael kratkim zazivom u prometu brzo spasio i kako je moćno razgonio zloduhe kad bi me sa svih strana bijesno stisli, u par navrata čak zapovijedio sotoni da mi dematerijalizirane ključeve i dokumente vrati natrag na isto mjesto gdje ih, naočigled više nas, prije toga nije bilo! U zajedništvu sa svima njima duša nikad nije sama. Dosita se nauživa mira.

Među svima njima, najveća je radost i Bogu i anđelima i ljudima posvećena srca - Marija, prelijepa ponizna Žena koja tare glave starog zmaja. Ženom je sotona uvrijedio ljubljenoga Boga. Ženom ga je Bog porazio zauvijek. Marija je slava Božja.

Deset godina uoči ove ratne muke pojavila se kao čudo u socijalističkoj Jugoslaviji Gospa Međugorska. Milosrdna Majka pretekla je ovu nemilost tražeći obraćenje srca, molitvu, post i pokoru, zajedništvo u Ljubavi, da nas Ljubav spasi od nabujala zla u srcima što se, evo, razlijeva niz ceste, polja, planine, gradove i mjesta. Tko se odazvao pozivu njezinu? Mnogi su je izrugali. A eno djeca, koja onda vidješe strahote tajna Božjih što se imaju dogoditi, plakala su potresena. Ako im je pokazan bio samo jedan od današnjih pokolja, imali su zašto plakati i biti potreseni.

Moja se vjera temelji na Marijinim krepostima i njezinoj zaštiti, na šutnji i poslušnosti Riječi Božjoj, na šutljivom osluškivanju Žive Riječi iz srca, a sukladne Svetom Pismu, posebno po primjeru Samuela: " Govori (Gospodine), sluga tvoj sluša" (1 Sam 3,10).

Prije nekoliko godina žarko sam molio Boga da me upozna s Marijom i da je smjesti na pravo mjesto u mom vjerničkom životu i evo što mi Bog reče:

" Sve od žene rođene za raspadljivost trebalo je roditi za nebo, za život vječni. U Mudrosti sam svojoj Nju učinio Majkom svoga zajedništva s Čovjekom: Majkom svojom i Majkom čovječjom. Pripravio sam je od Početka da bude sveta rodilja koja rađa Pravednost, utjelovljenu Pravednost! Jer sam je stvorio, u svom krilu oblikovao - Ona mi je Kćer. Jer mi se ponizno odazvala - Ona mi je Sluškinja najdraža. Jer me je utjelovljenog rodila i pristala roditi sav moj Put Muke - dostojna je bila da je proglasim Majkom svojom. Jer se svim srcem, svom šutnjom svoga bića odazvala na suradnju mome Duhu kao što se vjerna žena odaziva svome mužu (suradniku i gospodaru!) - učinio sam je svojom svetom Zaručnicom i Gospodaricom Moga Gospodstva, Kraljicom moga Kraljevstva, Zagovornicom moje Žrtvovane Ljubavi i Djeliteljicom i Posrednicom svih Milosti koje moje Božanstvo poznaje i ima.

Jer me ljubi - sve sam joj predao.

U Njoj sam sačinio Čovjeka, sliku i priliku moju. U Njoj sam predao Čovjeku sebe da u svom čovještvu postane Bog.

Kroz Mariju je put do mene i mimo nje me nitko neće naći. O, da znate koliko je ljubim! Nikad nisam čudesnije plodan bio nego sad, jer sve činim da Njoj darujem, da Nju i njezinu djecu ukrasim. A Ona mi predaje svaki čas sebe i svu svoju djecu, svoje čovještvo sa svim svojim porodom djece čovječje.

Kad me je Eva izdala, Nju sam prihvatio kao utjehu svome Srcu i u svemu joj nadvisio svaki dar koji sam Prvostvorenoj dao. Marija je iscijelila svu moju žalost kojom me je ranio pali Čovjek.

Ljubite je - meni na radost! Častite je - meni na slavu! Živ čovjek je slava Božja, a ona je rodila Život, slavu moju!

Zbog njezinih prežalosnih suza kadar sam razoriti bezbožnika strašnije nego sam naumio kazniti sotonu, ali me njezina molitva zadržava. Zbog njezina zagovora perem i posvećujem i one koji nisu dostojni da ih pogledam. Takvim darom Nju blagoslivljem, jer mi je u ljubavi i čistoći srca ravna.

Blagoslovljena moja Kćeri, moja Zaručnice i moja Majko! Tebi ću na dar dati Novo Nebo i Novu Zemlju i učiniti te u Punini Kraljicom Neba i Zemlje. Tobom ću osuditi podzemlje. Pod tvojim proslavljenim nogama će svu vječnost biti gaženo. Ljubim te i blagoslivljam kroz usta mnoštva tvoje djece. Raduj se, nerotkinjo, ti, koja nisi upoznala muža, jer će tvoj porod biti brojniji od one koja rađa. U tebi sam ispunio obećanje Abrahamu. Od njega si rođena, pa je tvoje potomstvo i njegovo. Ali, jer sam te učinio Majkom svojom, koji Jesam Otac i Gospodin Abrahamov, učinio sam te i njegovom Majkom.

Amen, Proslavljena! Amen."

Josip

Čovjek se na svom životnom putu može uspinjati k idealu i može padati k idolu. Stvoren je na sliku i priliku Božju, pa je Bog njegov jedini ideal. Sve ostalo su idoli. Samo Bog može ispuniti dušu svjetlom smisla i tako dati svaku moć života u idealu. Nad čitavu povijest čovječanstva razvio se šator Bogoobjave. Bog se naginje nad svoje ogledalo, ali na žalost, u svojoj okaljanoj slobodi mnogi se odvraćaju od njegovoga Svetog Lika, pa se pretvaraju u nakaze propasti. Čak u svojoj idolopokloničkoj znanosti i umjetnosti namjerno prešućuju kapitalnu činjenicu povijesti - Bogoobjavu. Ispredaju priče o kaosu kao prapočetku, o relativnosti svega, o životinjskom podrijetlu ljudskog bića - tog čuda na zemlji koje stvara kao Bog nova obličja svijeta. Naravno, sve su to jeke praznog srca u koje nije Premudri svoj lik po Milosti utisnuo, jer je Milost bila spriječena pobunom. Kaos im je u duši, relativnost u životu i zvjerstvo u demoniziranoj naravi. Zato i stigoše na prag kataklizme koja se ozbiljno nazire.

Tko se držao Bogoobjave, nije lutao pod nebom. Uspio je čitav život imati božanski red u duši, postojanost u životu i bogolikost dobrote u svojoj naravi. Oni najrevniji očitovali su

čudesna djela svoje vjere i bili nalik Bogu. Gospodovali su nad bolestima, zlom i smrću i vladali vremenom i tijekom događaja. A bilo ih je na tisuće do sad i u svakom vrmenu. Poznaju ih ovdje pod imenom - sveci Gospodnji. Naravno, i o njima bezbožne enciklopedije šute i sveučilišta brižno progone iz svojih učenja duha njihove mudrosti, koja je tako čudesno ljudsku narav proslavljala. Ali to su zamke ovoga svijeta i zablude umišljenih duša, koje bi radije bljesak kratkotrajne slave, nego li vječnu Slavu onih koje je Bog proslavio za sva vremena.

Bogoobjava je spustila Mudrost u kaos svijeta da bude na pomoć Čovjeku. Poslala je proroke da budu na pomoć Čovjeku. Poslala je izuzetne ljude koji su svojim čudesnim životom darovani svim naraštajima da budu na pomoć Čovjeku.

Iza Isusa, možda je najslavnije i najzagonetnije u punini svoga dara čovječanstvu, ime Josip.

Taj muž " pravedan" (Mt 1,19) po riječi Božjoj se pojavljuje tri puta kroz Biblijska vremena i Bog ga čini stožernom osobom spasa. Pokraj njega je Spas. Najprije ga nalazimo u Egiptu kao čuvara faraonove žitnice po čudesnom svome duhovnom daru tumačenja snova, iako je bio rob, od braće prodan u ropstvo. On je sin onog Jakova što se " hrabro borio i s Bogom i s ljudima, i nadvladao..." (Post 32,29) te od Boga dobio slavno ime Izrael. Taj Josip " je ocu donosio zle glasove o braći" (Post 37,2) u doba izobilja. Zato je stradao od braće. Ali je on imenima svoje djece iskazao Božji blagoslov što ga u progonstvu primi. Bog mu dade da zaboravi " svoje teškoće i svoj očinski dom" , Manaše (Post 41,51) i učini ga " rodnim u zemlji (njegove) nevolje" Efrajim (Post 41,52). Drugim riječima, Bog mu bijaše sve. Zato u godinama gladi prehrani sve koji su mu nevolju zadali i prikaza se čovjekom neuobičajenim u svemu.

Taj izuzetni Josip kao da je sačuvan za daleka vremena, za

najveće djelo Božje, djelo Spasenja. Postavi ga Bog da bude hranitelj i čuvar Sina njegovoga, Isusa.

Nije to isti čovjek, nego isto ime što nosi dubok smisao i dar; " ukloni Bog moju sramotu" (Post 30,22). Napokon, pojavi se i treći Josip iz Arimateje, koji u bijelo platno ovi mrtvo tijelo Sina Božjega i položi ga časno u svoj grob. Toliku mu ljubav iskaza i sačuva ga od nauma onih što su ga htjeli zbrisati s lica zemlje (Mt 2,3; 2,16).

Sva tri Josipa imaju nešto zajedničko. Sva tri su u doba tame. Tama gladi i ropstva u Egiptu. Tama progonstva svete obitelji u Egipat. I tama svih vremena na brdu Kalvariji. Zaista, sveti Marko bilježi: " Kad dođe šesti sat, nastade tama po svoj zemlji do devetoga sata. U deveti sat Isus viknu jakim glasom: 'Eloi, Eloi, lama sabakthani!' - što znači: 'Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio!'... viknu jakim glasom i - izdahnu." (MK 33-37) Taj dan dođe Josip iz Arimateje po tijelo Isusovo.

Još je nešto zajedničko svima. Sva trojica su imala Bogoobjave noću. I prvi i drugi u snu. A treći je noć započeo s Isusom u naručju. To ima duboko značenje za sva vremena mraka da se svjetlo spušta na Josipa i da je uz njega pomoć Božja i spas.

A sva su ljudska vremena vremena mraka, jer su vremena odijeljenosti od besmrtnoga Boga; svi ljudi umiru ovdje i nema ni jednoga ovdje rođena da smrt okusiti neće. Čak će i uzdignuti Henok i Ilija doći ponovno da smrt okuse (Sir 44,16; 48, 9-11; Mt 17,11; Otk 11,7).

Očuvanje naroda Božjega, očuvanje Sina Božjega, očuvanje, dakle, svakoga od nas koji smo rođeni kao slika i prilika samoga premudroga Boga leži negdje u tajni Josipa. Ono što sam otkrio, to ću vam reći. Jer Ljubav sve dijeli i ne zadržava ništa za sebe.

Duh Božji je na čudesan način tu tajnu otkrio u Litanijama Svetoga Josipa, " muža Marije, koja rodi Isusa koji se zove Krist" (kako veli sveti Matej).

Te litanije ne govore o vanjštini, nego o nutrini Josipa, o njegovim krepostima na koje je Bog pogledao. Te kreposti nedostaju svakom grešnom vremenu, svakome od nas kojemu dani bježe u tjeskobi. Te kreposti sadrže bogolikost koju smo izgubili, sadrže očinstvo Božje nad svim ljudima i svakim čovjekom. Punina lika Bogo-čovještva odslikala se u Josipu. On je zaista slavni porod Davidov, kao i Krist, Sin Boga živoga. On je zaista svjetlost praotaca (patrijarha), jer je sav od duhovnog očinstva, budući da je djevičanski život živio, a duhovno očinstvo je slavno Božje Očinstvo. On je zaručnik Bogorodice, simbol duhovnoga braka kakav je između lika i ogledala, u kojemu se lik rađa - između Boga i duše. Krepošću stidljivosti postao je čuvar Djevice. I hranitelj i branitelj Sina Božjega, jednako kao i svakoga djeteta Crkve, što svjedoče brojna uslišanja. Iz čiste Ljubavi, iz Bogobojaznog Bogoštovlja, Glavar slavne obitelji, a ne poput nas koji smo glavari obitelji osramoćenih u požudama. Njegovo je biće pravedno, prečisto, premudro, jako, poslušno, vjerno, tj. sasvim Bogu slično, sasvim Bogu blisko. Kao takav mogao je biti ogledalo strpljivosti nasuprot naše razdražljivosti; ljubitelj siromaštva nasuprot našeg idolopoklonstva što se očituje u požudama; uzor radnika nasuprot našeg prigovaranja i ljenčarenja; ures domaćeg života nasuprot naše bahate želje da nam svi u domu služe. On je čuvar djevica, jer ima očinstvo Božje, što ni jednom grešniku ne pada na pamet ni kao mogućnost o kojoj se odlučuje, jer je grešniku sve tuđe, a Bogu sve njegovo, grešniku sve objekt požude, a Bogu sve subjekt kojeg obdaruje. Samo ta krepost ga čini različitim od svih ljudi i svih naraštaja. On na to nije nagovaran pravilom i odgojem, nego je takav darom Božjim bio.

On je potpora obitelji, i to svih, kao što je podupirao Svetu obitelj u kojoj Isus nije bio sin njegov. Brojna uslišanja po zagovoru svetoga Josipa to svjedoče i u naša vremena.

On je utjeha bijednih, dok mi bjednima okrećemo leđa i zatvaramo srce, " nemamo vremena za njih" . On je ufanje bolesnih,

jer je moćan zagovornik pred prijestoljem Svemogućega. A koliko se bolesni u nas mogu pouzdati? Samo onoliko koliko smo zaista prijatelji Božji.

On je zaštitnik umirućih. Tko se još može podičiti ovakvim odličjem. Prozvan je tako ne zbog nečije prazne želje, nego zbog istih djela kroz sva vremena Crkve. A mi, koji smo daleko od lika Božjeg u sebi, mi od tuđe smrti zaziremo i ožalošćenoj rodbini ne znamo što bismo rekli.

On je strah zlih duhova. Zašto? Pa, zloduh kako Bogu, tako ni Božjem liku ništa ne može. Od njega može samo pobjeći. Što mana može pred takvim krepostima?

Napokon, on je Pokrovitelj svete Crkve. Kao narod Božji u Egiptu, kao sveta Obitelj onda, kao tijelo Isusovo u časnom grobu, tako je i Crkva povjerena posebnom pokroviteljstvu bogolikog Josipa, čijim zagovorom možemo zadobiti sve ono što svojom slabošću ne možemo postići.

Kad sam se požalio jednoj iskusnoj kršćanki da mi je zahtjev za domovnicu zbog strasna vremena završio u košu za smeće, preporučila mi je odlučno i samouvjereno: " Uteci se Svetom Josipu." Čim smo se rastali, nasred ulice, zamolio sam Svetog Josipa da mi pomogne i već do kraja tjedna imao sam domovnicu u rukama, a više od godinu dana sam je čekao. U vidljivom se ništa bitno nije promijenilo. Isti ljudi u postupku odlučivanja, isti obnovljeni dokumenti, a rezultat potpuno drukčiji. Radi ovog svjedočanstva, vjerujem, moralo se baš tako dogoditi.

Eto, po krepostima Josipovim znamo kakvi smo, znamo što trebamo moliti i čemu se suobličavati i naravno, imamo živu pomoć njegovu u svemu.

Strahu zlih duhova, moli za nas!

Božić

U napuštenu kutku duše tišina pripravlja silazak tajne zrake Mudrusti u naš život. Eto, tako se rađa Božić u nama. Mali Bog u našem biću. Od te iskre prosvjetljenja narast će plamen obraćenja, put povratka u Život, zora uskrsnuća našega, makar ga sve legije starih navika i nagnuća progonile, osuđivale, raspinjale na križu sumnje, ludom riječju nazivale. Nitko u propalome svijetu nije kadar stati na put Dječaku Vječnosti, koji je toliko ljubio ljudsku narav da je poželio u njoj prošetati Zemljom i iz nje počastiti vječnoga svoga Oca, i to časnom vjernošću u najvećoj Muci Svemira - ljudskoj muci. Pomno prati svako srce, tražeći mirne siromaške jaslice (ono negdje u nama od izvorne prirode naše) da priđe dobrano već porušenoj nam naravi da joj bude Spasitelj.

Božić u srcu je trepet tajne koja oživljava, Dijete neuništive spasonosne vjere. Božić u srcu je Milost iz blizine bila što šapće duši: " Ljubim te, ne boj se! Nećeš propasti. I kad te sve napusti i kad sve ustane protiv tebe, ja sam s tobom. Ja te ljubim iznutra. Mir tebi! Pođi za mnom iz ovoga svijeta propasti u moj svijet vječnoga Života! Amen."

Mi živimo u zlom svijetu, svijetu groznih nepravdi, strašnih ratova, svijetu kataklizmičkog samouništenja, svijetu čiju kulturu danas resi kult nasilja i smrti. Mi živimo zapravo u užasnom svijetu. Pa ipak, to što živimo pripada eri Krista, eri kršćanstva... Gotovo neshvatljivo. " Zar nije mogao Bog silaskom među nas upriličiti nam bolji svijet? Gledajući sve ovo, zar je on uopće Bog?" - pita se slaba pamet ljudska. Da, upravo je ova era opečaćena likom cara, carstva zemaljskog, razjarene rulje i nesretnih pojedinaca s jedne strane i Krista, siromaha prebogata milosrđem svake vrste s druge strane. Patnika što nudi svaku utjehu. Preslavnoga pobjednika straha ljudskoga, jer je sve zlo i moć smrti primio na se i objavio Uskrsnuće. Svi pojedinci i sva carstva progonitelja njegovih padaju, a on i danas stoji i danas Raspet, ali Pobjednik i nad ovima što ga danas raspinju. To čudno Djetešce iz Betlehema, taj čudni Čovjek iz Nazareta, taj čudni Mrtvac sa križa na Kalvariji i danas svojim imenom grobove pohodi da patnicima i ubijenima svoje uskrsnuće preda. Ovo jest njegova era! Tko mu može uz bok stati? On ljubi Čovjeka i zato ne dira njegovu slobodu. I zato mu ne želi upriličiti drukčiji život nego li kakav Čovjek hoće. Ova zlodjela nisu djela njegovih učenika, već onih koji njega odbacuju. Svijet je to grešne slobodne volje čovjekove, a pravednici će primiti utjehu od Pravednika kada se vjernošću u kušnji proslave. Božić je blagdan Mira. Ali, pazimo da krivo ne shvatimo narav Mira njegova. Božić je rođendan Raspetoga, čovjeka boli, vjernog sluge Jahvinoga. Pojavit će se mnogi lažni Isusi - upozorio je Nazarećanin. " Pazite da vas tko ne zavede" (Mt 24,4). Mnogi " Isusi" tumače Evanđelja danas, tumače vjeru na svoj način; pazimo da nas ne zavedu. A kad je uskrsnuo, objavljivao se svojim vjernima svaki put u drugom ljudskom liku: vrtlar, putnik, neznanac na obali mora. Kao da htjede poučiti: " Iščekujte me u svakom ljudskom licu. Ja sam Život čovječji." Isus Nazarećanin ljubi Čovjeka i to Čovjeka grešnika. " Ne treba zdravima liječnik, nego bolesnima. Ja nisam došao da pozovem na obraćenje pravednike, nego grešnike" (Lk 5,31). Bilježi Evanđelje da

*su ga osuđivali zato što se družio s carinicima i grešnicima. Kolikom li je cijenom Bog procijenio ljudski Život, pogledajmo već u Knjizi Postanka, daleko prije ovoga vremena. Pogledajmo kako štiti ubojicu Kaina. Pogledajmo poslije potopa, kada s Noom sklapa vječni Savez prijateljstva, gdje se zaklinje da neće više zbog grešnika potopom uništiti zemlju. Kako li štiti ljudski život! Po Mojsiju će izreći vječnu zapovijed: " Ne ubij!" (Izl 20,13). Zašto? Radi nevinoga Jaganjca - Krista, koji, žrtvujući svoj Život, ustanovljuje Žrtvu u sve dane do svršetka svijeta i govori: " Ovo je moja Krv, koja se proljeva za sve (ljude)." **Sve ljude!** Sve! - " za oproštenje grijeha" (Mt 26,28). To je sveta Misa. Tajna Ljubavi Božje za sve grešne ljude. Svijet ovo ne mora razumjeti, ali mi kršćani se moramo sa svetim strahom bojati krivovjerja, jer krivovjerje je uvijek samo izdaja Ljubavi!*

Pogledajmo opet u Knjigu Postanka izvještaj o Kainu i Abelu. Nakon što je Kain postao ubojica brata svoga, Bog ga pita:

*" Gdje ti je brat Abel?" " Ne znam" - odgovori - " Zar sam ja čuvar brata svojega?" Jahve nastavi: " Što si učinio? Slušaj! Krv brata tvoga iz zemlje k meni viče. Stoga budi proklet na zemlji koja je rastvorila usta da proguta s ruke tvoje krv brata tvojega. Obrađivat ćeš zemlju, ali ti više neće davati svoga roda, vječni ćeš skitalica na zemlji biti." A Kain reče Jahvi: " Kazna je moja odveć teška da se snosi. Evo me tjeraš danas sa plodnog tla, moram se skrivati od tvoga lica i biti vječni lutalica na zemlji. Tko me god nađe, može me ubiti." Čujmo što Jahve njemu govori, njemu, ubojici: " Ne, nego tko ubije Kaina **sedmerostruka** osveta na njemu će se izvršiti." I Jahve stavi znak na Kaina da ga tko, našavši ga, ne ubije! (Post 4,9-15)*

A o jednom od Kainovih potomaka, Knjiga Postanka bilježi ovo:

Lamek prozbori svojim ženama: " Ada i Sila, glas moj poslušajte.

Žene Lamekove, čujte mi besjedu. Čovjeka sam ubio jer me ranio i dijete jer me udarilo. Ako će Kain biti osvećen sedmerostruko, Lamek će sedamdeset i sedam puta" (Post 4,23-24).

Zaista, čudan izvještaj već na samom početku Biblije. Možda ćemo ga bolje razumjeti na sljedećem mjestu iste Knjige. Govori se o blagoslovu i savezu nakon Potopa, kad je Noa prinio žrtvu Bogu i kad se Bogu svidjela ta žrtva pa je sklopio Savez s Noom da neće više potopom zbog grešnih ljudi uništiti zemlju. I kao znak stavio je dugu. Evo što govori:

" Tada Bog blagoslovi Nou i njegove sinove i reče im: žPlodite se i množite i zemlju napunite. Neka vas se boje i od vas strahuju sve životinje na zemlji, ptice u zraku, sve što se po zemlji kreće i sve sile u moru. U vaše su ruke predani. Sve što se kreće i živi neka vam bude za hranu. Sve vam dajem kao što vam dadoh zeleno bilje. Samo ne smijete jesti mesa u kojemu je još duša, tj. njegova krv, ***a za vašu krv i za vaš život tražit ću obračun, tražit ću ga od svake životinje i od čovjeka za njegova druga. Tražit ću obračun za ljudski život. Tko prolije krv čovjekovu, njegovu će krv čovjek proliti, jer na sliku Božju stvoren je čovjek"*** *(Post 9,1-6)*

Evo koja je cijena čovjekovog života u očima Božjim. Zato, bojmo se! Naše misli nisu Božje misli. Spoznajmo trajno da smo grešni ljudi i zato uvijek u molitvi i u Svetom Pismu upitajmo Gospodina i provjerimo svoje nazore. Provjerimo svoju vjeru. Čitav ovaj život darovan je da se Bogu vratimo. Obraćenje nije stvar trenutka: obraćenje je pripitomljavanje naše naravi volji Božjoj, stjecanje navika Ljubavi. Božić je blagdan mira. Pa koji je to onda mir što ga Božić donosi? Mir pravednika, mir koji Raspeti unosi u svijet. Mir koji je Rođen!, u krotkoj ljudskoj naravi. To nije mir koji se sebi uzima, već Mir koji se drugima daje, Mir krotka i ponizna srca što iz sjemena svoga križa žanje plodove zahvalnosti i slave što su sladi od svake vlasti grešnikove. Krist je darovatelj Mira

drugima. On je sve boli svijeta na se uzeo i tako dao Mir ljudima dobre volje. On je svo zlo uništio u svome tijelu. Primio ga je i nije dao da se po njemu više oplodi u svijetu. Ako je Krist darovatelj Mira drugima, onda se istinske kršćane poznaje po bezuvjetnom mirotvorstvu. Uostalom, Sin Božji reče: " Blago mirotvorcima, jer će se zvati sinovi Božji" (Mt 5,9). Ratoborni, nemilosrdni " kršćani" nisu Kristovi, ma iz koje tradicije dolazili. " Odlazite od mene, zlotvori, nikad vas nisam vidio!" - reći će im Nazarećanin o drugom svome dolasku, jer ih nikad nije vidio na svome djelu ljubavi za braću grešne ljude: djelu trpljenja, djelu praštanja i djelu milosrđa. Pa kako onda slaviti Božić? Kao i do sada, prema mjeri svoje slobodno izražene volje. Kršćanin - na Kristov način, živeći u svemu za druge. Antikristovi - na antikristov način, sve za sebe protiv drugih (Otk 21,11). Može li se slasno jesti bakalar, radujući se smrti neprijatelja i smatrati se pri tom Kristovim, kad se Krist, Pravednik, na Božić rađa u neprijateljski svijet grešnika, a na Veliki petak u agoniji vlastite smrti moli za svoje neprijatelje (ne neke općenite, daleke ljude na svijetu, već za neprijatelje što ga raspinju): " Oče, oprosti im jer ne znaju što čine!" (Lk 23,34). Iz te je molitve rođena Sveta Crkva kroz sva buduća vremena. Od pogana je stekao sebi braću, pravednike, nezemaljske ljude, svece. Molitvom i trpljenjem je mijenjao svijet, zato je on Mir naš i to jedini. Jer sve zlo izvire iz ljudske naravi u svijet. Zato ga po Kristovu primjeru i učenju treba svezati u ljudskoj naravi, tj. u sebi! I tako svijetu darivati Mir. Ljudi svih vremena mogu uzdahnuti zajedno s apostolima: " Tvrd je ovo govor. Tko ga može slušati?" (Iv 6,60). Ali, ako zlu zlom uzvraćamo, i sami širimo zlo te nam se vraća umnoženo u novom pokoljenju kao žetva plodova sjetve današnje. Osveta je slijepa i nedokaziva i radi uvijek na propast osvetnika. Zato ona samo Bogu pripada, koji daje blagoslov i prokletstvo. I žito i kukolj po dopuštenju Božjem u svijetu rastu do posljednjeg dana ljudske povijesti, do konačne žetve, gdje će svakom pripasti svijet njegovih nagnuća.

Dragi prijatelji, braćo i sestre moje, dok je Mudrost milosrdna, učimo se od nje pravome Životu kojega ni pamet ni okorjelo ljudsko srce ne zna naći i ne zna ga dati ni sebi ni drugima. Mir vama! Dok gledam grešnike pred sobom, navire mi moćna riječ: " Protjerali ste Ljubav i zato ćete propasti!" Tko se usrećio rastavom braka? Tko se usrećio abortusom? Tko se usrećio ratom? Bolje su svi živjeli prije tih zala, a ta zla su došla zato jer su Ljubav protjerali i dali srce zloći. A što zloća ima za čovjeka?

" Protjerali ste Ljubav i zato ćete propasti!"

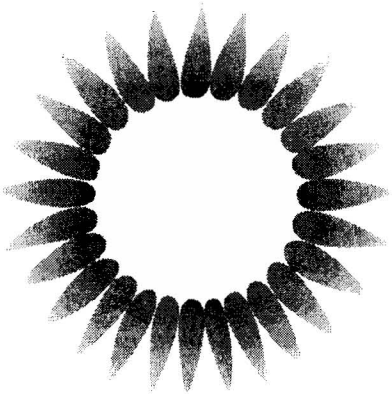

Abortus

Može li majka ustati protiv sina i njegovoga muškog svijeta? Može li sestra ustati protiv brata i njegovoga muškog svijeta? Može li kćer ustati protiv oca i njegovoga muškog svijeta? Može li unuka ustati protiv djeda i njegovoga muškog svijeta? Može li vjerna žena ustati protiv svoga muža i njegovoga muškog svijeta? Pa tko je onda ta žena koja ustaje protiv muškog svijeta? U svom srcu to nije majka, to nije sestra, to nije kćer, to nije unuka, to nije žena muža svoga. Tko je to onda u tom ženskom srcu? Bijes iz očaja, napad iz rana, optužba iz poniženja, mržnja iz napuštenosti, borba iz samoće, odbacivanje iz straha i neznanja. To je đavao, duh svih rastava, koji mrzi Boga-Ljubav i djela njegova razara. To je duh smrti, krika koji prolazi. Strpljiv će vidjeti da unesrećena žena u vlasti toga duha mrzi samu sebe, svoj izvor, svoj početak u muškom sjemenu svih svojih predaka, u Bogu koji se u liku muškarca Krista objavio. Feministički glasovi urlaju protiv Crkve i Božjega morala. Žene jadne! Ne može se živjeti iz osvete. To nije Život, već samoobmana, koja će se, ako ne prije, a ono u sramotnoj starosti, razbiti o vaše glave. Vi ste ukras svih mojih dana, potpora moga bića, ispružena ruka za neizboj

darova moga srca. Vi ste moja ljudska žuđena narav i ja vas tom duhu prokletstva ne dam. Feminizam je teška duhovna bolest, prokletstvo demona, koji osim krika pobune u svojoj praznini nema ništa.

Koja se majka ne veseli djelu svoga sina? Njezino je to djelo i njezina slava. Koja se žena ne veseli djelu svoga muža? Njezino je to djelo i njezina zasluga. Ali kad žena ne ljubi svoga muža, ona je preljubom isprljana i nije više žena. Pred optužbom vlastite savjesti optužuje onoga prema kojem je zgriješila. Gdje je grijeh, ondje je i pobuna. A gdje je pravednost, ondje je strpljenje i praštanje, ondje je neugasivo ognjište Ljubavi, ma kakvu nam ranu zadalo ljubljeno biće.

Čuvajte se, žene, feminizma jer je to đavolski duh koji se kao hladnoća u vaše kuće uvlači. Žalite, muškarci, feministkinje, a ne satirite ih. One su već grijehom satrvene. Ne dajte da uđe borba tamo gdje je Bog zagrljaj predvidio da bude. One sirote nemaju nikoga. Nikoga ne ljube i nitko ih, osim Boga i rijetkih Božjih ljudi, ne ljubi. Milosrđem i strpljenjem pobjeđujte njihove zloće da ih oslobodite. Bit će vam neizmjerno zahvalne kad se uvjere u vašu dobrotu. One nisu đavolje kćeri nego naše nesretne sestre.

Budimo razboriti, jer je sve živo svetinja kojoj se treba s poštovanjem pokloniti. U grešniku kuca naše živo ljudsko srce. Bog se otkucajima za njega zauzima, pa je red da i mi svoj napor za spas grešnika uložimo da nam svijet bude bolji.

Požar feminizma je najveća opačina našeg vremena i svjetska tajna udruga lezbijstva najveći prkos Bogu i životu. Feminizam je odvratni mazohizam obeščašćenih bića. Bijes na sve muško je duh. Ljudsku polovicu protiv ljudske polovice nagoni baš kao crkvu protiv njezinoga drugog dijela, što je raskolom nastao. Optužba je ubojstvo biti, prezir postojanja. To znači da je takva mrziteljica muške naravi ubila u sebi svoga djeda, svoga oca, svoga muža, svoga sina, svoga

unuka i praunuka, svoje pretke i svoje potomstvo zauvijek. Samim tim, zaista, nije više ni Žena, polovica čovječjeg bića. Ubila je svu svoju prošlost i budućnost i u koži su joj ostali tek zavodljiv gnjev i nesmiljen bijes. Takva duša je mrtva u sebi. Vegetira na tjelesnoj razini. Ne pripada više kulturi i civilizaciji. Ona je avet našega doba.

Feminizam je očajni krik žene koja traži spas. Bog mi je svjedok da ne mrzim ni onu koja bi me ubiti htjela, jer je žena moje ljubljeno ljudsko biće bez kojega ni nastati ni opstati ne bih mogao.

Kad, opsjednuta duhom feminizma, žena počne sve muško prezirati i ponižavati, onda treba shvatiti da je to krupan govor njezinoga srca. O sebi svatko govori, ma što govorio. Iz svog srca svijet gleda. Sve je subjektivno u spoznaji života. Upravo ono što prezire ona u svom pozitivnom iskustvu nema i što revnije je zabavljena svojom pričom, to joj više upravo predmet optužbe nedostaje. Žena je ljudsko biće, a ne duh. Zato ispod riječi koje duh izgovara treba čitati razloge srca zbog kojih ona usta otvara i u akcije toliko snage ulaže. To je ona sablažnjena od muškog bića, pa ga u istini ne poznaje. Ranjena je u svim dubinama duše, pa zbog boli od sablazni sve slično sablazniteljU izbacuje i ne prihvaća. To je krater u srcu i u svim udovima, krater u nježnom tkivu povjerenja, koji je zgrčio biće u sljepilo kao kad stisne oči onaj koji je cjevanicom o nogu stola udario. Ranjena od djeda bonvivana, od oca preljubnika koji ju je napustio, od maminog ljubavnika koji je i nju htio, od vlastitih grešnih veza i postupaka. Možda i ne zna tko joj je otac ili je umro prije ikakva iskustva. Tako se muško po idealu ljubavi nije moglo utisnuti u njezino biće da ga prepozna kao bitnu komponentu vlastite naravi i života. Naravno, u tu bezobličnu pustoš ne može se ni muž smjestiti. On, koji isto traži Život, u razvalinama vidi smrt pa bježi i tako se ponovno sablazan muška uzdiže nad očajnicu. I zbog toga više ga ne može u svijetu prepoznati ni odabrati, ni dati mu se na nježan način da ljubav

mirom zaštiti život. Ona u zagrljaju plače, u spolnom zajedništvu urla od boli. Ti bračni kreveti sliče ranjenoj ptici oko koje se psi otimaju i te sobe ječe gradom životinjskim urlicima, jer se demoni u krevetu valjaju. Napokon se smrt sliježe u talog debele šminke na kapcima, u dlaku bunde - oderane kože živog stvora, u parfemu kao rezano cvijeće na grobu. Plače mi se kad ih vidim. Plače mi se kad ih vidim... jadne moje sestre. Jadne moje kćeri... plače Bog u meni.

A televizija u svakom domu baš njih promovira kao uzor identifikacije da i neranjena u taj pakao uđe i okusi malo čar propasti. Samoubilačka Marilyn Monroe. Kolike žele biti poput nje, ne videći njezin strašni kraj.

U taj mentalitet se onda svaki model smrti lako ucijepi, pa i običaji neskrivenog abortusa, kao i onog prikrivenog, kontracepcije, jer ona ubija već začetu djecu. Spirala iritira sluznicu maternice te se oplođeno jajašce, u kojemu je već Čovjek, ne može ugnijezditi da nastavi rast. Tako ta čudesna tjelesna mrva, u kojoj je čitav Čovjek, umire od gladi usred majčinoga trbuha, dok ona uživa uz cigaretu, alkohol i gazirana pića, gledajući čarobnu " Santa Barbaru" ili neki drugi vid nasilja nad Čovjekom i njegovom dušom na televiziji. To mi reče liječnik koji se u ovo bolje od mene razumije.

Žena je postala žrtva zla. Drugi stupanj njezinoga pada jest kad postaje suradnica zla - zavodnica i čedomorka.

Zato što sam zahvalan sin, vjeran i dobar muž, odgovoran i blag otac svojih kćeri, zato što prihvaćam žensku narav kao blagoslov i časnu vrijednost Božjeg stvaralaštva sa izvornim dostojanstvom u savjesti i moralu, mogu sa svom nježnošću govoriti istinu. " Dođite k Istini, Istina će vas osloboditi" - kaže Isus. I kaže još: " Ja sam Istina ... Dođite k meni svi vi umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca." I dok feministkinje optužuju Isusovu Crkvu, ne znaju da je Isus više od Petra i apostola i svih svetih uzvisio Majku svoju Mariju; da je

onu što je htjede kamenovati razjarena svjetina obranio riječima: " Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!" (1v 8,7). Ne znaju da se, prije nego li apostolima, po uskrsnuću ukazao Mariji Magdaleni. Ne znaju da je najveće blago neba, samog Duha Svetoga, dao onim muškarcima koji su se u molitvi okupili oko krotke žene Marije, kad su ono plameni jezici sišli nad apostole. Ne znaju da je Martu i Mariju tješio, da je uskrisio Jairovu kćer, da je ženi starici uskrisio jedinca sina, da je ženin život zaštitio nerazrješivošću ženidbe i opomenom da je s požudom ne gleda kako je se ne bi pretvaralo u objekt kad je ona prvi subjekt života - rodilja Boga i Čovjeka, tjelesna i duhovna rodilja ljudskog roda, sama Božja pomoćnica u stvaranju.

Tvorci svakog okrutnog, monopolističkog poretka vlasti ograničavaju i progone Crkvu zbog objave Istine koja oslobađa Čovjeka i uzdiže mu autoritet pod krunom savjesna življenja i štiti mu autonomiju dostojanstva. Svetost savjesti, svetost bližnjega, svetost braka i obitelji i svetost Boga. To Crkva štiti, a baš je to prepreka monopolistu u porobljavanju svijeta, kojeg on prihvaća isključivo kao objekt svoje požude i oholosti. Glasu Crkve opire se glas " ubojice ljudi od početka" (1v 8,44[b]) i nekad i danas zagovorom legalizacije prenatalnog ubojstva čovjeka, opravdanjem državnog terorizma i navalom na ubojstvo ljudskog zagrljaja kultom preljuba i rastava. Iako je istina, oni ne žele čuti i brane reći da je Čovjek živa duša prije svega, bez obzira koliko mu je tijelo, 2 metra ili 2 milimetra.

Monopol traži sebi roba. Sve tjera u posao da otme dobit i sve tjera na potrošnju da uveća dobit. Tako rob postaje u modernom svijetu dvostruko satrven. Ne radi samo da bi robovlasnik pristojno živio, nego da bi on do krajnjih granica požude i oholosti uvećavao svoje isprazno bogatstvo.

Za bogaćenje hoće svačiji rad i svačiju potrošnju. Za užitak hoće svačiju majku, ženu i kćer. Za probitak hoće svačijeg sina u vojnike. Dok se vlasti smješkaju, robovi rade i njihova djeca na

bojištima ginu. To je svjetski poredak suprotan Kristovu evanđelju, to je novi svjetski poredak u odnosu na Krista.

Zaposlenje žene napalo je brakove i ubija obitelj. A pornografija, literatura, film i televizija tome zlu asistiraju. Zaposlenje žene je djeci otelo nježnost i zaštitu. Takva djeca postaju lak plijen zla. A onda, živeći osvetnički zbog zadobivenih rana u samoći i besmislu, postaju i surovi sluge zla.

Zaposlenu ženu zamjenjuje " društvena briga o djeci" , bolje reći - tuđinska nebriga o djeci (jaslice, vrtić, cjelodnevni boravak, disco i oblici zabave od poganske mišićave, nasilničke Sparte do tehničkih i tehnoloških " fach-idiota"). Naravno, moderni " Spartanci" služe svrsi monopola, a " fach-idiotizam" smiruje pobune u podnožju piramide.

U svim tim " tretmanima" dijete je objekt odgoja, a ne subjekt kao u roditeljskom domu. Vrtić je lukavije izveden abortus. Čitav život će se vidjeti da dijete nije živo, da ne liči na Pravednika (Krista), što je uz nježnu Majku rastao u dobi i mudrosti (Mt 2,40).

*Radi zamjene zaposlene majke (?) " društvenom brigom o djeci" , starci i starice postaju životni višak u obitelji - stranci djeci, stranci nervoznim robovima rada. " Nemam vremena!" znači " **Nemam ljubavi**" . Tako, kao bebe u kanalizaciju, najstariji odlaze u one stravične umiraonice što ih zovu staračkim domovi (?). Po čemu je ono dom? Zar je dom biti sam, zuriti kroz prozor i čekati smrt. I to je izmišljotina duha abortusa.*

Ni srednja generacija ne živi život. " Jedva steže kraj s krajem" i mirovina joj biva okrutnija od smrti.

*Moderna " društvena misao" je zaista od zla. Zaista gradi civilizaciju smrti, jer je kičma i prostor života triju generacija vrtić - psihojatrija - staračkim dom. A sve ostalo je surogat životu, od plastične sise (dude **varalice**!), do plastičnog cvijeća na grobu.*

Djedovi i bake u pravoj obitelji ljube unučad i daju im ono što znanje ne može nadomjestiti - životnu mudrost. Nju vrtić ne može dati. Rekli bi u žargonu - " balav balava odgaja" , suobličuje ga svojim požudama kad mudrog iskustva nema. Isus reče: " Slijepac slijepca u jamu vodi." Mudrost se oponaša duhom, a ne riječima.

Zapošljavanjem žene radne organizacije su postale prikrivena bludilišta. Koliko li je preljuba učinjeno na radnom mjestu! Koliko li je mina u obitelji odlazak na " posao" ubacio! I preljub u misli rađa neprijateljstvo prema ukućanima i unosi kaos u svete odnose života. Preljub ubija i preljubnika i bračnog mu druga, i djecu, i starce koji se zbog njega žaloste, i preljubnikova partnera i njegovu životnu sredinu. Svaki preljub je aktivirana bomba usred života čitave ljudske zajednice.

Tako je u monopolističkoj organizaciji rada nastao grad i njegov mentalitet, što je okružio danas svaki dom i svako srce. To je okruženje u kojemu živimo i u kojemu treba znati život sačuvati. Taj mentalitet se obredno uobličio u kult šund-kulture (kulture smetlišta, otpada, " čovjeka otpada" - kako kaže sveti Pavao). Mediji su stvorili privid sveopće prihvaćenosti i bezazlenosti antikristova mentaliteta, posebno laži o " seksualnoj slobodi" koja tako brutalno vrijeđa Život i dostojanstvo moralnog bića, Čovjeka. U knjižarama, kraj školske i stručne literature, izložena je knjiga s naslovom " Seks na radnom mjestu" , pa čak i porno videokasete istog sadržaja. Uostalom, kao i prezervativ uz kruh u svakom dućanu. Fraza " direktor i sekretarica" označava pojam bluda. Pilot i stujardesa. Doktor i medicinska sestra u noćnom dežurstvu. Uostalom, kao i glumci i glumice, koji radi " posla" moraju (?) bludničiti. Kad to modom i ambijentom postane tako, gotovo je s brakom, s obitelji, s roditeljstvom, s moralom, sa živim čovječanstvom. Ne krije se više u oglasima da je uvjet zaposlenja žene " privlačan izgled" . Kako će šankerica biti nježna majka i odgojiteljica moralna djeteta? Ali kako je pošast bluda sveopća, ljudi više i ne opažaju naopakost cjelokupnog

svjetskog društvenog ustroja, pa za tragične posljedice okrivljuju pojedince, a ne i model svijeta, mentalitet koji ih je zaveo i moralno skršio.

Poduzeće kao kuća bluda, rodilo je vrtić kao kuću nasilja te staračkI dom kao kuću smrti.

Oko žene se vrti sudbina svijeta. Eva ili Marija, to su alternative sudbine svijeta.

Rezultat masovne zablude je užasan. Žena nema čak ni pristojnu zaradu, a kamoli čast. Niti ima obitelj, niti ima nadu. Uplašena u minici, ogoljena dekolteom, na štapićima štikli posrće pred vučjim pogledima onih što bi je rastrgali u jednoj noći. Ima i zašto biti nesigurna, jer je nitko u tom svijetu ne prihvaća kao osobu. Fućkaju i namiguju za njom i dahću, i reže, i zavijaju kad prođe. Zato je žena tako čest gost psihijatrije u ovom vremenu. Sve je to plod bezbožnog mentaliteta u službi monopola. Grad je kuća strave za ženu. Vise joj fotografirani komadi tijela po svim kioscima, kao svinjske polovice u mesnici. I svi je, poslije razgledanja tih raščerečenih nogu na kiosku, gledaju kao robu najmračnije požude u kojoj više ničeg ljudskog nema. Ne zovu je ***Žena****, kako je* ***Bog*** *i* ***Čovjek*** *zovu, nego je zovu: riba, maca, koza, ovca, krava ili tek djelić njezinog tijela. Ime joj ne izgovaraju ni oni koji je znaju, nego joj nadimke nude koje jadna i sama prihvaća pod osjećajem manje vrijednosti, zapravo poniženja. Gradska žena umire od straha jer je napadnuta u svim očima, izluđena javnim slikama, pa sama sebe mršavljenjem muči, potpuno sama u sebi, nesposobna više za mirno disanje, blagu šetnju i mudar govor. Uzdiše ili se cereka. Glumi tuđi korak i žvače tuđe tračeve.*

Taj je mentalitet pretvara u " poželjnu glupačicu" kojom se lako manipulira, koju moda u svakoj godini premijesi par puta u neki novi bludni detalj. Sad gola noga, sad gola sisa, sad naglašena stražnjica, sad čmar na kojemu je veliki " ukrasni" (?) gumb.

A u Crkvi je ta ista žena, svaka obraćenica, naša Sestra, Majka čija se čast brani i čiji se Brak spašava i čiju Obitelj braća i sestre uzdržavaju kad naiđe nevolja. Crkva je drugi svijet u ovome svijetu. Zato je trajni antagonizam među njima.

Čitav svijet je veliki stroj koji melje ženu i ja, kao muškarac, ne mogu biti ravnodušan, jer to znači da melje moju majku, moju sestru, moju ženu, moju kćer, moju unuku, moju učiteljicu, moju njegovateljicu u bolnici, moju poznanicu i prijateljicu, moju susjedu, onu koja mi kazuje u nepoznatu kraju kud se stiže do mog cilja. Potrebna joj je moja pomoć i obrana. A mogu je braniti samo ako je ne napadam, ako ja napustim taj monstruozni bludni stroj vremena, ako zažmirim pred kioskom, ako mi se zgadi i pomisao na porno-film, ako je ne gledam razgolićenu po posljednjoj modi, ako radije idem na škrape pune katrana nego na nudističku plažu, ako je očinski opominjem da pokrije koljena i zakopča još tri gumba više da ne izaziva zlo, ako je zamolim da ne sramoti svoju majku, svoga muža, svoje dijete, naš zajednički ljudski rod, pa i meme jer sam oženjen i jer u njoj gledam biće svoje kćeri. U ovoj čistoći srca mogu joj i oštrije progovoriti o zabludi abortusa i feminizma što je napastuju, jasnom riječi presjeći lanac grijeha što je opasuje i vuče u propast. Smijem joj reći:

" Može li se ustati protiv Života i na životu ostati? Može li se ustati nevjerom protiv Ljubavi, stvoriteljice svoje, i nastaviti uživati darove svoga Stvoritelja, tražiti opet ljubav za sebe? Može li se uopće bezbožnim brbljanjem izagnati ispod neba glas Isusa, glas Mudrosti, koja temelje kosti i krvi drži i svaku tvar u nutrini na korist Života rastvara? Tko bijesno grize, kad-tad svoj će jezik ugristi. Kakva li je bijeda čovjek koji vjeruje u nekakva svoja izmišljena prava. Kratak mu je dah i bliska nevolja. Ništa nemaš što nisi dobio! Pa tko ti dade pravo da gaziš savjest i zbor savjesti progoniš, koji ispod zvijezda od vijeka do vijeka ostaje? Tko te to nauči bijesnom lavežu, oholi jeziče, što si se digao protiv čeda svoje

utrobe, protiv svoga lika u sebi, protiv ***Čovjeka*** *u sebi, protiv* ***Života*** *u sebi? Abortus - zar iz tvog srca takva riječ kao pravo,* ***Majko****? Koja prava imaš zaista, reci mi. Otkuda ti spol kojim se razmećeš? Jesi li ga sama sebi dala ili svojim znojem zaradila? Otkuda ti rodna utroba? Da je nisi na revers dobila?! Otkuda ti srce i pamet? Otkuda ti dani i krajevi u kojima živiš? Zar ti je zrak darovan da pomaže ruku koja ubija? Imaš li išta što je zaista od tebe, tvoje, ti koja iz majke izlaziš da majkom postaneš? Ništa. Ama baš ništa. " Ja vam kažem da će ljudi za svaku nekorisnu riječ što je izreknu odgovarati na Sudnji dan" - kaže Isus (Mt 12,36). Tražit će se račun za svaku tvoju objavljenu misao, a kamoli ne za djela zla. Zato u ime Božje, u ime tvoje djece što čekaju čas svoga rođenja kroz tunel savjesti tvome srcu govorim, jer sam i sam u trbuhu bio i od tebi slične rođen i mogao sam po volji Božjoj baš od tebe danas začet biti:*

" Ne dopuštam da me abortiraš! Tražit ću pred Bogom i pred vječnim svjetovima, vremenita mrvo vremenitog svijeta, i ja svoje vječno pravo na Život! Ne igraj se mojim životom, jer se život životom plaća. Nemaš isprike. I sama si bila ovo što sam ja i svojoj majci možeš se odužiti samo mojim rođenjem. Nemaš isprike. Onaj koji je stvorio uvjete moga nastanka, stvara i uvjete moga opstanka. Na Njegov sam teret u ovom svijetu, a ne na tvoj. Na teret Njegove ljubavi. Primila si Ljubav s kojom sam došao. Zašto mene primiti nećeš, koji sam dijete te iste Ljubavi. Mojim nježnim očima i mojoj dječjoj radosti osmjehuje se i nepoznat prolaznik. Zašto nećeš ti, majko? Sa mnom stiže dar čovječanstvu kojeg nemate. Predviđen sam da budem netko. Ja sam snaga koja dolazi da tvoju starost podupre. Ja sam hitra noga što će ti u tvojoj nesreći najbrže trčati u pomoć. Ja sam tvoja obrana jača od svih tvojih snaga. Ja sam čuvar tvoje časti. Branit ću te od zlih jezika i tješiti te u nevoljama tvojim. Kad te staru svi napuste, ja ću do zadnjeg tvoga daha biti s tobom. Zar me ne želiš ni vidjeti?

Opraštam ti, majko, unaprijed i zauvijek. Kad me rodiš, nasmiješit ću ti se kao da ovog zla nije bilo i nikad ti ovo spomenuti neću jer te trebam, jer te volim. Neka ti oprosti Raspeto Dijete Božje, koje svima prašta i koje vidi svijet zloće u kojem si klonula. Mudrosti nema tvoj sebični svijet. Nitko tamo čudesa Života ne proniče. Ja Tajnu otkrivam jer je poznajem, jer iz nje dolazim i k njoj ću se vratiti ako me ne prihvatiš u naručje. Ja nisam na gubitku. Ali ti, ljubljena moja, od Boga odabrana moja rodiljo, sve manje dana imaš i za čas ćeš na kraj svoje samovolje. A tad ćeš stati pred Tajnu koja svijet stvara. Što ćeš joj tad reći kad mene ugledaš u njezinu naručju? Ona me prihvaća, zato me je začela. Tijelo mi možeš oduzeti, ali Život ne. Sjeti se, nije Život u izvađenom zubu, nego Život u rani ostaje.

Ne strašim te i ne prijetim ti, jer ja nisam takav, nego ti srcu Mudrost otkrivam da te čuva. Sve si zaboravila u tom grubom svijetu. Ne znaš ni tko si ni kamo ideš. Ja ga se ne bojim. Suzama ću ga pobijediti, kad u tišinama bolnim opet Boga nađem. Svaku starost okružuju mlada lica. Tko smije zatvoriti slavinu Života što pršti svježinom rađanja kroz sva vremena? Zar nisi čula: " Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite!" (Post 1,28)?

*

Nisu strahote naših dana autonomne, nego su one plod jednog jedinstvenog mentaliteta što je ovladao svijetom. Taj mentalitet učvršćuje se kao Novi svjetski poredak, novi poredak rafiniranog robovlasništva, što usisava čitavu Planetu uz pomoć svih zloduha i službenika zla. On je po svijetu kao " kulturnu" novotariju poslao tisuće i tisuće maga i čarobnjaka i uzdigao kroz kvazi-znanost i kvazi-umjetnost, demonske kultove svih poganskih religija na svijetu u službi rušenja Kristovog moralnog poretka ljudske istinske slobode

i dostojanstva. Upravo je u kršćanskom krugu, snagom kapitala, najezda i pošast sekti i satanizma. Nasilje je danas na razini duha, kao nekoć na razini Atiline mišice. Što se ljudi tiče - u službi monopola vlasti i dobiti. Što se Sotone, nadahnitelja ropstva tiče - u službi rušenja Kristovoga djela i posljednjeg prkosa Bogu prije kraja svijeta. Naime, ovaj poredak nastupa pod kultnim brojem **666**, *kojega Otkrivenje Ivanovo najavljuje kao broj čovjeka (broj ropstva, jer je čovjek rob grijeha) i kao žig Zvijeri. U New Ageu se Ivanovo proroštvo ispunilo (Otk 13, 16-18). Kult Zvijeri se toliko razmahao da je, osim bajki i crtića, opečatio zvjerskim nazivima moderne vojne postrojbe i eskalirao u zvjerske nemani kvazi-dinosaura kao dječje igračke, a zapravo se radi o demonskom obličju poznatom iz egzorcizama. Uistinu, pakleni svijet je u modi.*

Nasuprot Crkve, čuvarice osobe, uzdiže se bešćutni totalitarizam i kolektivizam rada, tehnologije, politike, mode, običaja, poganske vjere i poganskoga kulta. Nasuprot civilizacije ljubavi, europske civilizacije, u kojoj je prestalo robovlasništvo (!), sve je žešća najezda civilizacije smrti u kojoj je, po duhu Romulove vučice " homo homini lupus est" , smišljen novi monstruozni rob, rob-dragovoljac... takozvani ovisnik (o svemu i svačemu!); čovjek bez savjesti i odgovornosti podložan svakoj manipulaciji, onaj čovjek-robot što ga sanja monopolistički genetički inženjering, zarobljeni kolektivac koji je u tom istom kolektivu užasno sam, čovjek-demon nasuprot Čovjeka braka i obitelji, čovjek neobarbarizma nasuprot Čovjeka slavne kulture, jedan sveopći raščovječeni Kain nasuprot mučenika Abela, koji je pravednošću stekao slavu Kristove Europe, tužitelj braće - Sotona nasuprot branitelja i otkupitelja braće - Krista.

To je svijet našeg vremena. Njegov monopolistički duh je inspirator svih modernih zla, kako stratišta i jama nacizma i socijalizma, tako i gradskih kanalizacija punih abortirane djece. Taj mentalitet je inspirator smrti svugdje i u svim oblicima. Ta šačica

monopolista ruši snagu odabranih " protivnika" (?), čak i lukavom smicalicom " planiranja obitelji" (pokolja obitelji!!!). Jer je obitelj kolijevka morala, temelj evangelizacije i snaga slobode.

Taj duh ovako ruši moralni sustav Deset Božjih zapovijedi:

1) Divovski tajni instituti i službe proizvode mentalne modele marketinga, " kulture" i umjetnosti što, kao strojevi kamen, drobe sveti odnos oslobođenog Čovjeka prema neusporedivom Božjem autoritetu i navodi ga da se klanja svemu i svačemu.

2) Blati sveto ime Božje brbljanjem i psovkom, pa čak i filmskim krivotvorinama Isusova Života, samo da mu se umanji značenje i da ga se ponizi.

3) Poganskim ritualima " week enda" (urlici iz borilišta, demonske igre i razvratne zabave) otima slobodnom Čovjeku nedjeljno svetkovanje, koje ga čini Bogolikim, molitvu, mir i radost obiteljskog života.

4) Poštivanje oca i majke kao punine Čovjeka u duhovnoj naravi zamjenjuje " sukobom generacija" i, još gore, legalizacijom homoseksualnih " brakova" (vragova) u kojima živi nečist čovjekoliki tjelesni stvor bez Duha i kulture.

5) Zapovijedi " Ne ubij" suprotstavlja ozakonjenje pobačaja svuda u svijetu i prihvaćanje eutanazije, u kojima je prestalo dužno poštovanje ljudskoga Života.

6) Protiv " Ne sagriješi bludno" uzdiže veličanje svih oblika bluda, sve do protuprirodnog općenja (Čovjeka sa životinjom i mrtvim predmetom).

7) Protiv " Ne ukradi" potiče kult krađe, nasilja, zaplijene imovine i neskrivene otimačine.

8) Protiv " Ne reci lažna svjedočanstva" propagira sve vrste prijevare i dvoličnosti, služeći se kultom humora, đavolske duhovnosti.

9) Protiv " Ne poželi tuđeg ženidbenog druga" i

10) " ni tuđe stvari" namjerno modom požude kvari savjest varajući ljudski razum i srce.

Ovo gorovim prema tekstu jedne Gospine objave, koja mi je sasvim vjerojatna. Đavolski ropski mentalitet svugdje inzistira na organizaciji, jer se organizacijom lako manipulira. Sve su vojske u svim ratovima organizirane. Svako političko i propagandno djelovanje je organizirano. Slobodnim Čovjekom se ne može manipulirati. Može ga se prevariti, ali se ne može trajno manipulirati. Ali, ako je on utopljen u masu kojom vlada princip, onda su njegova snaga i razbor zarobljeni jer ne vidi izvore ni ciljeve manipulacije.

Uzrok svih stradanja, prema učenju Crkve, je u duhu sedam glavnih grijeha (oholost, bludnost, škrtost, srditost, lijenost, zavist i neumjerenost u jelu i piću). A modernistički mentalitet, prema spomenutoj objavi, ima sedam tajnih organizacija u svijetu, kojima je zadaća propagirati glavne grijehe u svrhu stvaranja novog (antikristovog) poretka.

Jedna časti boga ljudskog razuma, tvorca tehnike i napretka, gradeći tako pakleni svijet modernih oholica.

Druga časti bludnost, seksualnost i blud kao Boga i uklanja ufanje u Božji blagoslov i zaštitu pravednika.

Treća časti škrtost ljubeći boga novca i tako progoni milosrđe.

Četvrta časti srdžbu (kult nesloge i razdora) i tako progoni razboritost.

Peta časti lijenost, koju rađaju idoli strah, javno

mnijenje i iskorištavanje, i tako progoni jakost.

Šesta časti zavist, uzdižući u rang kulture nasilje i rat, i tako progoni pravednost.

Sedma časti proždrljivost časteći idola uživanja, materijalizma i udovoljavanja i tako progoni umjerenost.

Zašto mislim da je ovo istina? Pa je li moderni čovjek: ***ponizan, čist, darežljiv, krotak, revan u dobru, dobrostiv i umjeren u jelu i piću?*** *Ne, nije. A je li:* ***ohol, bludan, škrt, srdit, lijen, zavidan, neumjeren u jelu i piću?*** *Jest.*

Je li mu bog: razum (tehnika i napredak), seksualnost i blud, novac, nesloga (svoje mišljenje) i razdor (stranke i frakcije), strah, javno mnijenje, iskorištavanje, nasilje i rat, užitak, materijalizam, udovoljavanje (" potrošački mentalitet")? Jest!

Ako je to opća pojava u svijetu, onda je ona izišla iz opće moći i općeg plana manipuliranja, a to su mediji, znanosti i umjetnosti prije svega, kojima gospodare oni što su iznad njihovih ministarstava. Oni se zovu monopoli što ne mogu bez ròba i profita, te tako ne mogu ni bez grijeha kojim se utjelovljuju u velikog antikrista što vlada svijetom, jer savezi monopola urastaju u jedan jedinstveni apsolutni svjetski monopol kao novi poredak. Po Bibliji tako će biti, ali se neće dugo održati. To je doba najdubljeg moralnog pada čovječanstva, jer će ovisnici slaviti antikrista i tako izazvati onaj strahoviti apokaliptični rasplet povijesti. Mi smo na pragu toga vremena.

(Naziv " novi svjetski poredak" je u javnosti neobjašnjeni misterij. Svi nagađaju što bi to moglo biti i rukovode se požudom, interesom, kad pristaju uz njega, ili su prisiljeni pristati.)

Znajući sve ovo, kako mogu sestru ropkinju optužiti za abortus i feminizam?! " Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju" (1v 8,7) - rekao bi branitelj grešnika, Isus Krist.

Borba je đavolja metoda. Zato se ja ne borim protiv zla. " Ne opirite se Zlomu" (Mt 5,39) - veli Isus. Naša je " metoda" : " Upoznat ćete Istinu, a Istina će vas osloboditi" (Iv 8,32). Pa neka nas sve udari Istina Otkrivenja (Apokalipsa) da progledamo, kao što su sljedbenici " seksualne revolucije" progledali pod bičem AIDS-a (koji su htjeli progledati). Svijet je zao i u sve dublje zlo tone. Spas je ljudske naravi i ljudskoga Života bježanje natrag u kreposti; obraćenje.

Metode porobljavanja su perfidne. Centri monopolističke moći se nikad robovlasništva ne odriču, jer njihova se moć i bogatstvo nasiljem stječu. Kako neće Amerika biti prva sila svijeta, kad je na dva kontinenta robova udarila svoje temelje - američki domoroci i afrički Crnci. I dok je Europa već zaboravila kako izgleda rob, prije nekoliko stoljeća, europski odmetnici od svetog Evanđelja su na muci robova rasli u monopolističku silu, kojoj nema više protuteže. Tako je i sa svim velesilama. To su dojučerašnji imperijalni i kolonijalni monopoli. To je svijet crnog sjaja, što je zabljesnuo oči svih bijednika koji u blagoslovu Božjem ne traže spas.. Nije taj duh nestao oslobođenjem Crnaca, nego se dohvatio gore lukavštine da porobi čitav svijet, što, uostalom, neskriveno svjedoči ona piramida na novčanici od jednog dolara; simbol novog svjetskog poretka. Novi rob je ovisnik o valuti i kapitalu, o tehnološkoj pomoći i zaštiti, o modi, o kulturi, o novoj univerzalnoj sinkretističkoj religiji što je snaga kapitala nameće, što zavodi prividom da svaki kraj svijeta ima u njoj nešto svoje, a svemu je bit oduzela. U svakom selu, u koje duhovno novatorstvo dođe, nudi ponekima besplatan tromjesečni boravak u Indiji. " Isplati se uložiti u monopol" - rezon je tog kapitala.

Monopol je okupio poganska demonska vjerovanja i prakse i njih šalje protiv Kontinenta ljudske slobode i dostojanstva da ga opogane i podvrgnu porobljavanju. Tri svjetska rata planirana su na europskom tlu. A istočne religije stižu u Europu sa bogatog

Sjeverozapada, kojemu Krist nije bio dovoljan. Lukavost je na djelu stvaranja novog roba ... na tisuće sljedbi naizgled bez međusobne veze. Pa ipak, tisuće su to strelica u srce europskoga Krista. Specijalizacijom znanosti i kulture ubija se homo univerzus i čovječanstvo vraća u mrak ovisnosti i neznanja. " Mozak-aspirin" je suženi vidik oslijepljenog roba. Moda ima posebnu ulogu, ne samo u odbacivanju svega starog, klasičnih vrijednosti i patrijarhalnog, praotačkog, Božjeg, vječnog, nego tko pođe za modom taj se ne usudi više izići iz toga začaranoga kruga ni onda kad mu se ponuda ne sviđa. Od šuškavca šezdesetih do otvorenog satanizma devedesetih odveden je stazom mode mnogi kršćanin u ropstvo neobarbarizma. Za samo trideset godina! U rušenju prijestolja svjetske mudrosti, Kristova malog kontinenta sa najviše Marijinih svetišta na svijetu, posebnu ulogu je odigrala planirana blokovska podjela svijeta. Kako bi Europa izgubila svoj povijesni primat izgrađeni su giganti monopolizma u Aziji i Americi - Moskva i New York. Ovaj drugi čarobni velegrad je magijska formula novog svjetskog poretka, simbol svih glavnih grijeha i medij svih medija njemu okrenutih - nova đavlova jabuka (New Apple) što je nudi današnjim Evinim potomcima.

No, nije mi namjera dirati u monopole, to je lud posao i nepotrebna borba. Dovoljno je shvatiti da je sav svijet kroz svu povijest satkan od zla i nepravdi. I ne treba mu dati povjerenja, već živjeti u njemu originalnost svoga bića u miru. Ne oholost po modi, nego originalnost u miru savjesti i ništa nam monopoli neće moći ni onda kad domalo objave jedinstvenu vlast na Planeti, kad objave ono što već u kompjuterima stoji. Iz satelita se odavno već nadzire ovo dvorište gdje pišem. Neka. Oni mogu pasti. Ja ne mogu, jer stojim čvrsto tamo gdje me je Bog stavio: tijelom na zemlju, dušom u savjest, a duhom u vjeru. Ja nisam svoj nego Božji i Bog neka se bori za me protiv svih mojih neprijatelja. Iskusio sam da se itekako moćno bori.

I Stari i Novi zavjet u svojoj biti su Božja briga za Čovjeka.

A biblijski Čovjek je par (brak) i njegov živi produžetak; njegov život je obitelj i rod. Zato su zabilježena rodoslovlja patrijarha. I Novi zavjet počinje rodoslovljem Isusovim. Jer Bog brine za cjelovitost ljudskog Života. Spas uključuje i dimenziju nasljeđa (roda) kao, uostalom, i grijeh. Jasno veli: " Ja, Jahve, Bog tvoj, Bog sam ljubomoran, kažnjavam grijehe otaca - onih koji me mrze - na djeci do trećeg i četvrtog koljena, a iskazujem ljubav tisućama koji me ljube i vrše moje zapovijedi" (Izl 20,5$6^b$). Stari zavjet vrvi od rađanja djece Božjih prijatelja. Imena su im sačuvana do dana današnjega i bili su blagoslovljeni u svom životu, bili su svjetli stupovi povijesti čovječanstva. Taj isti biblijski Bog, Stvoritelj i brižni čuvar i Otkupitelj ljudi, taj milosrdni Otac, u Isusu kod svih evanđelista blagoslivlja djecu i uzdiže ih kao primjer čistoće kojoj pripada kraljevstvo nebesko, vječna Božja zaštita. Dapače, Isus izričito veli, tko dijete primi, Njega prima (Mt 18,5) i što god učinimo " jednom od ove Njegove najmanje braće" Njemu smo učinili (Mt 25,40). Bog Stvoritelj stoji iza svakoga začetoga života onom silom koja vrti svemir, koja zemlju potresa, mora ljulja, godišnja doba smjenjuje, plodnost svemu daje i smrću svakom grijehu prijeti. Nije se igrati tajnom Života, jer je Život samo jedan jedinstven kao Bog. Kad on ode mi umiremo. Osobe, utjelovljena čudesna bića, su djela njegova. Ne znaju ljudi što čine. Zato je Bog blag i strpljiv, ali i pravedan. Pravdi njegovoj neće umaći ni jedno okorjelo srce. Pogledajte grešnike kako umiru, pa će vam biti jasno kako su živjeli.

Kad jedna starica nikako nije mogla umrijeti, a svojim je mukama do očaja izmučila ukućane, da je se riješe pokušaše posljednje - pozvaše svećenika. A ona, kad ga je ugledala na vratima, zareža: " Što je? Što hoćeš od mene? Kad bih rastegnula štrik od Našica do Osijeka, više sam abortirala djece nego što li bih na njega objesila dječjih pelena."

Druga pak obitelj žalila se na užasni nemir svaku noć, a

posebno da im dijete ima noćne more i paničan plač. Kršćani su koji slave Božić i Uskrs, kuću blagoslivljaju i svećenika primaju. U molitvi za njih jedna im Božja duša reče: " U ovoj se sobi dogodio nekakav zločin." Tata i mama su se pogledali i rekli: " Da. Abortirali smo dijete i tu ga zakopali."

Jedno malo dijete, paničnо plačući, pobjeglo je u naručje svojoj mami kad su se prvi put pred njim pojavile dvije mamine prijateljice, koje su je nagovarale na abortus nakon što su doznale da je zanijela ovo dijete. Očito je da dijete od onda pamti grešne osobe i zloduhe koji su ga htjeli ubiti. Djeca dugo u početku svoga života duhom spoznaju, pamte i prepoznaju. Zato ljudima, koji su sasvim utrnuli duhovni život i žive kao racionalni roboti, nisu shvatljiva ponašanja djece.

Kažu da u Zagrebu raste kriminal, kao uostalom i u svakom velegradu, i da psihijatri imaju sve više posla. Kako ne, ako je prema jednom podatku između dva zadnja rata ubijeno u abortusima po službenoj statistici oko 800.000 djece. Tko može blaženo spavati u tom gradu? Radiestezisti će vam slagati da su to podzemne vode. Da! Podzemne vode kanalizacije u kojoj pliva ljudska krv i nevini sasječeni u komade. I pravo je da ne mogu spavati svi koji to čine i koji ne mole Božje milosrđe da nas oslobodi od takvih zločina. Jezivi đavao ne samo što ubija djecu, nego se čedomorkama i Bogu užasno ruga, praveći razne kozmetičke kremice, spravljene od tih nevinih tijela, za uljepšavanje zavodljivih preljubničkih lica i tako od zločina novac kuje. Kuje ga i od zavođenja na grijeh. Propale bi mnoge farmaceutske kuće da im prestane prodaja abortivnih i kontracepcijskih sredstava.

A za takve naume i znanost služi prljavu poslu, kao i kod proizvodnje atomske i hidrogenske bombe. Pa ipak, Bog izričito veli: " Pazite da ne prezrete ni jednog od ovih malenih, jer anđeli njihovi, kažem vam, na nebesima neprestano gledaju lice Oca moga nebeskog (Mt 18,10)."

I ja sam imao sto muka s jednom rođakinjom koja mi je ljubila sina, ali nas je nagovarala na abortus svakog sljedećeg djeteta. Djecu je nagovarala da se protive začeću, jer da im ne može svima kupiti darove. Kad je već prevršila svaku mjeru, pozvao sam je u jedan kafić i rekao: " E, sad ćemo mi riješiti taj tvoj problem. Što misliš da ubijemo Filipa (njezinog ljubimca), a da ovo dijete rodimo? Filipa smo već vidjeli. Izgustirali smo se, a ovo još ne znamo ni kako izgleda!" " Ti si lud!" - reče i ispade joj žličica iz ruke. Upitah je: " Zar ti misliš da ono što ne vidiš nije Čovjek? I Filip je bio tako skriven i mogao je sad u trbuhu to baš on biti." Umukla je i nije me više napastovala. Pa ipak, urlao je to iz nje njezin neokajani abortus. Jer svaki neraskajani grešnik na grijeh nagovara, kao Crnac (unuk roba) u službi širenja svjetskog monopola.

Još čudnije iskustvo smo imali jednog ljetnog dana, šečući kroz naše mjesto. Samo troje djece je bilo uz nas, a starija su bila na moru. Primijetih jednu tipičnu gradsku ženu kako nas prati. Nakićena po zadnjoj modi, premazana sjenilima, karminima, lakovima i mirisima, kao mrtvac u poganskom ritualu. Od tamnih naočala, što su se spuštale do donje vilice, nisam jasno vidio oči, ali sam čuo kako mrmlja i prigovara i to baš nama. Sve glasnije je govorila, žurno se primičući, a kad je bila na tri koraka od nas, zaurla: " Kurvo! Droljo! Što rađaš sirotinju?! Ništa ne znaš nego rađati djecu!" I podiže šaku da udari Ljiljanu. Ja tad viknuh: " U ime Isusa Nazarećanina, odstupi, sotono, od moje žene i ne prilazi joj više!" A ona kao pas što bježeći još laje, nastavi odlazeći svoje paklene litanije. Ljiljana je bila sva u šoku. " Eto, vidiš" - rekoh, " to je duh abortusa. Uglađena smrt, našminkana propast, koja život ne podnosi. To je ono što ti dušu muči kad spoznaš da si trudna." Jedna sestra reče: " Tko zna koliko to abortusa iz nje urla, kolike joj se krivice bude kad vidi majku s djecom." Možda. A možda uopće i nije bilo ljudsko biće nego utjelovljeni demon, jer smo upravo bili u neizvjesnosti je li to još jedna trudnoća započela.

Ja sam ovako u vjeri zaštitio svoju ženu i svoju djecu. A gospodin kojeg poznajem je sličnu napast u svom domu ovako riješio. Kad mu je žena rekla: " Daj mi pare i vodi me sutra u 8 sati u bolnicu da abortiram" , on reče: " Dobro." Ujutro je spakirao hrpu kofera i torbi i nagurao u automobil i tad nju pozvao. " Što je to?" - upita ga ona. " Tvoje stvari." - reče. " Tko hoće moje dijete ubiti, nije dostojan da pod ovaj krov više svrati." Ona zapanjena i posramljena odustade. Rodila je dječaka. Stasao je u dvadesetogodišnjeg mladića, najomiljenijeg od sve djece, koji je početkom ovoga rata, kao da je znao što će biti, pokosio vrt i sve pospremio iza sebe. U blagosti joj čitav dan pomagao, a na večer, idući s prijateljima na zabavu, poginuo je u prometnoj nesreći. Ničim se nije mogla utješiti ta žena. Tek nakon molitve, u milosrđu Kristovu našla je mir. Sad je u istini znala koga je u trbuhu nosila i zato je tako gorko plakala. A onda, u neznanju, u poluistini, po nadahnuću duha laži, podlegla je napasti da ga abortira. Da bi nagovorio dušu na zlo, Sotona sakriva istinu i uvijek nudi kao mamac zamjenu u lažnom, prolaznom blagu ovoga svijeta, plašeći nas tjeskobnom brigom i lažnom izlikom: " Nemamo uvjeta za još jedno dijete."

Krist svakoj osobi daje puno mjesto u životu i lišava je tjeskobne brige obećanjem svoga prisustva i blagoslova. Uostalom, zar nisu na vrhuncu Muke, skoro posljednje Isusove riječi bile: " Ženo, evo ti sina!... Evo ti Majke!" (1v 19, 26-27). U smrtnom času stalo mu je da žena ima dijete, jer to je vječna volja Božja. Zato njegov Sveti Duh u Crkvi isto čini. U smrtnoj borbi svijeta podiže glas u obranu baš svakog života.

Sve što Životu učinimo, sebi smo učinili. Promatrao sam rastave mnogih brakova i opazio da je rastavi uvijek prethodio preljub, a preljubu abortus. I " neostvareni preljub" je preljub, dovoljno snažan u svom zlu da na smrt rani nečuvani brak. Nisam to sam od sebe opazio, nego dok sam klečao nakon svete Mise u Katedrali, moleći za jedan brak koji se jedva spasio, a potanko sam

ih poznavao, začuh u duhu riječ: " Napravi grafikon toga braka." Mozak mi je zablokirao kao pokvareni automobil. Pojma nisam imao kako bih mogao napraviti grafikon braka. Oboje njih su bili tvrdi idolopoklonici znanosti. Bog im je htio njihovim " jezikom" progovoriti. U Duhu sam spoznao ovo: " Na horizontalnu crtu niži godine braka, a vertikalnu crtu podigni u godini kad sam im se smilovao darom svetih Misa i darom sakramenta Svete Ženidbe. Iznad bilježi događaje života (vjenčanje, začeće, rođenje, pomirenje - djela ljubavi), a ispod događaje smrti, djela zla (abortus, preljub, samoubojstvo)."

I učinio sam dva grafikona, koji jasno potvrđuju nauk Crkve i dokazuju posljedice abortusa na brak i osobni život.*

Eto, tko napadne dijete (plod svoga zagrljaja), napao je zagrljaj (brak), napao je sebe sama (samoubojstvo). Sve čežnje spola idu samo za jednim: da se on u drugom spolu (u zajedničkom životu!) dovrši u puninu Čovjeka u potpuni ljudski Život. Samački život je nepotpun. Dok je još bez iskustva punine ljudske naravi (bračne čistoće i vjernosti), nadom potpomognut opstaje. Ali tko je okusio prepunu puninu bračnog života sa koje se prelio i novi ljudski život u začeće, pa je grijehom ranio i protjerao zauvijek to blaženstvo, njemu je povratak u samoću katastrofa što razbija sve temelje srca iz kojega je ptica nade otišla u brak i s brakom nestala - kao što se ni pile više ne vraća u ljusku, jer je nema. Njemu tuđinac gavran (razočaranje) danonoćno u srcu zaglušujuće grakće. Jezom bezdana ga straši. Smrtni srsi podilaze ga i svaka slast mu biva oduzeta. Grijeh uvijek i kod svakoga rađa samo smrt i ništa više.

*U molitvi za jednu dušu, koja se 18 godina uzalud na psihijatriji liječila, reče mi Gospodin: " **Što zna psihijatrija o ovoj tajni ljudske duše, kad ona laž u njedrima svoje zablude njeguje. Ona je zamjena za moju ispovjedaonicu. Dok ispovjednik istražuje***

** Vidi grafikon na stranici 204 i 205*

tvoj osobni grijeh da ti ga milosrđem mojim oprosti i da te evanđeoskim savjetom uputi u svijet milosrdna, da ozdraviš i ti i svijet po tebi, psihijatar te ništa ne pita o tvome grijehu, nego se služi tobom da optuži druge i da te u oholosti učvrsti. Ispituje tuđe grijehe, vezuje te doživotno za sebe - lažnog boga, pretvara te u tužitelja oca, majke, muža, žene, društva, Crkve... Ima ih koji mene krive za tvoj mrak i uvjetuju raskid s mojom svetom Misom, raskid s prečistom Ljubavlju, da bi te žliječili'... Sjeti se. Kad se vrati raskajani grešnik iz ispovjedaonice, svi pitaju što mu se dogodilo jer se preobrazio u mirna, krotka i blažena Čovjeka. A s psihijatrije kad se vrati utvrđeni grešnik, svi ga se u domu njegovu boje, okrutni u svijetu ga napadaju i izruguju, a mirni ga zaobilaze. Bezdan njegov nema dna. A raskajanog u bezdanu krila Milosrđa moga nose i iznose ga do čvrsta oslonca u Knjizi Života. Mir vama koji se u raskajanju iz grijeha svoga mojoj Pravednosti vraćate. Ja sam lijek. Ja sam Život kojega tražite.

*

Ako suprotstavite svoju riječ Riječi koja dolazi u ime Gospodnje, nećete u svojoj riječi čuti: Mir vama. Uzaludvam isprazna razmišljanja. U njima se srca mrznu, a tjeskobe šire. Razborit nije onaj koji slijepo slijedi idolopokloničke nazore, koji im se oduševljava i zapaljuje druge za njih, nego onaj koji svugdje i u svim prilikama, pred starim i novim, pred znanim i neznanim, pred svojim i tuđim razabire duhove i njihova nadahnuća.

Razbor je svjetlo duhovno što obasjava budno srce da na ovom putu života u vremenu, što je satkan od iskušenja i okružen anđelima oba svijeta konačna, sačuva smjer života i prepozna iskru vodilju, svetu savjest, što jedina u domovinu spasa vodi i glas Boga prepoznaje. Njoj pripada vjera. Vjera bez razbora nije valjana, a opet razbor bez vjere je kao oko u mraku. Čovjeku je dano da upozna

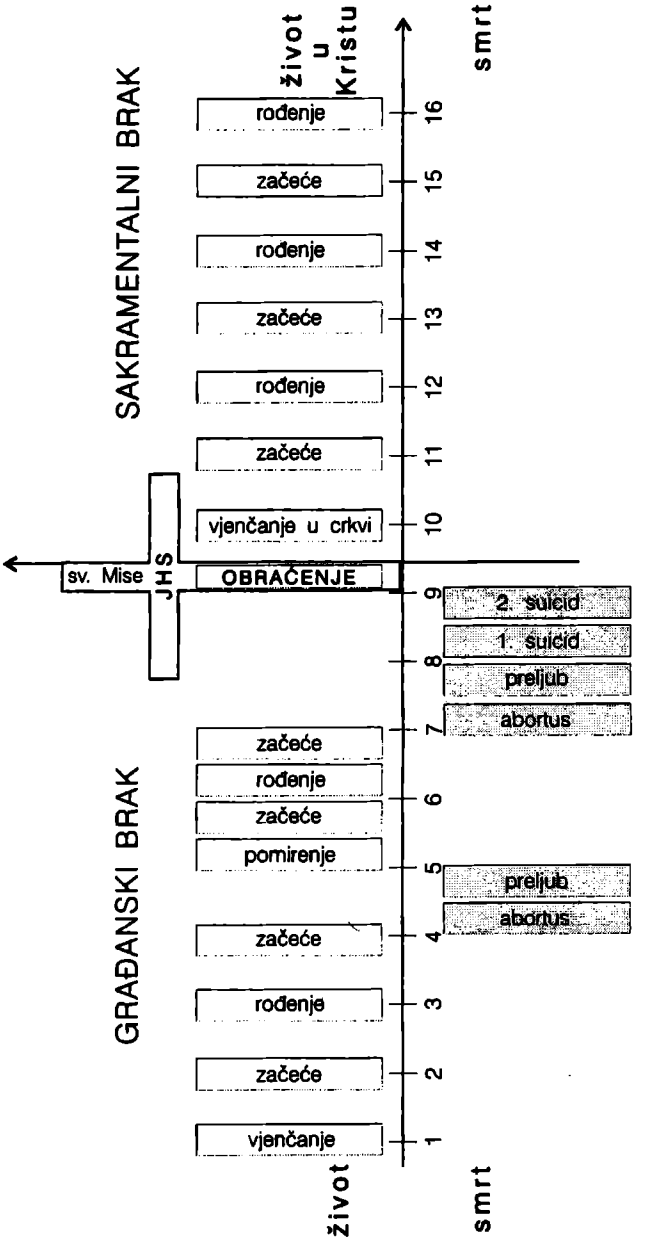
život u Kristu
smrt
SAKRAMENTALNI BRAK
rođenje
začeće
rođenje
začeće
rođenje
začeće
vjenčanje u crkvi
sv. Mise
JHS
OBRAĆENJE
2. suicid
1. suicid
preljub
abortus
GRAĐANSKI BRAK
začeće
rođenje
začeće
pomirenje
preljub
abortus
začeće
rođenje
začeće
vjenčanje
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
život
smrt

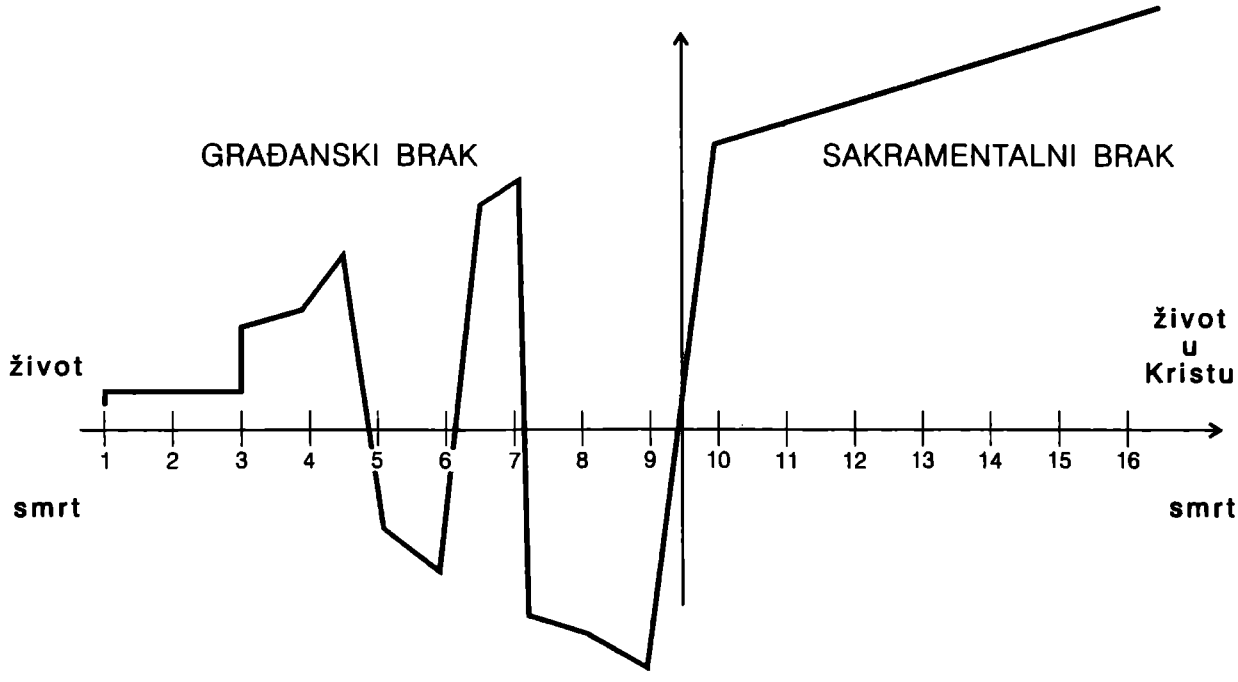
GRAĐANSKI BRAK
SAKRAMENTALNI BRAK
život
život u Kristu
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
smrt
smrt

svoju bijedu i Božju svemoć i dobrotu. Bog mu po vjeri pomaže prijeći bezdane u kojima korak propada. Bog je svugdje i u svemu, pa vjernicima pomoć stiže sa svih strana i na svakom mjestu. Bog je kao dijete čist. Zato po djeci rado govori. Jer takvih je kraljevstvo Božje (Mr 10,14).

" Idete kao ovce na klanje, jer sam vas zvao, a vi se niste odazvali; jer sam govorio a vi niste slušali, nego ste činili što je zlo u očima mojim. Izabrali ste što mi nije po volji, zato plačete i umirete. Meni je po volji vaš Život i vaše blaženstvo. Zato sam vas kao ovce u siguran tor ogradio, u ogradu mojih svetih zapovijedi. U tišini se samo pravednost može naći. Kad tišina srce zahvati, ono je mirno." *- govori iz dubina duha Živi Bog.*

On govori svakoj duši koja luta i u neznanju na putovima zla posrće. On zove raspršeno stado za koje reče: " Nisam došao da sudim, nego da se smilujem." On šalje jake svoje da skupe slabe pod šator njegov prije mraka konačnoga. Ne samo mudre svoje na zemlji, nego ih i sa nebesa šalje u pomoć svome liku u čovjeku. Znam za slučaj ginekologa u jednoj pravoslavnoj zemlji, koji je nakon 30.000 abortusa usnio kako mu netko, komu lika nije vidio, govori: " Ne smiješ to činiti!" " Tko si ti?" - pitao ga je ginekolog. " Ja sam Toma Akvinski" - reče glas. Sav začuđen i potresen, raspitao se zna li itko tko je Toma Akvinski. Onda su mu rekli: " To ti je katolički svetac." Kad je to saznao, prestao je sa svojom krvničkom praksom i postao vatren pobornik zaštite nerođenih. Njegovim obraćenjem Bog se slavi, a Crkva raduje. A svijet opet pred dilemom svoje nepovrijeđene slobode izbora ostaje.

Bog iz mira govori, a svaka misao iz nemirna i strasna srca s propašću surađuje. Istinsko novo doba je doba vječnoga Života i nema smrti u temeljima njegovim. I neka se ne nada da će u novo doba stići onaj koji smrti nije rekao " zauvijek zbogom" ! Nada žive ne posramljuje, nego ih oživljava. Patnja živih opire se smrti

i stiže na vrata raja. Nije savjest uzalud dana. U mudrom ovom svemiru stvorenja, savjest je najzagonetnije djelo Stvoritelja. Ako nosi sveopću svrhu zaštite Života, onda se ne može bez nje u Život stići.

*

Svako je dijete mimo pameti došlo na ovaj svijet; mimo pameti i svoje i tuđe. Nitko nije znao tko je to u trbuhu majke počeo tako naglo bujati, tko to krikom rađanja zemaljskom svijetu tako strašni sud izriče. Tko to iz okica netremice gleda i to tako da se i roditelju kosti slede od bezgrešna suda, od žive Tajne što je kao pahulja dotakla naše uhodane grešne staze. ... Mimo pameti! ... I uzdrhtala je pamet. Prepala se takva susreta, pa raspela sve mreže što ih kroz vijekove tka da u svoje krletke ulovi tu neobuhvatnu narav trijeznog Duha Života u liku čovječjem; da Tajnu sveže verigama ispraznih logika; da okuje disanje i srce; da o tome Objavljenom Zdravlju propiše vitaminske koncentrate, jelovnike i vanjske kreme; da toj Čistoći bića dadne sapune i šampone; da tom rođenom Rastu navuče tijesne košulje tehnika i metoda " razvoja" ; da tu Novost, pred kojom su zaigrala sva srca, a lica okusila predah osmijeha, pretvori u zgaženog grešnika što pije, puši, ždere, pljuckа, ogovara, kleveće, optužuje i izmišlja zla; da tom Življenju kraj izvora, cvjetova, Sunca i svih plodova zemlje upropasti - ne samo srce i um, već i sav okoliš neba, kopna i vode...

Ratio... - to nije sposobnost ljudska, već duh što se Čovjeku prijateljskim pričinja, opaki savjetnik neoprezne duše koja, dok mu se milovanju podaje, ne prepoznaje ledenu šapu, bešćutnu prema Životu, koja teše Križ, u meso zabija čavle, izmišlja oružja, izvikuje optužbe i pokreće pakleni lov na ljude kroz sva vremena čovječanstva. Ratio! Robovi njegovi su upropastitelji Života; s njima se ne da živjeti. U paklu svojih zabluda i sami plaču pred licem vlastite propasti. Ratio! - povijest zločina, bolest današnjice, sjeme konačne

priče zemljanoga čovječanstva - kataklizme. Njegov svijet se zove Racionalizam.

Danas je ovio čitavu Planetu u više svojih lica, jer je zavodnik lukavi. Dok nas jednom šapom napada, drugom šapom " utočište i spas" nudi, beštija paklena. Čim spazi Čovjeka, već mu manu traži, optužuje ga, ne da mu mira. Bezobrazan kao komunizam. Okrutan kao nacizam. Beskrupulozan kao bogati Sjever. Podlac kao moćni tajni Zapad. Užasan kao šamanski siromašni Jug. U svim licima svojim, pa i kad se u duhovna " iskustva" i " tajna znanja" uvija, on je uvijek isti mnogoglavi stari Zmaj s Tjen An Mena*, tajna **mrtvih** piramida svih propalih civilizacija, progonitelj Križa, jer ga Križ raskrinkava i satire silom Isine. Navukao je svoju mrežu na čitav svijet, s obližnjih orbita nadgleda svako selo, svaki pokret u njemu i privodi povijest kraju. Ratio - demon - monopol.

Svjetlo Križa objavljuje istinu. Zemlja je dolina suza, kraj ropstva, na raskrižju između Neba i Bezdana..

Racionalizam - mrak današnjice - propast nudi, ne samo na frontovima i političkoj sceni, nego i kroz ekonomiju financijskim slomom čitavoga svijeta; kroz školstvo urlicima pakla, drogom, nasiljem, perverzijom, nečistoćom i sveopćim neposluhom. Moderna škola je stratište ljudskoga dostojanstva; kroz kulturu što formalizmom i taštinom zatrpava izvor svoj - stvaralačku ljepotu; kroz medicinu što od svega Čovjeka samo tijelo priznaje, a duši, kad je već ne može zaobići, magiju nudi; kroz tehnologiju što je interdisciplinarni stroj za uništenje Čovjeka i svega staništa njegova - Zemlje.

Racionalizam je kraljevstvo laži u kojemu živ Čovjek gubi Život, u kojemu ljubljeno Božje biće umnaža neprijatelje, u kojemu Bog - Stovritelj i Darovatelj svega - nema mjesta!

---

*aluzija na krvoproliće u Pekingu

Pod trnovom krunom Križa je izlaz za one koji bježe od trona znanja njegova. Mudrost ih vodi, šaptom iz ponizna srca. Križ ih okuplja, tješi i vraća u Život - u Tajnu svoga početka. Oni Mudrošću posramljuju umne svijeta. Mimo pameti veća blaga nalaze. Pamet čvrstom stegom krote da se ne ohole, jer ona samo nađeno može naći. A Čovjek od nenađena, od onog za čim čezne, živi... Duša im, kao lijeha suncem obasjana, rađa više spoznaje od svih znanja, rađa Život sam. Njihova nebesa su u nutrini i sunce tih nebesa daje plodnost biću... U njedrima svojim u dva svijeta žive do prave mjere ljudskoga tajanstva. Kao da s oblaka motre jauke na zemlji i proziru sve spletke zla na njoj. U trajnom su miru.

Kad se slegne ratna prašina, hoće li nestati psihijatrije? Sedativa? Crnih kronika? Brakorazvodnih parnica, tužbi, žalbi, taksa, procesa i advokata? Hoće li lica biti obasjana radošću? Ako ne, zašto onda ratuju smrtnici?

Gdje je taj Mir što ga svi traže? Zar u oružju Plavih kaciga? Zar zbilja svi koji Mir žude o plavoj kacigi u svom dvorištu maštaju? Tko se to tako ružno igra nadama čovječanstva?!

Kad pogled bacih na veća vremena od svojih napaćenih dana, vidjeh obraz crne bajke svijeta i ne dadoh se više zavesti. Svakom vođi srcem šapnuh: Ne! Mudrost me u svemoćnoj distanci mirom ispuni. Dosta ti je da ti budem brat. Ja sam Tajna, koju sve logike svijeta u svoje krletke love. Sloboda srca kojoj svi zemaljci ropske lance nude. Pjev moje Ljubavi što mu mržnje lice žele zalediti.

Moj dolazak sve o meni reče: Ja sam radost ocu svome bio, a ne dužnik njegov. Ja sam novost narodu svom bio. Haljine nevinosti mu od Boga donesoh da ga kroz osmijeh presvučem, a ne da se i ja u obličja njegovih uzaludnih ratnika oblačim. Ja sam gugut Života čovječanstvu. Moj jezik je jezik tepanja i grljenja, jezik Ljubavi koju čovječanstvo u sebi nema. Ja sam posuda Mira što se prelijeva. U mojoj dječjoj bezazlenosti obilje blagoslova nosim.

Moje je - da ostanem Tajna nad ovim svijetom, kao Sunce nebesko, da ga sažaljenjem obasjam. Moja dječja narav neka slavi Život kojem pripadam. Dok god se ne ogriješim o njega, zašto bi me Mir napuštao, kad je on sigurnost Života u meni.

Ti, što Mira nemaju, na tragovima savjesti naći će uzrok nesreći svojoj. A kraj zdrave savjesti ne stoji vidljiv nego nevidljiv autoritet, sam Bog.

*

Drage moje sestre trudnice, i draga moja braća što ste upravo doznali da vam je Ljubav začela dijete. Život vas je pohodio i dao vam povjerenje, dao vam dostojanstvo božanskog roditelja da sudjelujete u tajni Očinstva Božjeg. Budite mudri! Ne izgubite povjerenje! Ne uvrijedite Život! Ne prezrite Ljubav! Ne slušajte svijet! On je sav od bojišta i grobova, od nepravde i zla. Ne dajte se prestrašiti lukavim nagovaranjem. Ne budite suradnice smrti. Majke, ne dopustite da vam svijet pretvori nježnu utrobu u leden grob iz kojeg' će vas svu vječnost progoniti tajni glas vašeg djeteta i glas Stvoritelja - savjest. I ja sam bio fetus. Zahvaljujem dragoj majci i dragom ocu što me nisu abortirali. Ja sam plod Ljubavi. Radi Ljubavi sam s vama u ovaj čas. Zahvaljujem svome dobrom Bogu, Ljubavi, što mi je darovao i sačuvao Život da budem ponizni svjedok i sluga Njegov. Da su me abortirali, ne bi se sad čuo ovaj žubor riječi iz mog srca, ovaj lahor Ljubavi što vas blaži i zraka Mudrosti, što rasvjetljava ove sate. Drage moje sestre trudnice, u vašoj utrobi nije tijelo fetusa nego živa ljudska duša koja vas duhom vidi, osjeća i pozna. Očevi, priđite blago i cjelujte trbuh, pa će radosno zaigrati vaše skriveno dijete. Pet puta sam ja to doživio. Tko je čedo vaše? Čekajmo, pa ćemo vidjeti! Neka je blagoslovljeno među nama. Radujmo se svakom začeću u našoj blizini. To naš Život u novom licu dolazi da nas obrani od starosti, nemoći, bolesti i zla, da nas utješi kao apostole nakon uskrsnuća. Ne vrijeđajmo Život zlom

mišlju: " Nemamo uvjeta za rađanje" . Zar Onaj koji stvara Čovjeka nije već poslao našu snagu, našu ljubav, toplinu sunca, plodove zemlje, obilje zraka i svjetlosti da mu bude dobro? Ne budimo bezumni. Ne dajmo se zavesti od unutarnje i vanjske rike zla, koje se veseli grobu ljudskom. Mir i Božja pomoć vama. Budete li ljubili, Ljubav će nadahnuti mnoga srca da vam služe, kao i meni.

Uskrs

Pogledajmo u povijest ljudskog roda. Trka života i smrti. Velik broj grobova je smrt iskopala. Kao krokodilska čeljust juri za živim stopalima. Ali, Život izmiče. Uvijek novo lice objavljuje, uvjek novu pjesmu Ljubavi ljudskim srcem pjeva. Mudrost njegova nadvisuje bezumlje zla. Umorna je smrt od ove trke, jer joj Život izmiče. Ljude obara, ali joj Život izmiče. Pogledajmo opet u povijest ljudskog roda. Ima Jedan u našem tijelu koji nije bježao od smrti, nego je u svečani dan slave Božje pošao u Jeruzalem ususret progoniteljima svojim, pošao ususret smrti. Predao se zlu bez otpora, na se primio svu silu propasti, svu strahotu grijeha, svu nezasitost smrti i s njima otišao u podzemno carstvo, govoreći unaprijed da će treći dan uskrsnuti od mrtvih. Sišao je nad carstvo smrti i verigama nerazorive Ljubavi, svojom svetom Krvlju, svezao sotonu i anđele njegove, oslobodio zatočene pravednike staroga svijeta, razorio grob i slavno se pojavio među Braćom. Poslao ih zatim da darom krsta svim ljudima podijele oslobođenje, da sve pozovu na nov Život u njemu, Pravedniku, te naočigled mnogih - kako je i obećao - uzišao Ocu na nebesa. " Oblaci ga oteše njihovim očima" (Dj 1,9b). " Slavi Gospodina,

Jeruzaleme! Hvali Boga svoga, Sione!" (Ps 147,12). Aleluja!

Taj je promijenio udes zemlje, obnovio smisao sveg stvorenja. Ponudio je čovjeku Božansku slavu Vječnoga Života. Kad su ga pitali za istiniti put u Život rekao je da je On i Put i Istina i Život. Da! On je taj Život kojeg smrt i zlo, trčeći kroz povijest za petama ljudskim, nisu mogli stići. Dragovoljno je sišao na zemlju, okrenuo se ususret progoniteljima i objavio pobjedu. Objavio svoju ljubav prema Čovjeku uznošenjem svoga proslavljenog, ljudskog tijela na nebesa. Otada zlo bješnje napada i smrt urla na sva usta, znajući da im je kraj, grabeći otpad ljudski - one što njega, Život i Slavu - odbacuju. Kolona svetih uzdiže se sa zemlje u nebesa duhovna, čineći čudesa oživljavaju tu gdje su domalo u ropstvu umirali. Samo im tijela na Zemlji, mnogima neraspadnuta, čekaju slavu sveopćeg Uskrsa, da ne bi očiglednim uzašašćem povrijedila slobodnu volju onih koji tamu izabiru. To nije tlapnja. To nije san napaćenog ljudskog srca. To je događaj koji je, kao kamen zaglavni, promijenio pravac povijesti, označio novu eru - eru Spasa. Smrt nosi one koji Njega ne prihvaćaju. Zlo im je padom u grijeh ispunilo svu narav, pa više ne vide granicu zla i dobra, ne vide obalu savjesti ni liticu stida na koju se bjesni valovi ne mogu uspeti. Njihovom sad snagom zlo napada Život u onima koji Ga primaju. A On, Isus Nazarećanin, Mesija, Sin Boga živoga, Spasitelj i prijatelj ljudi, Raspeta naša Ljubav, i danas slavi u nama spomen svog slavnog uskrsnuća. Nadživio je sve progonitelje. Razotkrio lažnu slavu njihovu, a zalutale uporno vraća u zajednicu onih koji ljube.

Mudrost je providjela Žrtvu Raspetoga. Oni koji Mudrosti u srcu nemaju ne mogu razumjeti žrtvu i zato je ne prihvaćaju.

Pasha je za nas čitav naš kršćanski vijek i ne daj Bože da ga slavimo formalno. Ni za Božić, ni za Uskrs, ni za bilo koji kršćanski blagdan ne možemo bolje učiniti ni Bogu ni sebi od iskreno življene dobrote. Bogu ne treba naše svečano ruho niti iznimni napor. Svečano ruho duše je neraspadljivost vječnoga Života, a izniman napor - sav ovaj život koji se u svemu opire svetoj zapovijedi Ljubavi.

Ispovijed

Kršćanska istina otkriva skrivene tajne ljudskoga srca i tko god ljubi istinu, priznat će po svom vlastitom iskustvu da je svaki čovjek grešnik, da nikome ne polazi za rukom oprijeti se sebičnosti i opakim njezinim porodima - požudi i oholosti, iz kojih se kao ribe mrijeste sva zla i sve nevolje čovječanstva. A ta sebičnost, ta zatvorenost nije ništa drugo nego odijeljenost od Boga, što je temeljni grijeh protiv Života. Tada naša sloboda postaje plijen zloga duha, onoga koji nije stvorio ni nas ni svijet okolo nas, pa se kao prema tuđem odnosi prema svemu. I više nego tuđem. Zao duh je odmetnik i neprijatelj Božji. Zato je neprijatelj i svega djela njegovoga, dakle i nas. Krist nam nudi spas oproštenjem grijeha, otkupljenjem od duga Pravdi Božjoj. U svojoj biti svi Sveti sakramenti su utemeljeni na tom oproštenju i otkupljenju. Zato je kao poseban sakrament ustanovljen **čin** pomirenja s Bogom - Sveta Ispovijed, **u kojem se oproštenje i otkupljenje ostvaruje uz suradništvo naše slobodne volje**, našeg obraćenja, naše molitve u raskajanju i dragovoljnog prihvaćanja pokore (za spoznata zlodjela). Ta nas zadovoljština okrepljuje, snaži čitavo naše biće, a ne samo prijevarnu pamet. Obraćenje je temeljni životni stav

dostojan blagoslova. Zbog lukavoga zloduha, koji neprimjetno zavodi naše srce po slijepoj pameti što vidi materijalni svijet, a duhove ne vidi, svaka kršćanska duša je napastovana da omalovaži tu srž vjere - pomirenje s Bogom. Ili je sasvim odbacuje ili izmišlja svoj tip " ispovijedi" u neposluhu redu Crkve kroz sva vremena. Otud ono pitanje svih koji u duhovnoj tami lutaju: " Što će mi svećenik? Zar se ja ne mogu sam Bogu ispovijediti?" Oholost je uzrokovala neposluh i uvredu Boga. Pomirenje se bez posluha ne može ostvariti, zato je poslušnost provjera jesmo li se zaista iz oholosti vratili u poniznost, jesmo li se od Sotone odvratili i podložili Bogu, koji je sama pravednost i dobrota.

Sve lažne religije i vjerovanja od prijevarnih duhova dolaze, jer nemaju ova vrata povratka u milost, nemaju oproštenje grijeha; nemaju Ispovijed. Pa da koja i pokuša lukavštinom dijeliti oproštenje trebalo bi je pitati na čemu se temelji to oproštenje? Tko prinosi naknadu za grijeh Pravdi Božjoj? Bog nije nepravedan. Ako je pravedan i ako je sve stvorenje njegovo, onda Pravda njegova mora biti mirna, mora biti zadovoljena. Ali kako je Bog sama nježnost i dobrota, sam je svoju Pravdu umirio žrtvom Kristovom i tako, praštanjem, umnožio nam ljubav. Dok je u stvaranju dao na dar postojanje i sve stvorenje, u Otkupljenju nam je dao sama sebe i sve svoje, kao hranu i piće svetoga Života, dao nam je svoje Tijelo i Krv, svoju bit da budemo njemu slični. Dao nam je, kao vrhunac poziva u Život, Svetu Pričest.

Kao što se ni jedna religija ne može podičiti slavom Uskrsa, slavom Duhova, slavom Uzašašća na nebo uskrsloga Čovjeka pred tolikim mnoštvom svjedoka, tako se još više ne može podičiti Bogom koji je dao Čovjeku tako blizu sebi prići da u svemu s Čovjekom, opravdanim grešnikom, bude jedno kao što je to Bog kršćana učinio i tisućljećima čini u otajstvu Svete Pričesti. Čovjek u toj Božanskoj gozbi, gdje hraneći se Bogom postaje Bog (Božji sin), prima na sebe neprolaznu slavu njegovu - postaje svetac. Jer Čovjek čime se hrani,

to postaje. Sile životinjskog i biljnog bitka, potpomognute zloduhom, u njega se nastanjuju, razaraju ga kao čovjeka i suobličuju sebi. Pa onaj koji se gurmanski naslađuje i rastapa u svinjetini, a odijeljen je od Boga jer mu čin blagoslova jela ništa ne znači, dosta brzo se pretvara u " simpatičnu gicu" (?). Silama ovisnosti podliježe i one ga suobličuju žrtvi hrane njegove. Sile ovisnosti su đavolski duhovi. Njih kroti sila blagoslova. Umjerenost u jelu i piću pobjedu nudi, vraća Čovjeku dostojanstvo duhovnoga, Bogolikoga bića.

Zato je Ispovijed s Hranom Života bitno povezana i čini jednu cjelinu, pa svaki ozbiljan svećenik nakon Ispovijedi kaže: " Idi sad, pričesti se i zahvali Isusu." Crkvu, naime, čini ispovjedaonica i oltar Žrtve i Pričesti. Bez zvonika i orgulja i bez svetih slika i bez zidova se može, ali bez ovoga ne može. Žalostan sam kad vidim braću svećenike koji s više revnosti izgrađuju kamene zidine, nego živi hram otkupljene duše. U toj napasti prekrasne građevine polako postaju domovi kulture, s vremenom muzeji, pa ipak će se srušiti do temelja jer su to samo djela ljudska. A posvećena duša vječno ostaje.

Kršćanstvo je vjera u Isusovu riječ, a ne prazan ritual. Ono je djelo Božje i spas Života, a ne čaroba formula kojom vrač mehaničkim ponavljanjem zaziva okultne sile. Vjera izaziva dar i ne zahtijeva nikakvu našu tajnu sposobnost. Zato je Stvoritelj ponudio Krista svim ljudima dobre volje, baš svima, koji su kadri djetinje čista srca povjerovati. U vjeri se susreću žive osobe: Krist je osoba i ja sam osoba. Osoba je duh, a ne tijelo. Osoba je nevidljiva. Tako, premda ne vidimo u tijelu Isusa, u molitvi se naše osobe žive susreću i razmjenjuju darove. Vjera ne spada u područje razuma. Što znam - znam, ne trebam vjerovati. Vjera spada u nadrazumsku sferu. Ona je duhovna naša sposobnost, viša i moćnija od razuma. Zato joj ne treba suprotstavljati slijepe argumente. Razum je sličan čulu opipa: poznaje samo što ima, a vjera je slična čulu vida: upoznaje i ono što nema, čemu se primiče i od čega bježi. Susret živih osoba se uvijek događa sad i ovdje. Tu stvarnost, sad i ovdje,

treba imati u srcu svaki put kad molim, kad ispovjedam grijehe, kad se kajem, kad slušam odrješenje od krivnje grijeha ili čitam Sveto pismo, kad se klanjam euharistijskoj žrtvovanoj Riječi i kad je utjelovljenu u prilikama kruha i vina primam kao hranu duše, kao silu Života u Svetoj Pričesti. Jer duša se samo Istinom, Mudrošću i Silom Života može nahraniti, a to je Riječ Božja.

Pokušajmo zaviriti sad malo u tajnu Božje prisutnosti. On nije daleko od nas, nego smo mi daleko od Njega. Od vlastite smo srži daleko. Rasuli smo se u sve i svašta u svijetu. Više nas ima u Libanonu, Iraku, Kninu, u filozofijama, struci, zabavi, u gradskom metežu slika i zvukova, mirisa, trčanja za tramvajima nego u središtu vlastitoga bića. Tako se pokazuje da nije Bog napustio nas nego smo mi napustili Njega i sebe. Iz Njega izviremo. Iz Njega izbija svaki otkucaj našega srca. Daleko smo od Njega i zato stradamo. Zato ne znamo što se događa. Slika u kinu se mijenja ispred leće, između žarulje i leće događa se film koji je potresao dvoranu. Tako se ni slika naše sudbine ne može promijeniti iz dvorane ovoga svijeta politikom, novcem, organizacijom i nasiljem, nego promjenom filma našega života pred okom Božjim koje nas obasjava u nama. Kao što nepoučeni ne mogu vjerovati da sve ono što su vidjeli u dvorani stoji na jednom tako običnom filmskom kolutu, tako duhovno slijepi nisu kadri povjerovati da naša sudbina u svijetu sva leži u najobičnijem našem odnosu prema Bogu. Bog Abrahamov, Izakov, Jakovljev, Bog Otac u Isusu poziva na trajno obraćenje, poziva sve ljude i nudi im film Svetog Evanđelja, koji nas obasjava životom u punini. Bog je u nama, čak i kad ga odbacujemo u ovome životu. U nama trpi, u nama je raspet. Svezali smo ga izborom zloće te za nas ništa više ne može učiniti jer nam dar slobodne volje neće uzeti. To njegovo trpljenje bezbožnik u sebi doživljava kao uzaludne napore svoga življenja. Nemir i nesigurnost, zloće i idoli ne mogu ničim ispuniti unutarnju prazninu. Jer beskrajnu i vječnu ljudsku dušu samo beskrajni i vječni Bog može ispuniti istinskim duhovnim bogatstvom mira i radosti. Bog nas

neprestano ljubi. Zato strpljivo podnosi naše bezakonje, čekajući čas klonuća i obraćenja.

Sveta Ispovijed, Sakrament pomirenja, vidljiv je znak onoga što se u nevidljivoj stvarnosti duha događa. Kao brod na moru. Da nema vidljivoga dijela, nevidljivi bi potonuo. Jednako ne može brod ploviti površinom, a da dijelom ne zaroni u more. Ispovijed tone, nema učinka, ako nije vidljivo učinjena. I drugo, svaka vidljivo učinjena Ispovijed ostavlja dubok trag u Duhu iz kojeg izvire naš Život. Istinsko pomirenje s Bogom se ne može dogoditi ako se ne odrečemo svih svojih zlodjela, svih povreda Ljubavi, pa i najmanjih. Svih uvreda Boga, ne samo riječju, nego i življenjem bez izvornoga dostojanstva ako se ne odrečemo Sotone i grijeha. Nadalje, istinsko pomirenje je nemoguće bez promjene srca, okretanja od zloće k drobroti u pokajanju. Raskajano srce je opet osjetljivo i sposobno za ljubav, za savršenu pravednost. Bog za uzvrat obnavlja svu našu narav, obnavlja dostojanstvo i okružuje nas Milošću u svim našim istinskim životnim potrebama, i to redovito. Čin Ispovijedi uništava čin zla, grijeh. Duhovni čini su vječni jer je duh vječan. Oni iz duha ne nestaju. Za dokaz uzimam svako sjećanje. To sjećanje, taj život zločina u nama - da se tako izrazim, može iskorijeniti suprotni duhovni čin odricanja i pokajanja u Svetoj Ispovijedi. Zato je važno odreći se grijeha da prekinemo njegovo postojanje, ali i pokajati se da iscijelimo srce od rane grijeha, da nam bude opet zdravo, sposobno ljubiti.

Razmotrimo sad događaj Svete Ispovijedi. Govorim iz iskustva.

Najprije, zamolim Duha Svetoga, koji sve zna i ništa ne zaboravlja, da me sjeti svih mojih grijeha, od najmlađe dobi. Redom ih popišem, a nakon ispovijedi spalim i ne gledam u njih više.

Zamolim Duha Svetoga da mi dadne dar iskrenoga pokajanja za sve grijehe. Ako mi se tada plače - plačem. To je dar. Zašto dar? Naša grešna duša grijeh ne optužuje. Ne čini joj se strašan, ne vidi

u istini, tj. u stvarnosti svih njegovih nevidljivih posljedica kroz naš život i po nama kroz tuđe živote. Dakle, ako se u plaču kajemo - to nije naše, to je dar.

Molim Boga da blagoslovi ispovjednika. Blagoslov će zaštititi i mene i njega od zloduha koji će na sve načine nastojati zadržati me ulovljena na udici grijeha, kojom me lukavo izvlači iz rijeke Života. Zna se dogoditi da neoprezan ispovjednik, bez urednog molitvenog i pokorničkog života, umanjuje strahotu grijeha na svoju i našu propast. Ali to me ne zbunjuje. Otkad se molim za ispovjednika, od tada sam Bog sjedi u ispovjedaonici, bez obzira koja biskupija, koja crkva, lice ili glas. Kroz ispovijedi Bog kontinuirano vodi moj život, savjetuje na usta svećenika ponekad ono što mi je već u duhu dao naslutiti pred ispovjedaonicom, dok mi je razgorijevao raskajanje. I svećenik je čovjek, grešnik kao i ja. I sam Sveti Otac Papa ima ispovjednika i revno se ispovijeda. Zato trebamo moliti jedni za druge i jedni drugima biti blagoslov u Bogu koji se našoj ljubavi raduje. Bez obzira grešan ili pravedan, ispovjednikova služba je valjana pred Bogom jer je uskrsli Isus, na sam dan Uskrsnuća uvečer, kroz zatvorena vrata radi straha od Židova, ukazao se apostolima i rekao: " Mir vama. Rekavši to pokaza im ruke i bok i učenici se obradovaše kad vidješe Gospodina. Zatim ponovno reče: Mir vama. Kao što je mene poslao Otac, tako i ja šaljem vas. Poslije tih riječi dahne u njih i reče: Primite Duha Svetoga. Kojima oprostite grijehe, oprošteni su im. Kojima zadržite, zadržani su im." (Iv 20,21-23). Tako se ja ne uzdam u pravednost svećenika, nego u obećanje Kristovo. Svećenici su garancija oproštenja, ali i uvjet oproštenja koji sam Bog postavlja.

Kad tako pripravim dušu i dođem na red, kloneći se zla da primjećujem nesavršenstva drugih u crkvi, ja koji radi svoga nesavršenstva stojim pred ispovjedaonicom, uđem, pozdravim nekim kršćanskim pozdravom (ovdje je uobičajen: Hvaljen Isus i Marija), kleknem i načinim na sebi znak križa: u Ime Oca i Sina i Duha

Svetoga. Amen. Križ i Ime Božje je već moćna zaštita da mi zlo u ispovjedaonici ne priđe. Tad ne žurim. Smireno. Bog ima vremena. Njemu je do moje iskrenosti. Svi će stići na red koji iskreno traže oproštenje. Ne traži Bog formulu s vjeronauka. Svojim iskrenim riječima priznajem redom grijehe koje sam spoznao i pažljivo slušam ako me svećenik povede i u područja za koje ja mislim da ne spadaju u grijeh. Nemamo mi mjeru grijeha, nego Bog. Kad svećenik zatraži čin pokajanja, govorim po istini svoga srca. Što tako ispovijedim, ne ispovijedam više, jer je oprošteno. Ako li me bijesni zloduh stane mučiti sjećanjem ili sumnjom da mi je neoprošteno ili plamenom krivice, svaki put mu slobodno, mirno, u duhu, u jasnoj riječi kažem (ako je prilika i naglas): " Odstupi od mene, Sotono, Krist me je svojom Krvlju, svojom ljubavlju na križu oprao od te zloće. Ja sam čist. Odstupi i ne vraćaj se više u Ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen." Utvara će tad otići.

Zapamti: gdje god u svijetu ugledaš toranj crkve, to je mjesto gdje ti i najteži zločin može biti oprošten. Ako ga priznaš i ako se iskreno pokaješ. Poslije Ispovijedi, zlo te nema više pravo progoniti, ma kako se pjenili bjesovi, ma kakve spletke pravili. Kad se ispovjediš, Sotona više nije vuk na tvom putu, nego pas na lancu kojeg mirno zaobiđi unatoč lavežu i iskeženim zubima. Nitko ti na svijetu nije postavio toliko znakova Ljubavi kao Bog. Sa svakog zvonika u svim zemljama svijeta, u svim gradovima i selima, i na samotnim mjestima nježni, nečujni šapat Božji zove: " Dođi, opraštam ti. Ne boj se! Ja sam s tobom. Ja, Kralj kraljeva i Gospodar gospodara. Ja, darovatelj Života i tebi i tvojim progoniteljima. Samo je u meni tvoj Mir, tvoj Život. Svijet u svojoj pravdi ne prašta nikom. Ni čovjek čovjeku do groba ne prašta. Samo Bog prašta - jer je ljubav." Sveta Ispovijed je najveći dar Božje ljubavi čovjeku i to na dan kad se zbio događaj pobjede nad smrću ljudskom, kad je zadovoljeno za svaki grijeh. Zato zao duh na sve načine svoje lukavosti sakriva čovjeku taj biser Života da ga žedna odvrati sa

žuđenog izvora. Ispovijed liječi sve, jer dolazi iz ruke Onoga koji ima sve, koji drži postojanje čitavog Svemira i svake ljudske duše. Samo je jedan pristao biti dragovoljno raspet, da oslobodi od krivice sve ljude. Samo je taj, Isus iz Nazareta, dokazao da ljubi Čovjeka i da ima Život kojem smrt ništa ne može. Svu stvarnost svoga djela nudi nam kroz Svetu Ispovijed. U psalmu piše: " Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin" (Ps 34,9).

Progrmio je rat preko nas. Nije moguće da nismo sagriješili, da bar u jednom trenu nije Kain bio u nama. Pa da su nam i ruke crvene od krvi, Božja ljubav znade slabost Čovjekovu. Unaprijed je Krist obećao da nema toga grijeha koji se neće Čovjeku oprostiti, osim grijeha protiv Duha Svetoga, osim uvrede samog Milosrđa, kojim ti Bog još drži otključana vrata raja.

Zvonik nije ratovao, makar su pod krovom njegovim i ratnici bili. On je kao Krist primao udarce. Pod njim Krist stoji i u svom srcu vječne Ljubavi čuva tvoje oproštenje. Tamo je Život. Pođi!

Život vječni

Kad sam se rodio ni u mojoj kući, ni u mome dvorištu, niti u čitavome onome svijetu nije bilo Srba i Hrvata, nije bilo znalaca i neznalica, radnika i seljaka, vojnika i političara, zatucanih i prosvijetljenih, naprednih i natražnih, " naših" i " njihovih" . Jednom riječju - svijet nije bio podijeljen.

Bili su - ljudi. Svakome sam govorio: " tata" i svakoj sam govorio: " mama" . A moj mlađi brat, Boško, s povjerenjem se držao za moju košuljicu, premda ni ja nisam bolje hodao. Prvo ljeto mi je trajalo (ako sada u sebi usporedim), pa... oko milijardu godina i uopće mi nije bilo dosadno. Nisam lučio san od jave. Bio sam siguran da sam na oba kraja i da je beskraj moj. Moja prva igračka je bila kamenčić i moje prvo čudo - muha. Bila mi je jako lijepa. Mislim da smo bili prijatelji. Poslije su me izvježbali rukom pljeskati za njom; ali to nisam ja smislio.

Da, ... poslije. Jednoga dana ili jednoga sata, ne sjećam se više, saznao sam da je jedan moj tata - Musliman, pa da je drugi moj tata - kolaborirao, pa da je treći moj tata - prosjak, pa da je jedna moja mama - teška sirotinja, a druga predsjednica!? ... A kad

sam ugledao učitelja koji je imao ženu-damu, što je izbezumljenih očiju buljila u nas kad je sišla s kamiona, kao da je bomba razorila svo moje tiho carstvo... Jer, dok su ono još babu Mariju Obradović nosili na groblje... bio je divan dan. I ne znam zašto su me tjerali da ne gledam, kad se ja nisam bojao groblja... i ja sam nju vidio da nije mrtva, nego da spava...

Eto, od tada je počeo moj nemir isprepadan strahovima i tada je prestalo moje djetinjstvo. Sve dok me nisu uvjerili, bio sam sretan, siguran, prijatelj svima. A onda su došli dani kad više ni u kome nisam mogao naći prijatelja, jer mi je to uzgojeno drvo sumnje i šuma kriterija zastrla svaki vidik prema Čovjeku. Izjeden od samoće, misli su me svjetovale da se ubijem... Ali, nisam mogao prezreti onu uspomenu Ljepote u sebi! Oteli su mi beskrajno blago - sve moje Tate i Mame, sve moje Muhe i Kamenšiće i... bacili moje misli u ispraznost, moje srce u tjeskobu. Zatvorili su me u grad prepun pobacanih ljudi.

Vjerujući pojedinome, izgubio sam povjerenje u sve. Zato sam odlučio potražiti svoj Život, jer sam ga imao (!)... i bio mi je dobar. Sve sam volio i svi su mene voljeli. On nije nestao. Sve bliže mi prilazi ona tajnovita pjesma mnoštva grla što je ječala kroz svu plavet nada mnom dok sam, zanesen, sjedio na hrpi stajskog gnoja što su ga vukli u sanjke upregnuti volovi. Ja nisam znao da je to gdje sam bio " primitivna Bosna" i da je to bilo " odmah poslije onoga rata" i da je to kraj mene moj (službeni) " tata" .

Ne, ne, ne! Ne vjerujem više ni jednom čovjeku - da bih mogao vjerovati Onome koji je u svima, kao u početku. Treba biti sličan muhi: izbjegavati udarce, ali uvijek iznova prilazeći - nuditi prijateljstvo. Bolje je da me zovu djetinjastim luđakom, nego da ludo živim poput njih.

Vrlo je lako proizvesti neprijatelja. A prijatelj se... sije... pa čeka... pa dospije negdje tamo kad zamirišu lipe, kad pripeke ispune uho... zapravo, u ono doba kad Mir uđe u tebe.

Isti čovjek ti je, u miru - prijatelj, u nemiru - neprijatelj. A ti misliš da se on promijenio.

*

Sve prolazi i sve će proći, što god nam oči vide i uši čuju, sva djela stvorova i sva obličja stvari. Kao vrteška okreće se niska priliка, kao čipka izvezena na vjetru prelijeva se sad u ovaj, sad u onaj splet niti. Ništa nije kadro zadržati sebe ni zadržati sebi varava obličja svijeta. I tu, gdje je sama nestalnost, upravo tu, u tom svemiru slabosti ima Snaga koja ne prolazi - Život. Buja i preobražava se kao voda pod suncem što plavi padinu, zemlju natapa i podiže je u cvjetove. Šutljiv, kao sveta tišina, kola sokovima živih bića, miluje nutrine baš svakog stvora i pjeva pjesmu slave Božje, koju mudra srca slušaju. Ništa ga zaustaviti ne može da prodre u milijune novih lica. I nema mane Životu, jer je sami sok Dobrote u njemu. Ispod prijestolja Mudrosti, što sjedi s desna Ljubavi, u zajedništvu njihovoga Svetoga Duha i promatra volju svoju u božanskoj maštovitosti stvorenja, teče vječna Rijeka Života bistra kao kristal i Zakon Božji nosi u sebi, te svakom koji Zakon Božji u svoju srž prima vječnost predaje i drži ga u slavi Stvoritelja njegovoga.

Život je poslan stvorenjima da stvorenja Stvoritelju vrati. Stoji gospodar sveg stvorenja naspram Stvoritelja svoga kao svećenik i kralj i prorok Volje Svevišnje, kao vrhovni službenik razloga stvaranja, kao zakoniti vlasnik Života. Dovoljna je zahvalnost da takav bude. Dovoljna je poniznost da izvrši svoju svetu službu.

Ali, to slobodno lice naspram slobodnoga Boga podvrgnuto je kušnji slobode. Čovjek može i ne prihvatiti svoju vrhunaravnu službu. Može okrenuti lice Stvoritelju svome i svemu svijetu njegovom... pa i sebi, stvorenju njegovom. Samo, što tad ima? Gdje tad može biti? Srž mu bića ostaje, ali bez svrhe i potpore svega Božjeg dara. Već kad malo lice okrene - propast nazire. A ustraje li tvrdokorno

u pobuni protiv Svetog Lika i vječne Zapovijedi Života, u vječnoj propasti završava.

Ima Život Vječni u koji smo pozvani i u našoj je moći okrenuti se njemu, a Bog će dati snage da se u raj njegov stigne. Da nema Vječnoga Života, sve bi bilo besmisleno - i vjera, i djelo, i trpljenje i ljubav ljudska.

Ali ima Vječni Život, pokazan velikim znakom Uskrsnuća Kristovog i brojnim drugim znacima čudesnih svetaca Njegovih, mudrih njegovih djevica, što su u svijetiljke Riječi Svetog Evanđelja smislenim naporom ulje Duha nalile, pa zasjale kao zvijezde na nebu. Radiju svoga vječnog Gospodara, Sunce neprolazno, što sja pravednošću u sva vremena i sudi svakoj smrtnoj sjeni.

Ovaj dan ima svetište u našem srcu. Tu nas nitko ne može naći, nego samo Bog, Stvoritelj naš, ako mu srce otvorimo. Ljubav!

Sad smo u Ljubavi mirni i Ljubav, koja drži svjetove, poći će do onih koje ljubimo, bez obzira u kojem su sada svijetu. Poći će da im nebeski dar donese sa žigom našeg imena.

Navikavajmo dušu na tišine. Iz njih Gospodin dolazi. Aleluja.

Na Pepelnicu 1989. godine, dok sam ležao podno njegovoga Križa, izričito mi reče Vječni ovu riječ:

" Poklonite se Životu koji dolazi suditi sve koji su smrt ljubili. Otjerat će ih ispred svoga Lica, a ispuniti sobom one koji su Ga tražili. Život, Riječ moja, moj ljubljeni Sin za kojega rekoh: Njega slušajte. Amen. Amen. Amen.

Mir svoj djeci mojoj i prokletstvo vječno sinovima zloga."

*

Eto ovdje neka završi ovo kazivanje. Kao vjernik Kristov, pozvan sam na slobodu koja ne služi grijehu. Zato sam slobodan bio osobnim iskustvom potaknuti zajedništvo vjernika na dublja predanja u vjeri, a kako dolikuje kršćaninu, biti i na korist svim ljudima dobre volje u svijetu.

Ova knjiga ima vrijednost osobnog svjedočanstva i u svemu podliježe sudu Crkve.

Gospodinu posvećujem sve duše koje će ovu knjigu primiti.

Obilovali mirom.

Zahvala

Zahvaljujem Bogu na daru križa koji rađa sveta otkrivenja.

Zahvaljujem Gospodinu našem Isusu Kristu što se udostojao kroz mene pustiti zraku svoga milosrdnog Srca u svijet. Zahvaljujem za svaku pojedinu dušu koja kuša i koja će kušati plod Božanske ljubavi.

Hvala Mariji Bogorodici što me je po svom Bezgrešnom Srcu u malenost uvela. Uz Nju stojim na izvoru tišina i pod Njezinu vas zaštitu stavljam.

Radujte se neprestano!

Zahvaljujem svom Anđelu čuvaru i svetim Božjim anđelima što podupiru sveta nadahnuća i brane moj smisao i poslanje od palih bijesova.

Zahvaljujem svetima koji su u molitvi i pokori trpjeli boli moga duhovnog rađanja.

Zahvaljujem svojim duhovnim ocima, svećenicima i redovnicima Katoličke crkve koji su u meni prepoznali Božje dijete i preveli me sigurnom stazom učiteljstva iznad bezdana iskušenja. Sav moj duhovni život, kao i ovo djelo, plod su i njihovih usana i ruku.

Zahvaljujem svojoj ženi i djeci što podnose teret ove službe i ustraju u vjernosti Svevišnjem.

Napokon, zahvaljujem svojim dobrim suradnicima i donatorima što su se skrili u malenost bezimenih dobročinitelja. Gospodin im uzvratio.

Slovo o piscu

Rajko Bundalo, Božji čovjek, obiteljski čovjek - " jedanput ženjen" (1 Tim 3,2), otac petero djece, roden je 17. 09. 1949. u bosanskom selu Hašani.

Dolaskom na studij glume na Akademiji kazališne umjetnosti 1968. nastanjuje se u Zagrebu gdje radi kao glumac.

Doživjevši obraćenje 1983., sav se predaje služenju Bogu i ljudima. Svoja bogata duhovna iskustva svjedoči na Radiju Velika Gorica u serijama emisija " Pogled u krajeve srca" i " Dolazi na oblacima nebeskim" što ih je KTB izdao na audio-kasetama.

Ovo mu je prva knjiga a ne smatra je svojim djelom već Božjim darom.

Sadržaj

Proslov	5
Ljubav	7
Narav	9
Muško	13
Žena	17
Brak	41
Obitelj	89
Odgoj	117
Patnja	127
Marija	149
Josip	169
Božić	175
Abortus	181
Uskrs	213
Ispovijed	215
Život vječni	223